

LETNO POROČILO 2007

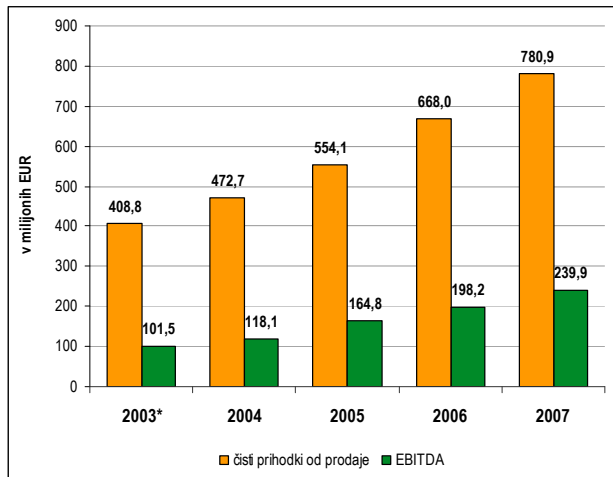
Kazalo

UVOD	1
DOSEŽKI SKUPINE KRKA.....	1
POMEMBNEJŠI PODATKI O POSLOVANJU SKUPINE KRKA.....	2
PREDSTAVITEV SKUPINE KRKA.....	3
SHEMA ORGANIZIRANOSTI SKUPINE KRKA	4
PREGLED POMEMBNEJŠIH DOGODKOV IN NAGRAD V LETU 2007.....	5
DOGODKI PO ZAKLJUČKU OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	7
PISMO PREDSEDNIKA UPRAVE.....	8
POROČILO NADZORNEGA SVETA ZA LETO 2007.....	10
POSLOVNO POROČILO	14
UPRAVLJANJE	14
RAZVOJNA STRATEGIJA SKUPINE KRKA	21
PRIČAKOVANO MAKROEKONOMSKO OKOLJE V LETU 2008	23
UPRAVLJANJE S TVEGANJI.....	26
DELNIČARJI IN TRGOVANJE Z DELNICO	33
ANALIZA USPEŠNOSTI POSLOVANJA.....	36
TRŽENJE IN PRODAJA	42
RAZVOJ IN RAZISKAVE	55
OSKRBA Z IZDELKI	58
VLAGANJA IN NALOŽBE.....	60
INTEGRIRANI SISTEM VODENJA IN KAKOVOST	62
TRAJNOSTNI RAZVOJ	64
ZAPOSLENI.....	64
KOMUNICIRANJE	70
VAROVANJE OKOLJA.....	75
RAČUNOVODSKI IZKAZI S POJASNILI	83

UVOD

Dosežki skupine Krka

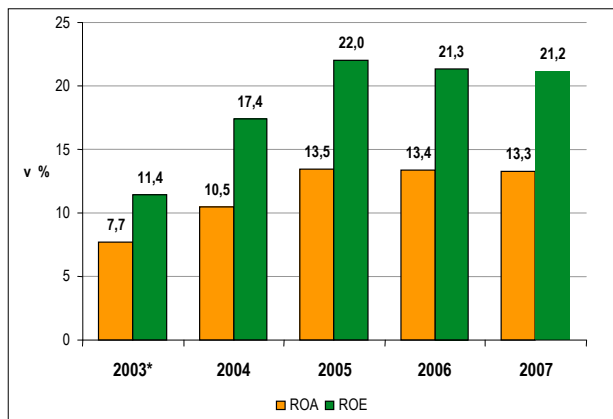
Prihodki od prodaje in dobiček iz poslovanja z amortizacijo (EBITDA)

V letu 2007 je prodaja zrasla za 17 %, zlasti zaradi hitre rasti v regijah Zahodna Evropa in čezmorska tržišča ter Srednja Evropa in Jugovzhodna Evropa.

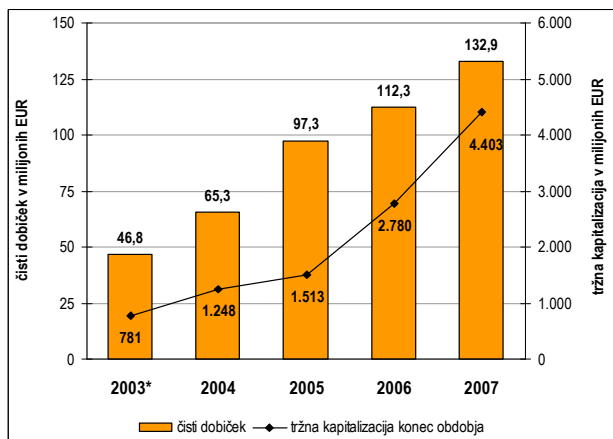
Dobiček iz poslovanja z amortizacijo (EBITDA) je zrasel za 21 %, delež v prodaji pa se je zvišal za 1 odstotno točko.

Donosnost sredstev (ROA) in lastniškega kapitala (ROE)

Donosnost sredstev in donosnost lastniškega kapitala sta bili približno na ravni leta 2006.

Čisti dobiček in tržna kapitalizacija

V letu 2007 je čisti dobiček skupine Krka zrasel za 19 %, tržna kapitalizacija pa se je povečala za 58 %.

* Računovodski izkazi za leto 2003 so bili pripravljene v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi.

Pomembnejši podatki o poslovanju skupine Krka

v tisočih EUR	2007	2006	2005	2004	2003
Čisti prihodki od prodaje	780.918	667.955	554.137	472.660	408.757
EBIT	182.933	150.495	119.057	74.872	61.008
EBITDA	239.880	198.199	164.849	118.039	101.474
Čisti dobiček	132.853	112.086	97.335	65.324	44.627
Dolgoročna sredstva	749.707	574.846	502.786	446.032	398.059
Kratkoročna sredstva	371.711	304.282	285.480	202.980	220.259
Kapital	680.913	570.905	479.585	405.125	403.998
Dolgoročne obveznosti	253.773	163.941	151.804	156.301	81.686
Kratkoročne obveznosti	186.732	144.282	156.877	87.585	132.634
Izdatki za razvoj in raziskave	59.071	52.650	40.120	34.679	30.960
Naložbe	112.977	107.200	89.537	87.907	91.402
KAZALNIKI	2007	2006	2005	2004	2003
Čisti dobiček v prihodkih od prodaje (ROS)	17,0 %	16,8 %	17,6 %	13,8 %	10,9 %
Delež EBIT v prihodkih od prodaje	23,4 %	22,5 %	21,5 %	15,8 %	14,9 %
Delež EBITDA v prihodkih od prodaje	30,7 %	29,7 %	29,7 %	25,0 %	24,8 %
Donosnost kapitala (ROE) ¹	21,2 %	21,3 %	22,0 %	17,4 %	11,4 %
Donosnost sredstev (ROA) ²	13,3 %	13,4 %	13,5 %	10,5 %	7,7 %
Obveznosti/Kapital	0,647	0,540	0,644	0,602	0,530
Delež izdatkov za razvoj in raziskave v prihodkih od prodaje	7,6 %	7,9 %	7,2 %	7,3 %	7,6 %
ŠTEVILO ZAPOSLENIH	2007	2006	2005	2004	2003
Konec leta	6777	5759	5224	4781	4522
Povprečje	6209	5494	5030	4678	4424
PODATKI O DELNICI³	2007	2006	2005	2004	2003
Skupno število izdanih delnic	35.426.120	35.426.120	35.426.120	35.426.120	35.426.120
Dobiček na delnico v EUR ⁴	3,92	3,30	2,88	1,93	1,32
Dividenda na delnico v EUR	0,80	0,69	0,58	0,50	0,44
Enotni tečaj delnice konec obdobja v EUR	124,29	78,48	42,72	35,24	22,05
Enotni tečaj/dobiček na delnico (P/E)	31,71	23,75	14,85	18,26	16,76
Knjigovodska vrednost delnice v EUR ⁵	19,22	16,12	13,54	11,44	11,4
Enotni tečaj/knjigovodska vrednost delnice (TV/KV)	6,47	4,87	3,16	3,08	1,93
Tržna kapitalizacija v tisočih EUR (31.12.)	4.403.112	2.780.058	1.513.334	1.248.374	781.115
TEČAJI	2007	2006	2005	2004	2003
USD (povprečje)	1,370	1,255	1,243	1,242	1,129
USD (31. 12.)	1,472	1,317	1,183	1,360	1,250

¹ čisti dobiček/povprečno stanje lastniškega kapitala v obdobju

² čisti dobiček/povprečno stanje sredstev v obdobju

³ Zaradi primerljivosti podatkov je pri izračunu podatkov o delnici upoštevano novo število delnic po izvedeni cepitvi delnic v razmerju 1 : 10 v začetku septembra 2007.

⁴ čisti dobiček večinskih lastnikov skupine Krka/povprečno število izdanih delnic v obdobju brez lastnih delnic

⁵ kapital na dan 31. 12./skupno število izdanih delnic

Predstavitev skupine Krka

Podatki o obvladujoči družbi

Obvladujoča družba skupine je Krka, tovarna zdravil, d. d., Novo mesto oz. krajše Krka, d. d., Novo mesto.

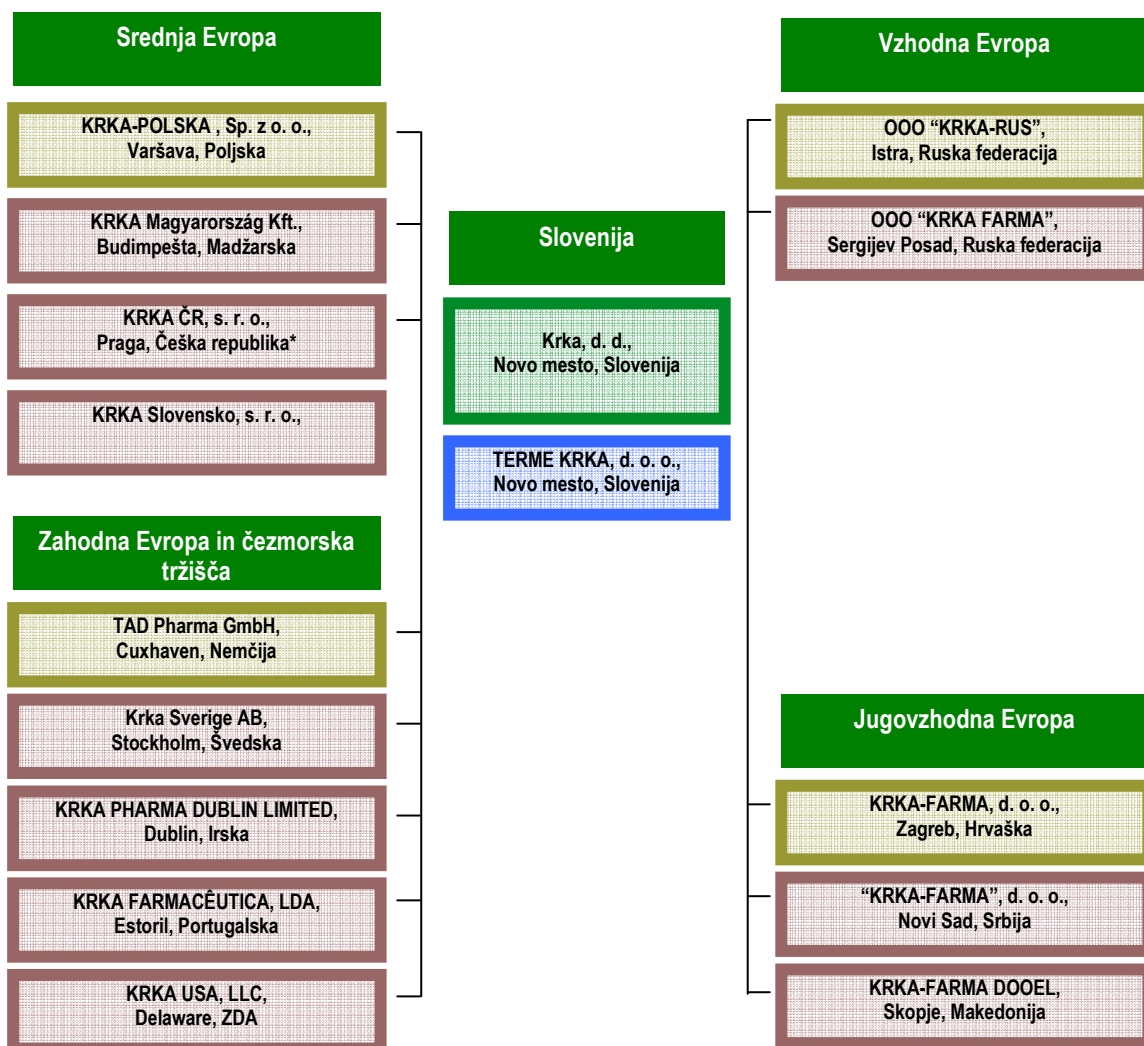
Krka, d. d., Novo mesto	
Sedež:	Šmarješka cesta 6, 8501 Novo mesto, Slovenija
Telefon:	07 331 21 11
Telefaks:	07 332 15 37
E-naslov:	info@krka.biz
Spletne strani:	www.krka.si
Osnovna dejavnost:	proizvodnja farmacevtskih preparatov
Šifra dejavnosti:	21.200
Leto ustanovitve:	1954
Registrski vložek:	1/00097/00, Okrožno sodišče Novo mesto
Davčna številka:	82646716
Matična številka:	5043611
Osnovni kapital:	59.126.194,28 EUR
Število izdanih delnic:	35.426.120 navadnih kosovnih delnic

Skupino Krka poleg obvladujoče družbe Krka, d. d., Novo mesto sestavljajo odvisne družbe v Sloveniji in tujini. Skupina Krka se ukvarja z razvojem, proizvodnjo, trženjem in prodajo izdelkov za humano uporabo (zdravila na recept, izdelki za samozdravljenje in kozmetični izdelki), veterinarskih izdelkov in zdraviliškoturističnih storitev. Proizvodnja izdelkov poteka v Sloveniji, na Poljskem, v Ruski federaciji, na Hrvaškem in v Nemčiji. Ostale odvisne družbe zunaj Slovenije se ukvarjajo s trženjem in/ali prodajo izdelkov.

Družba Terme Krka, d. o. o., Novo mesto združuje poslovne enote Terme Dolenjske Toplice, Terme Šmarješke Toplice, Hoteli Otočec in Hotel Krka v Novem mestu in je tudi večinska lastnica družb Terme Krka – Strunjan, d. o. o., in Golf Grad Otočec, d. o. o.

V nadaljevanju besedila navajamo skrajšane nazive družb.

Shema organiziranosti skupine Krka

LEGENDA

Krka, d. d., Novo mesto

ostale proizvodne družbe

ostale odvisne družbe

zdraviliškoturistična dejavnost

V shemi so prikazane delujoče družbe.

* Deluje od 1. 1. 2008.

Pregled pomembnejših dogodkov in nagrad v letu 2007

JANUAR	Družba Krka je registrirala odvisno družbo KRKA, FARMACÊUTICA, LDA, Estoril, Portugalska.
FEBRUAR	V okviru raziskave, ki sta jo izvedla ruski center za marketinške raziskave Farmekspert in časopis Farmaceutski vestnik, je Krkin Enap® (enalapril) zasedel drugo mesto v kategoriji najbolj priljubljenega zdravila na recept na ruskem farmacevtskem tržišču v letu 2006.
MAREC	Družba Krka je vplačala ustanovni kapital za odvisno družbo KRKA USA, LLC, Delaware, ZDA. Predsednik uprave in generalni direktor Jože Colarič je prejel nagrado Gospodarske zbornice Slovenije (GZS) za gospodarske in podjetniške dosežke za leto 2006.
APRIL	Za Enap® smo dobili nagrado platinasta unča v kategoriji najboljše zdravilo na recept v Ruski federaciji za leto 2006.
MAJ	Društvo ekonomistov Dolenjske in Bele krajine je na 19. mednarodnem forumu odličnosti in mojstrstva Krki podelilo priznanje kot podjetju, ki je na območju Dolenjske in Bele krajine v letih 2005 in 2006 zaposlilo največ delavcev z visoko strokovno izobrazbo.
JUNIJ	Odprli smo obrat za proizvodnjo farmacevtskih učinkovin Sinteza 4, v katerega smo vložili več kot 80 milijonov EUR in zagotavlja obvladovanje celotnega procesa od surovine do končnih izdelkov. Krka je za svoje sodelavce organizirala tradicionalni dan Krkinih priznanj, na katerem je predsednik uprave in generalni direktor Jože Colarič podelil priznanja sodelavcem jubilentom, najboljšim sodelavcem in sodelavkam ter najboljšim vodjem in avtorjem najkoristnejših predlogov. Krka je prejela priznanje Zveze delovnih invalidov Slovenije za prizadevno in uspešno delo pri izvajanju in uresničevanju pravic invalidov.
JULIJ	Potekala je 12. skupščina delničarjev Krke, na kateri so delničarji sprejeli sklep o uvedbi kosovnih delnic v razmerju 1 : 10.
SEPTEMBER	Krka je prejela zlato priznanje za inovativno rešitev formulacije perindoprilijevega erbuminata (tablete Prenessa®).
OKTOBER	Krka je pridobila certifikat sistema vodenja varovanja informacij ISO/IEC 27001. Že četrtoč smo prejeli nagrado IR Magazina za prvo mesto v kategoriji najboljši odnosi z vlagatelji. Mladim raziskovalcem smo 37. zapored podelili Krkine nagrade za raziskovalne dosežke.
NOVEMBER	Družba Krka je s poslovno skupino PHW podpisala pogodbo o nakupu družbe TAD Pharma GmbH in pridobila 100-odstotni lastniški delež tega podjetja. Na 7. konferenci izobraževalnega menedžmenta na Bledu je Krka že tretjič prejela priznanje TOP 10, ki ga Planet GV – Sofos, Inštitut za izobraževalni menedžment, od leta 2002 podeljuje podjetjem za sistematično vlaganje v izobraževanje in usposabljanje zaposlenih. Krka je prejela tri nazive Superbrand – za korporativno blagovno znamko Krka ter za blagovni znamki Septolete® in Sun Mix®.

Na tekmovanju za najboljše letno poročilo, ki ga organizira slovenski poslovni dnevnik Finance, je Krka prejela prvo nagrado za Letno poročilo 2006. Poleg najvišje je osvojila še nagradi za najboljše računovodsko poročilo in najboljšo analizo poslovanja ter načrte.

Krka je bila na sejmu Kariera 07 razglašena za najuglednejšega delodajalca v Sloveniji. Priznanje je rezultat strokovne raziskave ugleda oziroma moči blagovne znamke širokega kroga delodajalcev na slovenskem trgu dela, ki so jo izvajali v podjetju Moje delo.

Inženirska zbornica Slovenije (IZS) je Krki za projekt Sinteza 4 podelila nagrado za inovativnost.

DECEMBER Krka je prejela najvišje državno priznanje na področju kakovosti – priznanje Republike Slovenije za poslovno odličnost (PRSPO) za leto 2007.

Ljubljanska borza je Krki podelila nagrado Portal 2007 za najbolj odprto delniško družbo v Sloveniji.

Po raziskavi Ugled podjetij 2007, ki jo je pripravila agencija Kline & Partner, je bila Krka po mnenju poslovne javnosti najuglednejše podjetje.

Krka je odprla nov obrat za proizvodnjo injekcij. Z naložbo v vrednosti 15,5 milijona EUR je proizvodnjo injekcij povečala za 30 %.

Dogodki po zaključku obračunskega obdobja

Januarja 2008 sta začeli delovati odvisni družbi KRKA ČR s. r. o v Češki republiki in KRKA Slovensko, s. r. o na Slovaškem, ki sta v 100-odstotni lasti družbe Krka. Družba na Slovaškem je novoustanovljena, družba na Češkem pa je bila v preteklosti nedelujoča.

V začetku letošnjega leta so se začele tudi aktivnosti za pripojitev družb KRKA Aussenhandels GmbH, München in KRKA PHARMA GMBH, Frankfurt k družbi TAD Pharma. Družbi bosta izbrisani iz sodnega registra, družba TAD Pharma pa bo prevzela vsa njuna sredstva, kapital, pravice in obveznosti.

Krka je 1. 2. 2008 prejela začasno odredbo Okrožnega sodišča v Ljubljani, s katero nam je v Sloveniji prepovedalo izdelavo in trženje zdravila Zolrix® ali drugega izdelka, ki vsebuje zdravilno učinkovino olanzapin. Sodišče je s tem ugodilo zahtevi družbe Eli Lilly Company Limited, Hampshire, Velika Britanija, ki je zahtevala začasno prepoved proizvodnje in prodaje, preden sodišče odloči, ali Krka krši patent družbe Eli Lilly ali ne.

Dne 10. 3. 2008 smo prejeli tudi tožbo, ki jo je družba Eli Lilly vložila na Okrožnem sodišču v Ljubljani in v kateri trdi, da naj bi Krka s proizvodnjo in prodajo omenjenega zdravila kršila patent družbe Eli Lilly. V Krki verjamemo, da imamo dobre argumente, s katerimi lahko dokazujemo, da ne kršimo omenjenega patenta, zato predvidevamo, da bo sodišče tožbo zavrnilo. V letu 2007 je vrednost prodaje zdravila Zolrix® v Sloveniji znašala manj kot 100.000 EUR.

Višje sodišče v Ljubljani je zavrnilo pritožbo družbe Merck Frosst Canada Limited zoper sklep Okrožnega sodišča v Ljubljani z dne 17. 10. 2007, s katerim je Okrožno sodišče v Ljubljani zavrnilo predlog družbe Merck Frosst Canada Limited, da izda začasno odredbo, s katero bi se družbama Krki, d. d., Novo mesto in Salusu, d. d., Ljubljana v Sloveniji prepovedala izdelava, prodaja, ponujanje v prodajo, trženje in uvoz zdravila Monkasta® ali kateregakoli drugega izdelka, ki vsebuje zdravilno učinkovino montelukast. Salus, d. d., Ljubljana trži izdelek Monkasta®, ki ga proizvaja družba Krka, d. d., Novo mesto.

Pismo predsednika uprave

Spoštovani delničarji, poslovni partnerji in sodelavci!

Z zadovoljstvom vam sporočam, da je za nami še eno uspešno leto, v katerem smo dosegli dobre poslovne rezultate in sprejeli nekaj dolgoročno pomembnih odločitev. Z uspešnim dosedanjim poslovanjem in ustvarjenimi temelji za prihodnjo rast smo vplivali tudi na rast premoženja naših delničarjev, saj se je vrednost Krkine delnice v letu 2007 povečala za dobro polovico.

Zavedamo se, da je uresničenje naših razvojnih načrtov v veliki meri odvisno od prodajnih rezultatov. Visoke stopnje rasti zadnjih nekaj let so se nadaljevale tudi v letu 2007. Prodaja skupine Krka je zrasla za 17 % in dosegla vrednost 781 milijonov EUR. Pri tem je bil dobiček iz poslovanja večji za 22 %, čisti dobiček pa se je povečal za 19 % in dosegel vrednost 133 milijonov EUR.

Največjo rast prodaje smo leta 2007 dosegli v regiji Zahodna Evropa in čezmorska tržišča. Ta regija je s skoraj 60-odstotno rastjo dosegla že več kot petino celotne prodaje skupine Krka. V zahodni Evropi, kjer tudi v prihodnje vidimo še veliko priložnosti, smo največ prodali v Veliki Britaniji, Nemčiji in skandinavskih državah. V regiji Srednja Evropa se je prodaja povečala za 19 %, največje tržišče pa ostaja Poljska. Zmernejšo rast na Poljskem so več kot nadomestile visoke rasti na Madžarskem, Slovaškem in Češkem. Dvajsetodstotno rast smo zabeležili v regiji Jugovzhodna Evropa. Posebej naj izpostavimo Hrvaško, kjer dosegamo tretje mesto po vrednosti prodaje, takoj za domačima proizvajalcema, najhitrejšo rast v regiji pa smo na račun širitve promocijske in prodajne mreže dosegli v Romuniji in Srbiji. V regiji Vzhodna Evropa se je prodaja povečala za odstotek in dosegla vrednost 183 milijonov EUR. Ruska federacija kljub težavam na področju financiranja sistema dodatne oskrbe z zdravili ostaja Krkino največje posamično tržišče. V Ukrajini, ki je Krkino drugo največje tržišče v tej regiji, se je prodaja povečala za 17 %. Na slovenskem tržišču je Krka ob rahlem padcu prodaje zadržala največji tržni delež med ponudniki zdravil.

Krkin prodajni program je sodoben, kar dokazuje velik delež novih izdelkov. Povečuje se tudi vloga izdelkov, ki so rezultat vertikalno integriranega poslovnega modela. Najpomembnejši in najhitreje rastoči prodajni segment predstavljajo zdravila na recept, katerih prodaja je zrasla za 18 % in dosegla vrednost 631 milijonov EUR. Paleta Krkinih izdelkov sestavljajo še izdelki za samozdravljenje ter kozmetični in veterinarski izdelki. Za posodabljanje ponudbe izdelkov skupine Krka skrbi več kot štiristo sodelavcev s področja raziskav in razvoja, ki so v letu 2007 delali na več kot stotih razvojnih projektih. Za raziskave in razvoj smo lani namenili 8 % prihodkov od prodaje. V prodaji skupine Krka želim izpostaviti tudi dvomestno rast prodaje zdraviliškoturističnih storitev, ki jih razumemo kot dodatno ponudbo, s katero bolje uresničujemo naše poslanstvo »Živeti zdravo življenje.«.

V Krki veliko vlagamo v širitev in posodobitev zmogljivosti. Skupaj smo za to namenili 113 milijonov EUR. Ena pomembnejših pridobitev je Sinteza 4, v kateri po sodobnih tehnoloških postopkih proizvajamo učinkovine za Krkina prodajno najpomembnejša zdravila in s tem zagotavljamo obvladovanje celotnega proizvodnega procesa od učinkovine do končnega izdelka. Inovativna tehnološka zasnova obrata omogoča hiter odziv in prilagajanje spremembam na tržišču, pri načrtovanju pa smo veliko pozornosti namenili varovanju okolja in zaposlenih.

Med prelomnejše dogodke v letu 2007 uvrščam prevzem nemškega podjetja TAD Pharma. Prepričani smo, da je bila to dobra poslovna poteza za obe družbi. S prevzemom, ki je prvi v korporativni zgodovini Krke in pomeni dopolnitev dosedanje strategije organske rasti, je Krka neposredno vstopila na največje farmacevtsko tržišče v Evropi.

Leta 2007 smo premoženje svojih vlagateljev povečali za dobre 1,5 milijarde EUR, z več kot 4 milijardami EUR tržne kapitalizacije pa Krka ostaja največje podjetje na Ljubljanski borzi. Kot prva delniška družba v Sloveniji smo lani izvedli cepitev delnic in Krkino delnico s tem približali najširšemu krogu vlagateljev.

V poslovnem okolju, kjer so spremembe edina stalnica, je človeški kapital postal osnovna konkurenčna prednost. Krka je bila lani razglašena za najuglednejšega slovenskega delodajalca, hkrati pa pri iskalcih zaposlitve v Sloveniji v večini primerov pomeni prvo izbiro. Za vse, ki imajo znanje in voljo do dela, so naša vrata vedno

odprta. Z zadovoljstvom ugotavljam, da je bilo novozaposlenih v preteklem letu doma in v tujini prek tisoč. Dinamično zaposlovanje, zlasti v marketingu ter razvoju in raziskavah, načrtujemo tudi v letu 2008.

Verjamem, da je uspešno poslovanje Krke rezultat dobrega upravljanja s podjetjem, ponudbe kakovostnih izdelkov in strokovnega dela zaposlenih. Osredotočenost na farmacevtsko-kemijsko dejavnost in prodajna naravnost bosta ostali ključni smernici za prihodnji razvoj podjetja. Uprava družbe se je zavezala k visoki, dvomestni rasti prodaje tudi v prihodnje. S prenovljeno strategijo razvoja skupine Krka do leta 2012 pa je identificirala mehanizme, s katerimi bo ta cilj dosegla. V letu 2008 skupina Krka načrtuje 950 milijonov EUR prodaje, kar pomeni 22-odstotno rast, čisti dobiček pa naj bi ob načrtovani 20-odstotni rasti dosegel 160 milijonov EUR.

Zadovoljen sem, da so se naše dosedanje strateške usmeritve, s katerimi želimo kot samostojno in vertikalno integrirano podjetje utrditi položaj enega vodilnih evropskih in svetovnih generikov, izkazale za pravilne. Leto 2007 je bilo torej več kot zgolj leto uresničenih načrtov. Krka ima začrtano vizijo o tem, kam želi priti, zaposleni pa zaupamo v podjetje, ker vemo, da je naša rast zasnovana na zdravih temeljih. To potrjujejo tudi številne nagrade in priznanja, ki jih razumemo kot potrditev razvojne poti, ki so jo začrtale pretekle generacije, sedanjim generacijam krkašev pa pomenijo predvsem dodatno spodbudo za pogumno sprejemanje novih izzivov.

Krka bo še naprej krepila podobo velike in zrele, a hkrati ustvarjalne in podjetne delniške družbe. Krkinim delničarjem se zahvaljujem za izkazano zaupanje, svojim sodelavcem ter članom nadzornega sveta pa za podporo strategiji razvoja skupine Krka ter jih vabim novim poslovnim uspehom naproti.

Jože Colarič
predsednik uprave in generalni direktor

Poročilo nadzornega sveta za leto 2007

Spoštovani delničarji!

Nadzorni svet je v letu 2007 na prvih štirih sejah deloval v enaki sestavi kot leto prej. Predstavniki delničarjev so bili mag. Mateja Božič, dr. Gregor Gomišček, dr. Marko Kranjec, Anton Rous, dr. Draško Veselinovič in Alojz Zupančič, predstavniki zaposlenih pa Sonja Kermc, mag. Tomaž Sever in dr. Mateja Vrečer. Na zadnjih dveh sejah pa je sodelovalo osem članov, ker je dr. Marko Kranjec odstopil zaradi nezdržljivosti njegove nove funkcije guvernerja Banke Slovenije s članstvom v organih nadzora gospodarskih družb.

Nadzorni svet se je v letu 2007 sestal šestkrat. Največ pozornosti je namenil uresničevanju poslovnih ciljev, seznanil pa se je tudi z aktualnimi dogodki v Krki. Člani nadzornega sveta so tudi v letu 2007 nadaljevali z dogovorjeno prakso, da se bodo čim bolj seznanili z delovanjem skupine Krka po posameznih področjih. Tako so se podrobno seznanili z delovanjem dveh področij – razvoja in raziskav ter kakovosti. Revizijski komisiji pa je področje financ v Krki na njeno željo podrobno predstavil direktor Finančnega sektorja Brane Kastelec. Načrtovana je bila tudi predstavitev rezultatov analize merjenja organizacijske klime v skupini Krka, vendar je bila zaradi preobsežnosti dnevnega reda zadnje seje v letu 2007 predstavljena na prvo sejo nadzornega sveta v letu 2008. V nadaljevanju podrobneje navajamo vsebine, ki jim je nadzorni svet v letu 2007 namenil največ časa.

- Obravnaval je letno poročilo o poslovanju družbe in skupine Krka v letu 2006 ter ocenil tako poslovanje skupine Krka kot tudi delo uprave družbe.
- Sprejel je letno poročilo družbe in skupine Krka za leto 2006, poročilo o delu nadzornega sveta v letu 2006 in skupno izjavo uprave in nadzornega sveta Krke o skladnosti z določbami Kodeksa upravljanja javnih delniških družb.
- Za skupščino družbe je podprl predlog uprave družbe za uporabo bilančnega dobička in sprejem razrešnice upravi in nadzornemu svetu. Podprl je tudi spremembe in dopolnitve statuta, ki so poleg uskladitev z dopolnjenim Zakonom o gospodarskih družbah vsebovale osnovne cilje delovanja družbe, delitev osnovnega kapitala družbe na navadne kosovne delnice, in sicer tako, da se vsaka nominalna delnica zamenja z desetimi kosovnimi delnicami, ter podaljšanje mandata članov uprave in nadzornega sveta za eno leto.
- Skupščini družbe je za zunanjega revizorja za poslovno leto 2007 ponovno predlagal revizijsko družbo KPMG Slovenija, podjetje za revidiranje, d. o. o., Ljubljana.
- Upoštevajoč sklep Vlade Republike Slovenije, je skupščini družbe predlagal sprejem novega sklepa o plačilu sejin in nagrajevanju članov nadzornega sveta.
- Na zadnji seji v letu 2007 se je seznanil s strategijo razvoja skupine Krka za obdobje od 2008 do 2012, ki predstavlja dopolnitev pred dvema letoma sprejete strategije za obdobje od 2006 do 2010 in podaljšanje do leta 2012.
- Na isti seji se je seznanil tudi z načrtom poslovanja družbe Krka in skupine Krka za leto 2008, ki vsebuje načrtovano prodajo, predviden obseg naložb, vlaganja v razvojno-raziskovalno dejavnost, nove zaposlitve in načrtovane finančne kazalnike poslovanja.
- Vsake tri mesece je obravnaval medletna poročila o poslovanju družbe in skupine Krka ter spremljal njihovo skladnost s sprejetimi poslovnimi in razvojnimi načrti. Vsakokrat je tudi ocenil poslovanje skupine Krka in delo uprave družbe.
- Na zadnji seji v letu 2007 so bili člani nadzornega sveta podrobno seznanjeni z namero uprave družbe za prevzem družbe TAD Pharma GmbH iz Cuxhavana v Nemčiji, ki so jo podprli.
- Tako kot vsako leto je nadzorni svet dvakrat (za leto 2006 in prvo polletje 2007) obravnaval informacijo s primerjalnimi podatki o poslovanju Krke in izbranih farmacevtskih podjetij.
- V skladu s Pravili sklada lastnih delnic se je štirikrat seznanil z informacijo o pridobivanju in odtujevanju lastnih delnic.
- Kot vsako leto se je seznanil s stanjem tožbenih zahtevkov tujih družb do Krke, d. d., in skupine Krka v letu 2007.
- Na julijski seji se je seznanil z odstopno izjavo člana nadzornega sveta dr. Marka Kranjca, ki ga je Državni zbor izvolil za guvernerja Banke Slovenije. Ker je bil dr. Marko Kranjec tudi namestnik predsednika nadzornega sveta, je ta za namestnico predsednika izvolil mag. Matejo Božič.

- Predsednik nadzornega sveta je z Janezom Poljancem in Alešem Rotarjem s 1. 8. 2007 sklenil pogodbi za delo v upravi do 31. 12. 2009, kar je v skladu s sklepom nadzornega sveta iz leta 2006 o njunem ponovnem imenovanju.
- Zaradi izteka mandata konec leta 2007 je nadzorni svet na predlog sveta delavcev in ob soglasju predsednika uprave za delavsko direktorico ponovno imenoval Danico Novak Malnar.
- V skladu s Pravilnikom o nagrajevanju uprave je na podlagi rezultatov poslovanja družbe in skupine Krka odločal o nagradi upravi za delo v letu 2006 in v prvem polletju leta 2007.
- V Pravilniku o nagrajevanju uprave je spremenil nekatere kvantitativne mere uspešnosti, ki se upoštevajo pri izračunu. Na novo je vključil tudi kvalitativne mere uspešnosti tako, da se upošteva uresničevanje družbene odgovornosti (odnos do okolja ipd.), ugled družbe, odnosi z javnostmi (z zaposlenimi in zunanjimi javnostmi) in odnosi z investitorji, katerih izpolnitev se oceni na podlagi poročila uprave.
- Na željo nadzornega sveta je član uprave Aleš Rotar, sicer direktor področja Razvoj in raziskave, ki v upravi pokriva tudi Sektor za upravljanje kakovosti, na eni od sej podrobno predstavil raziskovalno-razvojno področje na drugi pa področje kakovosti v skupini Krka.
- Člani nadzornega sveta so si v letu 2007 podrobno ogledali proizvodnjo v Krkinem obratu Beta v Šentjerneju in Wellness center v Termah Šmarješke Toplice, bili pa so tudi na otvoritvi in ogledu Sinteze 4.

Delo komisij nadzornega sveta

Revizijska komisija je pod vodstvom dr. Draška Veselinoviča v letu 2007 zasedala trikrat. Na vseh treh sejah so sodelovali pooblaščen revizorji KPMG Slovenija.

Obravnavala je poročilo o dogovorjenih postopkih v zvezi z upravljanjem kratkoročnih finančnih naložb družbe Krka, ki ga je po sklepu revizijske komisije pripravil KPMG. Strinjala se je z ugotovitvijo pooblaščen revizorke, da Krka ustrezno upravlja finančne naložbe. Portfelj finančnih naložb namreč ureja poseben pravilnik, ki ga je sprejela Krka in ki zagotavlja razpršenost naložb in majhno tveganje. Postopki upravljanja finančnih naložb so v skladu s pravilnikom, njihovo vrednotenje pa je v skladu z MSRP. Po sklepu revizijske komisije je pooblaščen revizor KPMG pripravil tudi poročilo z naslovom Možne davčne optimizacije, s katerim so se seznanili na eni od sej komisije.

Revizijska komisija ni imela nobenih pripomb ali dopolnitev v zvezi z letnim poročilom družbe in skupine Krka za leto 2006. Nadzornemu svetu je predlagala, naj ga potrdi, potrdi pa naj tudi poročilo revizorja za leto 2006, poročilo nadzornega sveta in predlog skupščini za podelitev razrešnice upravi in nadzornemu svetu.

Nadzornemu svetu je tudi predlagala, da skupščini družbe predlaga imenovanje revizijske družbe KPMG za revizorja za poslovno leto 2007.

Za leto 2007 se pri pooblaščenem zunanjem revizorju KPMG ni odločila naročiti posebnega poročila za nobeno področje dela.

V zvezi z delom Službe notranje revizije je obravnavala letno poročilo o delu Službe notranje revizije za leto 2006 in zelo podrobno poročilo o delu Službe notranje revizije za obdobje januar–junij 2007. Dala je tudi soglasje k načrtu dela Službe notranje revizije za leto 2008.

V skladu s sklepom komisije za kadrovska vprašanja se je revizijska komisija vključila v pripravo sprememb Pravilnika o nagrajevanju uprave družbe. Člani komisije so predlagali predvsem spremembe kvantitativnih mer uspešnosti, ki naj bi se upoštevale pri izračunu uspešnosti dela uprave družbe.

Komisija za kadrovska vprašanja, ki jo vodi Alojz Zupančič, je v letu 2007 zasedala trikrat.

Krkinim strokovnim službam je na prvi seji v letu 2007 dala usmeritve za pripravo predloga sprememb in dopolnitev Pravilnika o nagrajevanju uprave, na zadnji seji pa je tudi oblikovala predlog Pravilnika za nadzorni svet.

Komisija je na podlagi izračuna mer uspešnosti nadzornemu svetu predlagala izplačilo nagrad članom uprave za leto 2006 in za prvo polletje leta 2007.

Na podlagi sklepov Vlade Republike Slovenije je oblikovala nov predlog za določitev sejin in nagrad za člane nadzornega sveta.

Zaradi odstopa dr. Marka Kranjca kot člana nadzornega sveta in namestnika predsednika nadzornega sveta je nadzornemu svetu predlagala, naj na to funkcijo imenuje mag. Matejo Božič.

Delo uprave in nadzornega sveta

Člani nadzornega sveta so v letu 2007 zaradi odličnega sodelovanja lahko sprejemali kompetentne odločitve v skladu z zakonskimi pooblastili. Za seje so člani nadzornega sveta in komisij vedno pravočasno prejeli gradivo, da so se lahko temeljito pripravili. Na vseh sejah nadzornega sveta je sodelovala celotna uprava. Praviloma so člani uprave, največkrat pa njen predsednik, za vsako točko dnevnega reda pripravili dodatno uvodno obrazložitev, ki so jo dopolnili z aktualnimi dogajanjem na področju razvoja in trženja farmacevtskih izdelkov in surovin, odgovarjali pa so tudi na vprašanja članov nadzornega sveta.

Nadzorni svet je delo uprave ocenil vsakokrat, ko je obravnaval obdobje rezultate poslovanja, še posebno pa dvakrat na leto, ko je na osnovi kriterijev Pravilnika o nagrajevanju uprave določal nagrado za njihovo delo. Rezultati poslovanja so bili vedno nad sprejetimi načrti, zato je nadzorni svet že sredi leta sprejel sklep, da bo pri določanju nagrade za leto 2007 upošteval dosežene izredne rezultate poslovanja v prvem polletju in povečal letno nagrado članom uprave, kot dopušča Pravilnik o nagrajevanju uprave.

Ker v poslovanju in odnosih med upravo in nadzornim svetom ni bilo nobenih težav ali nejasnosti, je nadzorni svet menil, da ni bilo razlogov, da člani uprave na kateri od sej ali pri kateri od točk dnevnega reda sej nadzornega sveta ne bi sodelovali. Isto je veljalo tudi za seje komisij nadzornega sveta, na katerih običajno sodelujeta le predsednik uprave in članica uprave Zvezdana Bajc, ki je v upravi odgovorna za področji financ in informatike.

Nadzorni svet ugotavlja, da sta strokovnost in raznolikost članstva, ki ga sestavljajo tako predstavniki delničarjev kot zaposlenih, tudi v letu 2007 pripomogli k dobremu delu nadzornega sveta in komisij. V nadzornem svetu so bili namreč štiri doktorji znanosti (dva s področja naravoslovja in dva s področja ekonomije in financ), dva magistra menedžmenta in dva strokovnjaka z univerzitetno izobrazbo. Njihova izobrazba tako vključuje ekonomijo, pravo in finance, gradbeništvo, farmacijo, fiziko, kemijo in strojništvo. Vsi imajo veliko izkušenj iz gospodarstva in s področja razvoja in raziskav ter bogate mednarodne izkušnje. Dr. Draško Veselinovič ima B-licenco za članstvo v nadzornih svetih, vsi ostali so v letu 2006 pridobili potrdila o usposobljenosti za člane nadzornih svetov in upravnih odborov.

Člani so delovali neodvisno, navzven pa so nastopali kot skupina. Na sejah nadzornega sveta se je spodbujalo izražanje različnih mnenj in kritičnih diskusij, nesoglasja in različne poglede pa so vedno uskladili v konstruktivnem dialogu. V pogovorih med člani nadzornega sveta so bili organizacija sej in potek dela ter odnosi med člani nadzornega sveta ocenjeni kot zelo dobri. Ti pogovori so razkrili tudi možne izboljšave dela nadzornega sveta, ki so bile kasneje uvedene. Pri nobeni obravnavani točki dnevnega reda ali pri odločanju nadzornega sveta ni prišlo do nasprotja interesov.

Potrditev letnega poročila in predlog uporabe bilančnega dobička

Nadzorni svet je letno poročilo družbe in skupine Krka za leto 2007 preveril v okviru zakonskega roka. Obravnaval je tudi revizorjevo poročilo, v katerem revizijska družba KPMG Slovenija, d. o. o., ugotavlja, da računovodski izkazi, ki so del letnega poročila, resnično in pošteno predstavljajo finančno stanje družbe in skupine Krka, njun poslovni in finančni izid ter gibanje kapitala in da je poslovno poročilo v skladu z računovodskimi izkazi. Nadzorni svet na revizorjevo poročilo ni imel pripomb. Po opravljeni preveritvi tudi na letno poročilo ni imel pripomb in ga je na seji 2. aprila 2008 soglasno potrdil. S tem je bilo letno poročilo v skladu z določili 282. člena Zakona o gospodarskih družbah in s statutom družbe Krka tudi formalno sprejeto.

Hkrati z letnim poročilom je nadzorni svet potrdil predlog uporabe bilančnega dobička. Družba je v letu 2007 dosegla 126.520.551 EUR čistega dobička, iz katerega je 2.500.000 EUR namenila za statutarne rezerve in 43.000.000 EUR za druge rezerve iz dobička. Preostanek čistega dobička v višini 81.020.551 EUR in preneseni čisti dobiček v višini 37.415.839 EUR sestavljata bilančni dobiček, ki na dan 31. 12. 2007 znaša 118.436.390 EUR. Uprava in nadzorni svet družbe predlagata skupščini delničarjev, da se bilančni dobiček uporabi za naslednje namene:

- za dividende: 30.757.545,00 EUR (0,91 EUR bruto na delnico),
- za udeležbo nadzornega sveta v bilančnem dobičku: 69.000,00 EUR bruto,
- za druge rezerve iz dobička: 43.804.922,30 EUR in
- za prenos v naslednje leto: 43.804.922,29 EUR.

Če povzamemo, nadzorni svet ocenjuje, da je imel tudi v letu 2007 na voljo ustrezna poročila, informacije in podatke, ki so jih člani uprave na posamezni seji nadzornega sveta po potrebi tudi dodatno osvetlili. Tako je lahko že med letom spremljal in nadzoroval poslovanje družbe in delo uprave. Sodelovanje med upravo in nadzornim svetom je bilo optimalno, neposredna komunikacija med predsednikom uprave in predsednikom nadzornega sveta je potekala redno tudi med posameznimi sejami nadzornega sveta. Celovito sliko poslovanja družbe in skupine zajema letno poročilo, ki ga je nadzorni svet podrobno obravnaval in soglasno potrdil. Nadzorni svet je ocenil delo uprave in delo nadzornega sveta kot zelo uspešno. Odlično poslovanje v letu 2007 potrjujejo tako poslovni izid kakor tudi številna prestižna priznanja, ki jih je Krka dobila v preteklem letu.

Nadzorni svet je to poročilo soglasno sprejel na seji 2. aprila 2008.

Dr. Gregor Gomišček
predsednik nadzornega sveta

POSLOVNO POROČILO

Upravljanje

Načela upravljanja Krke izhajajo iz veljavnih pravnih norm v Republiki Sloveniji, internih aktov družbe ter ustaljene dobre prakse. Upravljanje deluje po tako imenovanem dvotirnem sistemu, po katerem družbo vodi uprava, njeno delovanje pa nadzoruje nadzorni svet.

Organi družbe so:

- skupščina,
- nadzorni svet in
- uprava.

Krka v razmerjih z interesnimi skupinami (delničarji, zaposlenimi, upniki, kupci, dobavitelji, naravnim in poslovnim okoljem ter državo) odgovorno izpolnjuje svoje pravice in obveznosti. Strategija komuniciranja z različnimi interesnimi skupinami je opisana v poglavju Komuniciranje.

Skupščina delničarjev

V skladu z določbami Zakona o gospodarskih družbah je skupščina delničarjev najvišji organ družbe. Na njej se neposredno udejanja volja delničarjev družbe ter sprejemajo temeljne in statutarne odločitve. Ena delnica predstavlja na skupščini en glas. Krka nima delnic z omejenimi glasovalnimi pravicami. Lastne delnice ne omogočajo glasovalnih pravic na skupščini.

Uprava skliče redno skupščino delničarjev praviloma enkrat na leto. Pravico do udeležbe na skupščini in do glasovalne pravice imajo delničarji, vpisani v delniško knjigo na presečni dan, objavljen ob sklicu, ter njihovi zastopniki in pooblaščenca, ki ob prijavi za udeležbo na skupščini predložijo ustrezno pooblastilo.

Uprava družbe daje delničarjem na skupščini ustrezne podatke, informacije in pojasnila, ki so potrebna za presojo vsebin dnevnega reda skupščine. Pri razkrivanju informacij upošteva morebitne zakonske ali druge omejitve.

12. skupščina delniške družbe Krka je bila 5. julija 2007, delničarji pa so na njej:

- obravnavali informacijo o letnem poročilu in poročilu nadzornega sveta za leto 2006,
- odločili o delitvi bilančnega dobička in izplačilu dividend,
- imenovali revizorja za leto 2007,
- določili preračun osnovnega kapitala v evre,
- sprejeli predlagane spremembe statuta in
- odločili o uvedbi kosovnih delnic (in o cepitvi delnic v razmerju 1 : 10).

Sprejeti sklepi 12. skupščine so bili objavljeni v časopisu Delo, na SEOnetu in na Krkinih spletnih straneh (www.krka.si/si/finance/info/skupscine/).

Celotno gradivo je bilo od sklica do skupščine na vpogled na sedežu družbe.

V letu 2008 bo redna letna skupščina delničarjev (13. skupščina) 3. julija 2008. Sklic skupščine delničarjev s predlagano vsebino sklepov, krajem zasedanja in pogoji za udeležbo bo objavljen v sklopu sistema elektronskega obveščanja Ljubljanske borze SEOnet in v dnevniku Delo, celotno besedilo predlogov sklepov in gradivo pa na spletnih straneh družbe.

Nadzorni svet družbe

Glavna naloga nadzornega sveta je nadzor poslovanja in vodenja poslov družbe. Nadzorni svet tudi izbere in imenuje člane uprave.

Sestava nadzornega sveta je določena s statutom. Člani so bili izvoljeni za štiri leta.

V skladu s spremembami statuta družbe, ki so bile sprejete na skupščini delničarjev v letu 2007, traja mandat članov nadzornega sveta pet let. Člani nadzornega sveta so lahko ponovno izvoljeni.

Plačila, povračila in druge ugodnosti članov nadzornega sveta niso neposredno odvisne od uspešnosti poslovanja družbe in so prikazane v računovodskem poročilu, v pojasnilu 32 z naslovom Posli s povezanimi osebami. Krka ni uvedla sistema nagrajevanja članov nadzornega sveta v obliki opsijskih načrtov.

V istem poglavju je predstavljeno tudi **lastništvo delnic** družbe članov nadzornega sveta. Člani nadzornega sveta družbo in pristojne institucije obveščajo o vsaki pridobitvi ali odsvojitvi delnic družbe. Krka te informacije javno objavlja.

Ravnanje članov nadzornega sveta v primeru **nasprotja interesov** je opredeljeno v dopoljenem poslovniku nadzornega sveta, ki je dostopen na spletnih straneh. Člani nadzornega sveta pri svojem delovanju upoštevajo predvsem cilje družbe in jim podrejajo morebitne drugačne osebne ali posamične interese tretjih oseb. Vsak član nadzornega sveta mora nadzorni svet obvestiti o svojem morebitnem članstvu v nadzornih svetih drugih družb.

Sestava in delovanje nadzornega sveta ter njegovih odborov v letu 2007 je predstavljeno v poročilu nadzornega sveta.

Predstavniki kapitala

Dr. Gregor Gomišček, 51 let

predsednik nadzornega sveta

Študij naravoslovne fizike je končal na ljubljanski univerzi, doktorat tehniških znanosti pa je pridobil na dunajski tehniški univerzi. Šolo menedžmenta (program »vodenje poslovnih procesov«) je zaključil na IEDC – Poslovni šoli Bled. Slabo desetletje je delal na dunajski univerzi na Inštitutu za medicinsko fiziko. Sedaj je zaposlen na Inštitutu za biofiziko Medicinske fakultete v Ljubljani kot raziskovalec in docent. Na Fakulteti za družbene vede je nosilec predmeta Tehnološke politike ZDA.

Dr. Marko Kranjec, 68 let

namestnik predsednika nadzornega sveta

Diplomiral in doktoriral je na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani. V preteklosti je kot makroekonomist delal na OECD v Parizu in v svetovni banki v Washingtonu, v letih 1990 in 1991 je bil minister za finance v vladi Republike Slovenije, od 1991 do 1997 viceguverner in član sveta Banke Slovenija, nato pa do leta 2002 veleposlanik Republike Slovenije pri Evropski uniji v Bruslju. Od leta 2002 je profesor za javne finance na Fakulteti za upravo Univerze v Ljubljani, od leta 2007 pa je zunanji sodelavec Inštituta za ekonomska raziskovanja v Ljubljani. Zaradi imenovanja na funkcijo guvernerja Banke Slovenije je sredi leta 2007 odstopil s funkcije namestnika predsednika nadzornega sveta.

Mag. Mateja Božič, 41 let

namestnica predsednika nadzornega sveta

Magistrirala je iz poslovedenja in organizacije. Najprej je bila zaposlena v Petrolu, kjer je aktivno sodelovala v procesu prestrukturiranja ter strateškem razvoju družbe. Od leta 2003 je delala kot svetovalka člana uprave za področje financ in energetike in se ukvarjala s kontrolingom in procesnim obvladovanjem stroškov. Sedaj je članica uprave Kapitalske družbe.

Dr. Draško Veselinovič, 49 let

predsednik revizijske komisije nadzornega sveta

Doktoriral je na Ekonomski fakulteti v Ljubljani. V tujini je končal več specialističnih študijev iz globalnih financ, mednarodnega trženja in mednarodnega bančništva. V letih 1989 do 2004 je bil ustanovni generalni direktor in predsednik uprave Ljubljanske borze, d. d., Ljubljana. Sedaj je predsednik uprave Deželne banke Slovenije, d. d., Ljubljana in izredni profesor za mednarodne finance in finančne trge na Ekonomski fakulteti v Ljubljani ter na več podiplomskih programih v okviru Ekonomsko-poslovne fakultete Maribor, IEDC Bled, dunajske univerze itd. Je član – predstavnik vseh novih članic EU – posebnega odbora EPC pri Evropskem združenju bank.

Anton Rous, 68 let

Diplomiral je na Pravni fakulteti v Ljubljani. V letu 1970 je nastopil 11-letno službovanje kot glavni direktor Avtoradgone, kasneje je vodil SOZD Integral in bil direktor skupnih poslov Hidromontaže Maribor. Po koncu štiri leta in pol trajajočega mandata predsednika izvršnega sveta Mestne občine Maribor se je predčasno upokojil. Sedaj je višji sekretar v kabinetu predsednika vlade Republike Slovenije.

Alojz Zupančič, 69 let

predsednik komisije za kadrovska vprašanja nadzornega sveta

Je univerzitetni diplomirani inženir kemijske tehnologije in absolvent magistrskega študija organizacije in posloводства na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani. Po zaposlitvi v steklarni INIS in Industriji motornih vozil v Novem mestu je v obdobju od 1969 do upokojitve leta 1998 delal v Krki na področju razvojnih programov, kot direktor marketinga pomožnih zdravil in nazadnje kot svetovalec direktorja programa Veterina. V letu 2000 se je za krajše obdobje reaktiviral kot član in namestnik predsednika uprave Kapitalske družbe, d. d., v Ljubljani.

Predstavniki zaposlenih

Sonja Kermc, 56 let

Kot inženirka kemijske tehnologije se je v Krki zaposlila leta 1976. Trenutno vodi službo uporabnih vod in je zadolžena za sisteme uporabnih medijev in za sodelovanje s tehnološko-tehničnim inženiringom pri razvoju novih sistemov. Že tretje mandatno obdobje je članica sveta delavcev. Za mandatno obdobje 2004 do 2008 je bila izvoljena za predsednico sveta delavcev.

Dr. Mateja Vrečer, 41 let

V Krki se je zaposlila leta 1990 kot diplomirana inženirka farmacije, nato je naredila magisterij in doktorat ter strokovni izpit za poklic diplomirane inženirke farmacije. Najprej je bila zaposlena v Sektorju za razvoj in raziskave, sedaj pa je namestnica direktorice Sektorja za upravljanje kakovosti. Od leta 2007 je tudi vodja Službe za zagotavljanje kakovosti na mednarodnem področju. Je notranja presojevalka sistemov kakovosti v Krki, presojevalka pogodbenih partnerjev in izvajalka usposabljanj s področja kakovosti.

Mag. Tomaž Sever, 40 let

Magistriral je iz poslovoidenja in organizacije, po osnovni izobrazbi pa je univerzitetni strojni inženir. V letih 1992 do 1995 je delal v podjetju IBM Slovenija, d. o. o., na področju informacijskih sistemov. V Krki je zaposlen od leta 1995 in je trenutno na delovnem mestu namestnika direktorja Prodaje z zadolžitvami direktorja regije Srednja Evropa, predvsem glede strategije nastopa Krke na posameznih tržiščih in gradnje prodajne mreže v tujini.

Uprava družbe

Uprava ima naslednje **naloge**:

- vodi družbo in sprejema poslovne odločitve samostojno in neposredno,
- sprejema strategijo razvoja družbe,
- zagotavlja ustrezno ravnanje s tveganji in obvladovanje tveganj,
- ravna s skrbnostjo vestnega in poštenega gospodarstvenika ter varuje poslovne skrivnosti.

Upravo **sestavlja** pet članov:

- predsednik uprave,
- trije člani in
- delavska direktorica.

Slednja predstavlja in zastopa interese delavcev v zvezi s kadrovskimi in socialnimi vprašanji in nima pooblastil za zastopanje družbe.

Mandat članov uprave traja pet let, možno je ponovno imenovanje. Po izteku sedanjega mandata članov uprave bo naslednji mandat članov uprave trajal šest let v skladu s spremenjenim statutom.

Delovanje uprave in razdelitev področij in nalog med posameznimi člani določa Poslovnik o delu uprave. Način delovanja je usklajevanje mnenj in soglasno odločanje, ne preglasovanje. V skladu s Pravili organiziranosti in s Poslovnikom o delu uprave imajo člani uprave tudi operativne naloge na področju vodenja, kar je razvidno iz njihovih predstavitvenih podatkov. Vsak član uprave je odgovoren za določeno število organizacijskih enot, s čimer je omogočeno neposredno sodelovanje med upravo in izvršnimi direktorji.

Kot pomoč upravi pri njenem delu ima družba naslednje organe:

- odbor direktorjev,
- razvojni odbor,
- odbor za kakovost,
- odbor za investicije,
- odbor za kadre,
- odbor za informacijske tehnologije,
- prodajni odbor,
- odbor za ekonomiko in finance ter
- odbor za korporativno pojavljanje v javnosti.

Odbore sestavljajo specialisti za posamezna področja v Krki. Odbori poglobljeno pripravljajo poslovno politiko in strateške usmeritve za posamezna področja, imajo pa tudi nekatere pristojnosti za odločanje o izvajanju letnih načrtov.

Plačila, povračila in druge ugodnosti članov uprave so določena v pogodbah o opravljanju dela, sklenjenih med nadzornim svetom in posameznim članom uprave. S pravilnikom o nagrajevanju uprave, ki ga je sprejel nadzorni svet, pa slednji članom uprave določi nagrado. Krka ni uvedla sistema nagrajevanja članov uprave v obliki opcijских načrtov. Vsa plačila in povračila, ki so bila članom uprave izplačana v letu 2007, ter druge ugodnosti so predstavljena v računovodskem poročilu, v pojasnilih Posli s povezanimi osebami.

V istem poglavju je predstavljeno tudi **lastništvo delnic** članov uprave. Člani uprave in z njimi povezane osebe družbo in pristojne institucije obveščajo o vsaki pridobitvi ali odsvojitvi delnic družbe ali z njo povezane družbe. Krka te informacije javno objavlja.

Član uprave mora morebitno **nasprotje interesov** razkriti nadzornemu svetu in o tem obvestiti preostale člane uprave. Člani uprave niso hkrati člani organov upravljanja in nadzora nepovezanih družb.

Predstavniki članov uprave

Jože Colarič, 52 let

predsednik uprave in generalni direktor

Diplomiral je na Ekonomski fakulteti v Ljubljani. V Krki je zaposlen od leta 1982. Z delom je začel v Finančnem sektorju. Leta 1989 je prevzel vodenje Službe izvoza v Eksport-import sektorju. Leta 1993 je bil imenovan za namestnika generalnega direktorja za področje trženja in financ, septembra istega leta pa je prevzel še vodenje Marketing sektorja in prodaje. Leta 1997 je bil imenovan za člana uprave. Naslednje leto ga je nadzorni svet družbe imenoval za namestnika predsednika uprave, leta 2002 pa ga je evidentiral kot bodočega predsednika uprave in mandatarja za pripravo predloga sestave nove uprave. Na seji 12. julija 2004 ga je nadzorni svet imenoval za predsednika uprave in generalnega direktorja. Petletni mandat je nastopil 1. januarja 2005.

Janez Poljanec, 61 let

član uprave in direktor področja Oskrba z izdelki

Diplomiral je na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo. Leta 1974 se je zaposlil v Krki. Od leta 1979 je bil direktor Oddelka za prekomorske države v Eksport-import sektorju, kasneje pa direktor sektorja. V letih 1985 do 1989 je za Krko delal prek Generalexporta v Combicku, Frankfurt, leta 1990 pa je ponovno prevzel vodenje Eksport-import sektorja. Leta 1993 je postal direktor Sektorja logistike in nabave, štiri leta kasneje ga je nadzorni svet družbe imenoval za člana uprave. Drugi mandat je kot član uprave nastopil 31. julija 2002 ter bil ponovno imenovan za obdobje od 31. julija 2007 do 31. decembra 2009. Od leta 2002 je direktor področja Oskrba z izdelki.

Dr. Aleš Rotar, 48 let

član uprave in direktor področja Razvoj in raziskave

Doktoriral je na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo v Ljubljani. Končal je tudi mednarodni študij MBA na IEDC v centru Brdo. V Krki se je zaposlil leta 1984 v Oddelku za stabilnost. Leta 1991 je postal vodja Oddelka za farmacevtsko tehnologijo, dve leti kasneje je prevzel vodenje Službe za razvoj farmaceutike v Sektorju za raziskave in razvoj. Leta 1998 je bil imenovan za namestnika direktorja omenjenega sektorja, leta 1999 pa za njegovega direktorja. Za člana uprave je bil imenovan leta 2001, drugi mandat je kot član uprave nastopil 31. julija 2002 ter bil ponovno imenovan za obdobje od 31. julija 2007 do 31. decembra 2009. Od leta 2002 je direktor področja Razvoj in raziskave.

Zvezdana Bajc, 55 let

članica uprave in direktorica Sektorja za ekonomiko in informatiko

Diplomirala je na Ekonomski fakulteti v Ljubljani. V Krki se je zaposlila leta 1977. Z delom je začela v Ekonomskem sektorju, leta 1979 pa prešla v Službo za investicije. Leta 1986 je prevzela vodenje Službe za gospodarsko načrtovanje. Od leta 1999 je direktorica Sektorja za ekonomiko in informatiko. Mandat kot članica uprave je nastopila 1. aprila 2005 in sočasno ostala direktorica Sektorja za ekonomiko in informatiko. Mandat ji poteče 31. decembra 2009.

Danica Novak Malnar, 51 let

članica uprave – delavska direktorica in vodja Farmaceutске proizvodnje

Diplomirala je na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo v Ljubljani. V Krki se je zaposlila leta 1982. Leta 1986 je postala vodja Oddelka farmaceutike v obratu v Ljutomeru, nato je bila šest let vodja Oddelka operativne priprave proizvodnje. Leta 1994 je prevzela vodenje Oddelka tehnološke priprave proizvodnje. Leta 1998 je bila imenovana za članico uprave – delavsko direktorico, ki jo je svet delavcev ponovno izvolil in potrdil nadzorni svet, nazadnje v letu 2007, tako da je njen zadnji mandat začel teči 1. januarja 2008. Od leta 1999 vodi farmacevtsko proizvodnjo.

Upravljanje v skupini

Skupino Krka sestavljajo obvladujoča družba Krka, d. d., Novo mesto, odvisna družba v Sloveniji, in odvisne družbe zunaj Slovenije. Vse delujoče odvisne družbe so v 100-odstotni lasti družbe Krka.

Delovanje družb poteka v skladu z lokalno zakonodajo ter z obveznimi internimi pravilniki in navodili za delovanje družb v skupini Krka, ki jih je sprejela uprava obvladujoče družbe.

Zaradi boljše povezave in nadzora nad poslovanjem odvisnih družb uprava delniške družbe Krka predstavlja skupščino odvisnih družb. Člani uprave so – odvisno od določil lokalne zakonodaje držav, v katerih družbe delujejo – tudi člani nadzornih svetov, nadzornih odborov ali upravnih odborov odvisnih družb, za kar ne prejemajo posebnih plačil.

Krka obvladuje družbe v skupini tudi na funkcijski ravni, predvsem na področju trženja, razvoja, oskrbovalne verige, financiranja, kadrovanja in informacijske podpore.

Notranja revizija

Notranja revizija svoje poslanstvo v skupini Krka izvaja na osnovi srednjeročnega programa dela za obdobje 2006 do 2009. V skladu z letnim načrtom dela za leto 2007 je bilo opravljenih osem rednih notranjerevizijskih pregledov. Načrte dela in poročanje o delu notranje revizije sprejemata in odobravata uprava in revizijska komisija nadzornega sveta.

Cilji notranjega revidiranja so se nanašali predvsem na podajanje zagotovil o vzpostavljenosti in delovanju sistema notranjih kontrol ter oceno njihove učinkovitosti. Velik poudarek je bil namenjen preverjanju izvajanja zastavljenih ciljev in uspešnosti posameznih organizacijskih enot v skupini Krka.

Notranjerevizijski pregledi so bili opravljeni na področju proizvodnje zdravil, prodaje, informacijske tehnologije, varnosti ter zdravja pri delu. Notranji revizorji so za omenjene procese podali zagotovila, da so notranje kontrole vzpostavljene, da delujejo in da so učinkovite, tveganja pa obvladovana. Notranjerevizijski pregledi so potekali tudi v dveh odvisnih družbah in več predstavništvih v tujini.

Pri notranjerevizijskih pregledih je bilo za posamezna področja ugotovljeno, da obstajajo možnosti za izboljšanje procesov. V ta namen so notranji revizorji podali 176 priporočil in kasneje preverili njihovo uresničevanje.

Notranja revizija opravlja tudi svetovalno dejavnost in se vključuje v posamezne projekte družbe. Sodeluje tudi z zunanjimi revizorji, s preizkušenimi revizorji informacijskih sistemov in z revizijsko komisijo nadzornega sveta.

Notranja revizija se pripravlja tudi na neodvisno zunanjo presojo, katere namen je pridobiti mnenje o usklajenosti njenega delovanja s standardi notranjega revidiranja.

Zunanja revizija

Revizijo računovodskih izkazov obvladujoče družbe in večine odvisnih družb izvaja revizijska družba KPMG. Družba upošteva priporočilo Kodeksa upravljanja javnih delniških družb o menjavi revizorja partnerja na vsakih pet let.

Zunanji revizor v okviru revizije računovodskih izkazov o svojih ugotovitvah poroča upravi in revizijski komisiji nadzornega sveta.

Posli družbe Krka z revizijsko družbo KPMG SLOVENIJA, podjetje za revidiranje, d. o. o., in posli družb v skupini s posameznimi revizorskimi družbami so predstavljeni v pojasnilih k računovodskih izkazom Posli z revizorsko družbo.

Izjava o usklajenosti z določbami Kodeksa upravljanja javnih delniških družb

Uprava in nadzorni svet Krke, tovarne zdravil, d. d., Novo mesto izjavljata, da so v letu 2007 posamezni člani uprave in nadzornega sveta kot tudi uprava in nadzorni svet kot organa delniške družbe spoštovali načela upravljanja delniških družb in si prizadevali za njihovo udejanjanje v družbi.

Vsa določila Kodeksa upravljanja javnih delniških družb, ki je v veljavi od 5. 2. 2007 in je v slovenskem in angleškem jeziku objavljen na spletnem naslovu www.ljse.si, skoraj v celoti izpolnjujemo.

Izjema je točka 1.2.6 Organizirano zbiranje pooblastil. Družba s svojim kar se da transparentnim delovanjem in objavljanjem podatkov tako v medijih kot na lastnih spletnih straneh ter z izdajo posebne številke časopisa Utrip, ki ga pred vsako skupščino prejmejo mali delničarji družbe, spodbuja vse delničarje k aktivnemu in odgovornemu izvrševanju njihovih pravic. Kljub temu da družba ne organizira zbiranja pooblastil, na ta način spodbuja delničarje, da se osebno udeležijo skupščine ali da za uresničevanje svojih upravljavskih pravic na skupščini pooblastijo zaupnike, ki jih izberejo sami.

Jože Colarič
predsednik uprave

Dr. Gregor Gomišček
predsednik nadzornega sveta

Novo mesto, 2. april 2008

Razvojna strategija skupine Krka

Razvojna strategija

POSLANSTVO

Živeti zdravo življenje.

VIZIJA

Utrjujemo položaj enega vodilnih farmacevtskih generičnih podjetij na evropskem tržišču.

VREDNOTE

- hitrost in fleksibilnost
- partnerstvo in zaupanje
- kreativnost in učinkovitost

Ključni strateški cilji do leta 2012

Doseganje več kot 10-odstotne povprečne letne rasti vrednosti prodaje.

Ohranjanje najmanj 40-odstotnega deleža novih izdelkov v skupni prodaji.

Krepitev konkurenčne prednosti produktnega portfelja skozi vertikalno integracijo in lansiranje izbranih izdelkov na izbranih ključnih tržiščih kot prvi generik.

Izboljšanje kazalnikov poslovanja.

Učinkovita uporaba sredstev in izboljšanje stroškovne učinkovitosti izdelkov.

Izboljšanje stopnje inovativnosti.

Ohranjanje samostojnosti.

Ob koncu leta 2007 je bila sprejeta nova strategija razvoja skupine Krka za obdobje od 2008 do 2012. Obenem so bila posodobljena tudi merila uspešnosti izvajanja strategije na vseh treh ravneh. Uspešnost korporativnih meril obravnava uprava, meril na ravni posameznih skupin izdelkov in meril na ravni poslovnih funkcij, ki smo jih zaradi večje preglednosti in poenostavitve združili s cilji izboljšav, pa pristojni odbori. Ključno vodilo pri upravljanju sistema meril je povečevanje konkurenčnosti posameznih družb in celotne skupine.

Ključne strateške usmeritve do leta 2012

Prednostna usmerjenost na tržišča Evrope in Srednje Azije.

Prednostna krepitev farmacevtsko-kemijske dejavnosti.

Razvoj generičnih zdravil in priprava registracijske dokumentacije najmanj tri leta pred potekom produktnega patenta originalnega zdravila.

Krepitev konkurenčnosti na zahodnoevropskih tržiščih z ustanavljanjem lastnih podjetij za trženje.

Krepitev sinergije v okviru skupine Krka (strokovna in stroškovna sinergija) in kar največje izkoriščanje konkurenčnih prednosti poslovnih okolij podjetij v tujini.

Prestrukturiranje nabavnega tržišča, da bi se kontinuirano zniževale nabavne cene.

Krepitev internacionalizacije vseh poslovnih funkcij.

Zmanjševanje vpliva finančnih tveganj in gospodarskih nevarnosti na poslovanje skupine Krka.

Sledenje politiki zmernega povečevanja dividend.

Nadaljnja rast tržnih deležev z nakupom lokalnih farmacevtskih podjetij ali poslovnih akvizicij na izbranih tržiščih.

Ohranjanje ekonomske, socialne in naravovarstvene odgovornosti do okolja, v katerem poslujemo.

Delovanje po načelih poslovne odličnosti.

Cilji poslovanja skupine Krka v letu 2008

Prodaja izdelkov in storitev bo predvidoma dosegla 950 milijonov EUR (22-odstotna rast).

Najpomembnejša prodajna regija bo Srednja Evropa, največjo rast predvidevamo v regiji Zahodna Evropa in čezmorska tržišča, Ruska federacija pa ostaja najpomembnejše posamično tržišče.

Delež prodaje na tržiščih zunaj Slovenije bo predvidoma 89-odstoten.

Zdravila na recept s pričakovano 23-odstotno rastjo ostajajo najpomembnejša skupina izdelkov (82-odstotni delež v prodaji).

V ključnih indikacijskih skupinah zdravil na recept bomo začeli tržiti nekaj novih izdelkov.

Načrtovan je čisti dobiček v višini 160 milijonov EUR.

Konec leta bo imela skupina predvidoma 7700 zaposlenih, od tega skoraj 46 % v tujini.

Naložbe v načrtovani vrednosti 160 milijonov EUR bodo namenjene predvsem povečanju in modernizaciji proizvodnih in razvojno-raziskovalnih zmogljivosti ter infrastrukture.

Pričakovano makroekonomske okolje v letu 2008

Makroekonomske razmere vplivajo na uspešnost poslovanja na posameznih tržiščih in na dolgoročno zdravstveno politiko držav. V nadaljevanju prikazujemo pričakovane makroekonomske razmere v letu 2008 na Krkinih ključnih tržiščih ter v Romuniji, Ukrajini in na Češkem, to je v državah, ki se po obsegu prodaje pomembno približujejo doseženi prodaji na ključnih tržiščih. Menimo, da bodo makroekonomske razmere v obravnavanih državah pozitivno prispevale k doseganju zastavljenih poslovnih ciljev skupine Krka.

Pričakovane makroekonomske razmere v letu 2008

Država	Napoved rasti tržišča zdravil (v %)	Napoved vrednosti tržišča zdravil	Devizni tečaj (valuta/EUR)
Slovenija	5	470 mio EUR	evroobmočje
Hrvaška	6	690 mio EUR	7,30
Ruska federacija	15–20	10.500–11.000 mio USD	34,85
Poljska	5–6	4.200 mio EUR	3,55
Zahodna Evropa	5	150.000 mio EUR**	evroobmočje
Romunija	20	1.750 mio EUR	3,60
Ukrajina	12	1.000 mio EUR	5,05*
Češka republika	5–6	1.500 mio EUR	27,00

Viri: European Commission, Institute for Economic Research and Policy Consulting, Raiffeisen, International Centre for Policy Studies, Report Buyer.

* Glede na ameriški dolar, na katerega je vezana ukrajinska valuta grivna.

** Napoved vrednosti celotnega farmacevtskega tržišča v letu 2008 za 11 držav zahodne Evrope (Avstrija, Belgija, Francija, Nemčija, Irska, Italija, Nizozemska, Portugalska, Španija, Švica in Velika Britanija) ob upoštevanju predvidene rasti.

Slovenija

Po rekordni rasti v letu 2007 se v prihodnjem letu pričakuje umiritev gospodarske aktivnosti, zlasti zaradi umiritve investicijske dejavnosti v Sloveniji, ohladitve svetovnih finančnih trgov in umiritve gospodarske rasti v Evropski uniji. Domače povpraševanje bo zaradi višjega razpoložljivega dohodka prebivalcev in rasti plač ostalo na visoki ravni. Pritiski na dvig cen se bodo umirili, kar bo zlasti posledica restriktivne denarne politike Evropske centralne banke, nižje kreditne aktivnosti zaradi zmanjšanja investicij ter nižjega agregatnega povpraševanja. V letu 2008 se pričakuje rahlo manjša rast izvoza in uvoza, pri čemer bo dinamika slednjega deloma pogojena tudi z uvozom investicijskih dobrin za potrebe podjetniškega in javnega investiranja.

Predvidena je okoli 5-odstotna rast trga zdravil, njegova vrednost pa bo po pričakovanjih dosegla 470 milijonov EUR.

Hrvaška

Pričakuje se nadaljevanje hitre gospodarske rasti, ki bo pogojena predvsem s porabo gospodinjestev ter investicijsko dejavnostjo podjetij. Na področju korporativnih investicij se pričakuje nadaljevanje poslovnega optimizma, podkrepjenega z ugodno gospodarsko klimo in podpornim okoljem. Javna poraba se bo v povolilnem letu 2008 po predvidevanjih nekoliko umirila, zaradi aktivnosti centralne banke pa se pričakuje tudi umiritev domačega povpraševanja. Zaradi pričakovanega zaostajanja realnih plač za produktivnostjo se pričakuje izboljšanje stroškovne učinkovitosti podjetij. Zunanjeekonomske ravnotežje države ob dokaj visoki zunanji zadolženosti ostaja eno od večjih makroekonomskih izzivov. Pričakuje se tudi rahlo povečanje inflacijskih pritiskov, ki pa jih bo verjetno ublažila restriktivnejša fiskalna politika države.

Predvidena je 6-odstotna rast trga zdravil, s čimer bi njegova vrednost dosegla 690 milijonov EUR.

Ruska federacija

Ruska federacija ostaja eno ključnih tržišč skupine Krka z velikim gospodarskim potencialom. Po liberalizaciji kapitalskih tokov smo lahko v letu 2007 zaznali skok v investicijski dejavnosti, ki je izrazito ugodno vplival na gospodarsko rast države. Pričakuje se, da se bo Ruska federacija v prihodnjem letu uvrstila med države z najvišjimi stopnjami gospodarske rasti na svetu. Visoke cene nafte so ugodno vplivale na vrednost ruskega izvoza in prispevale k velikemu presežku v plačilni bilanci. Inflacija ostaja v Ruski federaciji dokaj visoka, kratkoročno pa se ne pričakuje njenega zniževanja tudi zaradi napovedanih dvigov plač v javnem sektorju. Zniževanje inflacije bo srednjeročno ostal eden od ključnih izzivov ruskega gospodarstva. Krepitev rublja, ki se je doslej izkazala kot učinkovit instrument za blažitev inflacije, se bo po pričakovanih nadaljevala tudi v prihodnjem letu, imela pa bo tudi ugoden vpliv na investicijsko dejavnost podjetij.

Vrednost trga zdravil v Ruski federaciji je ob predvideni 15- do 20-odstotni rasti ocenjena na 10,5 do 11 milijard USD.

Poljska

Poljska je po vstopu v Evropsko unijo v kratkem času dosegla nekaj zavidljivih rezultatov, ugodna gospodarska klima pa se bo po pričakovanih nadaljevala tudi v prihodnje. Evropska komisija je v tej državi izpostavila močne gospodarske temelje, ki jih podpirajo zlasti domače povpraševanje, investicijska dejavnost podjetij ter ugodne razmere na trgu dela. Zaradi ugodne davčne obravnave, visoke realne rasti plač in velikega povpraševanja po delu se pričakuje, da bo povpraševanje domačih gospodarskih subjektov še naprej generator gospodarske rasti. Zaradi visoke rasti plač ter posledičnega pritiska na cene lahko pričakujemo nadaljevanje ostrejših denarne politike, s katero želi centralna banka tako kot doslej ohranjati cenovno stabilnost. Inflacija naj bi ostala na zavidljivo nizki ravni, napovedana denarna politika pa bo prispevala tudi k nadaljnji krepitvi zlota.

Rast trga zdravil je ocenjena na 5 do 6 %, medtem ko bo njego vrednost dosegla okoli 4,2 milijarde EUR.

Zahodna Evropa

Zaradi težav na svetovnih finančnih trgih, zlasti na trgu drugorazrednih posojil, težav na nepremičninskem trgu ter apreciacije evra, ki nespodbudno vpliva na izvoz, se pričakuje umiritev gospodarske rasti. V zahodnih državah Evropske unije se zaradi visokih cen energije in drugih dejavnikov pričakuje nadaljevanje inflacijskih pritiskov ter posledično nadaljevanje restriktivnejše denarne politike, kar bo povzročilo dodatno umiritev ekonomske in investicijske dejavnosti. Kljub temu se pričakuje, da bodo ključni makroekonomski agregati, kot na primer poraba in investicije, v letu 2008 dosegali ugodne vrednosti, čeprav se utegne njihova rast upočasniti.

Zaradi ukrepov centralnih bank, zlasti obsežne pomoči poslovnim bankam, se pričakuje umiritev težav na finančnih trgih, kar bo izrazito pozitivno vplivalo na gospodarsko situacijo zahodnih držav Evropske unije.

Predvidena je 5-odstotna rast trga zdravil, s čimer bi njego vrednost dosegla okrog 150 milijard EUR.

Romunija

Zaradi vstopa Romunije v Evropsko unijo in močnega priliva tujih investicij ostajajo pričakovanja glede gospodarske rasti optimistična, obstaja pa potreba po strukturnih reformah znotraj gospodarstva, zaznati pa je tudi poslabševanje zunanjeekonomskega stanja države. Precejšen izziv predstavlja proračunska poraba, zlasti pa njena struktura. V povezavi z junija 2007 sprejetimi zakonskimi spremembami se bodo v prihodnjih dveh letih bistveno povečale pokojnine, pričakuje pa se tudi rast plač v javnem sektorju. Struktura proračunske porabe se spreminja v korist tekoče porabe na račun investicijske dejavnosti države. Zaradi teh vzrokov se pričakuje povečanje javnofinančnega primanjkljaja ter inflacijskih pritiskov, ki se bodo krepili tudi zaradi višjih cen hrane in energije.

Vrednost trga zdravil v Romuniji je ocenjena na približno 1,75 milijarde EUR ob predvideni do 20-odstotni rasti.

Ukrajina

Državo je v letu 2007 zaznamovala dokajšnja nepredvidljivost, ki pa ni imela odločilnejšega negativnega učinka na gospodarstvo. Pričakuje se rahla upočasnitev gospodarske rasti, zlasti zaradi šibkejšega domačega povpraševanja in višjih cen uvoženega zemeljskega plina. Sredi leta 2008 bo Ukrajina po pričakovanjih vstopila v Svetovno trgovinsko organizacijo (WTO), kar bo dolgoročno spodbudno vplivalo na zunanjetrgovinski saldo države, medtem ko se kratkoročno pričakuje nadaljevanje trgovinskega primanjkljaja. Davčne spremembe niso pričakovane, napoveduje pa se povečanje pokojninskih izdatkov, socialnih transferov in minimalnih plač, kar bo vplivalo na povečanje inflacijskih pritiskov. Eden od večjih srednjeročnih izzivov ekonomske politike ostaja visoka inflacija.

Vrednost trga zdravil v prihodnjem letu je ob napovedani okoli 12-odstotni rasti ocenjena na milijardo EUR.

Češka republika

Po ekspanziji v letu 2007 se pričakuje umiritev gospodarske rasti, kar je deloma posledica restriktivnejše fiskalne politike deloma pa nekoliko manjše investicijske dejavnosti, ki je že v letu 2007 rahlo zaostala za pričakovanji. Restriktivno proračunsko politiko bo vsaj deloma kompenziralo rastoče domače povpraševanje, podkrepljeno zlasti z rastjo plač in s kreditno aktivnostjo. Pričakuje se rast izvoza, zlasti industrijskih izdelkov, zaradi česar se napoveduje ugodne rezultate na področju zunanjetrgovinskega salda države. Inflacija se je zviševala že proti koncu leta 2007, zaradi česar se v prihodnosti pričakuje ostrejša denarna politika. S tem želi centralna banka inflacijo obdržati v ciljnem pasu 2 do 4 % na leto.

Vrednost češkega trga zdravil je ob pričakovani med 5- in 6-odstotni rasti ocenjena na okrog 1,5 milijarde EUR.

Upravljanje s tveganji

Hitra rast poslovanja in široka mednarodna prisotnost skupine Krka pomeni tudi izpostavljenost različnim vrstam tveganj, ki jih delimo na poslovna in finančna. V skupini Krka zato vsa obvladljiva tveganja upravljamo z ustreznimi mehanizmi, za njihovo obvladovanje pa so zadolžene različne organizacijske enote v podjetju.

Poslovna tveganja obvladujemo decentralizirano, in sicer v okviru odgovornosti in pooblastil posameznih organizacijskih enot in družb v skupini Krka. Redno spremljanje ukrepov in rezultatov, povezanih s poslovnimi tveganji, poteka prek različnih odborov (razvojni odbor, prodajni odbor, odbor za kakovost, odbor za investicije, odbor za kadre, odbor za ekonomiko in finance, odbor za informacijske tehnologije).

Finančna tveganja spremlja Finančni sektor, ki jih centralizirano obvladuje.

Vodstvo podjetja odobri ustrezne ukrepe in mehanizme za obvladovanje tveganj, prav tako pa je seznanjeno tudi z učinkovitostjo sprejetih ukrepov.

Vsa tveganja sistematično spremljamo, pri finančnih tveganjih pa uporabljamo tudi ustrezne kvantitativne metode za proučevanje izpostavljenosti in velikosti potencialne škode. Zaradi velike pozornosti, ki jo skupina Krka namenja obvladovanju tveganj, smo v letu 2007 učinkovito upravljali z navedenimi tveganji in zmanjšali njihov negativni vpliv na poslovanje.

POSLOVNA TVEGANJA			
Področje tveganja	Opis tveganja	Način obvladovanja	Izpostavljenost
intelektualna lastnina	tveganje kršitve pravic iz naslova intelektualne lastnine tretjih oseb	dosledno upoštevanje intelektualne lastnine ostalih subjektov, spremljanje patentne situacije, oblikovanje rezervacij	zmerna
regulatorni postopki	tveganje spremembe zakonodaje ali njenega tolmačenja	posvetovanje z regulatornimi organi v procesu razvoja izdelka	zmerna
razvojni proces	tveganje, da razviti izdelek ne bo imel ustreznih lastnosti ali bo neustrezen z vidika patentne situacije	vertikalno integriran model poslovanja	zmerna
zanesljivost dobaviteljev in pogodbenih partnerjev	možnost nerednih in neustreznih dobav ali nekonkurenčnih cen	analiziranje tveganja posamičnih dobaviteljev in sprejemanje ustreznih ukrepov v primeru neustreznega poslovnega sodelovanja z dobaviteljem	zmerna
razpoložljivost proizvodnih zmogljivosti	nenačrtovane zaustavitve, motnje ali napake v proizvodnji	redno preventivno vzdrževanje in meritve	majhna
varovanje okolja	nevarnost izrednih dogodkov s škodnim vplivom na okolje	preventivne vaje in predpisani interni postopki za primere, da pride do izrednega dogodka	majhna
informacijski viri	tveganje motenj v poslovnih procesih zaradi motenj na področju informacijskih virov	neodvisni varnostni pregledi in vnaprej predvideni ukrepi za odpravo motenj	zmerna
zaposleni	tveganje izgube ključnih kadrov, pomanjkanja strokovno usposobljenih kadrov	sistematično delo s ključnimi kadri, sistem nagrajevanja, razvoj kadrov, nenehno izobraževanje, merjenje organizacijske kulture in klime	zmerna
varnost in zdravje pri delu	nevarnost nastanka nezgod ali poškodb na delovnem mestu	preverjanje tehnoloških postopkov, računalniško podprt sistem ocenjevanja tveganosti	zmerna
varovanje premoženja	nevarnost odtujitve premoženja	izdelan načrt varovanja	zmerna

Med finančnimi tveganji imamo tri skupine nevarnosti, ki jih lahko zavarujemo pri zavarovalnicah, in sicer: nevarnost škode na premoženju, nevarnost odškodninskih zahtevkov in civilnih tožb ter nevarnost finančne izgube zaradi obratovalnega zastoja.

FINANČNA TVEGANJA			
Področje tveganja	Opis tveganja	Način obvladovanja	Izpostavljenost
tveganje sprememb deviznih tečajev	nevarnost izgube zaradi neugodnega gibanja deviznih tečajev	spremljanje deviznih trgov, varovanje z uporabo ustreznih finančnih inštrumentov	zmerna
tveganje sprememb obrestnih mer	tveganje v zvezi s spremembami pogojev financiranja in najemanja kreditov	spremljanje finančnih trgov, varovanje z uporabo ustreznih finančnih inštrumentov	majhna
kreditno tveganje	tveganje neplačila s strani kupcev	izračunavanje bonitetnih ocen in omejevanje maksimalne izpostavljenosti do posameznih kupcev	zmerna
likvidnostno tveganje	možnost pomanjkanja likvidnih sredstev za poravnavo obveznosti iz poslovanja ali financiranja	vnaprej dogovorjene kreditne linije in načrtovanje potreb po likvidnih sredstvih	majhna
nevarnost škode na premoženju	nevarnost škode na premoženju zaradi rušilnega delovanja naravnih sil in drugih nezgodnih primerov	sistematične ocene ogroženosti objektov, ukrepi v skladu s študijami varstva pred požarom ter sklepanje ustreznih zavarovanj	zmerna
nevarnost odškodninskih zahtevkov in civilnih tožb	nevarnost odškodninskih zahtevkov tretjih oseb zaradi škodnih dogodkov, ki jih družba povzroči nehote in naključno s svojo dejavnostjo, posestjo stvari in dajanjem izdelkov na trg	zavarovanje civilne in produktne odgovornosti	zmerna
nevarnost finančne izgube zaradi obratovalnega zastoja	prekinitev proizvodnje zaradi škode na premoženju	zavarovanje stroškov dela, amortizacije, ostalih poslovnih stroškov in dobička iz poslovanja ter organizacijsko – tehnični ukrepi za zmanjšanje posledic obratovalnega zastoja	majhna

Poslovna tveganja

Poslovna tveganja vključujejo naslednja področja: razvoj in raziskave, ravnanje z okoljem, obvladovanje vhodnih materialov (dobavitelji, pogodbeniki), obvladovanje procesa proizvodnje in zmogljivosti, informacijske vire in računalniško vodene procese, zaposlene, varnost in zdravje pri delu, varnost živil in varovanje premoženja.

Razvoj in raziskave

Obvladovanje tveganj s področja razvoja in raziskav je zaradi narave farmacevtske dejavnosti posebej pomembno.

- **Intelektualna lastnina.** Na podlagi analize tekoče situacije za vsak izdelek preverjamo izpostavljenost tveganju za kršitve in morebitne tožbe iz naslova kršitve pravic intelektualne lastnine tretjih oseb. Na drugi strani s patenti ščitimo naše izume v zgodnejših fazah raziskav in razvoja, z ustreznimi metodami pa posegamo v postopke podeljevanja patentov pri kompetentnih oblasteh. Prav tako ščitimo naše blagovne znamke kot pomemben element industrijske lastnine.
- **Regulatorna tveganja.** Obvladovanje regulatornih tveganj, ki so povezana s spremembo zakonodaje in z njenim tolmačenjem, se začne v zgodnjih fazah razvoja novega zdravila in traja ves življenjski cikel posameznega izdelka. Z regulatornimi oblastmi v okviru uradnih posvetovalnih mehanizmov preverjamo

naše razvojne rešitve za posamezen izdelek in načrtovano vsebino registracijske dokumentacije. S tem zmanjšujemo tveganje, da bi pri registracijah izdelkov in podaljševanju registracijskih postopkov prišlo do težav in neuspehov. Že v fazi priprave sprememb zakonodaje dejavno sodelujemo v delovnih skupinah industrijskih združenj.

- **Znanstvena tveganja.** Razvojna in raziskovalna dejavnost temelji na odkrivanju novosti. Tveganja so lahko prisotna na področju intelektualne lastnine, če se med razvojnim procesom spremeni patentna situacija. Na drugi strani so prisotna tveganja tehnološko-tehnične narave, ko ne dosežemo ene od ključnih lastnosti, ki jih mora imeti izdelek. Tveganja, povezana z lastnostmi izdelka, zmanjšujemo z uvajanjem novih razvojnih procesov in metod ter z lastnim in pridobljenim znanjem in izkušnjami na raziskovalno-razvojnem področju. Uvajamo procese, ki že v zgodnjih razvojnih fazah zmanjšujejo tveganja za napovedi lastnosti končnega izdelka, ki mora biti kakovosten, varen in učinkovit. Pomemben dejavnik, ki omogoča boljše obvladovanje teh tveganj, je vertikalno integriran model razvoja in proizvodnje, s katerim nadzorujemo celoten proces proizvodnje od surovine do končnega izdelka.

Zanesljivost dobaviteljev in pogodbenih partnerjev

Ključne vhodne surovine dobivamo prek nekaj dobaviteljev. Vzpostavljeni sistem nam zagotavlja varno in konkurenčno dobavo. V letu 2005 smo začeli izvajati analize tveganja za pogodbene proizvajalce, dobavitelje in proizvajalce zdravilnih učinkovin. Na podlagi rezultatov posamezne analize tveganja določimo prednostne presoje, ki jih Sektor za upravljanje kakovosti izvede pri partnerjih. Na osnovi ugotovitev iz presoj se s partnerji dogovorimo za potrebne ukrepe. V skrajnem primeru se odločimo tudi za zamenjavo dobavitelja ali partnerja.

Razpoložljivost proizvodnih zmogljivosti

Kvalitetno preventivno vzdrževanje tako ključne strojne opreme kakor tudi energetike ostaja osrednja dejavnost, s katero zagotavljamo zanesljivost in kakovost delovanja proizvodnih zmogljivosti. Uporaba informacijskega sistema SAP PM daje dobre rezultate, saj je planiranje, izvajanje in nadzor preventivnega vzdrževanja postalo enostavnejše in preglednejše. Poleg tega zagotavlja obsežno in ažurno podatkovno bazo za ugotavljanje potencialnih kritičnih mest, kar omogoča učinkovito in pravočasno odločanje in ukrepanje pa tudi obvladovanje stroškov. Redno analiziramo rezultate meritev učinkovitosti in razpoložljivosti delovanja ključne strojne opreme neposredno na proizvodnih linijah in iščemo dolgoročne načine njihovega izboljševanja. K zmanjševanju tveganja pa bistveno pripomore tudi dodobra vpeljan sistem kontinuiranega usposabljanja in izpopolnjevanja znanja ne le tehničnega osebja, pač pa tudi proizvodnih operaterjev, ki z novimi znanji za nastavitve linij pri menjavi izdelkov pomembno prispevajo k boljši učinkovitosti in razpoložljivosti strojev. Z vidika zagotavljanja energetskih virov zmanjšujemo tveganja s posodabljanjem oskrbovalnih sistemov in z nameščanjem zanesljivih naprav zmogljivosti, ki se nenehno prilagajajo širitvi proizvodnih kapacitet.

Varovanje okolja

Nekateri izredni dogodki imajo lahko negativne vplive na okolje zato je pomembno zmanjševanje tveganja za nastanek izrednih dogodkov ter ustrezno ukrepanje. V Krkinem internem postopku Prepoznavanje izrednih dogodkov so prepoznani in ovrednoteni vsi možni izredni dogodki, določene pa so tudi aktivnosti oz. ukrepi, če do njih pride. Z izvajanjem preventivnih ukrepov zmanjšujemo verjetnost nastanka izrednih dogodkov, z izobraževanjem ter vajami za ukrepanje pa zagotavljamo minimalne vplive na okolje v primeru nastanka izrednih dogodkov. V letu 2007 je prišlo do dveh izrednih dogodkov (razlitje manjših količin nevarnih snovi). Z učinkovitim ukrepanjem v skladu z internimi navodili v nobenem primeru ni prišlo do škodljivih vplivov na okolje.

Informacijski viri

V skladu z izdelano metodologijo določamo kritičnost informacijskih virov na osnovi ocene kritičnosti procesov in stopnje kritičnosti informacijskega vira za sam proces. Glavni informacijski viri so posamezne informacijske storitve in aplikacije. Stopnjo njihove kritičnosti povzemajo vsi infrastrukturni elementi, od katerih je informacijska storitev ali aplikacija odvisna. Ena od metod prepoznavanja nevarnosti so neodvisni varnostni pregledi informacijske infrastrukture. Za vse kritične infrastrukturne elemente smo prepoznali grožnje in tveganja, uprava družbe pa je potrdila sprejemljiva tveganja in potrebne ukrepe za odpravo kritičnih tveganj.

Zaposleni

Na trgu dela vse pogosteje opažamo pomanjkanje ustrezne delovne sile. Prav zato sistematično načrtujemo in izvajamo izobraževanje in usposabljanje delavcev za pridobitev certifikata nacionalne poklicne kvalifikacije. Posebej občutljivo pa je področje ključnih kadrov, saj glede na njihovo kakovost postajajo vse bolj ciljna skupina za konkurenčna podjetja. Prav zato sistematično načrtujemo in spremljamo njihovo izobraževanje in razvoj ter povečujemo tako njihovo odgovornost na delovnih mestih kot tudi prevzemanje novih zadalžitev in delovnih mest. Skupaj z ostalimi motivacijskimi ukrepi zagotavljamo večjo pripadnost in zmanjšujemo možnost njihovega odhoda. Tveganja v zvezi s pomanjkanjem strokovnih kadrov, ki se vse bolj izrazito kaže z generacijskim zmanjševanjem, obvladujemo tudi s povečevanjem obsega štipendiranja na univerzitetni ravni. S tem zagotavljamo nove zaposlitve strokovnih sodelavcev za uresničevanje načrtovanih strateških, razvojnih in prodajnih načrtov.

Varnost in zdravje pri delu

Po lastni metodologiji in v skladu z Izjavo o varnosti ocenjujemo verjetnost za nastanek določenega dogodka in resnost takega dogodka. Poleg ocenjevanja tveganja na delovnih mestih ocenjujemo tveganja, ki izhajajo iz posameznih tehnoloških postopkov. V skladu z Oceno tehnološkega postopka z vidika varnosti in zdravja pri delu preverjamo vse tehnološke postopke.

Varovanje premoženja

Prvo sistematično oceno ogroženosti posameznih objektov smo izvedli leta 2004, naslednjo pa po dopolnjeni metodologiji v letu 2006. Poleg verjetnosti za nastanek določenega dogodka upoštevamo še verjetnost za pravočasno odkritje dogodka in možnost za odpravo posledic. Za obvladovanje varnosti premoženja na sprejemljivi ravni smo izdelali načrt varovanja.

Finančna tveganja

Tveganje sprememb deviznih tečajev

Zaradi razvejanega mednarodnega poslovanja je skupina Krka izpostavljena tveganju sprememb deviznih tečajev.

Ključno tečajno tveganje v skupini Krka predstavlja spremenljivost tečaja ameriškega dolarja, kot pomembnejše pa smo identificirali tudi valute, ki so definirane z lokacijo naših ključnih družb v tujini. Mednje uvrščamo poljski zlot, ruski rubelj, hrvaško kuno in makedonski denar.

V letu 2007 smo aktivno upravljali tveganje sprememb vrednosti ameriškega dolarja. Tveganja spremembe vrednosti preostalih valut v letu 2007 nismo varovali.

Pri upravljanju tečajnega tveganja je pomembna razlika med vsemi prilivi in odlivi v določeni valuti, ki jo imenujemo odprta devizna pozicija. Kot je razvidno iz spodnje tabele, beležimo v ameriških dolarjih na letnem nivoju presežek prilivov nad odlivi. V skupini Krka je odprta pozicija v ameriških dolarjih v letu 2007 postopno rasla, saj so rasli prilivi v tej valuti hitreje od odlivov.

Pregled deviznih prilivov in odlivov in odprtih deviznih pozicij v obvladujoči družbi

v milijonih USD	2007	2006	2005	2004
prilivi	321	249	200	197
odlivi	141	107	118	100
odprta pozicija	179	142	82	97

Del načrtovane odprte pozicije v ameriških dolarjih za posamezna obdobja smo v skladu s politiko upravljanja tečajnega tveganja zavarovali z uporabo izvedenih finančnih instrumentov, del pa je ostal nezavarovan. Za

zavarovanje smo uporabili enostavne izvedene finančne inštrumente, kot so navadne terminske pogodbe in valutne opcije.

V letu 2007 je ameriški dolar v primerjavi z evrom izgubil 10,5 % vrednosti. Skupina Krka je zaradi padca vrednosti ameriškega dolarja ustvarila negativne tečajne razlike iz naslova plačil in iz naslova prevrednotenja dolarskih sredstev. Z izvedenimi finančnimi inštrumenti smo ustvarili pozitivne finančne učinke, vendar preizke, da bi lahko v celoti nevtralizirali negativne tečajne razlike.

Tveganje sprememb obrestnih mer

Krka je imela konec leta 2007 najetih pet dolgoročnih posojil, ki so vezana na 6-mesečni LIBOR za ameriški dolar ali 6-mesečni EURIBOR za evro. Tveganje spremembe obrestne mere pri posojilih, vezanih na 6-mesečni LIBOR, je v celoti zavarovano.

V novembru 2007 smo najeli dve novi dolgoročni posojili, vezani na 6-mesečni EURIBOR. Tveganja spremembe obrestne mere do konca leta 2007 nismo zavarovali, saj se trend zviševanja ključne obrestne mere evropske centralne banke zaustavlja. Konec leta 2007 imamo zato zavarovane samo 20 % glavnice dolgoročnih posojil, vezanih na 6-mesečni EURIBOR.

Kreditno tveganje

Proces kreditne kontrole obsega bonitetno ocenjevanje kupcev, ki jim obvladujoča družba na leto proda izdelke v vrednosti 100.000 EUR in več, ter redno dinamično spremljanje plačilne discipline kupcev.

Učinki kreditne kontrole so pozitivni. Kažejo se:

- v zniževanju skupne vsote zapadlih terjatev,
- v izboljševanju starostne strukture zapadlih in celotnih terjatev,
- v ugodnejšem razmerju med povprečnimi terjatvami do kupcev in vrednostjo prodaje.

Konec leta 2007 je bilo v sistem kreditne kontrole v obvladujoči družbi in v njenih odvisnih družbah skupaj vključenih 359 kupcev. Od leta 2006 dalje izvajamo kreditno kontrolo nad kupci v odvisnih družbah na Poljskem, Hrvaškem, v Srbiji, Ruski federaciji in v Makedoniji. V začetku leta 2007 so bili v kreditno kontrolo dodatno vključeni kupci Krke Sverige AB.

Kreditno kontrolo za skupino Krka centralizirano izvaja Služba za upravljanje s tveganji in poteka za kupce odvisnih družb in obvladujoče družbe po enotnih postopkih in pravilih.

V letu 2007 nismo zabeležili vrednostno pomembnejših odpisov terjatev zaradi neplačil kupcev.

Likvidnostno tveganje

Pri obvladovanju likvidnostnega tveganja preučujemo, ali je skupina zmožna poravnati tekoče poslovne obveznosti in ali je zmožna z ustvarjenim denarnim tokom poravnati obveznosti iz financiranja.

Potrebo po likvidnih sredstvih ugotavljamo s tedenskim, mesečnim in večmesečnim načrtovanjem denarnih tokov, pri čemer morebitne primanjkljaje v denarnih sredstvih, ki jih ne bi mogli pokriti iz tekočega poslovanja, zagotavljamo z vnaprej dogovorjenimi kreditnimi linijami pri bankah, medtem ko potencialne presežke denarnih sredstev plasiramo v likvidne kratkoročne finančne naložbe. V preteklem letu smo za izboljšanje kratkoročne in dolgoročne likvidnosti optimizirali spremljavo stanja denarnih sredstev v odvisnih podjetjih ter dodelali sistem planiranja likvidnosti.

V nadaljevanju prikazujemo povzetek kazalnikov tekoče likvidnosti (kratkoročni, hitri in pospešeni koeficient), skupaj z indikatorji, ki prikazujejo upravljanje s kratkoročnimi sredstvi in obveznostmi.

Koeficienti so primerljivi z ostalimi podjetji iz panoge, znižuje se delež obratnega kapitala v prihodkih od prodaje skupine Krka, kar kaže na uspešnejše upravljanje s terjatvami in obveznostmi.

Likvidnostni kazalniki za skupino Krka ter primerjava z izbranimi povprečji

likvidnostni kazalniki	2007	2006	2005	2004	2003*	Povprečje podjetij iz panoge**	5-letno Krkino povprečje
Kratkoročni koeficient	1,99	2,11	1,82	2,32	1,66	2,49	1,98
Pospešeni koeficient	1,07	1,31	1,04	1,36	0,93	1,57	1,14
Hitri koeficient	0,11	0,24	0,17	0,22	0,10	0,38	0,17
Obračanje terjatev	4,34	4,34	4,02	4,74	3,72	3,76	4,34
Delež obratnega kapitala v prihodkih od prodaje (v %)	29,67	29,70	27,80	26,57	43,35	32,35	31,39

kratkoročni koeficient = kratkoročna sredstva/kratkoročne obveznosti

pospešeni koeficient = (kratkoročna sredstva - zaloge)/kratkoročne obveznosti

hitri koeficient = (finančne naložbe + denar in denarni ustrezniki)/kratkoročne obveznosti

obračanje terjatev = čisti prihodki od prodaje/terjatve do kupcev in druge terjatve

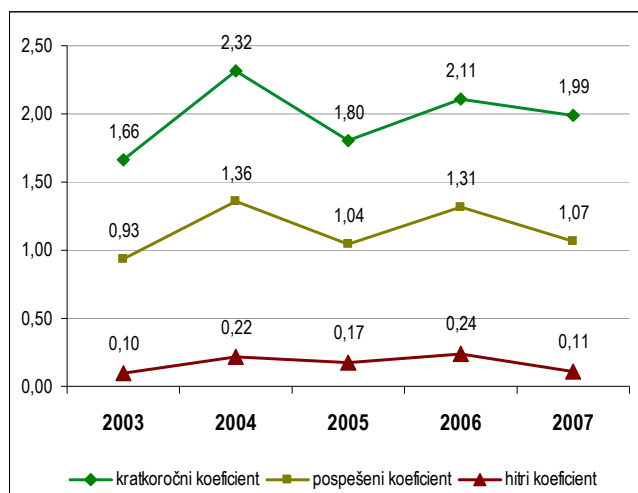
obratni kapital = (kratkoročna sredstva - denar in denarni ustrezniki) - (kratkoročne obveznosti - kratkoročna posojila)

* SRS, ** Lastni izračuni na podatkih Reuters za izbrana primerljiva podjetja (Teva, Stada, Zentiva, Egis)

Poleg vidika poravnavanja tekočih obveznosti ugotavljamo tudi, ali je skupina z ustvarjenim denarnim tokom sposobna poravnati obveznosti iz najetih posojil in ostale obveznosti iz financiranja. Kazalnik neto dolg/EBITDA, ki ga prikazujemo v poglavju Analiza uspešnosti poslovanja (Kazalniki poslovanja), kaže, da lahko skupina odplača ves svoj neto dolg v manj kot enem letu. Vrednost kazalnika prikazuje zelo majhno tveganje skupine.

V diagramu prikazujemo dinamiko gibanja kazalcev likvidnosti, pri čemer je razvidno, da se le-ti gibljejo sorazmerno drug z drugim, kar kaže na stabilnost bilančnih kategorij, ki vplivajo na likvidnost.

Gibanje kazalnikov likvidnosti za skupino Krka

Zavarovanje premoženja, obratovalnega zastoja in odgovornosti

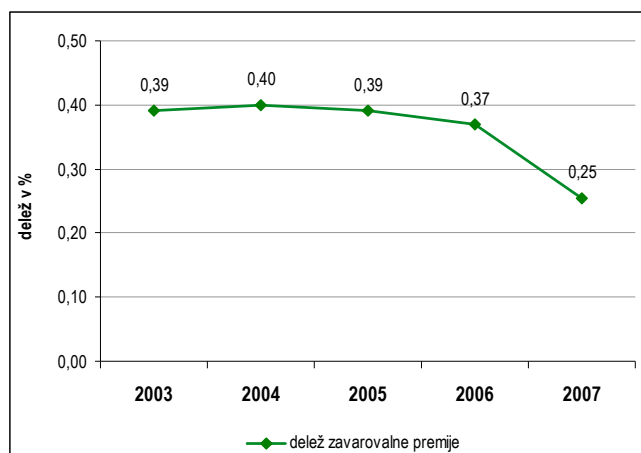
Cilji zavarovanja skupine Krka so zagotavljanje finančnega nadomestila za škode na premoženju in za izgubljeni dobiček zaradi obratovalnega zastoja ter varovanje skupine pred odškodninskimi zahtevki tretjih oseb. Postopki sklepanja zavarovanj in uveljavljanja zavarovalnin so poenoteni in interno standardizirani znotraj celotne skupine.

Razmerje med zavarovalno vsoto in franšizo je predmet vsakoletnega tehtanja in bistveno vpliva na velikost zavarovalne premije. Manjše škode se krijejo z lastnimi sredstvi, večje in katastrofalne škode pa z zavarovalnino ali odškodnino zavarovalnic. V letu 2007 je skupina Krka na podlagi raziskave o izpostavljenosti nevarnostim za poškodbe in okvare proizvodnih in transportnih naprav, strojnih inštalacij ter elektronske opreme ter na osnovi analize večletnega škodnega dogajanja ukinila zavarovanje strojeloma in prenesla plačevanje škod na svoj račun.

Zavarovanje opreme, zalog in naložb je sklenjeno na dejansko vrednost, gradbenih objektov pa na novo vrednost, kar pomeni, da se pri obračunu škode amortizacija zaradi obrabe ne odšteva. Zavarovalna vsota pri zavarovanju obratovalnega zastoja je seštevek stroškov dela, amortizacije, ostalih poslovnih stroškov in dobička iz poslovanja za obdobje enega leta.

V letu 2007 je industrijski kompleks v Novem mestu obiskala zavarovalniška inšpekcija pozavarovalnice, katere namen je bil ugotoviti največjo verjetno škodo na premoženju in preveriti dejavnike tveganja obratovalnega zastoja v skupini. Ocena inšpekcije je pozitivna, zlasti na področju organizacije obvladovanja tveganj, preventivnih protipožarnih in protiekspluzijskih ukrepov ter ukrepov za nadomeščanje izpada prodaje in dobička zaradi obratovalnega zastoja, zato se zavarovalna premija realno ni povečala, čeprav so se zavarovalne vsote in posledično vrednosti največje verjetne škode povečale.

Delež zavarovalne premije v prihodkih od prodaje

Skupina se zaveda svoje odgovornosti zaradi morebitnega oškodovanja, ki bi jih povzročila nehote in naključno s svojo dejavnostjo, posestjo stvari in dajanjem izdelkov na tržišče, zato je temu prilagodila obseg zavarovalnega kritja. S tem želi zagotoviti neodvisno poplačilo odškodnin tretjim osebam, hkrati pa od pogodbenih partnerjev zahteva, da zlasti pri gradbenih in montažnih delih, pri investicijskih projektih in pri transportu zavarujejo svojo odgovornost za škodo, povzročeno podjetjem in zaposlenim v skupini Krka.

Delničarji in trgovanje z delnico

Donosnost naložb v delnice

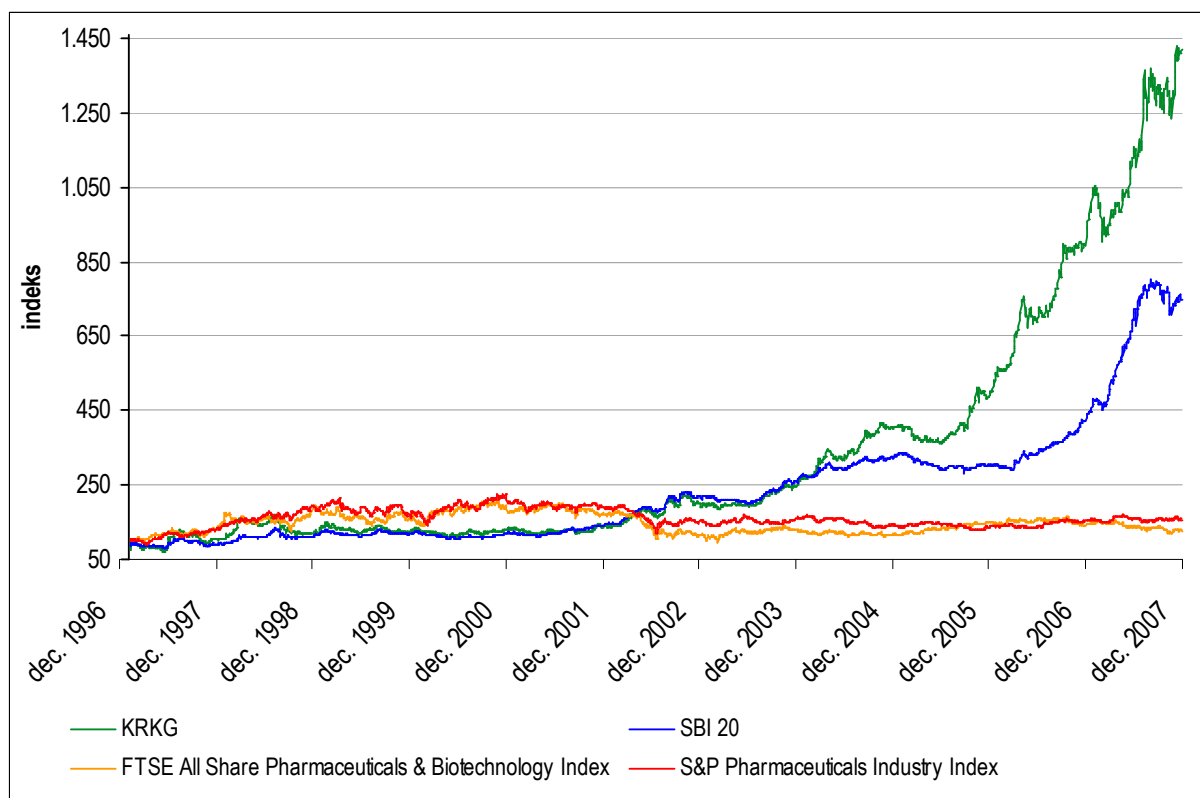
Tečaj Krkine delnice

v EUR	2007	2006	2005	2004	2003
Najvišji v letu	126,58	79,14	44,87	36,46	22,31
Najnižji v letu	79,23	42,74	31,69	21,70	16,39
31. december	124,29	78,48	42,72	35,24	22,05
Letna rast v %	58	84	21	60	23

Za vsa prikazana obdobja je upoštevano število delnic po izvršeni cepitvi v razmerju 1 : 10. Pri preračunu tečajev v EUR so v obdobju 2003–2006 uporabljeni devizni tečaji na dan 31. decembra posameznega leta.

V letu 2007 je enotni tečaj delnice Krke zrasel za 58 %, slovenski borzni indeks (SBI 20) pa je v istem obdobju zrasel za 74 %.

Gibanje tečaja Krkine delnice v primerjavi z izbranimi delniškimi indeksi (začetek leta 1997 = 100)

Vir: Reuters

V obdobju od uvrstitve Krkinih delnic na borzo v letu 1997 pa do konca leta 2007 je rast tečaja Krkine delnice znatno presegala rast najpomembnejših svetovnih indeksov, zlasti indeksa farmacevtske industrije Standard & Poor's (S&P Pharmaceuticals Industry Index) ter indeksa FTSE, ki zajema delnice farmacevtskih in biotehnoških podjetij (FTSE All Share Pharmaceuticals & Biotechnology Index). V letu 2007 je stopnja rasti tečaja Krkine delnice zaostajala za rastjo slovenskega borznega indeksa (SBI 20), ki je v tem letu zabeležil rekordne donose.

Politika dividend

Krka sledi strategiji stabilne rasti dividend. Izplačuje jih enkrat na leto, izplačevati pa jih začne 60 dni po zasedanju redne skupščine delničarjev, na kateri delničarji odločajo o predlagani višini dividend za preteklo poslovno leto.

Dividende

	2007	2006	2005	2004	2003
Čisti dobiček na delnico ¹ v EUR	3,92	3,30	2,88	1,93	1,32
Bruto dividenda na delnico ² v EUR	0,80	0,69	0,58	0,50	0,44
Stopnja izplačila dividend ³ v %	24	24	30	39	32
Dividendna donosnost ⁴ v %	0,6	0,9	1,4	1,4	2

¹ čisti dobiček večinskih lastnikov skupine Krka/povprečno število izdanih delnic v obdobju brez lastnih delnic

² izplačilo dividend za predhodno obdobje/povprečno število izdanih delnic v obdobju

³ bruto dividenda na delnico/čisti dobiček na delnico predhodnega obdobja

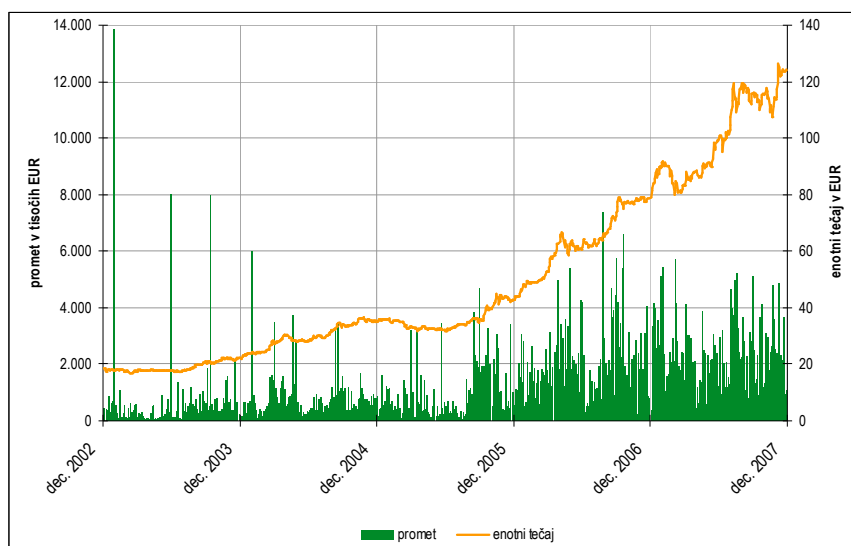
⁴ bruto dividenda na delnico/tečaj delnice 31. decembra posameznega leta

Za vsa prikazana obdobja je upoštevano število delnic po izvršeni cepitvi v razmerju 1 : 10. Pri preračunu tečajev v EUR so v obdobju 2003–2006 uporabljeni devizni tečaji na dan 31. decembra posameznega leta.

Trgovanje z delnicami in lastništvo

Krkina delnica je uvrščena v prvo kotacijo Ljubljanske borze, ki je namenjena podjetjem, ki izstopajo po svoji likvidnosti, velikosti in transparentnosti poslovanja. Delnica z oznako KRKG kotira na Ljubljanski borzi od leta 1997, vse delnice pa so istega razreda (navadne, prosto prenosljive). Vsaka delnica, razen lastnih, prinaša en glas pri glasovanju na skupščini delničarjev, pravico do glasovanja in udeležbe na skupščini pa ima vsak imetnik ne glede na število delnic. S Krkino delnico se lahko prosto trguje prek borznoposredniških hiš in bank, ki so članice Ljubljanske borze.

Trgovanje s Krkino delnico

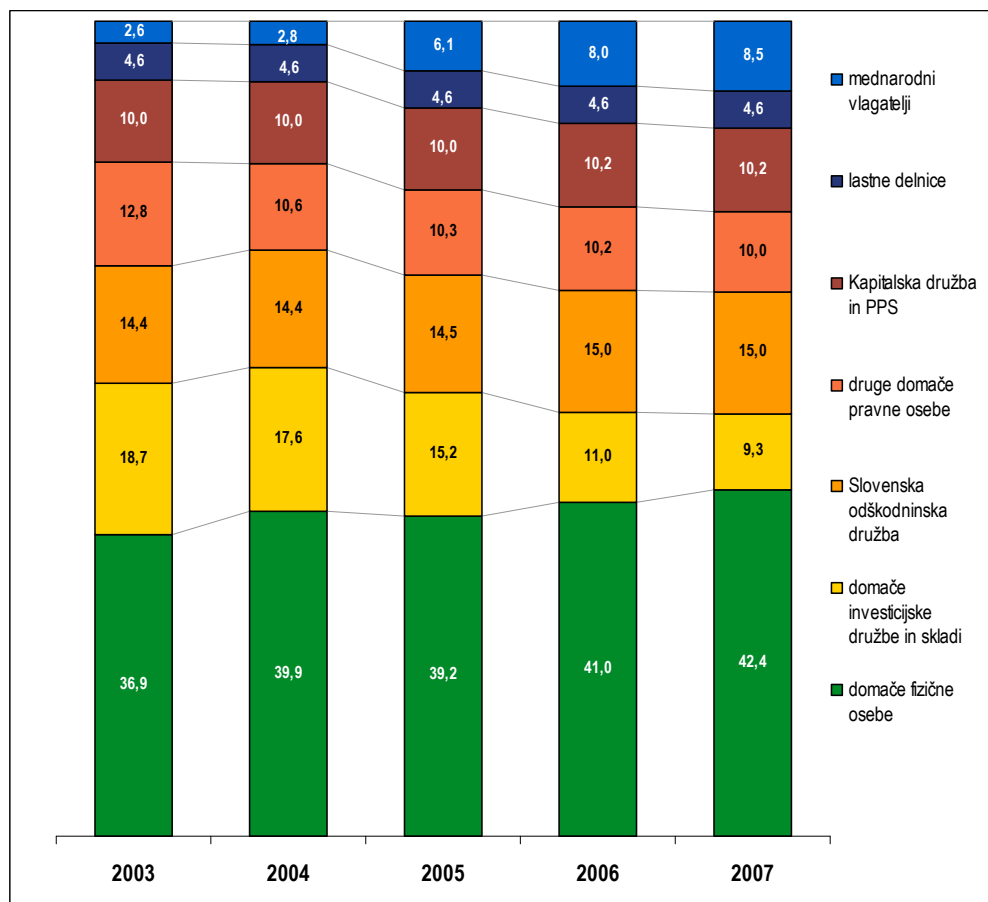
Tudi v letu 2007 je bila Krkina delnica najbolj likvidna med vrednostnimi papirji na Ljubljanski borzi, k čemur je pripomogla tudi cepitev delnic. Promet s Krkino delnico je v letu 2007 znašal 509 milijonov EUR in je v primerjavi z letom 2006 zrasel za 24 %. Povprečni dnevni promet s Krkino delnico je v letu 2007 znašal 2,07 milijona EUR in je v primerjavi z letom 2006 prav tako zrasel za 24 %.

Največjih deset delničarjev 31. decembra 2007

	Delničar	Število delnic	Delež v %
1	SLOVENSKA ODŠKODNINSKA DRUŽBA, D.D.	5.312.070	14,99
2	KAPITALSKA DRUŽBA, D.D.	3.493.030	9,86
3	NEW WORLD FUND INC	914.000	2,58
4	NFD 1 DELNIŠKI INVESTICIJSKI SKLAD D.D.	896.942	2,53
5	BANK AUSTRIA CREDITANSTALT AG	543.009	1,53
6	LUKA KOPER	451.590	1,27
7	ZAVAROVALNICA TRIGLAV, D.D.	388.300	1,10
8	DELNIŠKI VZAJEMNI SKLAD TRIGLAV STEBER I	386.568	1,09
9	MARIBORSKE LEKARNE	300.000	0,85
10	ERSTE BANK AG	276.076	0,78
	SKUPAJ	12.961.585	36,59

Krka je 3. septembra 2007 izvedla cepitev delnic v razmerju 1 : 10, kar je pomenilo delitev ene obstoječe delnice na deset novih delnic. Ob cepitvi se je tako število izdanih delnic povečalo za desetkrat, in sicer na 35.426.120 delnic. Namen cepitve je bil povečati likvidnost in dostopnost delnic čim širšemu krogu vlagateljev. Krka je prva javna delniška družba v Sloveniji, ki je izvedla cepitev delnic. Do konca leta smo že zasledili pozitivne učinke cepitve. Promet z delnicami je narasel, število delničarjev pa se je po cepitvi, se pravi v zadnjih štirih mesecih leta 2007, povečalo za 9 % oziroma za dobrih 5000 delničarjev. Konec leta 2007 je imela Krka 61 585 delničarjev (konec leta 2006 pa 54 555).

Sestava delničarjev 31. decembra (deleži v %)

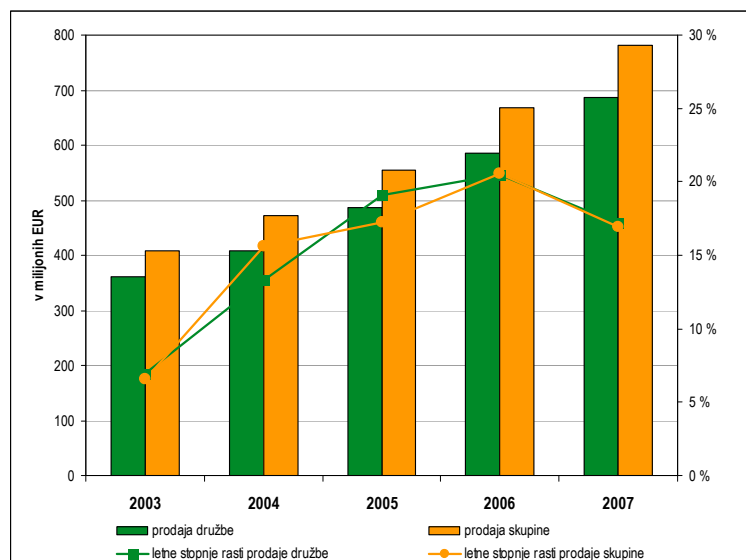

Analiza uspešnosti poslovanja

Vsi finančni podatki od leta 2004 dalje so pripravljene v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), za leto 2003 pa v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi (SRS). V analizi so vključeni podatki za skupino in družbo Krka, komentar pa je v glavnem vezan na skupino Krka.

Prodaja

Prodaja in stopnje rasti prodaje skupine in družbe Krka

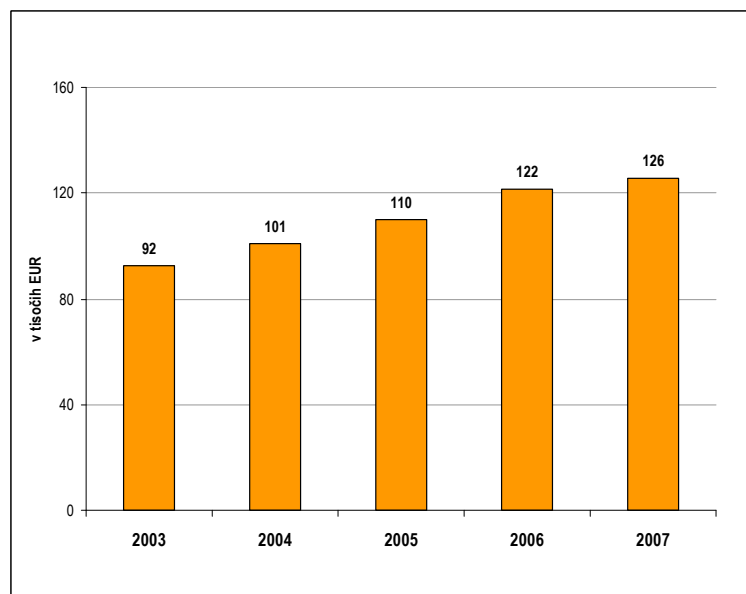

Glavni strateški cilj, zapisan v strategiji razvoja skupine Krka za obdobje od 2008 do 2012, ostaja doseganje več kot 10-odstotne povprečne letne vrednosti prodaje. Iz prikazanega grafa je razvidna stabilna rast. Povprečna stopnja rasti prodaje v zadnjih petih letih je znašala 17 %.

V letu 2007 je skupina prodala za 780,9 milijona EUR izdelkov in storitev in dosegla 17-odstotno rast ali povečanje za 113,0 milijona EUR glede na leto 2006. Med skupinami izdelkov so k povečanju največ prispevala zdravila na recept, med regijami pa Zahodna Evropa in čezmorska tržišča.

Natančnejši pregled prodajnih rezultatov po posameznih tržiščih in skupinah izdelkov navajamo v poglavju Trženje in prodaja.

Prodaja na zaposlenega za skupino Krka

Povprečna stopnja rasti prodaje na zaposlenega v zadnjih petih letih znaša 7 % in je nižja od rasti celotne prodaje, kar je predvsem posledica intenzivnega zaposlovanja v tujini, tako v predstavništvih kot v podjetjih. V letu 2007 se je v državah zunaj Slovenije število zaposlenih povečalo za 38 %, v Sloveniji pa za 6 % (več v poglavju Zaposleni).

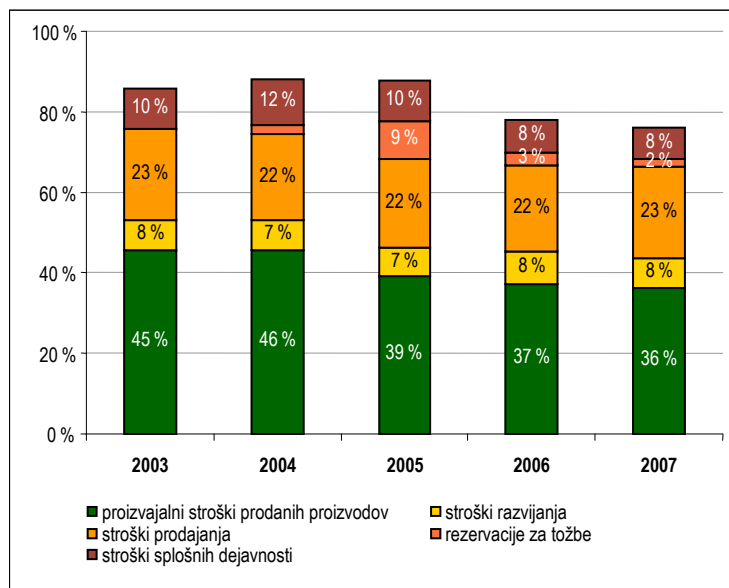
Glede na to, da je prodajno-marketingška mreža organizirana v predstavništvih in v podjetjih v tujini, je prikazana le prodaja na zaposlenega za skupino.

Poslovni odhodki

Poslovni odhodki skupine Krka v višini 602,2 milijona EUR so bili za 16 % večji kot leto prej in so zrasli za eno odstotno točko manj kot prodaja.

Med poslovnimi odhodki skupine Krka predstavljajo 282,8 milijona EUR proizvajalni stroški prodanih proizvodov, 198,1 milijona EUR stroški prodajanja (od tega 14,1 milijona EUR za novo oblikovane rezervacije za tožbe), 59,1 milijona EUR stroški razvijanja in 62,2 milijona EUR stroški splošnih dejavnosti. Delež poslovnih odhodkov v prodaji se je v petih letih zmanjšal s 86 % na 77 % v letu 2007, kar je razvidno tudi iz priloženega grafa.

Deleži stroškov po funkcijah v prodaji

Proizvajalni stroški prodanih proizvodov, ki so se glede na leto 2006 povečali za 14 %, predstavljajo s 47-odstotnim deležem v poslovnih odhodkih najpomembnejšo stroškovno postavko. Njihov delež v prodaji se je v petih letih zmanjšal za 9 odstotnih točk, tj. na 36 % v letu 2007.

Stroški prodajanja (brez rezervacij) predstavljajo 23-odstotni delež v prodaji. V letu 2007 so se povečali za 27 %, kar je predvsem posledica širitve prodajne mreže. Z upoštevanjem rezervacij za tožbe v višini 14,1 milijona EUR, ki jih je oblikovala obvladujoča družba, so se stroški prodajanja povečali za 19 %.

Delež stroškov razvijanja in stroškov splošnih dejavnosti v prodaji ostajata 8-odstotna. Obe vrsti stroškov sta rasli z nižjimi stopnjami rasti kot prodaja. Stroški razvijanja v celoti predstavljajo odhodek poslovnega leta, ker skupina teh stroškov ne kapitalizira.

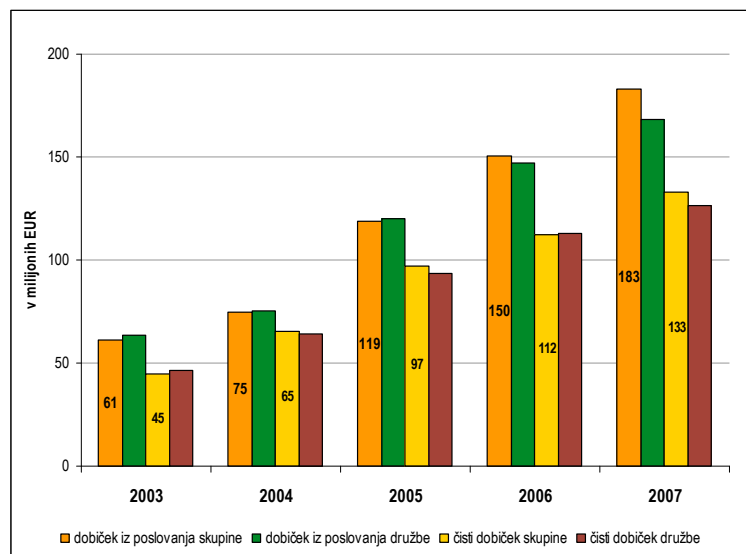
Prihodki in odhodki financiranja

Kljub sistematičnemu obvladovanju valutnih in obrestnih tveganj se je v skupini in družbi Krka v letu 2007 izid iz financiranja nekoliko poslabšal. To je predvsem posledica večjih negativnih tečajnih razlik, ki jih je skupina Krka ustvarila zaradi padanja vrednosti ameriškega dolarja (več v poglavju Upravljanje s tveganji).

v tisočih EUR	Skupina Krka					Družba Krka				
	2007	2006	2005	2004	2003	2007	2006	2005	2004	2003
Finančni prihodki	17.355	15.500	16.652	14.789	13.757	16.360	14.779	13.704	12.697	16.351
Finančni odhodki	25.354	17.239	12.450	13.329	22.762	20.245	14.494	15.589	12.789	25.542
Neto finančni izid	-7.999	-1.739	4.202	1.460	-9.005	-3.885	285	-1.885	-92	-9.191

Poslovni izidi

Dobiček iz poslovanja in čisti dobiček

Dobiček iz poslovanja skupine v višini 182,9 milijona EUR je bil za 22 % večji kot leta 2006. Dobiček pred davkom se je povečal za 26,2 milijona EUR oziroma za 18 % in je dosegel 174,9 milijona EUR. Davek iz dobička je znašal 42,1 milijona EUR, od tega odmerjeni davek 44,4 milijona EUR in odloženi davek 2,3 milijona EUR. Davek iz dobička se je povečal za 15 %. Efektivna davčna stopnja skupine je znašala 24,1 % in je bila v primerjavi z enakim lanskim obdobjem nekoliko nižja.

Čisti dobiček skupine Krka je znašal 132,9 milijona EUR in se je glede na leto 2006 povečal za 19 % oziroma za 20,8 milijona EUR.

Sredstva

v tisočih EUR	Skupina Krka					Družba Krka				
	2007	Str.	2006	Str.	Ind.	2007	Str.	2006	Str.	Ind.
Dolgoročna sredstva	749.707	66,9 %	574.846	65,4 %	130	712.263	67,4 %	561.034	65,7 %	127
– nepremičnine, naprave in oprema	572.244	51,0 %	506.929	57,6 %	113	422.891	40,0 %	377.442	44,2 %	112
– neopredmetena sredstva	129.854	11,6 %	23.500	2,7 %	553	24.466	2,3 %	22.400	2,6 %	109
– finančne naložbe	14.512	1,3 %	12.324	1,4 %	118	235.887	22,3 %	133.366	15,6 %	177
– ostalo	33.097	3,0 %	32.093	3,7 %	103	29.019	2,8 %	27.826	3,3 %	104
Kratkoročna sredstva	371.711	33,1 %	304.282	34,6 %	122	344.995	32,6 %	293.252	34,3 %	118
– zaloge	171.647	15,3 %	115.925	13,2 %	148	127.276	12,0 %	99.480	11,7 %	128
– terjatve	179.834	16,0 %	153.891	17,5 %	117	188.872	17,9 %	157.484	18,4 %	120
– ostalo	20.230	1,8 %	34.466	3,9 %	59	28.847	2,7 %	36.288	4,2 %	79
Skupaj sredstva	1.121.418	100,0 %	879.128	100,0 %	128	1.057.258	100,0 %	854.286	100,0 %	124

Sredstva skupine Krka so na zadnji dan leta 2007 znašala 1.121,4 milijona EUR in so se od začetka leta povečala za 28 % oziroma za 242,3 milijona EUR. K tolikšni rasti so med dolgoročnimi sredstvi največ prispevala neopredmetena sredstva, katerih vrednost je bila večja za 106,4 milijona EUR, ter vrednost nepremičnin, naprav in opreme, ki se je povečala za 65,3 milijona EUR. Med kratkoročnimi sredstvi pa so se najbolj povečale zaloge, in sicer za 55,7 milijona EUR. V strukturi sredstev se je razmerje med kratkoročnimi in dolgoročnimi sredstvi v primerjavi z začetkom leta 2007 nekoliko spremenilo, saj se je delež dolgoročnih sredstev povečal za 1,5-odstotne točke in je znašal 67 %.

K povečanju sredstev in spremembi strukturnih deležev bilančne vsote je največ prispeval nakup družbe TAD Pharma.

Med dolgoročnimi sredstvi v skupni vrednosti 749,7 milijona EUR predstavljajo s 572,2 milijona EUR najpomembnejšo postavko nepremičnine, naprave in oprema, katerih vrednost se je zaradi novih naložb povečala za 13 %. Njihov delež med vsemi sredstvi se je s 58 % v letu 2006 znižal na 51 %. Vrednost neopredmetenih sredstev se je povečala za 453 % in znaša 129,9 milijona EUR. V celotni strukturi sredstev predstavljajo skoraj 12-odstotni delež. Visoko povečanje vrednosti neopredmetenih sredstev je predvsem posledica povečanja naložbe v dobro ime in v blagovno znamko TAD Pharne (več v poglavju Pojasnila k računovodskim izkazom skupine Krka).

Delež kratkoročnih sredstev se je nekoliko znižal in je znašal 33,1 %. V primerjavi z začetkom leta so se kratkoročna sredstva povečala za 22 % in so znašala 371,7 milijona EUR. K rasti so največ prispevale zaloge, ki so se povečale za 48 % in so znašale 171,6 milijona EUR. Terjatve v višini 179,8 milijona EUR so bile večje za 17 %. Med ostalimi kratkoročnimi sredstvi so se finančne naložbe, vključno z izvedenimi finančnimi inštrumenti, zmanjšale za 20,0 milijona EUR, predvsem zaradi prodaje delnic in deležev za trgovanje. Večino kratkoročnih finančnih naložb je družba prodala zato, da bi financirala nakup družbe TAD Pharma.

Kapital in obveznosti

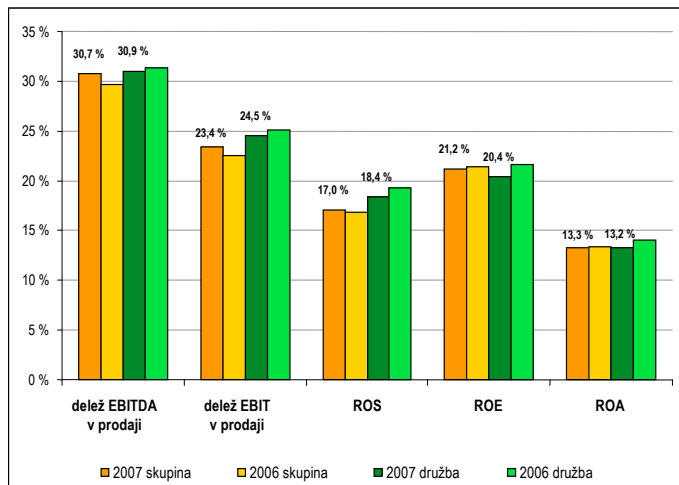
v tisočih EUR	Skupina Krka					Družba Krka				
	2007	Str.	2006	Str.	Ind.	2007	Str.	2006	Str.	Ind.
Kapital	680.913	60,7 %	570.905	64,9 %	119	672.010	63,6 %	569.918	66,7 %	118
Dolgoročne obveznosti	253.773	22,6 %	163.941	18,7 %	155	219.426	20,7 %	150.351	17,6 %	146
Kratkoročne obveznosti	186.732	16,7 %	144.282	16,4 %	129	165.822	15,7 %	134.017	15,7 %	124
Skupaj kapital in obveznosti	1.121.418	100,0 %	879.128	100,0 %	128	1.057.258	100,0 %	854.286	100,0 %	124

V okviru dolgoročnih obveznosti skupine so se največ, in sicer za 52,6 milijona EUR povečala posojila, ki znašajo 87,2 milijona EUR ali 8 % bilančne vsote. Dolgoročne rezervacije so bile večje za 21,1 milijona EUR, predvsem zaradi novo oblikovanih rezervacij za tožbe, odpravnine in jubilejne nagrade.

V primerjavi z začetkom leta so se med kratkoročnimi obveznostmi skupine za 29 % oziroma za 17,6 milijona EUR povečale poslovne obveznosti, za 13,8 milijona EUR oziroma za 28 % pa so bila večja posojila, kar je bila posledica najetih posojil obvladujoče družbe. Ostale kratkoročne obveznosti so se povečale za 53 % oziroma za 14,5 milijona EUR, obveznosti za davek iz dobička pa so se zmanjšale za 3,4 milijona EUR.

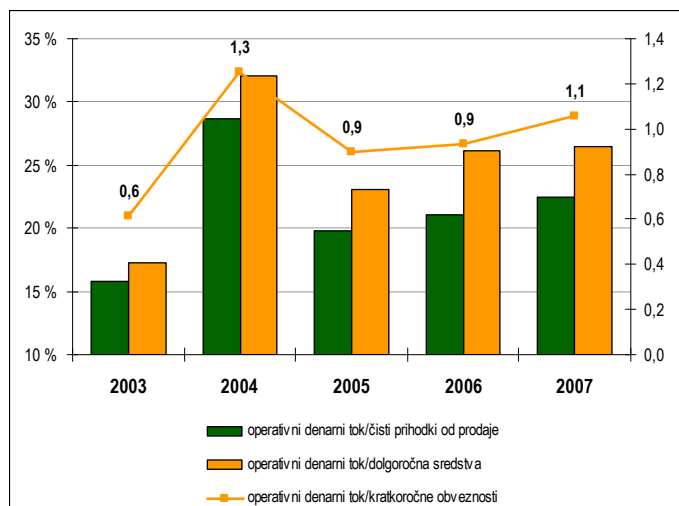
Kazalniki poslovanja

Kazalniki dobičkonosnosti

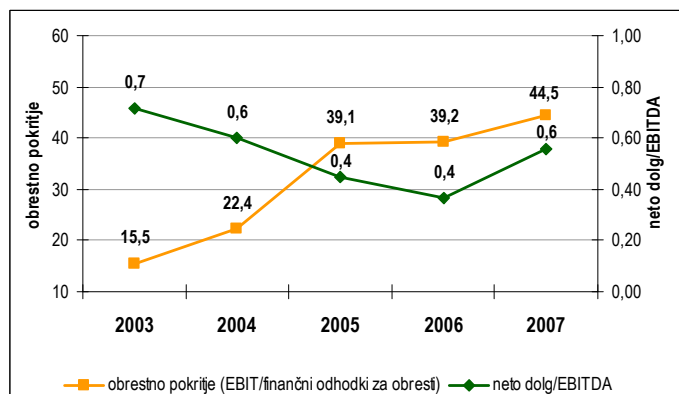
Kazalniki poslovanja, ki so bili doseženi v letu 2007, so bili v skladu s strateškimi usmeritvami in letnimi cilji. V primerjavi z letom 2006 je skupina dosegla nekoliko boljše kazalnike donosnosti prodaje. Kazalnika donosnosti kapitala in sredstev pa sta ostala na ravni leta 2006.

Kazalniki denarnega toka

Kazalnik operativni denarni tok (prebitek pritokov pri poslovanju) v čistih prihodkih od prodaje je bil v letu 2004 nadpovprečno visok glede na primerljiva leta, in to predvsem zaradi prodajanja iz zalog in manjših stroškov tekočega poslovanja. Iz istega vzroka sta bila v letu 2004 ugodnejša tudi kazalnika operativni denarni tok/dolgoročna sredstva in operativni denarni tok/kratkoročne obveznosti.

Kazalniki kreditne sposobnosti

Obrestno pokritje kaže pozitiven trend. Izrazito je bilo povečanje v letu 2005, v zadnjih dveh letih pa se je ta trend nadaljeval. Dobiček iz poslovanja v letu 2007 je pokrival obveznosti za obresti za dobrih 44 let. Vrednost kazalnika za manjša, tvegana podjetja v ZDA okoli 13 je bila dovolj za prvovrstni rating (AAA), za večja in stabilna podjetja pa je ta meja pri vrednosti 9. V letu 2007 je bila kreditna sposobnost, računana kot razmerje med neto dolgom in EBITDA, zaradi večjega denarnega toka in povečevanja zadolženosti nekoliko večja kot v letu 2006, vendar je kazalnik znašal 0,6, kar je še vedno visoko nad bančnimi zahtevami (1,5).

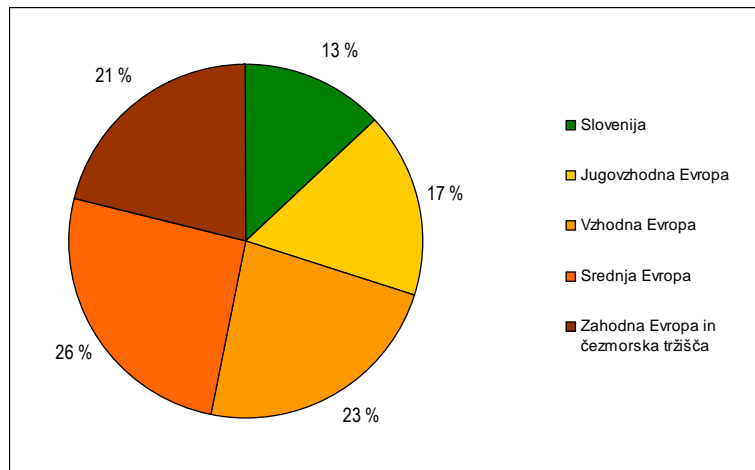
Podatki o poslovanju za obdobje 2003–2007

v tisočih EUR	Skupina Krka					Družba Krka				
	2007	2006	2005	2004	2003	2007	2006	2005	2004	2003
Prodaja	780.918	667.955	554.137	472.660	408.757	686.729	586.102	486.570	408.677	360.758
EBIT	182.933	150.495	119.057	74.872	61.008	168.083	146.965	120.217	75.150	63.487
–delež v prodaji	23,4 %	22,5 %	21,5 %	15,8 %	14,9 %	24,5 %	25,1 %	24,7 %	18,4 %	17,5 %
EBITDA	239.880	198.199	164.849	118.039	101.474	212.467	183.158	155.190	107.408	96.117
–delež v prodaji	30,7 %	29,7 %	29,7 %	25,0 %	24,8 %	30,9 %	31,3 %	31,9 %	26,3 %	26,6 %
Čisti dobiček	132.853	112.086	97.335	65.324	44.627	126.521	113.027	93.746	63.858	46.569
–delež v prodaji	17,0 %	16,8 %	17,6 %	13,8 %	10,9 %	18,4 %	19,3 %	19,3 %	15,6 %	12,9 %
Sredstva	1.121.418	879.128	788.265	649.010	618.318	1.057.258	854.286	760.723	631.168	609.688
ROA	13,3 %	13,4 %	13,5 %	10,5 %	7,7 %	13,2 %	14,0 %	13,5 %	10,4 %	8,1 %
Kapital	680.913	570.905	479.585	405.125	403.998	672.010	569.918	477.726	405.173	407.723
ROE	21,2 %	21,3 %	22,0 %	17,4 %	11,4 %	20,4 %	21,6 %	21,2 %	16,8 %	11,9 %

Trženje in prodaja

V letu 2007 je skupina Krka dosegla najvišjo prodajno rast v regijah Zahodna Evropa in čezmorska tržišča, Jugovzhodna Evropa in Srednja Evropa.

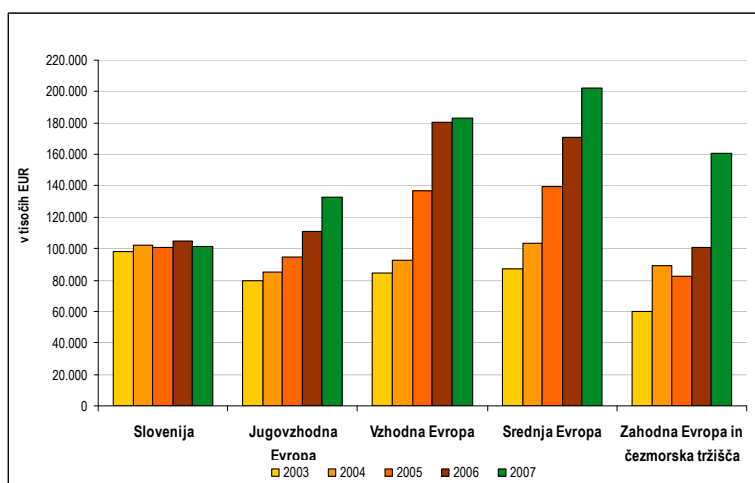
Deleži posameznih regij v prodaji skupine Krka v letu 2007

Prodaja skupine Krka in družbe Krka po regijah

v tisočih EUR	Skupina Krka			Družba Krka		
	2007	2006	Indeks 2007/2006	2007	2006	Indeks 2007/2006
Slovenija	101.648	104.579	97	69.160	75.326	92
Jugovzhodna Evropa	132.929	110.966	120	120.257	97.540	123
Vzhodna Evropa	182.974	180.685	101	174.172	177.370	98
Srednja Evropa	202.407	170.761	119	171.149	136.145	126
Zahodna Evropa in čezmorska tržišča	160.960	100.964	159	151.991	99.721	152
Skupaj	780.918	667.955	117	686.729	586.102	117

Prodaja skupine Krka po regijah

Slovenija

Prodaja skupine je v regiji Slovenija s 3-odstotnim padcem glede na leto prej dosegla 101,6 milijona EUR. K ustvarjeni prodaji so največ prispevala zdravila na recept. Znižanje njihovih cen je bilo posledica uveljavitve novega pravilnika o oblikovanju cen in je največ prispevalo k skupni negativni prodajni rasti v regiji. Terme Krka so ob 10-odstotni rasti ustvarile prodajo zdraviliškoturističnih storitev v vrednosti 30,8 milijona EUR.

Tržna pozicija skupine Krka v Sloveniji

S skoraj 15-odstotnim tržnim deležem ohranjamo vodilno mesto med vsemi ponudniki zdravil.

Naši izdelki so vodilni:

- v skupini zaviralcev protonske črpalke z več kot 40-odstotnim tržnim deležem,
- v skupini statinov z več kot 40-odstotnim tržnim deležem,
- v skupini zaviralcev angiotenzinske konvertaze z več kot 30-odstotnim tržnim deležem,
- v skupini antagonistov angiotenzina II z več kot 30-odstotnim tržnim deležem,
- v skupini oralnih antiseptikov z okrog 30-odstotnim tržnim deležem.

Tri Krkina zdravila so med prvimi desetimi najbolje prodajanimi zdravili na tržišču.

Vsa Krkina zdravila na seznamu medsebojno zamenljivih zdravil z najvišjo priznano vrednostjo so bolnikom na voljo brez doplačila.

Po prodaji vodilna in hkrati za nas najpomembnejša zdravila na slovenskem tržišču so bili Ultop[®], Atoris[®], Vasilip[®], Enap[®] in Lorista[®]. Pospešeno raste naš tržni delež v skupini zdravil za zdravljenje bolezní osrednjega živčevja in bolezní sečil, ki smo jih začeli tržiti v letih 2006 in 2007. Opazni sta zaostrovanje generične konkurence in rast števila izdelkov na tržišču. Nastalim razmeram se prilagajamo z uvajanjem novih izdelkov v različnih oblikah in koncentracijah.

Jugovzhodna Evropa

Na tržiščih regije Jugovzhodna Evropa je skupina Krka prodala za 132,9 milijona EUR izdelkov, kar je za skoraj 20 % več kot v letu prej. Največjo rast prodaje v regiji smo dosegli v Srbiji in Romuniji, sledita Bolgarija in Kosovo. Rast prodaje beležimo pri vseh skupinah izdelkov.

Na **Hrvaškem**, ki je z več kot tretjinskim deležem v prodaji največje posamično tržišče v regiji in je tudi med Krkinimi ključnimi tržišči, smo na ravni skupine dosegli prodajo v višini 45,0 milijona EUR. Za vodilnima domačima proizvajalcema tako še naprej ohranjamo vodilno mesto med tujimi ponudniki zdravil. Rast prodaje smo dosegli z Atorisom[®], Laveenom[®] in Laavenom[®] HL, Asentro[®] in Coryolom[®]. V proizvodnem obratu v Jastrebarskem smo ponudbo razširili z Enapom[®] in Atorisom[®].

Tržna pozicija skupine Krka na Hrvaškem

Smo vodilni tuji ponudnik generičnih zdravil.

Smo na tretjem mestu med vsemi ponudniki farmacevtskih izdelkov.

Naši izdelki so vodilni:

- v skupini statinov s skoraj 30-odstotnim tržnim deležem,
- v skupini protimikrobnih učinkovin – fluorokinoloni z okoli 70-odstotnim tržnim deležem.

Smo med vodilnimi ponudniki zdravil:

- v skupini zaviralcev protonske črpalke z okoli 20-odstotnim tržnim deležem,
- v skupini benzodiazepinov z okoli 25-odstotnim tržnim deležem.

V **Romuniji**, ki je z vidika dosežene prodaje drugo največje tržišče v regiji, smo na ravni skupine Krka prodali za 37,7 milijona EUR izdelkov. Ker je Krkina rast prodaje višja od rasti prodaje na tržišču samem, se je naš vrednostni tržni delež povečal na 3 %. Rast prodaje smo dosegli z novejšimi zdravili, predvsem z Rawelom[®] SR, Ultopom[®], Vasilipom[®], Tenoxom[®] in Coryolom[®]. Povečali smo tudi prodajo izdelkov, ki že imata vodilne deleže na tržišču – Bilobila[®] in Ciprinola[®].

Tržna pozicija skupine Krka v Romuniji

Smo na drugem mestu med tujimi ponudniki generičnih zdravil.

Naš izdelek je z več kot 40-odstotnim tržnim deležem vodilni:

- v skupini zdravil za zdravljenje demence in
- v skupini opioidov.

Smo med vodilnimi ponudniki zdravil:

- v skupini enokomponentnih zaviralcev angiotenzinske konvertaze,
- v skupini protimikrobnih učinkovin – fluorokinolonov,
- v skupini makrolidnih in piranozidnih antibiotikov.

Visoka rast prodaje v **Srbiji** in **Bolgariji** je posledica uspešnega uvajanja novih zdravil na recept. V Srbiji smo postali vodilni tuji generični proizvajalec.

Vzhodna Evropa

Skupina Krka je na tržiščih regije Vzhodna Evropa z 1-odstotno rastjo glede na leto prej dosegla prodajo v višini 183 milijonov EUR. V primerjavi z letom 2006 se je prodaja znižala v Ruski federaciji, povečala pa se je na vseh ostalih tržiščih.

V **Ruski federaciji**, ki je največje tržišče v regiji, smo na ravni skupine prodali za 122 milijonov EUR izdelkov, kar predstavlja malo več kot 6-odstotno zmanjšanje glede na leto 2006, izraženo v USD pa je prodaja zrasla za 7 %. Največ, 88,1 milijona EUR, so k skupni prodaji prispevala zdravila na recept, četudi smo prav pri tej skupini izdelkov zaradi omejevalnega pristopa k financiranju državnega sistema dodatne oskrbe z zdravili beležili največji padec prodaje. Na vseh ostalih področjih smo zabeležili visoke stopnje rasti, pri izdelkih za samozdravljenje 24-odstotno, pri veterinarskih izdelkih 29-odstotno in pri kozmetičnih izdelkih 12-odstotno. Pri prodaji zdravil na recept na t. i. prostem tržišču, torej zunaj državnega sistema financiranja, smo sicer ustvarili 40-odstotno prodajno rast. Naši najbolj prodajani izdelki v Ruski federaciji so bili Enap®, Vasilip®, Macropen®, Nolicin®, Cordipin®, Pikovit®, Duovit®, Septolete®, Fromilid® in Bilobil®. Zelo uspešno smo začeli prodajati tudi novo zdravilo za zdravljenje bolezni srca in žilja Zyllt®.

Tržna pozicija skupine Krka v Ruski federaciji

Smo na petem mestu med tujimi ponudniki generičnih zdravil.

Naši izdelki so vodilni:

- v skupini statinov s skoraj 30-odstotnim tržnim deležem,
- v skupini zaviralcev angiotenzinske konvertaze v kombinaciji z diuretiki z več kot 50-odstotnim tržnim deležem,
- v skupini multivitaminov brez mineralov za pediatrično uporabo z več kot 60-odstotnim tržnim deležem.

Naša izdelka sta z več kot 10-odstotnim tržnim deležem med vodilnimi v skupini makrolidnih antibiotikov.

Ukrajina je drugo največje tržišče v regiji, ki ga je v tretjem četrtletju 2007 zaznamovala gospodarska stagnacija. Kljub zaostreni konkurenci, predvsem pri izdelkih za samozdravljenje, smo z usklajenimi promocijskimi in komercialnimi dejavnostmi dosegli skoraj 17-odstotno rast prodaje, ki je tako dosegla 36,6 milijona EUR. Najbolje prodajani izdelki so bili Enap®, Herbion®, Macropen® in Naklofen®.

Tržna pozicija skupine Krka v Ukrajini

Smo na drugem mestu med tujimi ponudniki generičnih zdravil.

Naši izdelki so vodilni:

- v skupini statinov z več kot 20-odstotnim tržnim deležem,
- v skupini zaviralcev angiotenzinske konvertaze v kombinaciji z diuretiki z več kot 30-odstotnim tržnim deležem,
- v skupini makrolidnih in piranozidnih antibiotikov z več kot 20-odstotnim tržnim deležem,
- v skupini antitusikov v kombinaciji z ekspektoransi z več kot 20-odstotnim tržnim deležem.

Vsa preostala tržišča v regiji Vzhodna Evropa, to so **Belorusija**, **Kazahstan**, **Uzbekistan**, **Moldavija**, **Azerbajdžan**, **Armenija**, **Gruzija** in **preostale države Srednje Azije**, so v letu 2007 zabeležila rast prodaje, najvišjo med njimi, 75-odstotno, Uzbekistan.

Srednja Evropa

Na tržiščih regije Srednja Evropa je skupina Krka dosegla prodajo v višini 202,4 milijona EUR, kar je za skoraj 19 % več kot v letu 2006. Prodaja zdravil na recept, ki predstavlja 92 % celotne prodaje, se je povečala za skoraj 20 %, prodaja izdelkov za samozdravljenje za skoraj 8 % in prodaja veterinarskih izdelkov za skoraj 7 %. Na **Poljskem**, ki je s 47-odstotnim deležem največje tržišče v regiji in hkrati Krkino ključno tržišče, smo prodali za 95,8 milijona EUR. Prodajno najpomembnejša zdravila so bila poleg Zalaste®, ki je bila naše najbolj prodajano zdravilo, še Atoris®, Lanzul®, Lorista® in Vasilip®. Pri izdelkih za samozdravljenje smo ustvarili rast predvsem na račun uspešne prodaje izdelkov, ki jih tržimo pod krovno blagovno znamko Septolete®. K prodajni rasti veterinarskih izdelkov sta največ prispevala Floron® in Enroxil®.

Tržna pozicija skupine Krka na Poljskem

Smo na tretjem mestu med vsemi ponudniki generičnih zdravil.

Naši izdelki so vodilni:

- v skupini izdelkov s protivnetnim delovanjem v črevesju z več kot 40-odstotnim tržnim deležem,
- v skupini enokomponentnih antagonistov angiotenzina II z več kot 20-odstotnim tržnim deležem,
- v skupini SSRI antidepressivov z več kot 10-odstotnim tržnim deležem.

Smo med vodilnimi ponudniki zdravil:

- v skupini protimikrobnih učinkovin – fluorokinolonov z okrog 30-odstotnim tržnim deležem,
- v skupini statinov z več kot 15-odstotnim tržnim deležem,
- v skupini atipičnih antipsihotikov z okrog 20-odstotnim tržnim deležem,
- v skupini zdravil za zdravljenje demence z več kot 15-odstotnim deležem.

Na **Češkem**, ki je naše drugo največje tržišče v regiji, smo na ravni skupine Krka prodali za 38 milijonov EUR izdelkov in s tem dosegli skoraj 25-odstotno rast. Najbolje prodajana zdravila so bila Atoris®, Lorista®, Enap®, Ampril® in Lanzul®, ki so skupaj prispevala več kot polovico celotne prodaje na tem tržišču. Med izdelki za samozdravljenje je treba izpostaviti Septolete®. Njihova prodaja je bila zelo uspešna, kar za četrtno večja kot v letu 2006, in predstavlja skoraj polovico prodaje v tej skupini izdelkov.

Tržna pozicija skupine Krka na Češkem

Smo na drugem mestu med tujimi ponudniki generičnih zdravil.

Smo med vodilnimi ponudniki zdravil:

- v skupini enokomponentnih antagonistov angiotenzina II z več kot 25-odstotnim tržnim deležem,
- prav tako v skupini antagonistov angiotenzina II v kombinaciji z diuretiki
- v skupini zaviralcev angiotenzinske konvertaze v kombinaciji z diuretiki z več kot 20-odstotnim tržnim deležem,
- v skupini statinov z več kot 15-odstotnim tržnim deležem.

Na večini ostalih tržišč znotraj regije smo dosegli visoke rasti prodaje in tržnih deležev. Posebej je treba izpostaviti **Madžarsko** z rekordno 77-odstotno rastjo in **Slovaško**, kjer je bila rast 51-odstotna.

Zahodna Evropa in čezmorska tržišča

Prodaja v višini 161 milijonov EUR je za dobrih 59 % preseгла prodajo v letu 2006. Zahodna Evropa spada med Krkina ključna tržišča, prodaja generičnih zdravil na recept pa predstavlja glavnino prodaje v tej regiji. Največ generičnih zdravil prodamo prek partnerjev, ki so s svojimi prodajnimi mrežami prisotni v vseh zahodnoevropskih državah.

Najpomembnejša tržišča v regiji so Nemčija, Velika Britanija, skandinavske države, Portugalska, kjer smo z lastnimi trženjskimi dejavnostmi začeli prodajati izdelke pod lastnimi blagovnimi znamkami, in Italija. Glede na leto prej smo precejšnjo rast prodaje zabeležili v južnih državah Evropske unije ter v Afriki in na Arabskem polotoku. V letu 2008 načrtujemo največje povečanje prodaje v severnih državah Evropske unije. Na zahodnoevropskih tržiščih dosegamo velike količinske tržne deleže pri posameznih generičnih izdelkih, predvsem s prodajo generičnega lansoprazola, enalaprilu in karvedilolu. Kot novosti smo tem tržiščem ponudili generični olanzapin, venlafaksin in pantoprazol ter generična enrofloksacin in florfenikol v skupini veterinarskih izdelkov.

Tržna pozicija skupine Krka na zahodnoevropskih tržiščih

Smo vodilni dobavitelj generičnega lansoprazola, karvedilola, enrofloksacina in florfenikola.

Smo med vodilnimi dobavitelji generičnega amlodipina, enalaprila, simvastatina, mirtazapina in olanzapina.

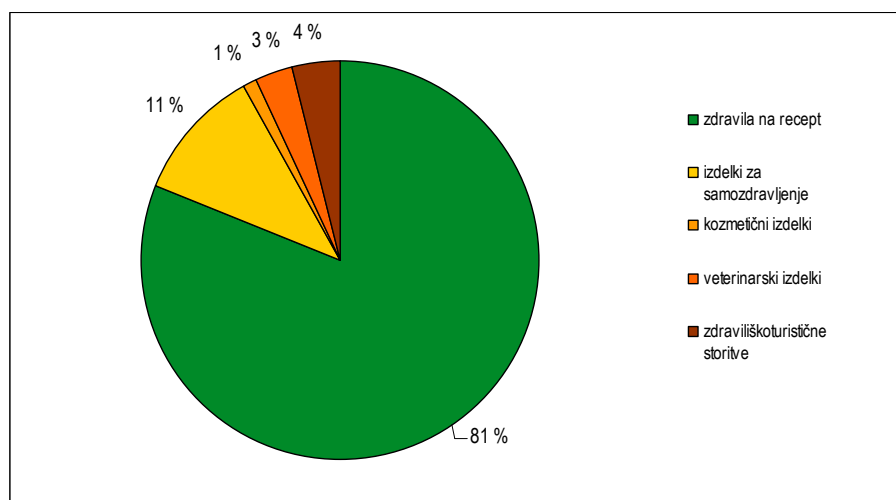
V skandinavskih državah in na Portugalskem prodajamo zdravila na recept pod lastno blagovno znamko.

Prevezeli smo nemško farmacevtsko družbo TAD Pharma, kar nam bo omogočilo okrepiti našo pozicijo na nemškem tržišču.

Skupine izdelkov in storitev

Zdravila na recept predstavljajo glavno dejavnost podjetja. Po obsegu prodaje jim sledijo izdelki za samozdravljenje, veterinarski izdelki in kozmetični izdelki. Dejavnost podjetja dopolnjujejo zdraviliškoturistične storitve.

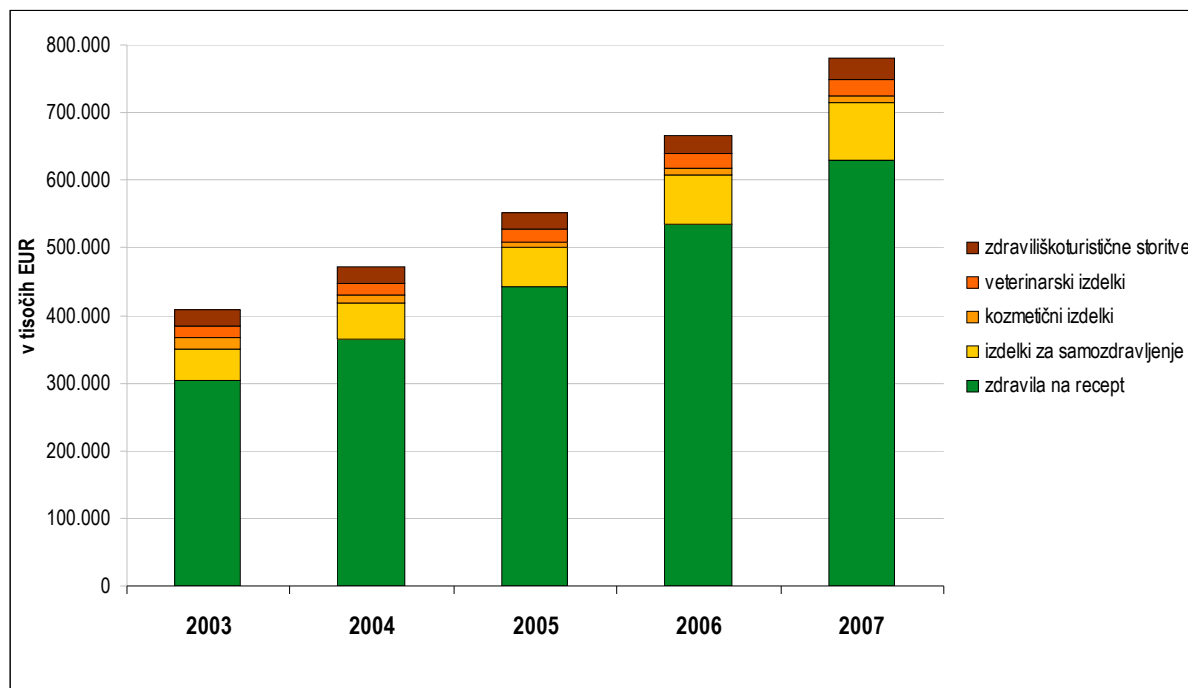
Deleži posameznih skupin izdelkov in storitev v prodaji skupine Krka v letu 2007

Prodaja skupine Krka in družbe Krka po skupinah izdelkov in storitev

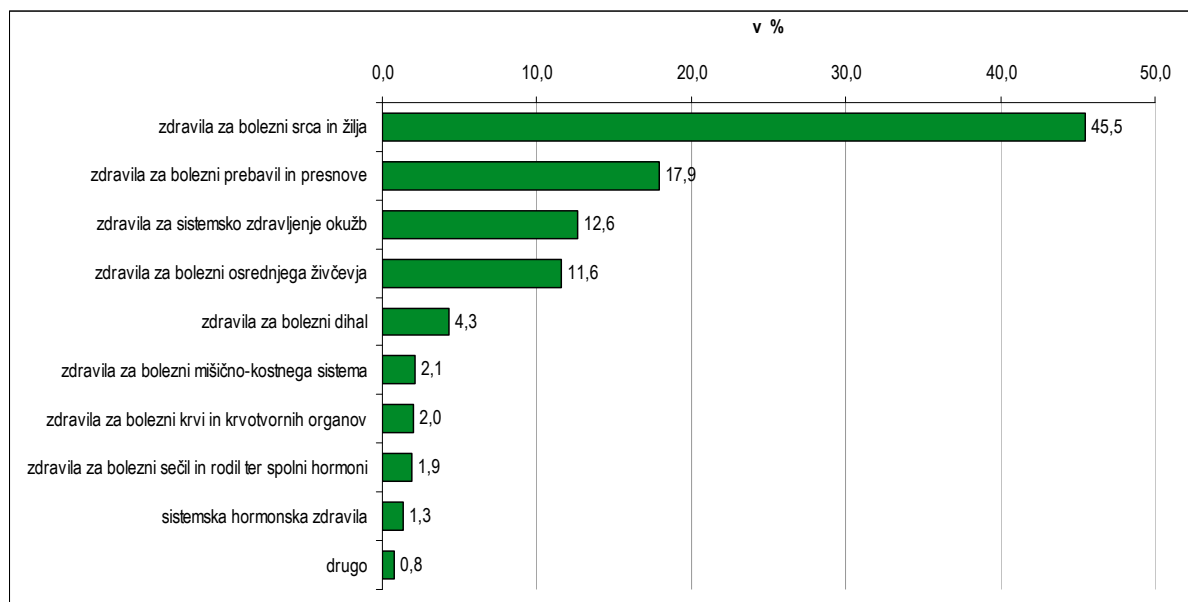
v tisočih EUR	Skupina Krka			Družba Krka		
	2007	2006	indeks 2007/2006	2007	2006	indeks 2007/2006
Izdelki za humano uporabo	724.544	616.483	118	661.295	563.221	117
– zdravila na recept	630.783	535.945	118	569.718	482.673	118
– izdelki za samozdravljenje	83.616	70.963	118	81.656	71.284	115
– kozmetični izdelki	10.145	9.575	106	9.921	9.264	107
Veterinarski izdelki	24.622	22.837	108	24.283	22.213	109
Zdraviliškoturistične storitve	30.814	27.967	110	–	–	–
Ostalo	938	668	140	1.151	668	172
Skupaj	780.918	667.955	117	686.729	586.102	117

Prodaja skupine Krka po skupinah izdelkov in storitev

Krka proizvaja številne izdelke za humano uporabo. Na vodilnem mestu po prodaji ostajajo izdelki za zdravljenje bolezni srca in žilja, v primerjavi z letom 2006 pa se je najbolj povečal delež zdravil za zdravljenje bolezni osrednjega živčevja (za 1,5 odstotne točke).

Prodaja zdravil na recept in izdelkov za samozdravljenje skupine Krka po indikacijskih skupinah v letu 2007

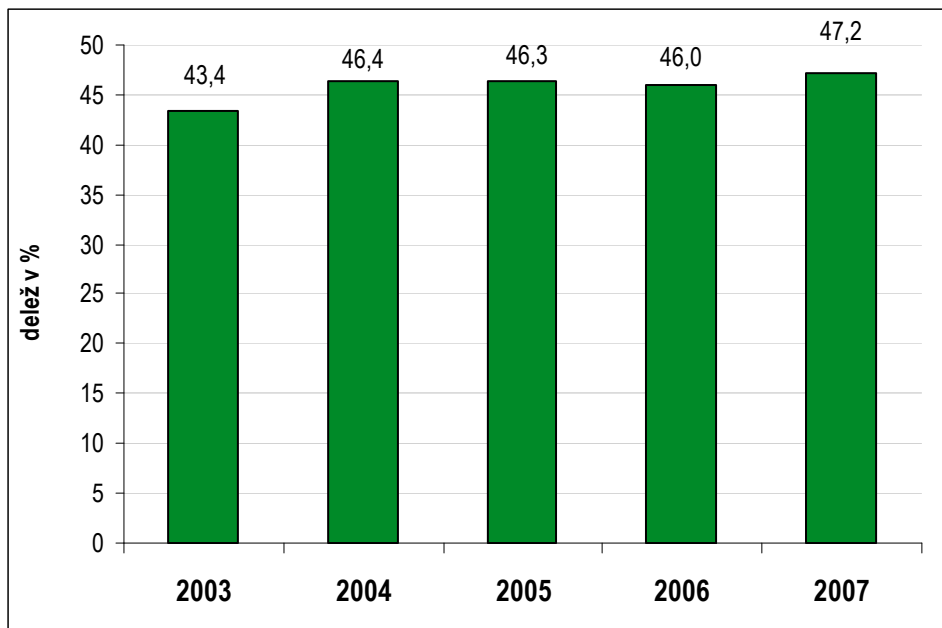

V primerjavi s prodajo pred petimi leti sta se najbolj povečala deleža izdelkov za zdravljenje bolezni srca in žilja (za več kot 3 odstotne točke) in izdelkov za zdravljenje bolezni osrednjega živčevja (za več kot 5 odstotnih točk), zmanjšal pa se je delež izdelkov za zdravljenje okužb (za več kot 4 odstotne točke).

Novi izdelki

Vrsta sodobnih izdelkov, ki smo jih začeli prodajati in tržiti v zadnjih petih letih, bistveno prispeva k obsegu prodaje in njeni rasti. Novi izdelki, kot so Zalasta® (olanzapin), Prenessa® (perindopril), Zyllt® (klopidogrel) in Mirzaten® (mirtazapin), se že uvrščajo med vodilne. V letu 2007 smo začeli tržiti nekatere izdelke iz ključnih terapevtskih skupin z novimi učinkovinami, ponudbo obstoječih pa smo dopolnili z izdelki v novih jakostih, novih pakiranjih in novih farmacevtskih oblikah.

Delež novih izdelkov* v prodaji skupine Krka

*Novi izdelki so izdelki, ki smo jih dali na tržišče v zadnjih petih letih.

Novi izdelki v letu 2007

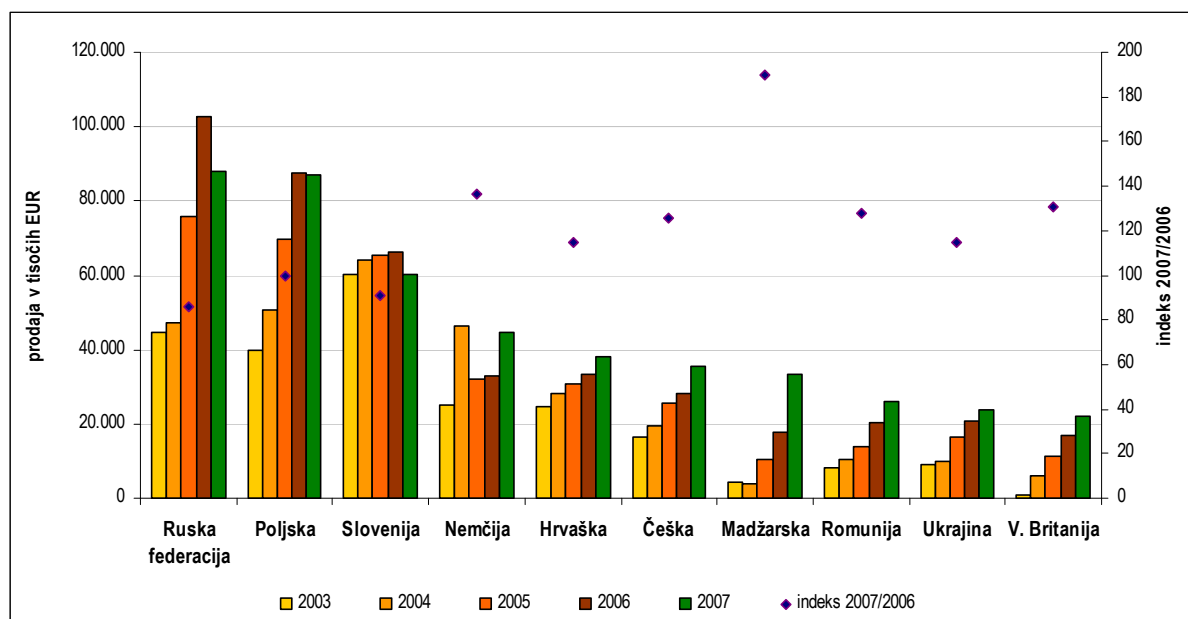
Zdravila na recept	
Za zdravljenje bolezn srca in žilja	Co-Prenessa® (perindopril in indapamid), ki jo tržimo tudi pod imenom Prenewel®
Za zdravljenje bolezn prebavil in presnove	Nolpaza® (pantoprazol)
Za zdravljenje bolezn osrednjega živčevja	Mirzaten® Q-Tab® (mirtazapin) v obliki orodisperzibilnih tablet, ki ga tržimo tudi pod imenom Mirzaten® OroTab®
Izdelki za samozdravljenje	
Vitamini za odrasle	Duovit® Charm in Duovit® Osteo
Kozmetični izdelki	
Za nego zrele kože	linija Vitaskin® Pharma Age Formula
Za nego občutljive kože	linija Vitaskin® Pharma Reactive Skin
Veterinarski izdelki	
Biocidi	Ecocid® S

Zdravila na recept

Skupina Krka je prodala za 630,8 milijona EUR zdravil na recept, kar je 18 % več kot leto prej. Več kot 80 % zdravil na recept je bilo prodanih pod lastnimi produktnimi blagovnimi znamkami, ostali pa pod korporativno blagovno znamko ali pa prek naših partnerjev v zahodni Evropi.

Med desetimi največjimi tržišči se je prodaja najbolj povečala na Madžarskem, v Nemčiji, Ukrajini, Veliki Britaniji, Romuniji in na Češkem. Prodaja na Poljskem je ostala na ravni leta 2006, zmanjšala pa se je v Sloveniji, in to zaradi zniževanja cen na tržišču, ter prehodno tudi v Ruski federaciji zaradi sprememb pri kritju stroškov zdravil, ki poteka prek državnih ustanov. Med ostalimi tržišči se je prodaja najbolj povečala na Arabskem polotoku, v Uzbekistanu, Azerbajdžanu, Armeniji, Srbiji in na Slovaškem.

Prodaja zdravil na recept na 10 največjih tržiščih

Zdravila za zdravljenje bolezni srca in žilja

Statini. Statini so danes najpogosteje uporabljana zdravila za zmanjšanje povečanih vrednosti holesterola in drugih krvnih maščob. Našo paleto statinov sestavljajo **Atoris®** (atorvastatin), **Vasilip®** (simvastatin) in **Holetar®** (lovastatin). Z njimi se vsak dan zdravi več kot 1,5 milijona bolnikov. Krka je tudi v letu 2007 ohranila vodilno mesto med ponudniki statinov na tržiščih srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope. Atoris® je postal najbolje prodajani statin na teh tržiščih, medtem ko je Vasilip® ostal najbolje prodajani generični simvastatin. Atoris® je vodilni atorvastatin v Sloveniji, na Hrvaškem in Madžarskem, na številnih drugih tržiščih pa takoj za vodilnim. Vasilip® je vodilni simvastatin v Sloveniji, Ruski federaciji, Ukrajini, Kazahstanu, Belorusiji in Moldaviji, Krka pa eden vodilnih dobaviteljev tablet simvastatina tudi za tržišča zahodne Evrope. V letu 2007 smo praznovali 10 let Krkinih statinov in 5 let Atorisa®. Ob tej priložnosti smo pripravili mednarodni simpozij, ki se ga je udeležilo več kot 400 zdravnikov iz več kot desetih evropskih in azijskih držav, na njem pa smo objavili tudi rezultate več deset lastnih kliničnih raziskav.

Zaviralci angiotenzinske konvertaze (ACE). Imamo najširšo paleto zdravil za zdravljenje zvišanega krvnega tlaka. Ena vodilnih skupin zdravil med njimi so zdravila, ki delujejo na renin-angiotenzin-aldosteronski sistem (RAAS), mednje pa spadajo zaviralci ACE in sartani. Krka je tudi v letu 2007 ohranila vodilno mesto med generičnimi proizvajalci teh zdravil na tržiščih srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope.

Po prodaji vodilni Krkin izdelek iz te skupine ostaja **Enap®** (enalapril maleat) skupaj s fiksnimi kombinacijami **Enap® H**, **Enap®-HL** in **Enap®-HL 20** (kombinacija enalaprila in hidroklorotiazida). Da strokovna javnost zaupa v zdravljenje z Enapom®, so v letu 2007 potrdili nagrada platinasta unča v Ruski federaciji in nagrada za izdelek

leta v kategoriji zdravil za zdravljenje zvišanega krvnega tlaka v Kazahstanu ter več kot 4 milijone bolnikov, ki se vsak dan zdravijo s tabletami, ki vsebujejo Krkin enalapril maleat. Enap® ohranja mesto vodilnega enalapрила v Sloveniji, Ruski federaciji, na Hrvaškem, Češkem in več drugih tržiščih.

Prenessa® (perindopril) je najnovejši zaviralec ACE in je edini generični perindopril, ki je na voljo na naših tradicionalnih tržiščih. Uveljavlja se zelo dobro, saj dosega velike tržne deleže. V letu 2007 smo paleto izdelkov dopolnili s Prenesso® 8 mg in s **Co-Prenesso®/Prenewelom®** – fiksno kombinacijo perindopрила in indapamida.

V svoji bogati paleti zaviralcev ACE imamo tudi v svetu najbolj predpisovani zaviralec ACE ramipril. Tržimo ga pod imenoma **Ampril®** in **Amprilan®**. V letu 2007 smo to zdravilo na recept ponudili še v Ruski federaciji, Ukrajini in na nekaterih tržiščih jugovzhodne Evrope; na posameznih tržiščih smo paleto razširili še z **Amprilom® HL/Amprilom® HD** – fiksni kombinacijama ramipрила in hidroklorotiazida. Na Češkem in v Sloveniji sta izdelka vodilni generični ramipril in vodilna generična kombinacija ramipрила in hidroklorotiazida.

Sartani. Sartani so največja, najnovejša in najhitreje rastoča skupina zdravil za zdravljenje zvišanega krvnega tlaka na svetu. Krka se na tržiščih srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope z več kot 10-odstotnim tržnim deležem uvršča med vodilne proizvajalce sartanov. V svoji paleti imamo losartan in novejši valsartan, ki je tudi najpogosteje predpisan sartan na svetu. **Lorista®** (losartan), ki je v naši paleti že več let, je vodilni sartan v Bolgariji (40-odstotni tržni delež), Litvi (60-odstotni), na Poljskem (25-odstotni) in v Sloveniji (skoraj 30-odstotni). Novejši **Valsacor®** (valsartan) dosega v Sloveniji prve prodajne rezultate.

Druga zdravila. Našo paleto zdravil za zdravljenje zvišanega krvnega tlaka dobro dopolnjujeta Tenox® (amlodipin) in Coryol® (karvedilol). **Coryol®** (karvedilol) je blokator beta z dodatnim učinkom na receptorje alfa in je na tradicionalnih tržiščih uveljavljena blagovna znamka. V zahodni Evropi je postal Krkin karvedilol v letu 2007 vodilni generični karvedilol. **Tenox®** (amlodipin) je antagonist kalcijevih kanalčkov, ki se uspešno prodaja že nekaj let. Pomembno tržišče je tudi zahodna Evropa, kjer je Krkin amlodipin že vrsto let eden od vodilnih generičnih amlodipinov.

Rawel® SR (indapamid) se z obliko tablet s podaljšanim sproščanjem uvršča med najsodobnejše diuretike na tržišču. Z njim dosegamo velike tržne deleže na Slovaškem (več ko 60 %), Sloveniji (skoraj 30 %) in Litvi (več kot 20 %), več kot 10-odstotne tržne deleže pa tudi na večini drugih tržišč. V letu 2007 smo nadaljevali z uvajanjem Rawela® SR na nova tržišča.

Zaviralci agregacije trombocitov. Sodoben zaviralec agregacije trombocitov, ki preprečuje zlepljanje trombocitov in nastajanje krvnih strdkov, je **Zyllt®** (klopidogrel), s katerim dosegamo dobro rast prodaje in velike tržne deleže. Tržimo ga na Hrvaškem, Poljskem, v Ruski federaciji, Ukrajini, Bosni in Hercegovini, Makedoniji in Srbiji.

Zdravila za zdravljenje prebavil in presnove

Zaviralci protonske črpalke. Zaviralci protonske črpalke se uporabljajo za zdravljenje bolezni zgornjega prebavnega trakta, kot sta zgaga ter razjeda na želodcu ali dvanajstniku. Izdelujemo tri zdravila iz te skupine – **Ultop®** (omeprazol), **Lanzul®** (lansoprazol) in **Nolpazo®** (pantoprazol), kar nas uvršča med ponudnike z najširšo paleto tovrstnih zdravil.

Ultop® je v Sloveniji eno od najbolj poznanih in priljubljenih zdravil. Kljub skoraj 20-letni prisotnosti in več novim zdravilom, ki so se pojavila v tej skupini, je še vedno vodilni zaviralec protonske črpalke in že več let med vodilnimi zdravili nasploh v Sloveniji, kar potrjuje, da gre za kakovostno in učinkovito zdravilo.

V desetih letih, kolikor je na tržišču **Lanzul®**, se je z njim zdravilo že več kot 15 milijonov ljudi v več kot 30 državah. Ob obletnici smo v Krakovu na Poljskem pripravili velik mednarodni simpozij, ki se ga je udeležilo več kot 200 zdravnikov iz srednje in jugovzhodne Evrope. Poleg dobrih tržnih deležev, ki jih s tem zdravilom dosegamo na naših tradicionalnih tržiščih, je Krkin lansoprazol tudi vodilni generični lansoprazol na tržiščih zahodne Evrope. V letu 2007 smo dali na tržišče novo zdravilo iz skupine zaviralcev protonske črpalke **Nolpazo®** (pantoprazol).

Zdravila za sistemsko zdravljenje okužb

Fromilid® (klaritromicin) ohranja mesto vodilnega generičnega klaritromicina na številnih tržiščih. V desetih letih njegove uporabe se je z njim zdravilo več kot 10 milijonov ljudi. Fromilid® uno (klaritromicin v obliki s podaljšanim sproščanjem) je na številnih tržiščih edini generični klaritromicin s podaljšanim sproščanjem. Zaradi učinkovitosti in varnosti je nepogrešljiv antibiotik za zdravljenje okužb dihal, učinkovit pa je tudi pri odstranjevanju bakterije *Helicobacter pylori*. Krkino paleta makrolidnih antibiotikov dopolnjujeta **Azibiot®** (azitromicin) in **Macropen®** (midekamicin).

Ciprinol® (ciprofloksacin) in **Nolicin®** (norfloksacin) iz skupine fluorokinolonov, ki ju tržimo že več kot 15 let, sta na številnih tržiščih vodilna ciprofloksacin oziroma norfloksacin.

Zdravila za zdravljenje bolezn osrednjega živčevja

Antipsihotiki. V svoji paleti imamo vodilne antipsihotike v svetovnem merilu: olanzapin in risperidon. **Zalasta®** (olanzapin) je eno vodilnih zdravil na recept na Poljskem. Med olanzapini dosega več kot 25-odstotni tržni delež. Konec leta 2007 smo naš olanzapin začeli tržiti tudi v Nemčiji, kjer smo med vodilnimi generičnimi dobavitelji tega zdravila. Zalasta® je na voljo tudi v obliki orodisperzibilnih tablet; smo prvi generik s to obliko na naših tržiščih. **Torendo®/Rorendo®** (risperidon) je naše drugo zdravilo iz skupine antipsihotikov. Tudi to generično zdravilo smo prvi ponudili v obliki orodisperzibilnih tablet z imenom Torendo® Q-Tab®/Rorendo® OroTab®, ki olajšajo jemanje in izboljšajo sodelovanje bolnikov. Torendo®/Rorendo® smo na večini tržišč začeli tržiti leta 2007.

Antidepresivi. V paleti imamo tri sodobne antidepresive. **Alventa®** (venlafaksin) je na tržišča srednje Evrope prišla leta 2007 in že dosega do 15-odstotne tržne deleže. **Asentra®** (sertralin) je v letu 2007 postala vodilni generični sertralin na Krkinih tradicionalnih tržiščih z več kot 25-odstotnim skupnim tržnim deležem. Na posameznih tržiščih dosega tržne deleže, ki se gibljejo med 20 in 60 %. **Mirzaten®** (mirtazapin) je v letu 2007 postal vodilni generični mirtazapin na naših tradicionalnih tržiščih, kjer prav tako dosega več kot 25-odstotni skupni tržni delež. Paleta izdelkov smo dopolnili z orodisperzibilnimi tabletami mirtazapina **Mirzaten® Q-Tab®**.

Druga zdravila. Z **Yasnalom®** (donepezil) smo prisotni med zdravili za zdravljenje Alzheimerjeve bolezni. Po petih letih od začetka trženja je to vodilni generični donepezil na tradicionalnih tržiščih. V Sloveniji, Litvi in na Slovaškem dosega več kot 90-odstotni tržni delež.

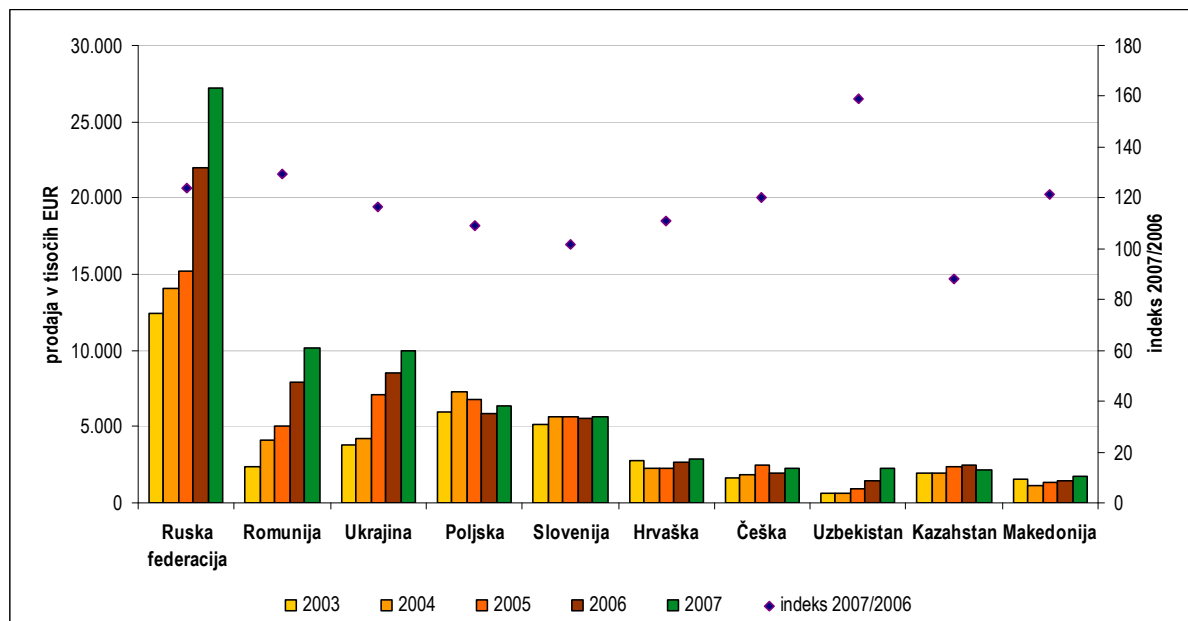
Zdravila za zdravljenje bolezni sečil

V zadnjem letu smo okrepili položaj ponudnika zdravil za zdravljenje benigne hiperplazije prostate. Že uveljavljenemu Kamirenu® (doksazosinu) se je na več tržiščih pridružil Kamiren® XL (doksazosin s podaljšanim sproščanjem). Tanyz® (tamsulozin) je na voljo že na 15 tržiščih, predvsem v državah srednje in jugovzhodne Evrope. Uporabo zdravila Finpros®/Finster® (finasterid) smo razširili na več tržiščih v srednji Evropi.

Izdelki za samozdravljenje

Skupina Krka je prodala za 83,6 milijona EUR izdelkov za samozdravljenje, kar je 18 % več kot leto prej. Med desetimi največjimi tržišči se je prodaja izdelkov najbolj povečala v Ruski federaciji, Uzbekistanu, Romuniji, Makedoniji in na Češkem, med preostalimi tržišči pa v Bolgariji, Armeniji, Gruziji, Moldaviji, na Slovaškem in v Belorusiji.

Prodaja izdelkov za samozdravljenje na 10 največjih tržiščih

Tržno-prodajne dejavnosti so bile usmerjene v ključne blagovne znamke: Septolete®, Bilobil®, Duovit®, Pikovit® in Herbion®.

Krovno blagovno znamko **Septolete®** smo razširili s Septoletami s sadnimi okusi, ki jih uspešno prodajamo na več ključnih tržiščih: v Ruski federaciji, na Poljskem, v Ukrajini, na Hrvaškem in v Romuniji. Izdelki z novimi okusi predstavljajo že petino prodaje krovne blagovne znamke in so glavno gonilo rasti. Skupno so Septolete® v kategoriji oralnih antiseptikov ohranile tretje mesto med konkurenti na naših tradicionalnih tržiščih. V Sloveniji in na Češkem smo prenovili ovojnino vseh izdelkov. V Sloveniji so Septolete® prejele naziv superbrand, v Kazahstanu pa nagrado za izdelek leta med izdelki za vneto grlo.

Bilobil® (izvleček dvokrpega ginka) je na naših tradicionalnih tržiščih drugi med vodilnimi izdelki, ki vsebujejo ginko. V Ruski federaciji in Ukrajini, na Poljskem in v Romuniji dosega velike tržne deleže, ki se gibljejo med 20 in 50 %, v Sloveniji pa smo edini ponudnik tovrstnih izdelkov. Na Poljskem je izdelek prejel dve nagradi: zlato lovoriko po izboru kupcev za najboljši izdelek v kategoriji spomin in koncentracija ter za izdelek leta po izboru farmacevtov v kategoriji spomin in koncentracija.

Blagovna znamka **Duovit®** združuje vitaminsko-mineralne izdelke, s katerimi lahko pokrijemo dnevne potrebe po vitaminih in mineralih. Paleta klasičnih izdelkov smo že pred dobrim letom začeli širiti z vitaminsko-mineralnimi izdelki, ki pripomorejo k boljšemu izkoristku potencialov organizma. V letu 2007 smo začeli tržiti še dva nova izdelka: Duovit® Charm za žensko lepoto in Duovit® Osteo za preprečevanje osteoporoze. Pri obstoječih izdelkih pa smo začeli uvajati novo, sodobnejšo embalažo.

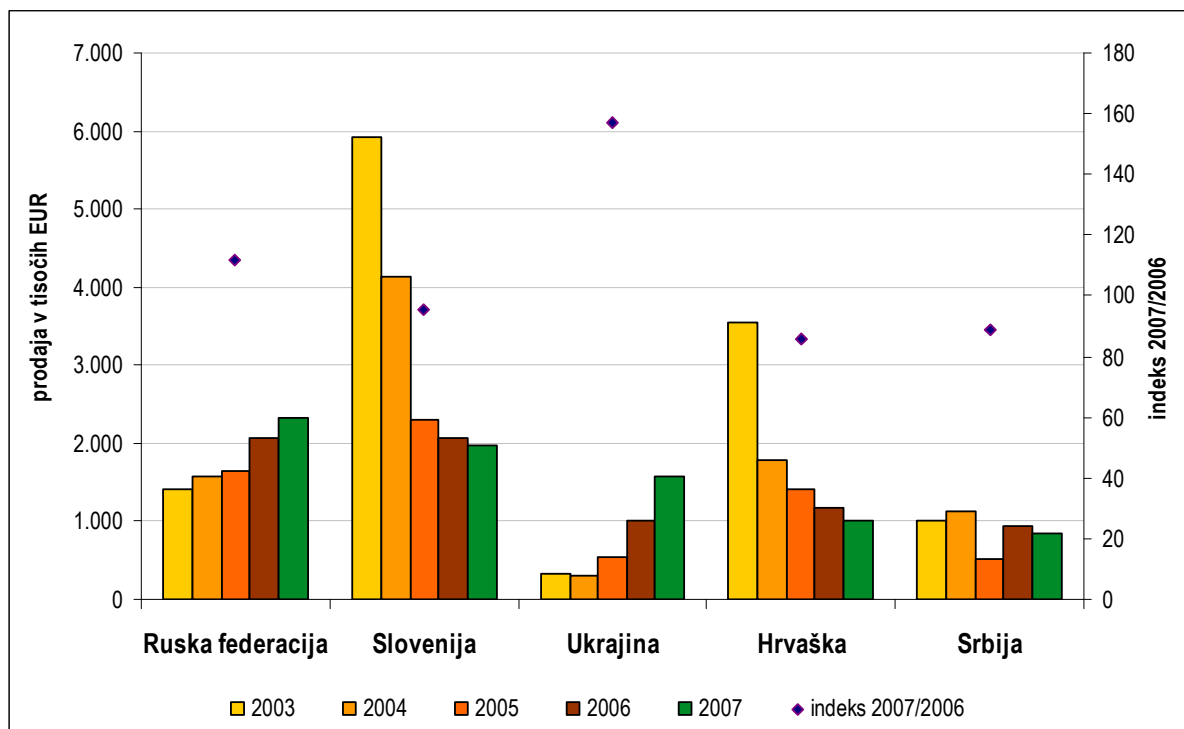
Pikovit® je krovna blagovna znamka za skupino vitaminsko-mineralnih izdelkov za otroke, ki jih tržimo na več kot 30 tržiščih. Zaupanje v te izdelke potrjujejo tudi priporočila strokovnih zvez in združenj iz številnih držav ter nagrada zlati otis po izboru uporabnikov, ki smo jo prejeli na Poljskem, in nagrada za izdelek leta med vitaminsko-mineralnimi izdelki v Kazahstanu, prav tako po izboru uporabnikov.

Med izdelki blagovne znamke **Herbion®**, ki združuje zdravila rastlinskega izvora, sta pomembna in prodajno uspešna sirupa proti kašlju.

Kozmetični izdelki

Skupina Krka je prodala za 10,1 milijona EUR kozmetičnih izdelkov oziroma 6 % več kot leto prej. Med petimi največjimi tržišči se je prodaja izrazito povečala v Ukrajini, povečanje pa smo dosegli tudi v Ruski federaciji. V Sloveniji, na Hrvaškem in v Srbiji se prodaja še vedno zmanjšuje, kar je posledica načrtno preusmeritve v ponudbi izdelkov in prodajnem kanalu.

Prodaja kozmetičnih izdelkov na 5 največjih tržiščih

Tržno-prodajne dejavnosti so bile usmerjene v dve ključni blagovni znamki: Vitaskin® Pharma in Fitoval®.

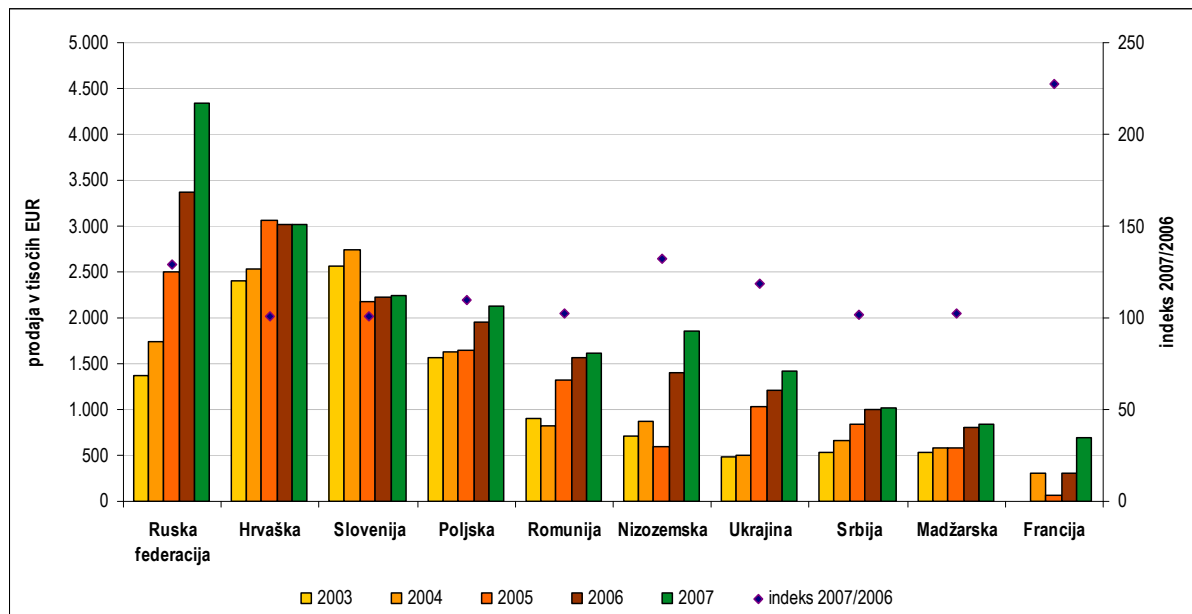
V letu 2007 smo na ključnih tržiščih začeli tržiti izdelke nove blagovne znamke **Vitaskin® Pharma**, ki so na voljo samo v lekarnah. Blagovna znamka je zasnovana tako, da z izdelki za celovito nego pomaga odpravljati različne težave kože. S tem smo med prvimi vstopili na področje dermokozmetike, ki jo dopolnjuje nutrikozmetika (nega od znotraj). V prvi fazi smo ponudili dve liniji: Vitaskin® Pharma **Age Formula** za nego zrele kože, na kateri se zaradi starostnih sprememb pojavljajo gube in pigmentni madeži, in Vitaskin® Pharma **Reactive Skin** za nego občutljive in razdražene kože, ki je nagnjena k rdečici.

Z blagovno znamko **Fitoval®** se celostno lotevamo odpravljanja najpogostejših težav z lasmi in lasiščem. Prav z različnimi izdelki, ki pa se med seboj dopolnjujejo, uporabnikom že vrsto let ponujamo optimalno rešitev. Med najpomembnejšimi tržišči dosegamo največjo prodajo v Ukrajini. Vse dejavnosti smo močno povečali v Ruski federaciji, kjer smo ponudbo izdelkov dopolnili s kapsulami.

Veterinarski izdelki

Skupina Krka je prodala za 24,6 milijona EUR veterinarskih izdelkov oziroma 8 % več kot leto prej. Med 10 največjimi tržišči se je prodaja izdelkov najbolj povečala v Franciji, na Nizozemskem, v Ruski federaciji in Ukrajini.

Prodaja veterinarskih izdelkov na 10 največjih tržiščih

Med veterinarskimi izdelki so najpomembnejša protimikrobna zdravila. **Enroxil®** (enrofloksacin) je vodilni izdelek z dobro rastjo prodaje. Na vseh tradicionalnih tržiščih se uvršča med vodilne kinolone. **Floron®** (florfenikol) je po prodaji drugi izdelek v skupini veterinarskih izdelkov. Na tržiščih srednje in jugovzhodne Evrope ima vodilni tržni delež med florfenikoli. V letu 2007 smo Floron® začeli tržiti tudi na vzhodnoevropskih tržiščih.

Nov lastni biocid **Ecocid® S** je sodobno razkužilo, ki izpolnjuje vse zahteve uporabnikov, ki želijo učinkovit, okolju prijazen in kakovosten izdelek. Zaradi uravnotežene formulacije se uvršča med vodilna razkužila v svetu, njegova učinkovitost pa je potrjena z najnovejšimi metodami za dokazovanje učinkovitosti dezinficentov, ki ustrezajo EU-standardom.

Zdraviliškoturistične storitve

Prodaja zdraviliškoturističnih storitev je v letu 2007 znašala 30,8 milijona EUR, kar je za 10 % več kot v letu 2006.

V okviru skupine Terme Krka je bilo prodanih 347.332 nočitev, kar predstavlja 2-odstotno rast glede na leto prej. Nočitev tujih gostov je bilo 116.911, kar pomeni 34 % vseh nočitev. Med tujimi gosti jih je bilo največ iz Italije, Avstrije in Ruske federacije.

Povprečna skupna zasedenost nastanitvenih zmogljivosti je bila 70-odstotna, zdraviliških zmogljivosti pa 82-odstotna. Posebno pozornost namenjamo razvoju in širitvi programov za ohranjanje in krepitev zdravja, sprostitvev in izboljšanje kakovosti življenja, obenem pa vlagamo v opremo ter v programe zdravljenja in medicinske rehabilitacije. V okviru javne zdravstvene službe smo povečali tržni delež zdraviliškega zdravljenja, ki je v letu 2007 dosegel 35,8 % globalnega realiziranega programa v Republiki Sloveniji na tem področju.

K pomembnim dosežkom Terme Krka v letu 2007 spada povečanje deleža prihodkov in nočitev, zlasti tujih gostov, ter pridobitev sredstev za sofinanciranje investicijskih del iz Evropske unije, in sicer iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Zaposleni v Termah Krka so dosegli visoke uvrstitve na strokovnih tekmovanjih v Sloveniji in tujini. Družba Golf Grad Otočec je prejela priznanje naj golf 2007 za najboljše golf igrišče v Sloveniji.

Razvoj in raziskave

Razvoj in raziskave imajo danes ključno vlogo pri utrjevanju in nadaljnjem razvijanju konkurenčnega položaja Krke kot enega izmed vodilnih generičnih proizvajalcev zdravil v evropskem prostoru. Osnovne naloge razvojne dejavnosti ostajajo: razvoj tehnologij za proizvodnjo učinkovin in farmacevtskih oblik ter izvajanje vseh potrebnih testiranj in raziskav, ki omogočajo registracijo zdravil na recept, izdelkov za samozdravljenje, veterinarskih izdelkov in kozmetičnih izdelkov.

Področje razvoja in raziskav je leta 2007 zaznamovalo izjemno uspešno pridobivanje registracij, ki je temeljilo predvsem na novih pristopih in postopkih. Regulatorna strategija je ključna za razvoj novega izdelka in za doseganje cilja biti prvi generik na tržišču. Kot prvo generično podjetje v Evropski uniji smo vodili in končali najzahtevnejši postopek registracije, t. i. CP (centralised procedure – centraliziran postopek), za zdravilo Zalasta® (olanzapin) v obliki tablet in orodisperzibilnih tablet na celotnem območju Evropske unije.

V letu 2007 smo nadaljevali uspešno vodenje zahtevnejših registracijskih postopkov, kakršen je npr. postopek DCP (decentralised procedure – decentraliziran postopek). Končali smo 7 DCP-jev in s tem registrirali izdelke na pomembnih tržiščih Evropske unije. Razširili smo vodenje registracijskih postopkov CADREAC (Collaboration Agreement between Drug Regulatory Authorities in EU Associated Countries), ki omogočajo hitro pridobitev, in na ta način registrirali 7 izdelkov v 13 različnih oblikah.

Rezultat spretnega obravnavanja najzahtevnejših regulatornih postopkov v letu 2007 je 424 pridobljenih registracij za 1325 različnih oblik. V imenu Krke, d. d., Novo mesto in skupine Krka smo na zahodnoevropskih tržiščih pridobili registracije kar za 72 izdelkov v 307 različnih oblikah. Prvo registracijo smo pridobili za 10 novih izdelkov v 22 različnih oblikah.

Število novih registracij skupine Krka po regijah

	Slovenija		Jugovzhodna Evropa		Vzhodna Evropa		Srednja Evropa	
	število izdelkov	število oblik	število izdelkov	število oblik	število izdelkov	število oblik	število izdelkov	število oblik
2007	11	39	104	223	108	181	86	311
2006	23	36	114	234	97	152	84	210
2005	10	34	84	141	76	111	102	266
2004	16	22	220	355	66	89	63	110
2003	6	11	44	67	59	87	32	45

Povečanje razvojno-raziskovalnih zmogljivosti

Za razvoj in raziskave je značilna uspešna integracija raziskovalnega, tehnološkega in inženirskega znanja o učinkovinah ter znanja o razvoju farmacevtske oblike.

V letu 2007 smo razširili in posodobili prostore in opremo za raziskovalno razvojno delo na področju sinteze, izolacije in fizikalnih obdelav učinkovin, tako v laboratorijih kot v pilotnem obratu. Intenzivno širimo razvojno skupino sodelavcev, ki s tehnološko-inženirskim znanjem in izkušnjami bistveno pripomorejo k hitrejšemu in bolj učinkovitemu razvoju sinteznih postopkov in k njihovi optimizaciji.

Razvoj naprednih dostavnih sistemov

Cilj Krkinega razvoja in raziskav je razvoj **inovativnih generičnih zdravil**, t. i. generičnih zdravil z dodano vrednostjo, ki zagotavljajo izdelkom ključne prednosti še več let po vstopu na tržišče. Krkini razvojno-raziskovalni skupini je pri tabletah Prenessa® (perindopril) z inovativno farmacevtsko obliko uspelo razviti kakovosten in prodajno uspešen izdelek, za kar je celotna skupina v letu 2007 prejela zlato priznanje Gospodarske zbornice Slovenije. Posebno pozornost smo namenili razvoju **naprednih dostavnih sistemov za učinkovine v okviru palete trdih farmacevtskih oblik**. **Glyclada®** (gliklazid), tablete s podaljšanim sproščanjem, so prvo Krkino zdravilo za zdravljenje sladkorne bolezni iz skupine sulfonilsečnin, ki smo ga konec leta registrirali na večini tržišč

Evropske unije. Sproščanje učinkovine iz tablet je prilagojeno zahtevnim spremembam glukoze v krvi. Začetek dneva z eno tableto s podaljšanim sproščanjem **Glyclada**[®] (gliklazid) zagotavlja nadzor nihanj vrednosti glukoze v krvi vseh 24 ur. Da bi izboljšali sodelovanje najzahtevnejših skupin bolnikov, npr. bolnikov s psihozami in drugimi vedenjskimi motnjami, ki se morajo zdraviti do konca življenja, smo v letu 2007 dopolnili paleto Krkinih antipsihotikov v obliki **orodisperzibilnih tablet**. Že uveljavljenima antipsihotikoma **Torendo**[®] **Q-Tab**[®] in **Mirzaten**[®] **Q-Tab**[®] smo pridružili orodisperzibilne tablete **Zalasta**[®] (olanzapin) v štirih jakostih, ki smo jih po CP-ju registrirali na vseh tržiščih Evropske unije. Tehnologijo izdelave pelet Krka že več let uporablja za izdelke, kakšen je npr. zaviralec protonske črpalke **Lanzul**[®] (lansoprazol) v obliki kapsul. Uporabili smo jo tudi pri izdelavi kapsul s podaljšanim sproščanjem **Alventa**[®] (venlafaksin), ki smo jih uspešno registrirali na večini evropskih tržišč. Kapsule so polnjene s peletami, ki zagotavljajo podaljšano sproščanje venlafaksina in omogočajo odmerjanje enkrat na dan.

Rezultat ustvarjalnih, inovativnih pristopov in predvsem skupinskega razvojno-raziskovalnega dela je tudi v letu 2007 na novo vložena dokumentacija za registracijo 13 novih izdelkov v več različnih farmacevtskih oblikah in jakostih.

Zaščita lastnega znanja in področje industrijske lastnine

Rezultate svojega dela na ključnih področjih smo zaščitili s patentnimi prijavi. V letu 2007 smo vložili patentne prijave za 21 novih izumov, na osnovi prednostnih prijav iz leta 2006 pa smo vložili 15 mednarodnih patentnih prijav. V Krki spoštujemo intelektualno lastnino drugih in varujemo svojo lastno.

Svoje izdelke tržimo pod lastnimi blagovnimi znamkami, kar je podpora dodani vrednosti naših izdelkov. V letu 2007 smo v Sloveniji prijavi 57 blagovnih znamk, v tujini 2 in vložili prijave za 46 mednarodnih registracij.

Zdravila na recept

Skupino zdravil za zdravljenje bolezni osrednjega živčevja smo dopolnili z novim atipičnim antipsihotikom **Kventiaxom**[®] (kvetiapinom) v obliki filmsko obloženih tablet. Zdravilo smo v petih jakostih registrirali na večini tržišč Evropske unije. Poleg registracije za orodisperzibilne tablete smo pridobili tudi registracijo za tablete **Zalasta**[®] (olanzapin). Registracija tablet s podaljšanim sproščanjem **Helex**[®] **SR** (alprazolam) na Češkem pomeni novo možnost zdravljenja bolnikov z anksioznimi motnjami. V letu 2007 smo na nekaterih zahodnoevropskih tržiščih končali tudi registracijski postopek za filmsko obložene tablete **Yasnal**[®] (donepezil) za zdravljenje Alzheimerjeve bolezni. Gastrorezistentne tablete **Nolpaza**[®] (pantoprazol) so Krkino najnovejše zdravilo iz skupine zaviralcev protonske črpalke. Z registracijami na večini evropskih tržišč utrjujemo ključno mesto Krke med proizvajalci zdravil za zdravljenje peptične razjede in gastroezofagealnega refluksa.

V Ruski federaciji smo registrirali uveljavljeno blagovno znamko **Lorista**[®] (losartan) v obliki filmsko obloženih tablet. Uspešno pridobivamo registracije za stalno kombinacijo **perindopрила** in **indapamida** in tako sledimo najsodobnejšim evropskim priporočilom za zdravljenje bolnikov z visokim krvnim tlakom. Na Češkem smo paleto zdravil za zdravljenje bolezni srca in žilja dopolnili z novim zaviralcem angiotenzinske konvertaze **Cazaprolom**[®] (cilazaprilom) v obliki filmsko obloženih tablet v štirih različnih jakostih.

Število registracij zdravil na recept po posameznih regijah

	Slovenija		Jugovzhodna Evropa		Vzhodna Evropa		Srednja Evropa	
	število izdelkov	število oblik	število izdelkov	število oblik	število izdelkov	število oblik	število izdelkov	število oblik
2007	8	36	68	176	65	127	79	304
2006	13	26	82	189	61	104	57	175
2005	8	30	60	110	55	84	87	243
2004	8	14	136	271	23	40	48	94
2003	4	9	19	27	43	66	17	26

Izdelki za samozdravljenje

V Ruski federaciji smo registrirali Spazmonet® in Spazmonet® forte (drotaverin), ki se uporabljata za lajšanje prebavnih težav. Prehranskim dopolnilom smo dodali izdelka Duovit® Vision in Duovit® Energija. Kapsule Duovit® Vision vsebujejo lutein in so namenjene za ohranitev zdravega vida pri osebah, ki so izpostavljene močni svetlobi in sevanjem. Filmsko obložene tablete Duovit® Energija z vitamini in minerali ter izvlečkom korenine ginsenga so krepčilno sredstvo, ki ga priporočamo pri stresu, miselnih naporih, telesnih obremenitvah, delu in športu.

Število registracij izdelkov za samozdravljenje po posameznih regijah

	Slovenija		Jugovzhodna Evropa		Vzhodna Evropa		Srednja Evropa	
	število izdelkov	število oblik	število izdelkov	število oblik	število izdelkov	število oblik	število izdelkov	število oblik
2007	2	2	32	43	34	39	4	4
2006	8	8	30	42	35	45	22	31
2005	2	4	24	31	15	19	15	23
2004	6	6	67	67	37	43	10	10
2003	1	1	12	18	14	17	5	5

Veterinarski izdelki

Dobro sprejete izdelke z učinkovino enrofloksacin, ki se uporabljajo za zdravljenje okužb pri farmskih živalih, smo v letu 2007 razširili z novim izdelkom Enroxil® Max v obliki 10-odstotne raztopine za injiciranje. Uspešno pridobivamo registracije za Ecocid®, izdelek, ki se uporablja na področju veterinarske in humane medicine. Leta 2007 smo ga registrirali v Ruski federaciji in Ukrajini ter v nekaterih državah zahodne in srednje Evrope. Pomembne razvojno-raziskovalne rezultate smo dosegli s florfenikolom, izbirnim zdravilom za zdravljenje okužb dihal pri govedu in prašičih.

Število novih registracij veterinarskih izdelkov

	Slovenija		Jugovzhodna Evropa		Vzhodna Evropa		Srednja Evropa	
	število izdelkov	število oblik	število izdelkov	število oblik	število izdelkov	število oblik	število izdelkov	število oblik
2007	1	1	3	3	7	8	3	3
2006	2	2	2	3	2	3	4	4
2005	–	–	–	–	6	8	–	–
2004	2	2	17	17	6	6	5	6
2003	1	1	13	22	2	4	10	14

Kozmetični izdelki

V letu 2007 smo se posvetili strateški blagovni znamki Vitaskin® Pharma. Na Hrvaškem, v Bosni, Srbiji in Ukrajini smo registrirali kapsul Vitaskin® Pharma Age Formula. Razvoj smo usmerili v izdelke za mastno in nečisto kožo Vitaskin® Pharma Pure Expert. Da so ti izdelki učinkoviti, so potrdili rezultati preizkušanj in zadovoljstvo uporabnic, ki smo jih vključili v preizkušanja. V liniji Sun Mix® smo v skladu z novimi zakonskimi smernicami za izdelke za sončenje razvili štiri nove izdelke, s katerimi bomo nadomestili del obstoječe ponudbe.

Zdraviliškoturistične storitve

V prihodnjih letih bomo nadalje razvijali in širili programe za krepitev zdravja in psiho-fizičnih sposobnosti ter premagovanje težav, ki najpogosteje otežujejo življenje sodobnega človeka. Dopolnjevali jih bomo s programi za sprostitve, programi vzdrževanja telesne teže, vitalnosti in drugimi. Še naprej bomo vlagali v opremo ter v programe zdravljenja in rehabilitacije, saj želimo ohraniti vodilni tržni delež v zdraviliškem zdravljenju v okviru javne zdravstvene službe.

Oskrba z izdelki

S tesnim povezovanjem nabave, logistike in proizvodnje optimalno izkoriščamo proizvodne zmogljivosti v družbi Krka in odvisnih družbah. Na ta način kupcem na naših tržiščih pravočasno zagotavljamo svoje izdelke. V letu 2007 smo s širitvijo in optimizacijo oskrbne verige bistveno povečali fizični obseg proizvodnje. V primeru posebnih okoliščin in večjega povpraševanja na tržiščih organiziramo proizvodnjo pri pogodbenih partnerjih.

Nabava

Globalizacija postavlja nabavo pred nove izzive identifikacije, izbire in vpeljave najprimernejših dobaviteljev za zagotavljanje kakovosti, pravočasnosti in stroškovne učinkovitosti. Za doseganje teh ciljev kontinuirano nadgrajujemo partnerstvo z obstoječimi dobavitelji in identificiramo morebitne nove dobavitelje. Da bi preprečili preveliko razpršenost in kontinuirano preverjali dobavitelje, vzpostavljamo sistem dveh do treh dobaviteljev ključnih vhodnih materialov, kar nam zagotavlja stalno visoko raven kakovosti, varnosti in zanesljivosti ter konkurenčnost dobav.

Z izbranimi dobavitelji utrjujemo in razvijamo sistem zanesljivosti dobav. Vzpostavili smo sistem sledenja in razvrščanja dobaviteljev glede na izbrane ključne kazalce. Pri nekaterih dobaviteljih embalaže in pomožnih surovin, pri katerih se je skozi zahtevano večletno obdobje dokazala zanesljiva ustaljena kakovost dobav, smo v letu 2007 začeli z reduciranim testiranjem vhodnih materialov, kar omogoča časovno in stroškovno učinkovitejše sodelovanje.

Skladiščenje in transport

V okviru logistične funkcije skladiščenja in transporta potekajo:

- skladiščenje embalaže, surovin, končnih izdelkov, tekočih surovin, režijskih in propagandnih materialov,
- raztehtavanje in priprava repromaterialov za proizvodnjo,
- priprava končnih izdelkov in dostava kupcem,
- carinsko poslovanje,
- prevozi z lastnimi vozili ter najem in organizacija transporta prek pogodbenih partnerjev.

V letu 2007 smo pridobili nove skladiščne in tehtalne zmogljivosti, ki bodo omogočile potrebno rast in zagotavljale ustrezno kakovost storitev.

V skladišču končnih izdelkov smo pridobili 7000 paletnih mest in tri avtomatska visokoregalna dvigala ter novi izdajno-prejemni center v nadstropju. V skladišču končnih izdelkov smo uvedli kakovostnejši informacijski sistem, ki zagotavlja kontinuirano informiranje o zalogah končnih izdelkov in njihovih premikih.

V letu 2007 je bila zgrajena nova centralna raztehtalnica. Pridobili smo šest novih tehtalnih prostorov s popolnoma novo tehnologijo in podvojeno zmogljivostjo. Nova pridobitev omogoča avtomatsko dostavo in tehtanje surovin v skladu s predpisi dobre proizvodne prakse z vhodom surovin skozi odpraševalne kabine.

S prenovo skladišča surovin smo vpeljali računalniško nadzorovan sistem uskladiščenja surovin in krmiljenja visokoregalnih dvigal. Dobili smo nove prostore za skladiščenje surovin na hladnem, ustrezen prostor za prepovedane droge in prostor za skladiščenje neustreznih materialov.

Proizvodnja

V skladu s strateškimi usmeritvami nadaljnje organske rasti podjetja in v skladu z zahtevami dobre proizvodne, skladiščne, kontrolno-laboratorijske in distribucijske prakse, z evropskimi in svetovnimi standardi ter drugimi predpisi s področja tehnološko-tehnične regulative pridobivamo nove ter posodabljammo obstoječe proizvodne zmogljivosti.

Kemijska in fermentacijska proizvodnja učinkovin ter proizvodnja končnih izdelkov uspešno sledijo rastočemu deležu izdelkov, ki so rezultat vertikalno integriranega poslovnega modela. Izkoriščati smo začeli zmogljivosti obrata za proizvodnjo učinkovin Sinteza 4, s katerim smo podvojili obstoječe zmogljivosti proizvodnje farmacevtskih učinkovin. Inženirska zbornica Slovenije nam je za izvedbo tega projekta podelila nagrado za inovativnost.

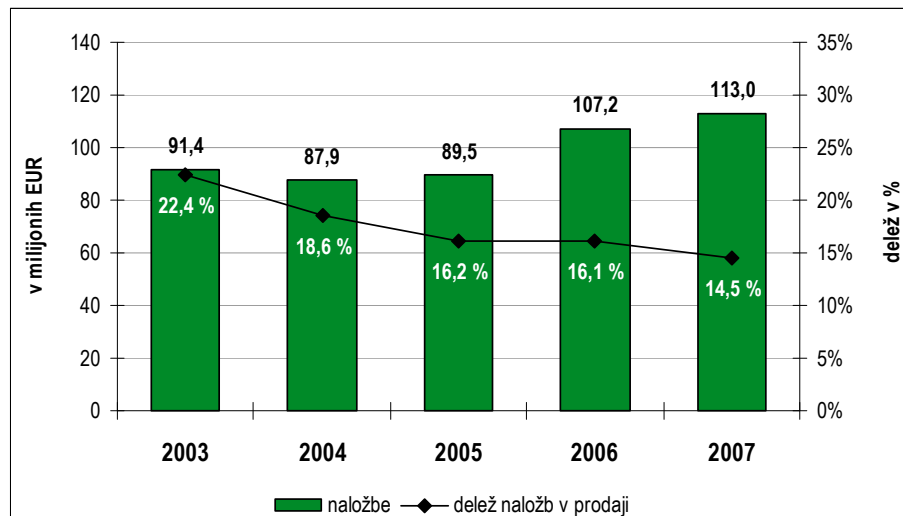
Tako količinsko kot kakovostno sledimo naraščajočim potrebam proizvodnje ostalih izdelkov, zlasti v tehnološki skupini tablet in kapsul pelet. Realizirani fizični obseg proizvodnje vseh končnih izdelkov je bil za 20 % večji kot leto prej in je posledica pospešenega zagona novozgrajenih obratov za proizvodnjo končnih izdelkov Notol III in Pelete IV kot tudi učinkovitejšega izkoriščanja obstoječih zmogljivosti.

Sistem stalnega izboljševanja, ki smo ga vzpostavili za učinkovito rabo ključne strojne opreme ter na področju tehnologij obstoječih izdelkov, daje dobre rezultate: optimizirali smo interni avtomatski transport in kar za 30 % skrajšali transportne čase.

Nadgrajujemo računalniške tehnologije za pripravo, izpolnjevanje in pregled obsežne proizvodne dokumentacije v proizvodnji polizdelkov in pakiranju. Z elektronskim tehnološkim postopkom in elektronskim zapisnikom o proizvodnji skrajšujemo čas postopkov, redno nadzorujemo izvajanje posameznih korakov v proizvodnji in takoj ukrepamo ter ustvarjamo obsežno podatkovno bazo za optimizacijo procesov in pripravo vseh potrebnih poročil. Poteka tudi projekt elektronskega obvladovanja proizvodne dokumentacije, ki ga postopoma implementiramo v vse obrate za proizvodnjo končnih izdelkov in farmacevtskih učinkovin.

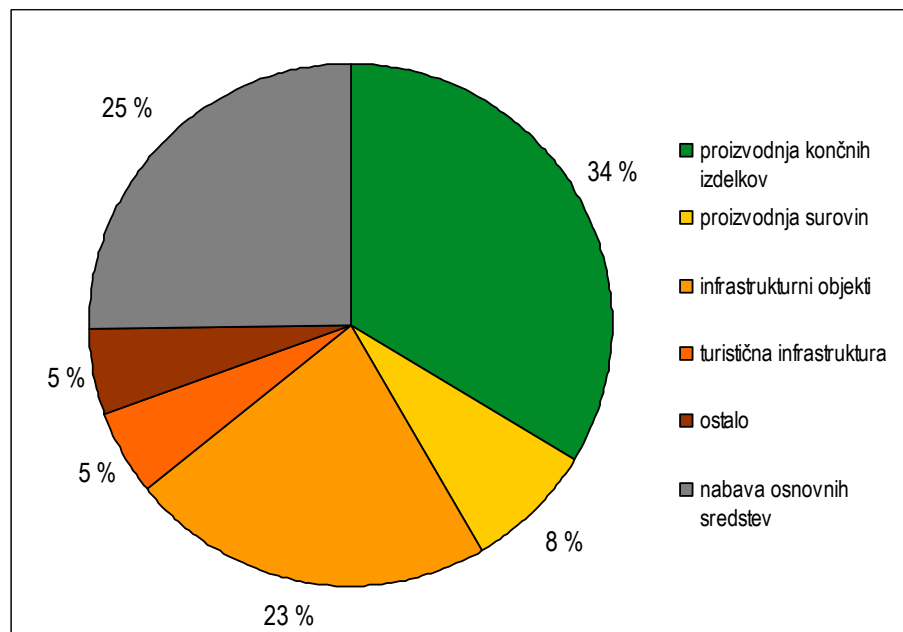
Vlaganja in naložbe

Naložbe skupine Krka v obdobju 2003–2007

Izvajamo več kot trideset projektov, namenjenih pretežno proizvodnji končnih izdelkov in proizvodnji surovin ter posodobitvi infrastrukture, ki bo kakovostno podpirala poslovne funkcije celotne skupine. Večina teh projektov poteka v Sloveniji ter na Hrvaškem, v Ruski federaciji in na Poljskem.

Struktura investicijske porabe skupine Krka za leto 2007

Sinteza 4

Junija smo odprli nov obrat za proizvodnjo farmacevtskih učinkovin Sinteza 4. Z naložbo, v katero smo skupaj z izgradnjo skladišča tekočih surovin vložili 80 milijonov EUR, uresničujemo vertikalni poslovni model, ki zagotavlja obvladovanje celotnega procesa od razvoja do surovine in končnih izdelkov, ki po kakovosti, učinkovitosti in varnosti spadajo v sam svetovni vrh. Obrat omogoča proizvodnjo učinkovin za zdravila, ki bodo v naslednjih petih do desetih letih predstavljala Krkin najperspektivnejši prodajni program. Spada med največje tovrstne v Evropi in je zgrajen v skladu z najnovejšimi tehnično-tehnološkimi rešitvami in smernicami dobre proizvodne prakse ter

najstrožjimi evropskimi standardi za varnost in zaščito ljudi in okolja. Pri načrtovanju obrata smo posebno pozornost namenili varnosti osebja in zagotavljanju visoke stopnje varovanja okolja.

Z učinkovinami, ki jih vgrajujemo v končne oblike zdravil za zniževanje krvnega tlaka, zniževanje holesterola in za zdravljenje drugih bolezni, iz Sinteze 4 oskrbujemo obrate farmacevtske proizvodnje. Med njimi so najpomembnejši izdelki simvastatin, karvedilol, lansoprazol, atorvastatin, valsartan in venlafaksin. V vseh fazah tehnološkega procesa nenehno nadzorujemo surovine, proizvodno okolje in proizvodne procese ter tako zagotavljamo visoko in ponovljivo kakovost končnih farmacevtskih učinkovin. V obratu potekajo predvsem tiste faze kemijske sinteze, ki določajo farmakološki učinek zdravila.

Obrat za proizvodnjo injekcij

Decembra smo odprli nov del obrata za proizvodnjo injekcij, v katerega smo vložili 15,5 milijona EUR in tako povečali kapacitete za proizvodnjo injekcij za 30 %. V prvi fazi je vanj vgrajena ena linija za pripravo raztopin za injiciranje, sterilno filtracijo in polnjenje injekcij. Na njej bomo napolnili okoli 30 milijonov injekcij na leto. Nova linija omogoča polnjenje injekcij od 1 do 10 ml. S še dodatnima dvema linijama bomo ob zaključku projekta dosegli kapaciteto 80 do 100 milijonov injekcij na leto.

Notol III

V tretji fazi projekta Notol bomo povečali pakirnico v obsegu, ki bo omogočal vgradnjo novih linij in z investicijo v dodatne kapacitete tehtalnice, granulacije in tabletirk uskladili povečano zmogljivost pakirnice z zmogljivostmi pri proizvodnji polizdelkov. S šestimi dodatnimi pakirnimi linijami bomo povečali sedanjo zmogljivost obrata Notol za 50 – 60 %. V prizidku objekta bomo zagotovili pogoje za maloserijsko proizvodnjo in povečali kapaciteto lakirnih kotlov. S projektom bomo poskrbeli tudi za racionalizacijo logistično-transportnega sistema. V letu 2007 smo dokončali izvedbena dela na prizidku pakirnice in v piloti in v njih že poteka proizvodnja. Projekt bo zaključen v letu 2008.

Pelete IV

Z izgradnjo obrata Pelete IV bomo podvojili zmogljivosti proizvodnje pelet. Dve novi liniji za proizvodnjo pelet in potrebne prostorske zmogljivosti za proizvodnjo in razvojno-raziskovalno dejavnost postavljamo v novozgrajenem obratu, kar nam bo omogočilo morebitne nadaljnje širitve. V letu 2007 smo končali vsa izvedbena dela, objekt je dokončan. Vgradili smo vso glavno tehnološko opremo, linijo za pripravo suspenzij in kapsulirko. Projekt bomo predvidoma končali v prvi polovici leta 2008.

Centralna tehtalnica in skladišče surovin

V letu 2007 smo zgradili prizidek novih tehtalnic in priložnih skladišč ter rekonstruirali obstoječe skladišče surovin. Z investicijo v centralno tehtalnico smo posodobili tehtalne bokse in procese tehtanja, z razširitvijo skladišča surovin pa smo pridobili dodatna paletna mesta in avtomatizirali skladišče.

Terme Krka

V letu 2007 smo zaključili prvo fazo obnovitvenih del na gradu Otočec. V Termah Krka Strunjan smo dogradili dodatne prostore v zdravstvenem oddelku in s tem razširili ponudbo storitev na področju zdravstva.

V Termah Dolenjske Toplice smo pričeli z gradnjo novega hotela – prizidka k obstoječemu hotelu Kristal. Družba Golf Grad Otočec je pričela s pripravami na drugo fazo gradnje igrišča za golf na Otočcu. Obe investiciji bosta sofinancirani s sredstvi Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Tujina

Na Poljskem smo v letu 2007 končali posodobitev laboratorijev. V Ruski federaciji smo nabavili novo pakirno linijo, kotel za oblaganje in kapsulirko ter povečali laboratorijske zmogljivosti. V odvisni družbi Krka-Farma Zagreb smo nabavili novo tehnološko opremo za granulacijsko linijo, katere zagon in kvalifikacije bodo predvidoma končani do maja 2008. Z omenjenimi projekti bomo povečali proizvodne zmogljivosti naših podjetij na Poljskem, v Ruski federaciji in na Hrvaškem.

Integrirani sistem vodenja in kakovost

Krka kot generični proizvajalec izdeluje zdravila, ki so po kakovosti, učinkovitosti in varnosti enakovredna izdelkom vodilnih farmacevtskih podjetij. Kakovost v najširšem smislu ustvarjamo, ohranjamo in smo zanjo odgovorni vsi zaposleni. S sistematičnim pristopom želimo presegati zahteve odjemalcev in dosegati zastavljene cilje poslovanja.

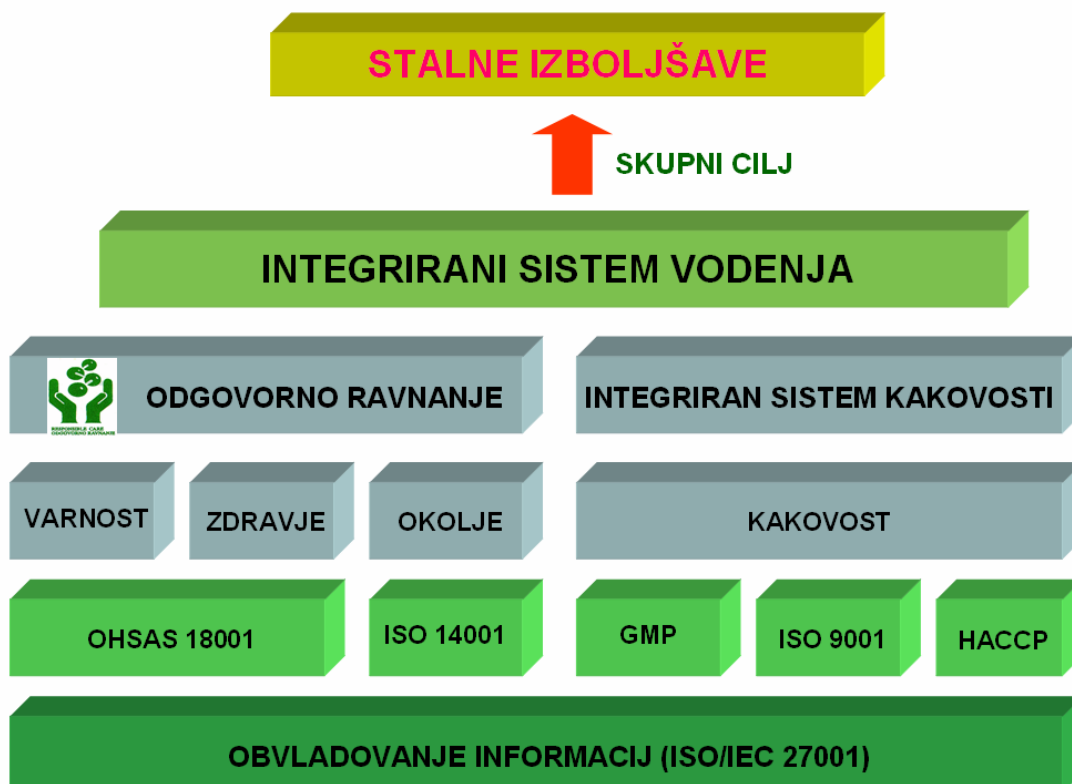
Sistem vodenja

Integrirani sistem vodenja (ISV) obravnava različne vidike poslovanja (kakovost, okolje, varnost in zdravje pri delu, varnost živil in varovanje informacij) v enotnem sistemu vodenja z namenom dosegati optimalne cilje poslovanja. Opisan je v Poslovniku kakovosti. ISV nam omogoča učinkovito in uspešno upravljanje posameznih sistemov na enovit način. Struktura ISV je povzeta po standardu ISO 9001, ki je nadgrajen in razširjen z ostalimi standardi in načeli: GMP, HACCP, ISO 9001, ISO 14001, OHSAS 18001, ISO/IEC 27001.

Večina zahtev je v celoti integrirana, specifične zahteve so dodatno opisane v Poslovniku kakovosti in v ostalih dokumentih sistema vodenja.

Nenehne izboljšave, ki nam jih na eni strani narekujejo standardi ter pristop PDCA (planiraj, izvedi, preveri in ukrepaj) na drugi pa naša zavezanost tem standardom, so gonilna sila napredka in stalnega izboljševanja na vseh področjih delovanja Krke. Tu gre za sistematično obvladovanje procesov od zahtev odjemalcev prek marketinga, razvoja in raziskav, oskrbe z izdelki, prodaje do spremljanja zadovoljstva odjemalcev.

Integrirani sistem vodenja

Zagotavljanje kakovosti

Ustreznost Krkinega sistema vodenja preverjajo in potrjujejo redne inšpekcije domačih in tujih državnih regulatornih organov ter presoje certifikacijskih organizacij.

- Javna agencija za zdravila in medicinske pripomočke Republike Slovenije je izvajala redne inšpekcijske preglede sistema vodenja kakovosti, skladišč, proizvodnih obratov in laboratorijev za kontrolo kakovosti in potrdila ustreznost našega poslovanja z GMP-zahtevami, veljavnimi v Evropski uniji, kar je osnova za obnovo GMP-certifikata in dovoljenja za izdelavo zdravil.
- Uspešno smo opravili verifikacijo, ki so jo izvedli inšpektorji Javne agencije za zdravila in medicinske pripomočke, pilotnega obrata za proizvodnjo farmacevtskih izdelkov, kar nam omogoča proizvodnjo serij za klinična testiranja.
- Redne inšpekcijske preglede je izpeljala tudi Veterinarska uprava Republike Slovenije. Preverjala je ustreznost sistema za zagotavljanje varnosti in kakovosti izdelkov za prehrano živali. Krka je bila odobrena kot nosilec dejavnosti poslovanja s krmo v skladu z uredbo 183/2005/ES. Inšpekcija je preverjala tudi opravljanje prometa na debelo z zdravili v veterinarski medicini in ugotovila, da Krka izpolnjuje zahteve v skladu z veljavnim Zakonom o zdravilih.
- Ustreznost sistema za zagotavljanje varnosti živil in hrane (HACCP) je z rednimi inšpekcijskimi pregledi preverjala tudi Zdravstvena inšpekcija Republike Slovenije, ki ni ugotovila nobenih neskladnosti.
- Uspešnost vzpostavljenega ISV v Krki je znova potrdila presoja Slovenskega instituta za kakovost in meroslovje (SIQ) iz Ljubljane. Na vseh presojanih sistemih niso ugotovili neskladnosti. Presoja v letu 2007 je bila še bolj pomembna, ker smo z njo uspešno certificirali sistem vodenja varovanja informacij (ISO/IEC 27001). Smo prva velika proizvodna organizacija v Sloveniji, ki je prejela ta certifikat.

Krkin sistem vodenja preverjamo z notranjimi presojami. Presojamo tudi sisteme vodenja dobaviteljev in pogodbenih partnerjev, da bi tako bolje obvladovali kakovost izdelkov in procesov. Na tem področju smo sistemizirali novo organizacijsko enoto, nadgradili upravljanje s tveganji in razširili obseg delovanja.

Krkin sistem zagotavljanja kakovosti, predvsem GXP, redno preverjajo naši partnerji, za katere Krka razvija in izdeluje izdelke.

Delovanje vseh najpomembnejših procesov z vidika ISV periodično pregleduje Odbor za kakovost na osnovi Poslovnika kakovosti in v skladu z merili uspešnosti. Odbor za kakovost predlaga strateške usmeritve za izvajanje strategije razvoja Krke. Zadovoljstvo odjemalcev z našimi izdelki in storitvami je eden od ključnih ciljev ISV kot tudi poslovanja in uspešnosti. Merimo ga neposredno z anketami o zadovoljstvu in posredno s kazalniki reklamacij kupcev. Redno spremljamo kazalnike na tem področju in v zadnjih letih ugotavljamo, da se odstotek upravičenih reklamacij glede na število sproščenih serij znižuje in je v skladu s postavljenim ciljem, kar kaže na ustreznost uvedenih ukrepov za izboljšanje. Odzivnost je pri obravnavanju reklamacij ključnega pomena, zato sledimo postavljenemu cilju, da je treba kupcu na reklamacijo odgovoriti v roku 14 dni. Velik poudarek dajemo okolju, varnosti in zdravju pri delu (ISO 14001, OHSAS 18001) ter odkritim in korektnim odnosom z javnostjo. O sistematičnem in preventivnem pristopu javnosti redno poročamo in jo obveščamo o izboljšavah. Dokaz, da je naš način uspešen in korekten, je vsakoletna pridobitev pravice do uporabe loga odgovorno ravnanje (Responsible Care).

Priznanje Republike Slovenije za poslovno odličnost

Eden naših ključnih ciljev je biti odličen na vseh področjih delovanja, zato smo izvedli samooceno po modelu EFQM in sodelovali na javnem razpisu za priznanje Republike Slovenije za poslovno odličnost (PRSPO). To je najvišje državno priznanje Republike Slovenije na področju kakovosti, zajema pa dosežke na področju kakovosti poslovanja, ki so rezultat znanja in inovativnosti ter stalnih izboljšav. Krka je PRSPO za leto 2007 prejela na slovesni podelitvi 5. decembra 2007.

TRAJNOSTNI RAZVOJ

Trajnostni razvoj in družbena odgovornost sta pomembna elementa uspešnosti družbe. Etično delovanje do družbenega in naravnega okolja je predpogoj za uspešen dolgoročni razvoj.

Zaposleni

Poslovna uspešnosti Krke temelji na zavzetosti in znanju zaposlenih. Prizadevamo si pridobiti, motivirati in obdržati zavzete in sposobne sodelavce in graditi kulturo mednarodnega podjetja. Sposobnim posameznikom omogočamo zanimivo delo v mednarodnem okolju ter razvoj in napredovanje na poslovnem, profesionalnem in osebnem področju ne glede na spol, raso, barvo kože, starost, zdravstveno stanje oziroma invalidnost, versko, politično ali drugo prepričanje, članstvo v sindikatu, nacionalni ali socialni izvor, družinski status, premoženjsko stanje, spolno usmerjenost ali druge osebne okoliščine.

Uspešnost dolgoletnega sistematičnega dela z zaposlenimi – tako vodstva podjetja, vseh vodij, strokovnih služb in ostalih partnerjev – potrjujejo tudi številne nagrade in priznanja. Tako smo v letu 2007 prejeli priznanje za najuglednejšega delodajalca v Sloveniji in priznanje top 10 za uspešno delo na področju izobraževanja.

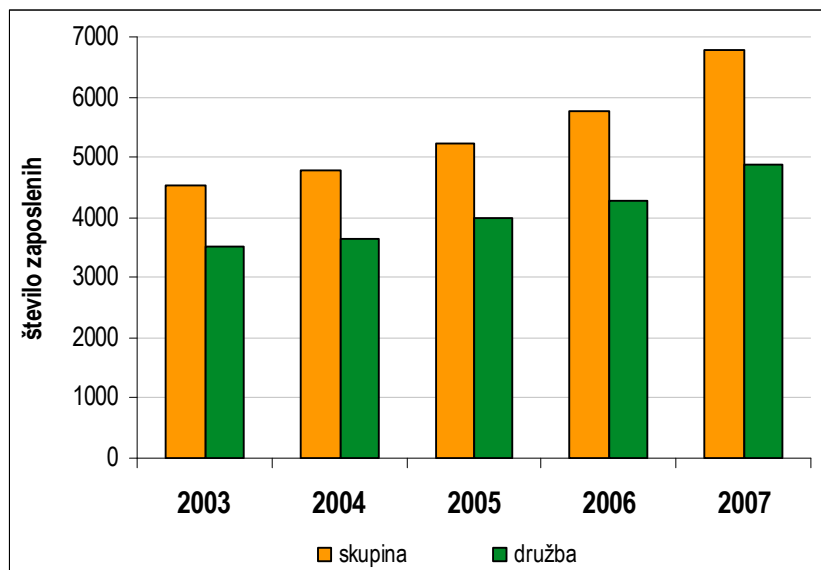
Rast poslovanja in širitev tržišč vplivata na intenzivno zaposlovanje. V Sloveniji je rast zaposlovanja največja v razvoju in raziskavah in v marketingu, v predstavništvih in odvisnih družbah v tujini pa se močno povečuje število zaposlenih v marketingu in prodaji. V družbah in predstavništvih zunaj Slovenije je zaposlenih 2903 sodelavcev, kar predstavlja 43 % vseh zaposlenih v skupini Krka.

Zanimanje za zaposlitev Krko spodbujamo tudi s štipendiranjem. V letu 2007 smo podelili 22 novih štipendij, skupaj pa štipendiramo 70 študentov farmacije in kemije. S štipendisti imamo intenzivne stike. Družbo pa spoznavajo zlasti med opravljanjem strokovne prakse in pripravljanjem diplomskih nalog.

Število zaposlenih na dan 31. 12.

	2007	2006	2005	2004	2003	Indeks 2007/2008
Družba Krka v Sloveniji	3213	3016	2954	2932	2973	107
Predstavništva družbe Krka zunaj Slovenije	1678	1256	1024	716	555	131
Družba Krka	4891	4272	3978	3648	3528	114
Odvisne družbe zunaj Slovenije	1240	857	620	539	442	145
Terme Krka	646	630	626	594	552	103
Skupina Krka	6777	5759	5224	4781	4522	118

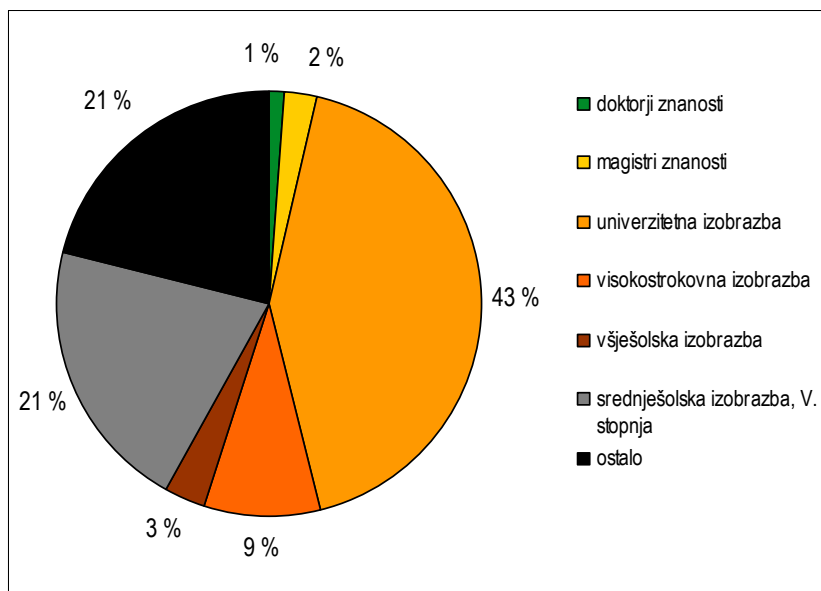
Število zaposlenih v družbi in skupini Krka na dan 31. 12.

Izobrazbena struktura

Intenzivno vlaganje v razvoj, nove zmogljivosti in zahtevne tehnologije ter zagotavljanje konkurenčnosti na globalnih tržiščih zahtevata visoko usposobljene strokovnjake na vseh področjih. Delež sodelavcev, ki imajo najmanj univerzitetno izobrazbo, se nenehno povečuje in v skupini Krka predstavlja že 46 % vseh zaposlenih. Konec leta 2007 je bilo v skupini Krka zaposlenih 3117 delavcev z najmanj univerzitetno izobrazbo. Med njimi je 81 doktorjev znanosti in 161 magistrorov znanosti in specialistov.

Izobrazbena struktura v letu 2007

Izobraževanje in usposabljanje

Vlaganje v znanje in razvoj vseh zaposlenih omogoča, da so naši sodelavci med najboljšimi na svojih področjih dela in se tako lahko soočajo z izzivi, ki jih pred posameznike, skupine in celotno družbo postavlja globalna konkurenca.

Večino izobraževanj organiziramo v podjetju, v posebni službi za izobraževanje in razvoj kadrov, in v podjetju jih tudi izvajamo. Pri tem sodelujejo številni Krkini strokovnjaki z različnih strokovnih področij. Za ustrezno usposobljenost marketinško-prodajnih delavcev skrbi več kot 40 internih trenerjev. Krkaši se izobražujejo tudi na uglednih izobraževalnih in znanstvenih ustanovah v Sloveniji in tujini.

Zaposleni v Krki kažejo velik interes za nadaljevanje šolanja oziroma študija ter pridobivanje višje izobrazbene stopnje. Družba jih pri tem podpira s sofinanciranjem šolnin in študijskim dopustom. V letu 2007 je ob delu študiralo 386 delavcev, od tega 134 na podiplomskih stopnjah za pridobitev magisterija ali doktorata. 84 jih je pridobilo novo, višjo stopnjo izobrazbe. V Krki edini v Sloveniji izvajamo preverjanje in potrjevanje znanja za pridobitev nacionalne poklicne kvalifikacije za področje farmacije. Do konca leta 2007 je nacionalno poklicno kvalifikacijo pridobilo že 244 sodelavcev, od tega 54 v letu 2007, za pridobitev certifikata pa se jih pripravlja še 121.

Ključna področja izobraževanja so strokovna področja, vodenje in osebni razvoj, učenje tujih jezikov – predvsem angleščine in ruščine, uporaba sodobne informacijske tehnologije in področje kakovosti.

V skupini Krka se je v letu 2007 vsak delavec več kot štirikrat udeležil različnih oblik izobraževanja. V povprečju je svoje znanje izpopolnjeval 38 ur. Delež vložka v izobraževanje v poslovnih prihodkih predstavlja 0,71 %.

Merjenje organizacijske klime

Ugodna organizacijska klima omogoča zavzeto in ustvarjalno delo ter doseganje ambicioznih ciljev, zato redno merimo organizacijsko klimo in zadovoljstvo zaposlenih. Na osnovi ugotovitev pripravimo in izvajamo ukrepe, ki vodijo k izboljšanju notranje organiziranosti, medsebojnih odnosov, vodenja, pogojev za iniciativnost in razvoj zaposlenih ter enotnemu razumevanju poslanstva, vizije in ciljev družbe. S tem želimo sprostiti notranji potencial delavcev in tako zagotoviti uresničevanje naših dolgoročnih ciljev. Vzporedno z rastjo poslovnih rezultatov smo v letu 2007 zaznali tudi pomembno boljše ocene organizacijske klime in zadovoljstva zaposlenih. Vlaganja v razvoj vodenja, izboljšanje informiranja, učinkovitejšo organiziranost, izobraževanje, večjo ciljno usmerjenost, odličnost na vseh področjih so obrodila sadove. Rezultati kažejo, da delavci izražajo pripadnost podjetju, da so zavzeti za svoje delo in motivirani za osebni in strokovni razvoj.

Razvoj sodelavcev

Da bi zagotovili nenehno rast in razvoj družbe Krka, že od leta 1987 gradimo sistem razvoja kadrov, v okviru katerega ugotavljamo potenciale ter načrtujemo razvoj in izobraževanje posameznikov in timov in na ta način zagotavljamo tudi potreben portfelj kandidatov, usposobljenih za vse ključne funkcije v podjetju.

V nabor ključnih in perspektivnih kadrov je zajetih več kot 650 delavcev, za katere načrtujemo razvoj za različne ravni vodenja ali v posameznih strokah. V sistem razvoja kadrov je vključenih okrog 30 % zaposlenih, razvoj ostalih sodelavcev pa načrtujemo v okviru Krkinih pogovorov in sistema vodenja.

Vodenje sodelavcev

Pomemben element Krkine kulture je tudi učinkovito vodenje delavcev. Kakovost vodenja nadgrajujemo s Krkino mednarodno šolo vodenja in šolo vodenja za operativno raven in s kolegijskimi izobraževanji vodij. Naš način delovanja zahteva tudi veliko povezovanja in dela v timih. Da bi bili naši delavci v takem načinu dela čim bolj uspešni, smo razvili tudi program izobraževanja za strokovne in projektne time. Na ta način utrjujemo svojo multikulturnost in globalnost. Pred leti uvedeni letni pogovori so se zelo dobro uveljavili. Opravljamo jih z zaposlenimi do vključno srednje stopnje izobrazbe. V pogovorih s ključnimi in perspektivnimi delavci jasno

postavimo cilje dela in odgovornost ter pričakovanja o razvoju posameznika tako na izobraževalnem kot tudi na poklicnem področju.

Odnosi med zaposlenimi in vodstvom

V družbi delujeta dva sindikata, ki sta reprezentativna na območju Slovenije: Sindikat KNG Krka Novo mesto in Sindikat Krka. Vanju je včlanjena približno polovica zaposlenih.

V družbi prav tako že tretje mandatno obdobje deluje svet delavcev, ki šteje petnajst članov. Prek njega vsi zaposleni sodelujejo pri upravljanju družbe. Predsednik uprave je v letu 2007 sodeloval na vseh sejah sveta delavcev kot tudi na vseh petnajstih zborih delavcev, ki so jih vodili člani sveta delavcev, udeležilo pa se jih je prek 1750 krkašev. Navzoče je seznanil s poslovnimi rezultati v letu 2006 in načrti za leto 2007, ob tem pa poudaril pomen vseh organizacijskih enot in vseh zaposlenih ter dejstvo, da smo učinkoviti lahko le, če bomo z medsebojnim sodelovanjem vsi usmerjeni v naš skupni cilj – razvoj in rast samostojne Krke.

Člani sveta delavcev se zavedajo svojih obveznosti in sodelavce seznanjajo z vsemi informacijami in odgovori na dana vprašanja in pobude. Svet delavcev zato na spletni strani objavlja svoje aktivnosti, zapisnike sej sveta ter vse pobude in vprašanja, ki so bila dana na svetu delavcev ali na zborih delavcev. Prek spletne strani lahko vsak krkaš postavi vprašanja ali da določene pobude, strokovne službe pa nanje odgovorijo. Predsednik družbe je vse delavce povabil, naj se s svojimi vprašanji, pobudami in predlogi po elektronski pošti obrnejo tudi neposredno nanj.

Novost v letnem poročilu o delu sveta delavcev za leto 2007 je pregled odgovornosti vodstva za dosledno uresničevanje Zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju (ZSDU) v družbi. V prilogi poročila je tabela vprašanj, s pomočjo katerih so člani sveta podrobno analizirali stanje na glavnih področjih uresničevanja ZSDU in celotnega sistema sodelovanja delavcev pri upravljanju družbe. Člani sveta ugotavljajo, da v Krki pri praktičnem uresničevanju sistema soupravljanja ni slabosti in pomanjklivosti. Na določenih področjih je celo več ugodnosti, kot jih zagotavlja ZSDU, kar je zapisano v Dogovoru o sodelovanju delavcev pri upravljanju družbe (participacijski dogovor).

Nagrajevanje sodelavcev

Velik poudarek dajemo nagrajevanju delovne uspešnosti, ki jo razumemo kot individualno ali skupinsko doseganje vnaprej določenih oziroma pričakovanih rezultatov. Na osnovi ugotovljene uspešnosti družbe in meril, določenih v gospodarskem načrtu, se dodatna uspešnost izplačuje vsem sodelavcem dvakrat na leto. Vodje pa imajo na voljo tudi druge možnosti nagrajevanja.

V zadnjih letih smo razvili tudi sistem Krkinih priznanj. V Marketingu in v Prodaji že od leta 1999 izbirajo in nagrajujejo najboljše strokovne sodelavce na terenu, kasneje so se izbori razširili tudi na vodje terenov, produktne vodje, interne trenerje in vodje marketinga. V letu 2005 so se jim z izborom najuspešnejših sodelavcev na področju registracij pridružili tudi v Razvoju in raziskavah. Leta 2005 smo vpeljali tudi sistem izbora in nagrajevanja najboljših sodelavcev in najboljših vodij na ravni organizacijskih enot in na ravni celotne skupine Krka. Svojim najbolj zvestim delavcem pa že desetletja podeljujemo jubilejne nagrade in posebna priznanja. Jubilejne nagrade in Krkina priznanja na ravni skupine Krka podeljujemo enkrat na leto na slovesnosti, ki smo jo poimenovali dan Krkinih priznanj.

Množična inventivna dejavnost

Krkin sistem inventivne dejavnosti omogoča, da lahko vsak delavec spontano ali spodbujen s tematsko akcijo predlaga izboljšavo obstoječega stanja. Pri tem imajo posebno vlogo vodje, ki so odgovorni za ustvarjanje pozitivne klime in spodbujanje zaposlenih k inovativnemu razmišljanju ter za izvedbo in nagrajevanje predlogov.

Množična inventivna dejavnost je sistem, ki se vključuje v sistem stalnih izboljšav v sistemu kakovosti in s tem v integrirani sistem vodenja. Vodje organizacijskih enot dvakrat na leto določijo področja inovativne dejavnosti za

svoje organizacijske enote. To so področja, na katerih naj bi ravno s pomočjo koristnih predlogov in izboljšav izboljšali procese ali pa odpravili težave, ki v nekem obdobju obstajajo.

Število predlogov se je v primerjavi z letom 2006 povečalo za 12 %, število predlagateljev pa za 8 %. Množična inventivna dejavnost postaja sistem, v katerega se vključuje čedalje več delavcev iz različnih organizacijskih enot. Na ta način delavce spodbujamo k razmišljanju o boljšem in učinkovitejšem delu in čim manjših stroških. Delavci k temu konkretno prispevajo s koristnimi predlogi in izboljšavami. Poleg denarnih nagrad predlagatelji na dnevu Krkinih priznanj dobijo tudi posebna priznanja, kar je dodatna vzpodbuda za inovativno razmišljanje.

Skrb za zaposlene

Vlaganje v delavce je naša dolgoročna strateška usmeritev, kar dokazuje raven ugodnosti in bonitet, ki so večje, kot jih predvideva panožna kolektivna pogodba. Vrste plačil, kot so na primer nadure, dežurstva, pripravljenost na domu, prevozi na delo, regres za letni dopust, jubilejne nagrade, odpravnine, precej presegajo višino, ki je določena zakonsko ali v panožni kolektivni pogodbi. Za dolgoročno socialno varnost zaposlenih je Krka leta 2001 za vse delavce, ki so bili zaposleni več kot eno leto, začela plačevati dodatno pokojninsko zavarovanje, in sicer v največjem možnem znesku, ki ga dovoljuje zakon.

Med zaposlenimi delavci je 6 % invalidov. S preventivnimi ukrepi predvsem preprečujemo nastanek novih omejitev iz naslova invalidnosti. Poleg preventivne in kurativne skrbi za zdravje invalidov zagotavljamo, da svoje delo lahko nadaljujejo na delovnih mestih, ki so prilagojena njihovim sposobnostim za delo. Poskrbimo tudi za primerno prekvalifikacijo delavcev, ki svojega osnovnega dela ne morejo več opravljati.

Za dobro zdravje in dobre medsebojne odnose poskrbimo na raznovrstnih športnih in kulturnih dogodkih, organiziramo tudi preventivne, rekreativne in družabne programe. Trim klub Krka organizira preventivne športne dejavnosti, ki se jih udeležuje več kot 800 delavcev. Imamo lastne počitniške zmogljivosti, v katerih lahko letujejo naši delavci. Za letovanje v Krkinih in drugih zmogljivostih lahko izkoristimo popuste in obročno odplačevanje. Letovanje omogočamo tudi našim upokojevcem. S stanovanjskimi krediti in z možnostjo najema Krkinega stanovanja delavcem pomagamo reševati tudi stanovanjska vprašanja.

Kulturno-umetniško društvo Krka združuje galerijsko dejavnost, pevski zbor, gledališki klub, ustvarjalne delavnice in organizacijo obiskov prireditev ter tako bogati kakovost življenja delavcev.

Druženje krkašev je pomemben del Krkine kulture. Srečujemo se na Krkinem dnevu – družabnem in športnem dnevu vseh zaposlenih, na dnevu Krkinih priznanj, na novoletnih srečanjih po organizacijskih enotah in drugod (srečanja invalidov, krvodajalcev, gasilcev idr.). Vsako leto organiziramo tudi srečanje upokojevcem.

Varnost in zdravje pri delu

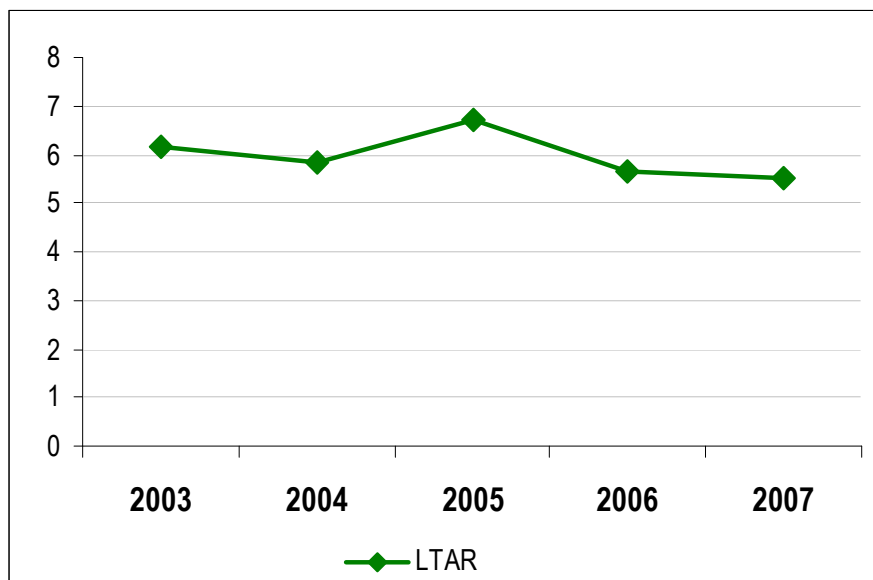
Sodelavcem zagotavljamo varno delovno okolje. V vse nove projekte in nove tehnologije vključujemo najnovejša dognanja s področja varnosti in zdravja pri delu ter varstva pred požarom. Za vsa delovna mesta in tehnologije spremljamo tveganja za nastanek nezgod in zdravstvenih okvar. Tveganja periodično ocenjujemo in jih s primernimi varstvenimi ukrepi ohranjamo na sprejemljivi ravni ter tako dolgoročno vplivamo na nenehno izboljševanje delovnih razmer.

V skrb za zdravje zaposlenih so vključeni vodje posameznih organizacijskih enot, osebni zdravnik, zdravnik specialist medicine dela ter Služba za varnost in zdravje pri delu. Za reševanje socialnih in zdravstvenih težav imamo po organizacijskih enotah organizirane bolniške time. Bolniška odsotnost se je od uvedbe projekta Medsebojni odnosi in bolniška odsotnost bistveno zmanjšala in je leta 2007 znašala 4,7 %. Dva pomembna projekta za izboljševanje varnosti in zdravja pri delu v letu 2007 sta bila tudi Omejevanje kajenja in Nič alkohola na delovnem mestu. V prehodnem obdobju dveh let je bilo kajenje izjemoma omogočeno le v manjšem številu kadilnic. Kadilcem smo ponudili svetovanje in pomoč pri odvajanju. Projekt bo končan s popolno ukinitvijo kajenja v skupini Krka aprila 2008. Spremljajo ga številna strokovna predavanja za delavce o zdravem načinu življenja.

Za pomoč delavcem, ki imajo težave z odvisnostjo, imamo svoj Klub zdravljenih alkoholikov, ki ga vodita Krkini socialni delavki.

Sistem vodenja varnosti in zdravja pri delu je vključen v integrirani sistem vodenja in je urejen v skladu s standardom OHSAS 18001. Na ravni organizacijskih enot delujejo delovne skupine za varnost in zdravje pri delu, v katerih sodeluje tudi pooblaščen strokovni delavec za to področje. Na ravni družbe deluje tim za varnost in zdravje pri delu in pripravlja ključne cilje in programe, ki jih potrjuje uprava. Konec leta 2006 je uprava potrdila ključne cilje in programe za dveletno obdobje.

Pogostost poškodb na delovnem mestu (LTAR)

Sproti spremljamo podatke o nezgodah. Kazalnik LTAR v grafu, ki pokaže, koliko nezgod na delovnem mestu, ki so zahtevale tri ali več dni bolniške odsotnosti, se je pripetilo na en milijon opravljenih ur, je v letu 2007 dosegel vrednost 5,5.

Zadnje merjenje organizacijske klime je pokazalo, da se je zadovoljstvo delavcev z delovnimi pogoji še povečalo na 4,1 (lestvica od 1 do 5).

Služba za varnost in zdravje pri delu in Oddelek za varstvo pred požarom vključujeta varstvo pred požarom že pri projektiranju tehnologij in objektov. Poklicni gasilci skrbijo za servisiranje protipožarne tehnike, stalno požarno stražo in nadzor nad varstvom pred požarom v posameznih objektih.

Da se ob izrednih dogodkih lahko ustrezno odzovemo, imamo organizirano in primerno opremljeno industrijsko gasilsko enoto s 66 člani. Vanjo je vključen tudi Oddelek za varstvo pred požarom. Načrt zaščite in reševanja, ki smo ga v letu 2007 prenovili, vključuje scenarije pravnega ukrepanja ob požarih, eksplozijah, razlitjih nevarnih snovi in potresih. Leta 2007 smo izvedli 12 vaj, od tega eno večjih razsežnosti. V vaje so bili poleg članov industrijske gasilske enote vključeni tudi zaposleni in Gasilsko reševalni center Novo mesto.

Komuniciranje

Komuniciranje z vlagatelji

Prizadevamo si redno, odkrito in natančno komunicirati z obstoječimi in potencialnimi delničarji. Vsebina komunikacij se nanaša na uspešnost poslovanja v preteklosti ter na strategijo in razvoj družbe v prihodnosti, pri čemer upoštevamo politiko razkrivanja informacij družbe.

Glavni cilji so:

- doseganje poštene vrednosti Krke na tržišču,
- lažji in ugodnejši dostop do virov financiranja poslovanja,
- oblikovanje vplivnih skupin ljudi, ki podpirajo Krko in verjamejo vanjo, in
- zadovoljiva likvidnost trgovanja z delnicami Krke.

Navedene cilje uresničujemo:

- z rednimi srečanji z vlagatelji na sedežu družbe,
- z udeležbo na različnih konferencah za vlagatelje doma in v tujini,
- z organizacijo rednih predstavitvenih sestankov v finančnih središčih po svetu (angl. roadshow),
- z izdajanjem publikacij za vlagatelje (časopis Utrip prihodnosti in drugi, predstavitveno in promocijsko gradivo za vlagatelje),
- z rednimi skupščinami delničarjev,
- z novinarskimi konferencami ob objavi poslovnih rezultatov in
- s komuniciranjem s finančnimi mediji.

Zagotavljanje Krkine verodostojnosti na slovenskem in mednarodnih finančnih trgih zahteva redno obiskovanje finančnih središč in predstavljanje Krkine poslovne zgodbe.

Na naših spletnih straneh www.krka.si je objavljen finančni koledar, ki vsebuje predvidene datume objav poročil o poslovnih rezultatih in ostalih pomembnih dogodkih.

Objave poslovnih rezultatov so na voljo v slovenskem in angleškem jeziku na spletnem portalu Ljubljanske borze SEOnet (<http://seonet.ljse.si>). Poročila o poslovanju so dostopna na Krkinih spletnih straneh. Krajši povzetek letnega in polletnega poročila objavimo v dnevniku Delo.

Delničarji se za informacije lahko obrnejo na kontaktno osebo: Peter Skubic, vodja Službe za kapitalske trge, Finančni sektor, 07/331 22 87, 07/332 15 23.

Vprašanja lahko posredujejo tudi na elektronski naslov finance@krka.biz.

Komuniciranje z odjemalci

V Krki se zavedamo, kako pomembni so naši odjemalci. Razvrščamo jih v štiri skupine:

- institucije (zdravstvene, regulatorne, za področje industrijske lastnine, zdravstvene zavarovalnice itd.),
- neposredni kupci (distributerji, druga farmacevtska podjetja),
- posredni kupci (lekarna, bolnišnice, farmacevti, zdravniki, veterinarji),
- končni potrošniki (bolniki, kupci).

Z institucijami sodelujemo v rednih delovnih postopkih in projektih in v različnih skupnih projektih. Redni delovni obiski in inšpekcije posameznih regulatornih organov nam pomagajo, da lahko nenehno izboljšujemo procese in pristope ter svoje delovanje prilagajamo zahtevam regulative in dobrih praks. Z neposrednimi stiki z oblastmi in prek industrijskih in strokovnih združenj sooblikujemo regulatorno okolje. Hitro se odzivamo na spremembe in se prilagajamo posebnostim posameznih tržišč.

Z neposrednimi in posrednimi odjemalci smo v stalnih osebnih stikih. To nam omogoča naša zelo razvejana marketinško-prodajna mreža, v katero je vključenih več kot 2000 zaposlenih. Na vseh ključnih in najpomembnejših tržiščih srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope je naša marketinško-prodajna mreža med najmočnejšimi. Strokovni sodelavci, ki so v stalnih stikih z zdravniki, farmacevti, lekarnami in zdravstvenimi institucijami, so posebej usposobljeni tako na področju znanj o izdelkih kot tudi veščin komunikacije. Na leto opravijo več kot 2,5 milijona obiskov. V neodvisnih raziskavah med zdravniki in farmacevti na posameznih tržiščih so naši strokovni sodelavci med najbolje ocenjenimi po znanju, komunikaciji in zanesljivosti. Med ponudniki zdravil se po prepoznavnosti, deležu opaznosti in pomembnosti na ključnih in najpomembnejših tržiščih uvrščamo na vodilna mesta tako na ravni podjetja kot s posameznimi najpomembnejšimi izdelki.

Raziskava, ki je zajela splošne zdravnike, kardiologe in farmacevte na naših ključnih tržiščih, ki so Slovenija, Poljska, Hrvaška in Ruska federacija, je pokazala, da smo v Sloveniji in Ruski federaciji po ugledu med prvimi tremi farmacevtskimi podjetji, na Poljskem in Hrvaškem pa med prvimi petimi farmacevtskimi in med prvimi tremi generičnimi podjetji. Najvišja mesta zasedamo v Sloveniji, kjer smo bili v vseh skupinah vodilno generično podjetje, pri splošnih zdravnikih in farmacevtih pa vodilno farmacevtsko podjetje nasploh. Vodilno generično podjetje pa smo bili po ocenah kardiologov tudi v Ruski federaciji. Po sodelovanju s strokovno javnostjo smo na vseh tržiščih med vodilnimi tremi generičnimi podjetji.

Za naše posredne odjemalce pripravljamo vrsto gradiv s podatki o naših izdelkih ter aktualnimi strokovnimi podatki s področja medicine, farmacije in zdravljenja, ki zagotavljajo pravilno uporabo naših izdelkov. Organiziramo tudi strokovna srečanja v obliki predavanj, simpozijev, okroglih miz ali delavnic in aktivno sodelujemo na konferencah in strokovnih srečanjih različnih nacionalnih, regionalnih, evropskih ali svetovnih strokovnih združenj in organizacij. Leta 2007 smo poleg vrste nacionalnih dogodkov organizirali velik mednarodni simpozij ob 10-letnici Krkinih statinov v Sloveniji, mednarodni simpozij ob 10-letnici Lanzula® na Poljskem ter skupaj z Lekarniško zbornico Slovenije ob slovenskem dnevu lekarn organizirali mednarodni simpozij za farmacevte. Sodelovali smo na vrsti nacionalnih in regionalnih strokovnih srečanj, od mednarodnih pa na srednjeevropskem srečanju o zvišanem krvnem tlaku in preprečevanju srčno-žilnih bolezni na Poljskem. Leta 2007 smo tako organizirali več kot 30.000 srečanj, ki se jih je udeležilo več kot 800.000 zdravnikov, farmacevtov in veterinarjev. Zadovoljstvo odjemalcev z našimi strokovnimi srečanji stalno spremljamo. Visoke ocene potrjujejo visoko raven organizacije, aktualnost izbranih tem in njihovo uporabnost v praksi.

Tako zdravnikom kot farmacevtom s svojimi dejavnostmi in projekti pomagamo k boljši obravnavi njihovih bolnikov. V ta namen izdajamo tudi knjižice V skrbi za vaše zdravje, ki obravnavajo posamezne zdravstvene težave, in knjižice Zdravnik vam je predpisal, ki ponujajo bolnikom dodatne informacije o predpisanih zdravilih ter zagotavljajo varnejšo in učinkovitejšo uporabo teh zdravil. Leta 2007 smo prvič izdali tudi atlas bolezni srca in žilja, ki je namenjen splošnim zdravnikom, da svojim bolnikom lažje razložijo bolezni srca in žilja, dejavnike tveganja, ki vodijo do njih, in možne posledice.

Končne potrošnike naslavljamo neposredno le v zakonsko dovoljenih okvirih, torej za izdelke za samozdravljenje in kozmetične izdelke, za katere pripravljamo tiskano gradivo ter radijske in televizijske oglase. Za laično javnost izdajamo v Sloveniji revijo V skrbi za vaše zdravje, ki je dostopna v lekarnah in čakalnicah zdravnikov, imamo pa tudi že več kot 13.000 naročnikov. Revija je tematska, posamezna številka obravnava določeno zdravstveno težavo, ki jo osvetlimo iz različnih zornih kotov in dodamo nasvete, kako pravilno ravnati. Že vrsto let pripravljamo elektronski časopis E-zdravje, v povezavi z njim pa imamo tudi laično spletno stran e-zdravje.com, ki je namenjena izobraževanju in širjenju znanja o bolj zdravem načinu življenja. Temu namenjamo tudi različne akcije na naših tržiščih, ki vključujejo merjenje holesterola in krvnega tlaka ter akcije, povezane z duševnim zdravjem. Potrošnikom in bolnikom, ki nas v zvezi z našimi izdelki pokličejo po telefonu ali nam pošljejo vprašanje po elektronski pošti, zagotovimo ustrezne in pravočasne odgovore.

Vse naše publikacije so objavljene tudi na naših spletnih straneh www.krka.si, kjer so tudi informacije o naših zdravilih za laično javnost, na straneh z omejenim dostopom pa so tudi informacije za strokovno javnost. Posamezni izdelki pa imajo tudi posebne spletne strani.

Komuniciranje z zaposlenimi

Zadovoljni in motivirani zaposleni so ključni dejavnik uspeha družbe, kar pomembno vpliva na zadovoljstvo kupcev. Interno komuniciranje skrbno načrtujemo. Skrbimo za zdrave odnose med vodstvom in zaposlenimi in za dobre medsebojne odnose nasploh (več v poglavju Zaposleni). Na vseh ravneh je vzpostavljeno vertikalno in horizontalno notranje komuniciranje. S tem povečujemo pripadnost in ustvarjamo prijetno organizacijsko klimo. Pri tem uporabljamo različna komunikacijska orodja.

Krkanet. Eno ključnih orodij komuniciranja, ki ga zaposleni uporabljajo vsak dan, so interne spletne strani Krkanet v slovenskem in angleškem jeziku. Na njem so poleg aktualnih informacij o dogajanju v družbi zbrani različni dokumenti, interni akti, obrazci in drugi pripomočki za še kakovostnejše in učinkovitejše opravljanje delovnih nalog. Na Krkanetu imajo organizacijske enote in projektni timi tudi svoja spletna mesta, ki so namenjena dokumentaciji in komuniciranju med zaposlenimi.

Bilten. Tedensko ga izdajamo v elektronski in tiskani obliki. V njem zaposlene obveščamo o aktualnem dogajanju v družbi in zunaj nje. Za potrebe Krkinih delavcev v tujini izhaja tudi v poljskem, ruskem in hrvaškem jeziku.

Utrip. Že več kot 40 let vsak mesec izdajamo interni časopis, ki pomembno prispeva k poznavanju in širjenju vizije, poslanstva, strategije razvoja, vrednot in politike družbe, namenjen pa je vsem zaposlenim, upokojencem, študentom in pomembnejšim poslovnim partnerjem. V njem zaposlene seznanjamo s poslovnimi odločitvami vodstva, z dosežki na posameznih področjih delovanja ter z aktualnimi dogodki v družbi in na naših tržiščih. Spremlja ga priloga Utrip zdravja, ki obravnava zdravstvene teme ter uči in spodbuja k zdravemu načinu življenja. Utrip zadnji dve leti izhaja tudi v poljskem jeziku.

M-Bulletin. Je mesečnik, ki ga v elektronski obliki in v angleškem jeziku že več let pripravljamo v okviru marketinga. Namenjen je vsem zaposlenim v marketinško-prodajni mreži, predvsem pa strokovnim sodelavcem, ki so najštevilčnejši in zelo razpršeni po naših tržiščih. V njem jih obveščamo o zanimivih dogodkih v Krki in pomembnih marketinških dejavnostih. Na večini tržišč se prevaja v lokalni jezik.

Informacijski zasloni. Na informacijskih zaslonih zaposlene obveščamo o dogodkih v Krki, kot so obiski poslovnih partnerjev, seje uprav, nadzornega sveta, kolegiji sektorjev, inšpekcije, izobraževanja, različne prireditve in kulturni dogodki.

Elektronsko obveščanje. Vse zaposlene po elektronski pošti sproti obveščamo tudi o nujnih informacijah, povezanih predvsem z njihovim vsakdanjim delom na računalnikih.

Komuniciranje z mediji

S predstavniki množičnih medijev vzpostavljamo profesionalne odnose, ki temeljijo na korektnem sodelovanju in medsebojnem zaupanju ter prispevajo k ohranjanju pozitivne medijske podobe Krke.

Za medije smo v letu 2007 vsako četrletje sklicali poslovno novinarsko konferenco, srečevali pa smo se tudi na drugih formalnih in neformalnih dogodkih. Aktivno in pravočasno smo odgovarjali na njihova vprašanja ter jih o pomembnejših dogodkih in poslovnih odločitvah obveščali v sporočilih za javnost, ki smo jih skrbno načrtovali.

V letu 2007 so mediji objavili 57 različnih objav, ki smo jih v podjetju načrtovali. O Krki je poročalo 193 medijev, od tega 145 tiskanih, 39 elektronskih in 9 spletnih. Večina objav je bila naklonjena ali nevtralna.

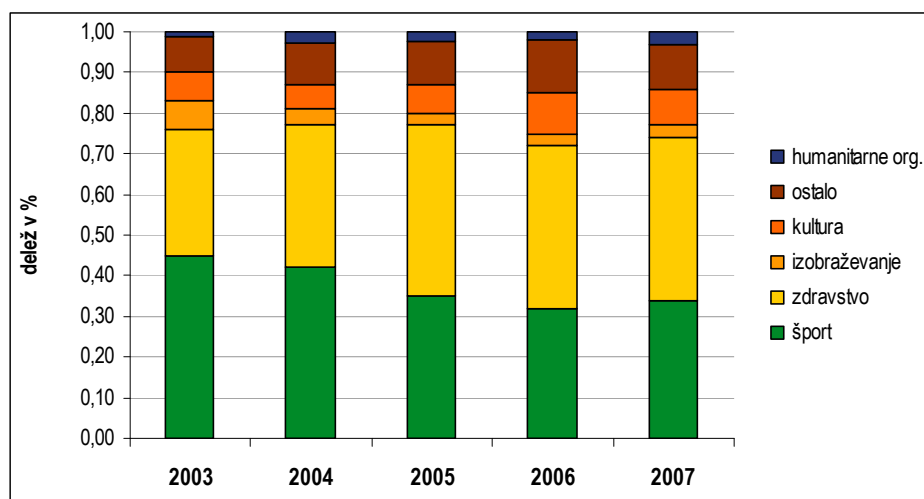
Komuniciranje z družbenim okoljem

Živeti zdravo življenje je Krkino poslanstvo, ki ne ostaja zapisano le na papirju. Vsakič znova ga radi prenašamo v vsakdan ljudi, s katerimi in ob katerih živimo. Zdravo življenje namreč razumemo zelo široko: od zdravja, za katerega skrbimo s svojimi izdelki in storitvami, do zdravja, ki je posledica zadovoljnega življenja.

Razvijamo in izdelujemo vrhunške izdelke, ob tem pa se vseskozi sprašujemo, kaj še lahko naredimo za kakovost življenja. Prav zato s sponzorstvi in donacijami podpiramo projekte na zdravstvenem in humanitarnem področju, vlagamo v šport, izobraževanje, znanost in kulturo. Podpiramo tudi akcije za ohranjanje čistega okolja in druge dejavnosti, ki prispevajo k dvigu kakovosti življenja v družbi. V nekaterih primerih, predvsem ob naravnih katastrofah, prizadetim podarimo tudi naše izdelke.

Lani je družba Krka za sponzorstva in donacije namenila 3,7 milijona EUR, kar je 0,5 % celotne prodaje. Od tega namenjamo dve tretjini sredstev za donacije in eno tretjino za sponzorstva.

Sponzorstva in donacije v Krki

Večino sredstev za sponzorstvo in donacije namenjamo spodbujanju neprofitnih dejavnosti. Usmerjamo jih v okolje na lokalni in nacionalni ravni, podpiramo pa tudi posamezne dejavnosti zunaj Slovenije. Prednost dajemo sodelovanju pri dolgoročnih projektih, ki lahko pripomorejo k boljšemu življenju čim večjega števila ljudi.

S sponzoriranci ustvarjamo partnerske odnose. Poleg denarne pomoči našim partnerjem ponudimo organizacijsko podporo in sodelovanje zaposlenih v posameznih projektih. V začetku leta 2007 organizirali tudi srečanje Krkinih sponzorirancev, tj. društev, ki nosijo Krkino ime, ter jim podrobneje predstavili podjetje in strategijo pojavljanja Krke.

Zdravstvo. Leto za letom namenjamo sredstva za posodobitev in boljšo opremljenost zdravstvenih ustanov. Med drugim smo leta 2007 zdravstvenim ustanovam podarili 52 aparatov za 24-urno merjenje krvnega tlaka. Za zdravstveno osebje smo organizirali tudi izobraževanje, kako napravo pravilno uporabljati in odčitavati rezultate. S takimi donacijami pomembno prispevamo k izboljšanju kakovosti spremljanja in zdravljenja bolnikov z visokim krvnim tlakom.

Ob zadnjem svetovnem dnevu hipertenzije smo skupaj s Sekcijo za arterijsko hipertenzijo pri Slovenskem zdravniškem društvu že tretjič zapored pripravili akcijo, v kateri smo mimoidočim po slovenskih mestih merili krvni tlak. Vključili smo že deset mest.

Smo tudi soustanovitelj Društva za zdravje srca in ožilja Slovenije in vsa leta njegovega obstoja podpiramo njegovo delovanje. Tudi leta 2007 smo bili generalni pokrovitelj svetovnega dneva srca in tradicionalnega koncerta, ki ga organizira društvo.

Znatna sredstva smo prispevali tudi Splošni bolnišnici Novo mesto za nakup ultrazvočnega aparata in Kliničnemu oddelku za gastroenterologijo Kliničnega centra v Ljubljani za nakup programa za računalniško spremljanje bolnikov na preiskavah. Podprli smo tudi izdajo knjige Diagnostične preiskave za vsakdanjo rabo, ki služi kot priročnik družinskim zdravnikom.

Humanitarnost. Že vrsto let smo največji donator novomeškega društva Sožitje za pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju. Z donacijami, bodisi v Sloveniji bodisi v drugih državah, se vedno odzovemo na pobudo Rdečega križa Slovenije. Na različne načine pomagamo tistim, ki jo potrebujejo, ob naravnih katastrofah prizadetim podarimo tudi svoje izdelke. Tako smo se leta 2007 odločili, da sredstva, ki smo jih nameravali porabiti za božično-novoletne voščilnice, podarimo pomoči potrebnim v Železnikih, ki jih je septembra prizadelo hudo neurje.

Znanost in izobraževanje. V Krki verjamemo v znanje. Od leta 1956 vsako leto štipendiramo številne študente in dijake (več v poglavju Zaposleni), za uresničevanje naše razvojne strategije pa so posebej pomembne tudi Krkine nagrade, ki jih mladim raziskovalcem podeljujemo že skoraj 40 let. Ker menimo, da je treba pri najbolj nadarjenih zgodaj poskrbeti za razvoj in jih usmerjati, mlade spodbujamo k ustvarjalnemu in raziskovalnemu delu prek sklada Krkinih nagrad. Imamo že 2189 nagrajencev. V letu 2007 smo podelili že 37. Krkine nagrade, in sicer 5 nagrad za posebne dosežke na področju raziskovalnega dela in 32 nagrad študentom in srednješolcem. Krkine nagrade so namenjene stimuliranju mladih raziskovalcev, njihovim mentorjem in institucijam, kjer študirajo in raziskujejo. Na ta način že desetletja spletamo vezi z bodočimi zaposlenimi ali poslovnimi partnerji na raziskovalnem področju. Z izborom in nagrajevanjem del usmerjamo tudi delo mladih raziskovalcev, z novimi metodami kot so e-Krkine nagrade pa odpiramo vrata novim generacijam dijakov in študentov. Leta 2007 smo prvič podprli tudi akcijo izbora najboljše slovenske znanstvenice. Na področju razvoja in izobraževanja pa sodelujemo tudi s številnimi znanstvenimi in izobraževalnimi ustanovami.

Šport. Skrb za zdravo in kakovostno življenje se odraža tudi v našem odnosu do športa. Sponzoriramo predvsem projekte oziroma društva, ki izpostavljajo množičnost in delo z mladimi. Že vrsto let podpiramo tekmovanje v smučarskih poletih v Planici in slovensko tekmovalno jadrnico Maxi Jena, znatna sredstva pa namenjamo tudi različnim športnim klubom. Tako že vrsto let namenjamo sredstva Košarkaškemu klubu Krka, Moškemu rokometnemu klubu Krka, Ženskemu rokometnemu klubu Krka, Moškemu odbojkarskemu klubu Krka, Ženskemu nogometnemu klubu Krka, Moškemu nogometnemu klubu Krka, Atletskemu klubu Krka in drugim.

Kultura. Že od ustanovitve podpiramo tudi kulturo. Vrsto let podpiramo delovanje Pihalnega orkestra Krka, Glasbene šole Marjana Kozina, Dolenjskega muzeja in drugih kulturnih ustanov. Od ustanovitve leta 2006 podpiramo tudi novomeško gledališče Anton Podbevšek Teater. Leta 2007 smo bili tudi ekskluzivni pokrovitelj opere Boris Godunov skladatelja Modesta Petroviča Musorgskega, ki jo je v Cankarjevem domu uprizoril Državni akademski Bolšoj teater iz Ruske federacije.

Zaposleni in družbena skupnost. Krko predstavljamo v javnosti tudi zaposleni, ki smo včlanjeni v različna strokovna združenja in organizacije in se ukvarjamo s prostovoljnimi dejavnostmi. Številni sodelujejo v panožnih organizacijah, na strokovnih posvetih, seminarjih, kongresih ali delujejo v različnih nepridobitnih organizacijah. S prostovoljnim delom in svojim znanjem smo Krkini delavci tesno povezani z družbeno skupnostjo in s svojim delovanjem vsak na svoj način pripomoremo k razvoju družbenega okolja in izboljšanju kakovosti življenja v okolici. Dolgoročno sodelovanje z družbeno skupnostjo in spodbuden prispevek k njenemu razvoju sta namreč pomemben del Krkine tradicije.

Okoljsko komuniciranje

Z lokalno in širšo družbeno skupnostjo razvijamo odprto okoljsko komunikacijo, ki temelji na dialogu, izmenjavi idej in stališč. Zavedamo se, da so okoljski projekti in trajnostno izboljšanje stanja okolja odvisni tudi od kakovostnih odnosov vseh zainteresiranih javnosti. Leta 2007 smo pripravili srečanje s krajanji, na katerem smo predstavili svoje dejavnosti, rezultate in načrte, povezane z varovanjem okolja. S krajanji smo v odprtem dialogu izmenjali mnenja in pridobili pomembne informacije o njihovih pogledih in naši vlogi pri varovanju okolja. Pozvali smo jih k stalnemu okoljskemu komuniciranju na način, ki je v Krki opredeljen s celovitim sistemom obvladovanja okolja. Pridobljene informacije smo upoštevali pri pripravi okoljskih ciljev in programov.

Z vodstvom in predstavniki krajevne skupnosti sodelujemo tudi pri pripravi prostorskih ureditvenih načrtov. Z najbližjim sosedom, ki je hkrati zastopnik krajevne skupnosti za vplive na okolje, imamo redna srečanja. Širšo javnost smo v letu 2007 o svojih dejavnostih, napredku in načrtih pri varovanju okolja seznanjali v medijih (Delo, Nedeljski dnevnik, Dolenjski list, Vaš kanal).

Varovanje okolja

Varovanje okolja se je v Krki nenehno razvijalo in doživljalo sistematične spremembe. Sedanje stanje, ki se odraža v celovitem obvladovanju tega področja, je posledica dolgoletnega intenzivnega vključevanja varovanja okolja v vse segmente našega poslovanja. Kratkoročni in dolgoročni cilji varovanja okolja so usmerjeni k vzpodbujanju sonaravnega razvoja, ohranjanju zdravega okolja za življenje ljudi kot tudi ohranjanju biotske raznovrstnosti. To pomeni, da bomo tudi v prihodnje odgovorno ravnali z naravnimi dobrinami, stalno zmanjševali emisije v okolje ter glede okoljskih vprašanj dejavno sodelovali z ožjim in širšim družbenim okoljem.

Izboljševanje stanja okolja

Okoljsko politiko smo v interni akt Poslovník kakovosti vključili že ob uvedbi standarda ISO 14001 leta 2001. S celovitim pristopom k varovanju okolja, z realizacijo okoljskih ciljev in programov, s podporo najvišjega vodstva Krke in vseh zaposlenih dosegamo trajnostno izboljševanje stanja okolja. S sistematično skrbjo za okolje smo pripomogli, da se kakovost reke Krke v zadnjih 10 letih nenehno izboljšuje.

Okoljski standard in zakonodaja

V letu 2007 je bila v farmacevtski industriji prvič uvedena uredba, ki opredeljuje emisije v vode. Zahteve uredbe smo v vseh merjenih parametrih izpolnili že pred njenim sprejetjem, saj so naša prizadevanja usmerjena k trajnostnemu izboljšanju kakovosti reke Krke. Trajnostni koncept varovanja okolja, kot ga narekuje okoljski standard, upoštevamo tudi pri odpadkih, emisijah v zrak, hrupu ...

V skladu z zahtevami Uredbe o vrsti dejavnosti, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (direktiva IPPC), smo v Krki preverili in potrdili skladnost naših tehnologij z najboljšimi razpoložljivimi tehnikami (Best Available Technique, BAT).

Izobraževanje na področju varovanja okolja

Prizadevamo si, da z izobraževanjem, informiranjem in osveščanjem vplivamo na zaposlene tako, da je delovanje vsakega posameznika v prid varovanju okolja. Leta 2007 smo pripravili in izpeljali program izobraževanj s področja varovanja okolja, v katerega smo v prvi fazi vključili sodelavce tistih proizvodnih enot, ki pomembneje vplivajo na okolje. Vključujemo se tudi v programe izobraževanj, ki jih Krka organizira za nove sodelavce. Sodelavce izobražujemo tudi z objavami v internem časopisu. Leta 2007 smo objavili šest obsežnejših člankov, ki obravnavajo problematiko varovanja okolja na globalni ravni. Do aktualnih vsebin (okoljski vidiki, okoljski cilji in programi, register zakonodaje), ki jih objavljamo in redno usklajujemo na intranetnih straneh, lahko dostopajo vsi zaposleni.

Vključujemo se tudi v širša prizadevanja za čisto in zdravo okolje ter sodelujemo z različnimi izobraževalnimi ustanovami. Študentje in mladi raziskovalci končujejo svoje naloge pod mentorstvom strokovnjakov, ki so v Krki zadolženi za področje varovanja okolja. V sklopu akcije Zemljo so nam podarili otroci, ki jo razpisujeta ARSO in Zveza prijateljev mladine, smo leta 2007 prejeli prvo nagrado za kakovosten odnos do voda.

Najpomembnejši dosežki na področju varovanja okolja v letu 2007

- Zmanjšanje skupne obremenitve reke Krke za 4 %.
- Zmanjšanje količine odloženih odpadkov za 54 %.
- Zmanjšanje specifične rabe električne energije pri proizvodnji hlada za 24 %.
- Znižanje ravni hrupa na meji z najbližjim stanovanjskim naseljem za 5 dB.

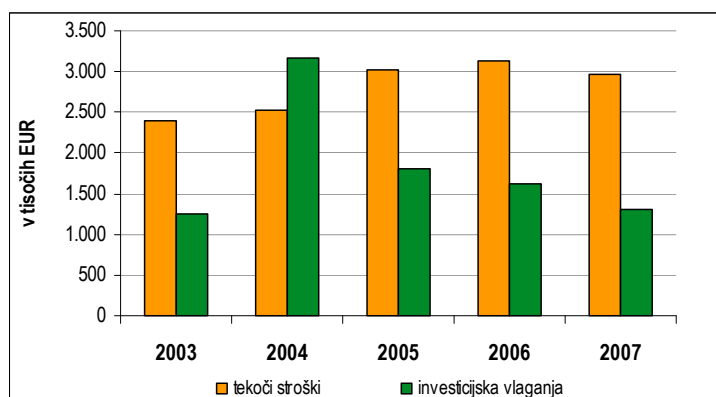
Cilji in programi varovanja okolja v letu 2008

- Zmanjšanje količine odloženih mešanih odpadkov za 20 %.
- Ohranjanje majhnih obremenitev iztoka iz čistilne naprave ne glede na predvideno rast proizvodnje.

- Zmanjšanje emisij hlapnih organskih spojin v zrak pod 5 % glede na letno porabo hlapnih organskih spojin.
- Priprava tehnoloških izhodišč filtracije iztoka iz čistilne naprave.
- Izobraževanje in informiranje zaposlenih o temah s področja varovanja okolja.
- Priprava krovnega sistema ciljnega spremljanja rabe energije na vseh proizvodnih lokacijah v Sloveniji.

Stroški varovanja okolja

Vlaganje v varovanje okolja

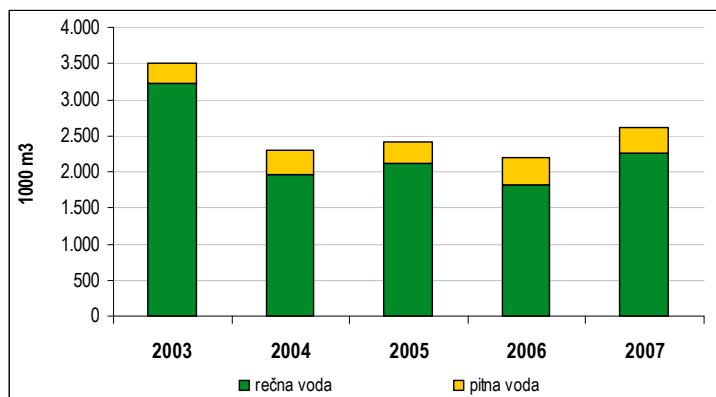
V zadnjih petih letih smo v varovanje okolja (tekoči stroški in naložbe) vložili več kot 23 milijonov EUR. Vrednost naložb v posameznem letu niha glede na obseg projektov na področju varovanja okolja. V letu 2007 so tekoči stroški varovanja okolja znašali 2,8 milijona EUR, vrednost naložb pa je znašala 1,3 milijona EUR.

Raba naravnih virov

Voda

Vodi namenjamo v Krki posebno pozornost, saj je nemotena oskrba z njo pogoj za izvajanje naše dejavnosti.

Raba pitne in rečne vode

Večino rečne vode uporabljamo za hlajenje, zlasti fermentorjev, in za druga hlajenja prek prenosnikov toplote. Ker je izstopna hladilna voda le nekoliko ogreta, njena kakovost pa ostaja nespremenjena, smo leta 2005 izpeljali projekt zajemanja hladilnih vod v fermentaciji in njihovo ponovno uporabo. Zajete hladilne vode uporabljamo v različne tehnološke namene: napajanje hidrantnega omrežja, priprava kotlovskih vod, hlajenje fermentorjev. Skupno smo v letih 2006 in 2007 načrpali 504.724 m³ manj rečne vode, kot bi jo, če se ne bi odločili za projekt. Vzrok večje porabe rečne vode v letu 2007 je znatno povečana fermentacijska proizvodnja. Poraba pitne vode pa je kljub povečanemu obsegu proizvodnje ostala praktično nespremenjena.

Energija

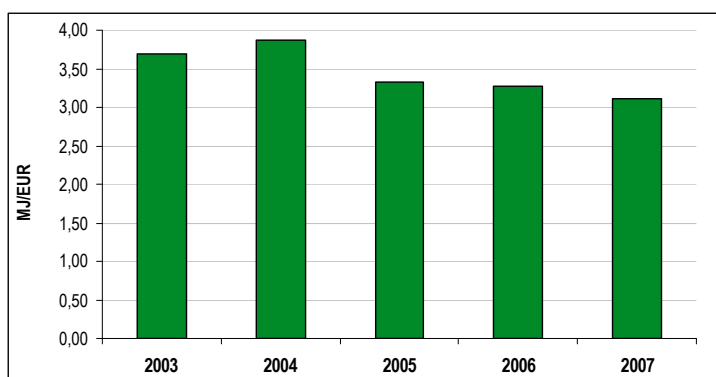
Kot glavne vire energije v Krki uporabljamo:

- zemeljski plin,
- utekočinjen naftni plin,
- električno energijo,
- ekstra lahko kurilno olje kot nadomestno gorivo.

Specifična raba energije

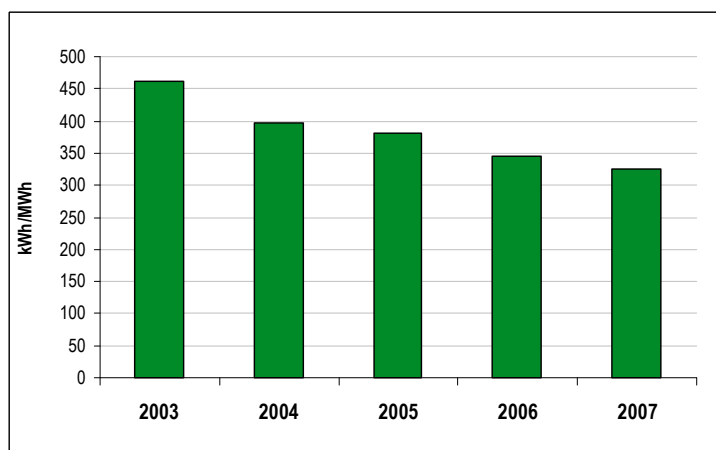
Pomemben kazalnik za vrednotenje učinkovitosti proizvodnje je tudi specifična raba energije, ki predstavlja porabo energije na stroškovno vrednost proizvodnje. Poraba v zadnjih letih pada, kar je posledica številnih ukrepov za učinkovito rabo energije, kot so ciljno spremljanje porabe električne energije, izraba odpadne toplote in vgradnja energetske učinkovitih naprav. V primerjavi z letom 2006 smo v letu 2007 specifično rabo energije zmanjšali za 5 %.

Specifična raba energije

Leta 2005 smo v Krki začeli ciljno spremljati porabo energije (CSRE) v centralnem hladilnem sistemu. Uvedli smo dodatne meritve porabe električne energije in hladu in s tem omogočili ustrezno vrednotenje specifične rabe električne energije za proizvodnjo hladu. Specifična raba električne energije pri proizvodnji hladu se je glede na posamezna leta pred uvedbo sistema CSRE v povprečju znižala za 24 %. Tako smo glede na leto 2005 v letu 2006 prihranili 1,01 GWh, v letu 2007 pa 1,78 GWh električne energije.

Specifična raba električne energije pri proizvodnji hladu

Leta 2006 smo na lokaciji Ločna dogradili omrežje za distribucijo ogrevne vode. Prednost tako zasnovanega toplovodnega daljinskega ogrevanja je v enostavni izrabi odpadne toplote, ki nastane kot stranski produkt določenih tehnoloških procesov. Zaradi izrabe odpadne toplote smo porabo zemeljskega plina na lokaciji Ločna leta 2006 zmanjšali za 4 %, leta 2007 pa še za 4 %, kar znaša približno 130.000 EUR prihranka na leto.

Emisije

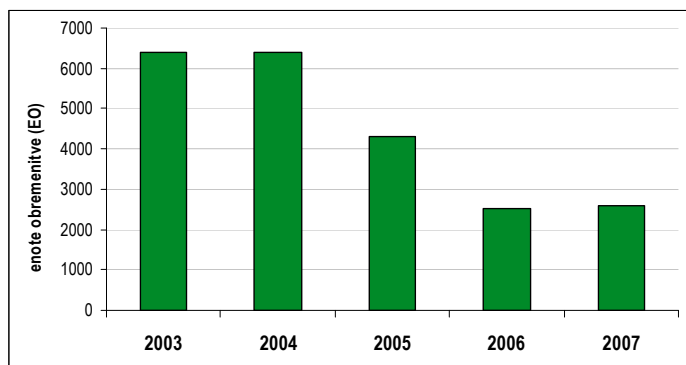
Odpadne vode

Zmanjševanje onesnaženosti odpadnih voda ostaja še naprej eno izmed pomembnejših področij varovanja okolja. Dogradili smo čistilno napravo na lokaciji Ločna, v letu 2005 pa smo uvedli novo tehnologijo čiščenja odpadnih voda z odstranjevanjem dušičnih snovi. V zadnjih treh letih smo obremenjenost iztoka iz čistilne naprave v reko Krko zmanjšali za 57 %. Učinkovitost tehnologije bomo v prihodnjih dveh letih še izboljšali z namestitvijo naprave za ultrafiltracijo na iztoku iz čistilne naprave.

Odpadne vode iz dislociranih obratov Ljutomer in Bršljin čistimo na skupnih komunalnih čistilnih napravah. Obremenitev iztokov iz teh čistilnih naprav je v letu 2007 ostala na ravni iz leta 2006. Nekoliko se je povečala le obremenitev iztoka iz obrata Šentjernej v javno kanalizacijo, ki pa se bo bistveno zmanjšala, ko bo v občini Šentjernej dograjena komunalna čistilna naprava.

Skupno obremenitev iztokov (izraženo v enotah obremenitve, EO), ki vključuje čiščenje odpadnih voda na lokaciji Ločna ter v obratih Bršljin, Ljutomer in Šentjernej, smo v letu 2007, izključno zaradi večjih obremenitev iztoka v obratu Šentjernej, povečali za 2,6 %.

Ravnanje z odpadnimi vodami

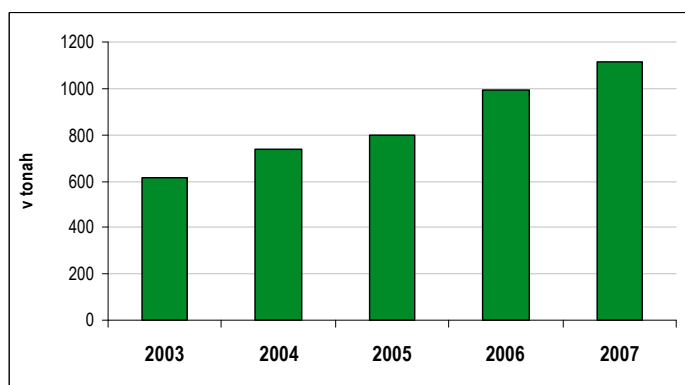

Učinkovitost tehnologije čiščenja odpadnih vod na lastni čistilni napravi bomo v prihodnjih dveh letih še povečali z dograditvijo ultrafiltracije na iztoku iz čistilne naprave.

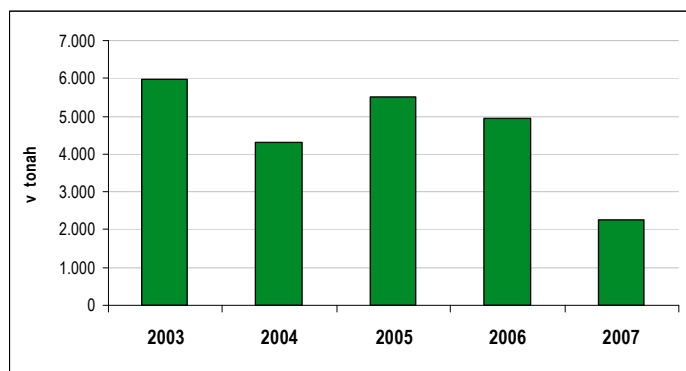
Odpadki

S posodabljanjem opreme za ravnanje z odpadki in izboljševanjem postopkov ločenega zbiranja odpadkov smo leta 2007 v primerjavi z letom prej povečali količino ločeno zbranih uporabnih odpadkov za 123 t oziroma za 12 %, zmanjšali količino odpadkov, odloženih na odlagališče, za 2268 ton oziroma za 54 % ter zmanjšali število odvozov odpadkov na odlagališče.

Zbrani uporabni odpadki

Odpadki, odloženi na odlagališču

Hrup

Vzdrževanje hrupa na ravni, ki ni moteča za okoliško prebivalstvo, dosegamo s sodobno opremo, ki oddaja manj hrupa, ter vgradnjo prezračevalnih naprav v zaprtih prostorih. S sanacijo treh virov hrupa smo raven hrupa na meji z najbližjim stanovanjskim naseljem znižali na 43 dB, kar je za 5 dB manj od zakonsko dovoljene meje.

Emisije v zrak

S prvimi meritvami emisij v zrak iz novih obratov (Pelete IV, Sinteza 4), ki smo jih opravili v letu 2007, smo potrdili visoko učinkovitost čiščenja odpadnega zraka s termično oksidacijo in kondenzacijo hlapnih organskih snovi. Z absolutno filtracijo vseh prašnih izpustov zmanjšujemo emisijo prahu pod $0,5 \text{ mg/m}^3$, kar predstavlja manj kot 0,3 % zakonsko določene mejne vrednosti. Posebno pozornost namenjamo emisijam neprijetnih vonjav, ki občasno nastajajo na območju čistilne naprave in fermentacijske proizvodnje. Leta 2007 smo posodobili sistem čiščenja odpadnega zraka na čistilni napravi ter optimizirali delovanje pralnika zraka v fermentacijski proizvodnji.

Varovanje okolja v Krkinih odvisnih družbah zunaj Slovenije

Vse Krkine odvisne družbe v tujini delujejo v skladu z lokalno okoljevarstveno zakonodajo. Pri projektiranju in nabavi opreme upoštevamo iste standarde, zato tudi emisije v okolje obvladujemo na enak način kot v Sloveniji. Emisije, ki nastajajo v teh družbah, so majhne, saj gre za manj obremenjujočo farmacevtsko dejavnost.

Sistem ločenega zbiranja odpadkov je vzpostavljen tudi v vseh odvisnih družbah v tujini. Nevarne odpadke zbiramo ločeno in jih predajamo v ustrezno uničenje. Emisije prašnih delcev v zrak zmanjšujemo z vgradnjo najsodobnejših filtracijskih naprav, ki odstranijo vse prašne delce.

RAČUNOVODSKI IZKAZI S POJASNILI

VSEBINA

UVODNA POJASNILA K PRIPRAVI RAČUNOVODSKIH IZKAZOV	85
IZJAVA O ODGOVORNOSTI UPRAVE.....	85
KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI SKUPINE KRKA.....	86
Konsolidirana bilanca stanja	86
Konsolidirani izkaz poslovnega izida	87
Konsolidirani izkaz gibanja kapitala	88
Konsolidirani izkaz finančnega izida	89
Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom	90
Revizorjevo poročilo	126
RAČUNOVODSKI IZKAZI KRKE, D. D., NOVO MESTO	127
Bilanca stanja	127
Izkaz poslovnega izida.....	128
Izkaz gibanja kapitala	129
Izkaz finančnega izida	130
Pojasnila k računovodskim izkazom	131
Revizorjevo poročilo	168

RAČUNOVODSKI IZKAZI SKUPINE KRKA IN KRKE, D. D., NOVO MESTO S POJASNILI

Uvodna pojasnila k pripravi računovodskih izkazov

Računovodski del letnega poročila sestavljata dve vsebinsko zaokroženi poglavji.

V prvem poglavju so objavljeni konsolidirani računovodski izkazi s pojasnili skupine Krka (v nadaljevanju skupina), v drugem poglavju pa računovodski izkazi s pojasnili Krke, d. d., Novo mesto (v nadaljevanju družba). Vsi izkazi so po sklepu 11. skupščine delničarjev z dne 6. 7. 2006 pripravljene v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (v nadaljevanju MSRP). Glede na ta sklep Krka, d. d., Novo mesto ne pripravlja več poročil v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi.

Revizijska družba KPMG SLOVENIJA, podjetje za revidiranje, d. o. o., je revidirala vsak sklop izkazov posebej in pripravila dve ločeni poročili, ki sta vključeni vsako v svoje poglavje.

Izjava o odgovornosti uprave, objavljena v nadaljevanju, vključuje odgovornost za vse računovodske izkaze družbe in skupine Krka.

Računovodski izkazi družbe in skupine Krka so sestavljeni v evrih.

Izjava o odgovornosti uprave

Uprava družbe je odgovorna za pripravo letnega poročila družbe in skupine Krka ter računovodskih izkazov na način, ki zainteresirani javnosti daje resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja in izidov poslovanja družbe Krka in njenih odvisnih družb v letu 2007.

Uprava izjavlja:

- da so računovodski izkazi pripravljene ob domnevi, da bodo družba Krka in njene odvisne družbe nadaljevale poslovanje tudi v prihodnosti,
- da dosledno uporablja izbrane računovodske politike in da razkriva morebitne spremembe v računovodskih politikah,
- da so računovodske ocene pripravljene pošteno in preiščeno ter v skladu z načeli previdnosti in dobrega gospodarjenja,
- da so računovodski izkazi s pojasnili za družbo in skupino Krka pripravljene v skladu z veljavno zakonodajo in v skladu z MSRP.

Uprava je odgovorna za izvajanje ukrepov, s katerimi zagotavlja ohranjanje vrednosti premoženja družbe in skupine Krka ter za preprečevanje in odkrivanje prevar in drugih nepravilnosti.

Uprava družbe
Krka, d. d., Novo mesto

Novo mesto, 18. 2. 2008

KONSOLIDIRANI RAČUNOVODSKI IZKAZI SKUPINE KRKA

Konsolidirana bilanca stanja

v tisočih EUR	Pojasnila	31. 12. 2007	31. 12. 2006
Sredstva			
Nepremičnine, naprave in oprema	12	572.244	506.929
Neopredmetena sredstva	13	129.854	23.500
Naložbe v pridružene družbe	14	0	2.023
Odložene terjatve za davek	17	32.687	31.840
Dana posojila	15	3.531	3.564
Finančne naložbe	16	10.981	6.737
Druga dolgoročna sredstva		410	253
Skupaj dolgoročna sredstva		749.707	574.846
Zaloge	18	171.647	115.925
Terjatve do kupcev in druge terjatve	19	179.834	153.891
Dana posojila	15	1.510	1.095
Finančne naložbe, vključno z izvedenimi finančnimi instrumenti	16	2.936	22.972
Denar in denarni ustrezniki	20	15.784	10.399
Skupaj kratkoročna sredstva		371.711	304.282
Skupaj sredstva		1.121.418	879.128
Kapital			
Osnovni kapital	21	59.126	59.132
Lastne delnice	21	-19.489	-19.489
Rezerve	21	157.094	151.295
Zadržani dobički	21	474.146	372.060
Kapital večinskih lastnikov		670.877	562.998
Kapital manjšinskih lastnikov	21	10.036	7.907
Skupaj kapital		680.913	570.905
Obveznosti			
Posojila	23	87.183	34.584
Rezervacije	24	143.641	122.554
Državne podpore in sredstva Evropske unije	25	3.099	2.778
Odložene obveznosti za davek	17	19.850	4.025
Skupaj dolgoročne obveznosti		253.773	163.941
Poslovne obveznosti	26	78.462	60.888
Posojila	23	62.528	48.769
Obveznosti za davek iz dobička		3.612	7.020
Ostale kratkoročne obveznosti	27	42.130	27.605
Skupaj kratkoročne obveznosti		186.732	144.282
Skupaj obveznosti		440.505	308.223
Skupaj kapital in obveznosti		1.121.418	879.128

Konsolidirani izkaz poslovnega izida

v tisočih EUR	Pojasnila	2007	2006
Prihodki od prodaje	5	780.918	667.955
Proizvajalni stroški prodanih proizvodov		-282.833	-248.985
Bruto dobiček		498.085	418.970
Drugi poslovni prihodki	7	4.216	3.564
Stroški prodavanja		-198.051	-165.844
Stroški razvijanja		-59.071	-52.650
Stroški splošnih dejavnosti		-62.246	-53.545
Dobiček iz poslovanja		182.933	150.495
Finančni prihodki	10	17.355	15.500
Finančni odhodki	10	-25.354	-17.239
Neto finančni izid		-7.999	-1.739
Dobiček pred davkom		174.934	148.756
Davek iz dobička	11	-42.081	-36.670
Čisti dobiček obdobja		132.853	112.086
Od tega:			
– za večinske lastnike		132.552	111.682
– za manjšinske lastnike		301	404
Osnovni čisti dobiček na delnico (v EUR)	22	3,92	3,30
Popravljeni čisti dobiček na delnico (v EUR)	22	3,92	3,30

Konsolidirani izkaz gibanja kapitala

v tisočih EUR	Vpoklicani kapital	Lastne delnice	Rezerve					Zadržani dobički			Kapital večinskih lastnikov	Kapital manjšinskih lastnikov	Kapital skupaj
			Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Statutarne rezerve	Rezerva za pošteno vrednost	Prevedbene rezerve	Druge rezerve iz dobička	Čisti dobiček poslovnega leta	Preneseni čisti dobiček			
Stanje 1. 1. 2006	59.132	-19.489	120.986	14.990	9.597	2.345	19	225.254	66.719	-7.665	471.888	7.568	479.456
Vnos čistega dobička poslovnega leta	0	0	0	0	0	0	0	0	111.682	0	111.682	405	112.087
Oblikovanje statutarne rezerv	0	0	0	0	2.086	0	0	0	-2.086	0	0	0	0
Oblikovanje drugih rezerv iz dobička po sklepu uprave in nadzornega sveta družbe Krka	0	0	0	0	0	0	0	20.030	-20.030	0	0	0	0
Prenos čistega dobička preteklega leta v preneseni čisti dobiček	0	0	0	0	0	0	0	0	-66.719	66.719	0	0	0
Prenos v druge rezerve iz dobička po sklepu skupščine	0	0	0	0	0	0	0	30.512	0	-30.512	0	0	0
Izplačilo dividend in udeležb v dobičku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-23.499	-23.499	-65	-23.564
Prevedbena rezerva	0	0	0	0	0	0	135	0	0	0	135	0	135
Sprememba poštene vrednosti finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo	0	0	0	0	0	1.136	0	0	0	0	1.136	0	1.136
Vpliv odloženih davkov in davčni učinek prehoda na MSRP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.378	1.378	0	1.378
Vračilo plačanih zamudnih obresti v povezavi z davki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	277	277	0	277
Stanje 31. 12. 2006	59.132	-19.489	120.986	14.990	11.683	3.481	154	275.796	89.566	6.698	562.997	7.908	570.905
Stanje 1. 1. 2007	59.132	-19.489	120.986	14.990	11.683	3.481	154	275.796	89.566	6.698	562.997	7.908	570.905
Vnos sprememb preteklih dobičkov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-193	-193	0	-193
Vnos čistega dobička poslovnega leta	0	0	0	0	0	0	0	0	132.552	0	132.552	301	132.853
Vnos kapitala manjšinskih lastnikov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.929	1.929
Oblikovanje statutarne rezerv	0	0	0	0	2.500	0	0	0	-2.500	0	0	0	0
Oblikovanje drugih rezerv iz dobička po sklepu uprave in nadzornega sveta družbe Krka	0	0	0	0	0	0	0	43.000	-43.000	0	0	0	0
Prenos čistega dobička preteklega leta v preneseni čisti dobiček	0	0	0	0	0	0	0	0	-89.566	89.566	0	0	0
Prenos v druge rezerve iz dobička po sklepu skupščine	-6	0	6	0	0	0	0	38.149	0	-38.149	0	0	0
Izplačilo dividend in udeležb v dobičku	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-27.040	-27.040	-102	-27.142
Prevedbena rezerva	0	0	0	0	0	0	-50	0	0	0	-50	0	-50
Sprememba poštene vrednosti finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo	0	0	0	0	0	3.344	0	0	0	0	3.344	0	3.344
Vpliv odloženih davkov in davčni učinek prehoda na MSRP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-733	-733	0	-733
Stanje 31. 12. 2007	59.126	-19.489	120.992	14.990	14.183	6.825	104	356.945	87.052	30.149	670.877	10.036	680.913

Konsolidirani izkaz finančnega izida

v tisočih EUR	Pojasnila	2007	2006
FINANČNI TOKOVI PRI POSLOVANJU			
Čisti dobiček poslovnega leta		132.853	112.086
Prilagoditve za:		101.809	85.622
– amortizacijo		56.944	47.704
– pozitivne tečajne razlike		-5.078	-1.962
– negativne tečajne razlike		5.407	4.147
– prihodke od naložbenja		-8.201	-9.831
– odhodke od naložbenja		4.594	3.636
– odhodke za obresti in ostale finančne odhodke		4.325	4.980
– davek iz dobička		42.081	36.670
– ostalo (sprememba kapitala manjšinskih lastnikov)		1.737	278
Dobiček iz poslovanja pred spremembami čistih kratkoročnih sredstev		234.662	197.708
Sprememba stanja poslovnih terjatev		-13.452	-18.880
Sprememba stanja zalog		-32.117	4.950
Sprememba stanja poslovnih dolgov		4.059	2.615
Sprememba stanja rezervacij		16.367	23.874
Sprememba stanja prejetih državnih podpor in sredstev Evropske unije		321	917
Sprememba stanja ostalih kratkoročnih obveznosti		14.459	-5.039
Plačani davek iz dobička		-49.096	-65.511
Čisti finančni tok iz poslovanja		175.203	140.634
FINANČNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU			
Prejete obresti		356	768
Prejemki iz prodaje kratkoročnih naložb		1.263	1.014
Prejete dividende		216	201
Prejemki od odtujitve nepremičnin, naprav in opreme		1.212	1.565
Pridobitev neopredmetenih sredstev	13	-7.381	-7.298
Nakup nepremičnin, naprav in opreme	12	-107.742	-100.625
Nakup odvisnih družb	6	-96.043	0
Dana dolgoročna posojila	15	-1.590	-1.609
Prejeta odplačila danih dolgoročnih posojil		1.618	1.529
Izdatki za pridobitev dolgoročnih finančnih naložb		-308	-1.110
Prejemki od prodaje dolgoročnih finančnih naložb		44	15
Izdatki za pridobitev kratkoročnih finančnih naložb in posojil		-21.662	-18.499
Prejemki od prodaje kratkoročnih finančnih naložb in vračil kratkoročnih posojil		22.876	10.696
Izdatki iz naslova izvedenih finančnih inštrumentov		-63	-586
Prejemki iz naslova izvedenih finančnih inštrumentov		2.250	2.403
Čisti finančni tok iz naložbenja		-204.954	-111.536
FINANČNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU			
Izdatki za dane obresti		-3.868	-4.764
Izdatki za odplačila prejetih dolgoročnih posojil		-14.283	-18.570
Prejeta dolgoročna posojila		104.000	0
Izdatki za odplačila kratkoročnih finančnih posojil		-318.566	-148.128
Prejeta kratkoročna posojila		295.150	164.029
Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku		-27.075	-23.534
Čisti finančni tok iz financiranja		35.358	-30.967
Čisto povečanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		5.607	-1.869
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki na začetku obdobja		10.399	12.635
Učinki sprememb menjalnih tečajev na denarna sredstva in njihove ustreznike		-222	-367
Končno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		15.784	10.399

Pojasnila h konsolidiranim računovodskim izkazom

Krka, d. d., Novo mesto je obvladujoča družba skupine Krka s sedežem na Šmarješki cesti 6, 8501 Novo mesto, Slovenija. Konsolidirani računovodski izkazi za leto, ki se je končalo 31. 12. 2007, se nanašajo na skupino Krka, ki jo sestavljajo obvladujoča družba in njene odvisne družbe v Sloveniji in v tujini.

1. Podlage za pripravo računovodskih izkazov

Izjava o skladnosti

Konsolidirani računovodski izkazi so pripravljani v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (v nadaljevanju MSRP) kot jih je sprejela Evropska unija in v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah.

Uprava družbe je konsolidirane računovodske izkaze odobrila 18. 2. 2008.

Podlage za merjenje

Konsolidirani računovodski izkazi so pripravljani ob upoštevanju izvorne vrednosti, razen pri izvedenih finančnih inštrumentih, finančnih inštrumentih po pošteni vrednosti skozi poslovni izid in pri finančnih inštrumentih, razpoložljivih za prodajo, kjer je upoštevana poštena vrednost. Metode, uporabljene za merjenje poštene vrednosti, so opisane v pojasnilu št. 3.

Funkcijska in predstavljena valuta

Konsolidirani računovodski izkazi so sestavljeni v evrih, torej v funkcijski valuti družbe Krka. Vse računovodske informacije, predstavljene v evrih, so zaokrožene na tisoč enot.

Uporaba ocen in presoj

V skladu z MSRP mora poslovodstvo pri pripravi računovodskih izkazov podati presoje, ocene in predpostavke, ki vplivajo na uporabo računovodskih usmeritev kot tudi na izkazane vrednosti sredstev in obveznosti ter prihodkov in odhodkov. Dejanski rezultati lahko od teh ocen odstopajo.

Ocene in navedene predpostavke je treba redno pregledovati. Popravki računovodskih ocen se pripoznajo za obdobje, v katerem se ocene popravijo, če vpliva zgolj na to obdobje in za prihodnja obdobja, na katera vplivajo popravki.

Podatki o pomembnih ocenah negotovosti in odločilnih presojah, ki jih je poslovodstvo pripravilo v procesu izvrševanja računovodskih usmeritev in ki najbolj vplivajo na zneske v računovodskih izkazih, so opisani v naslednjih pojasnilih:

- v pojasnilu 6 poslovne združitve,
- v pojasnilu 24 merjenje obvez za določene zasluzke,
- v pojasnilu 24 rezervacije za tozbe in pogojne obveznosti,
- v pojasnilu 29 vrednotenje finančnih inštrumentov.

2. Pomembne računovodske usmeritve

Skupina uporablja iste računovodske usmeritve za vsa obdobja, ki so predstavljena v priloženih konsolidiranih računovodskih izkazih.

Družbe v skupini uporabljajo enotne računovodske usmeritve. Računovodske usmeritve odvisnih družb so bile po potrebi spremenjene in prilagojene usmeritvam skupine.

Primerjalne informacije so usklajene s predstavitvijo informacij v tekočem letu. Kadar je bilo potrebno, smo primerjalne podatke prilagodili, tako da so v skladu s predstavitvijo informacij v tekočem letu.

Podlaga za konsolidacijo

Odvisne družbe

Odvisne družbe so podjetja, ki jih obvladuje obvladujoča družba. Obvladovanje obstaja, ko ima skupina zmožnost odločati o finančnih in poslovnih usmeritvah podjetja za pridobivanje koristi iz njegovega delovanja. Pri ocenjevanju vpliva se upošteva obstoj in učinek potencialnih glasovalnih pravic, ki jih je trenutno moč uveljaviti oziroma zamenjati. Računovodski izkazi odvisnih družb so vključeni v konsolidirane računovodske izkaze od datuma, ko se obvladovanje začne, do datuma, ko preneha.

Posli, izvzeti iz konsolidacije

V konsolidiranih računovodskih izkazih so izločena stanja, nerealizirani dobički in izgube oziroma prihodki in odhodki, ki izhajajo iz poslov znotraj skupine. Nerealizirane izgube se izločijo na enak način kot dobički, pod pogojem, da ne obstaja dokaz o oslabitvi.

Tuje valute

Posli v tuji valuti

Posli (transakcije in stanja), izraženi v tuji valuti, se preračunajo v ustrezno funkcijsko valuto družb znotraj skupine po menjalnem tečaju na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti na dan bilance stanja, se preračunajo v funkcijsko valuto po takrat veljavnem menjalnem tečaju. Nedenarne postavke in obveznosti, katerih izvirna vrednost je izražena v tuji valuti in izmerjena po pošteni vrednosti, se pretvorijo v funkcijsko valuto po menjalnem tečaju, ko je določena poštena vrednost. Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida, kar pa ne velja za razlike, ki nastanejo pri preračunu kapitalskih inštrumentov, razvrščenih na razpolago za prodajo, ali za nefinančno obveznost, ki je določena kot varovanje pred tveganjem, ali za denarnotokovna varovanja pred tveganji, ki se pripoznajo neposredno v kapitalu.

Računovodski izkazi družb v tujini

Sredstva in obveznosti družb v tujini, vključno z dobrim imenom in popravkom poštene vrednosti ob konsolidaciji, se preračunajo v evrih po menjalnem tečaju, ki velja na dan bilance stanja. Prihodki in odhodki družb v tujini, razen podjetij v hiperinflacijskih gospodarstvih, se preračunajo v evrih po povprečnem letnem tečaju, ki glede na dinamiko poslov najbolje ustreza tečaju na dan posla. Tečajne razlike, ki nastanejo pri preračunu, se neposredno pripoznajo v posebni sestavini kapitala – prevedbenih rezervah. Pri odtujitvi podjetja v tujini (delni ali celotni) se obravnavani znesek v prevedbeni rezervi prenese v izkaz poslovnega izida.

Finančni inštrumenti

Osnovni finančni inštrumenti

Osnovni finančni inštrumenti vključujejo naložbe v kapital in dolžniške vrednostne papirje, poslovne in druge terjatve, denarna sredstva in njihove ustreznike, prejeta in dana posojila ter poslovne in druge obveznosti.

Osnovni finančni inštrumenti se na začetku pripoznajo po njihovi pošteni vrednosti. Vrednost inštrumenta, ki ni pripoznana po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, se poveča še za stroške posla, ki neposredno izhajajo iz nakupa ali izdaje inštrumenta. Po začetnem pripoznanju se osnovni finančni inštrumenti izmerijo na način, ki je opredeljen v nadaljevanju.

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki obsegajo denar v blagajni in vloge na vpogled. Prekoračitve na tekočem računu pri banki, ki jih je mogoče poravnati na poziv in so sestavni del vodenja denarnih sredstev v skupini, so v izkazu finančnega izida vključene med sestavine denarnih sredstev in njihovih ustreznikov.

Obračunavanje finančnih prihodkov in odhodkov je opisano v okviru računovodskih usmeritev v poglavju Finančni prihodki in odhodki.

Finančna sredstva na razpolago za prodajo

Naložbe skupine v kapitalske vrednostnice in določene dolžniške vrednostne papirje so razvrščene kot finančna sredstva, ki so na razpolago za prodajo. Po začetnem pripoznanju so te naložbe izmerjene po pošteni vrednosti. Spremembe poštene vrednosti so pripoznane neposredno v kapitalu. Ko se pripoznanje naložbe odpravi, se s tem povezani dobiček ali izguba prenese v poslovni izid. Izgube zaradi oslabitve ter pozitivne in negativne tečajne razlike pri denarnih sredstvih na razpolago za prodajo so pripoznane v poslovnem izidu.

Naložbe po pošteni vrednosti skozi poslovni izid

Inštrument je razvrščen po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, če je v posesti za trgovanje ali če je kot takšen določen po začetnem pripoznanju. Finančni inštrumenti so določeni po pošteni vrednosti skozi poslovni izid pod pogojem, da je skupina zmožna upravljati te naložbe, kot tudi odločati o nakupih in prodajah na podlagi poštene vrednosti in v skladu s sprejeto strategijo za področje naložb. Po začetnem pripoznanju se pripadajoči stroški posla pripoznajo v poslovnem izidu ob njihovem nastanku. Finančni inštrumenti po pošteni vrednosti skozi poslovni izid so merjeni po pošteni vrednosti, znesek spremembe poštene vrednosti pa se pripozna v poslovnem izidu.

Terjatve in posojila

Ostali osnovni finančni inštrumenti so merjeni po odplačni vrednosti z uporabo metode efektivnih obresti in zmanjšani za znesek izgub zaradi oslabitve.

Izvedeni finančni inštrumenti

Skupina uporablja izvedene finančne inštrumente za varovanje pred izpostavljenostjo valutnim in obrestnim tveganjem. Vgrajene izvedene finančne inštrumente je treba ločiti od gostiteljske pogodbe in jih obračunati kot izvedeni finančni inštrument, samo če gospodarske značilnosti in tveganja vgrajenega izvedenega finančnega inštrumenta niso tesno povezana z gospodarskimi značilnostmi in tveganji gostiteljske pogodbe, če poseben inštrument z enakimi določbami kot vgrajeni izvedeni finančni inštrument zadošča opredelitvi izvedenega finančnega inštrumenta in če se sestavljeni inštrument ne izmeri po pošteni vrednosti skozi poslovni izid.

Izvedeni finančni inštrumenti se na začetku pripoznajo po pošteni vrednosti. S poslom povezani stroški se pripoznajo v poslovnem izidu, in sicer ob njihovem nastanku. Po začetnem pripoznanju se izvedeni finančni inštrumenti merijo po pošteni vrednosti, pripadajoče spremembe pa se obravnavajo, kot je opisano v nadaljevanju.

Gospodarska varovanja pred tveganji

Z izvedenimi finančnimi inštrumenti, ki ne izpolnjujejo pogojev za posebno računovodsko obračunavanje varovanja pred tveganji (hedge accounting), skupina izvaja gospodarsko varovanje pred tveganji. Te izvedene finančne inštrumente uporablja za varovanje denarnih sredstev in obveznosti, izraženih v tuji valuti in za varovanje sredstev, ki so izpostavljena tveganju spremembe obrestnih mer. Spremembe poštene vrednosti teh izvedenih finančnih inštrumentov so v izkazu poslovnega izida pripoznane kot del finančnih prihodkov in odhodkov.

Osnovni kapital

Odkup lastnih delnic ali deležev

Ob odkupu lastnih delnic ali deležev, ki se izkazujejo kot del osnovnega kapitala, se znesek plačanega nadomestila, vključno s stroški, ki se neposredno nanašajo na odkup, pripozna kot sprememba v kapitalu. Odkupljene delnice ali deleži se izkazujejo kot lastne delnice in se odštejejo od kapitala.

Dividende

Dividende se pripoznajo v računovodskih izkazih skupine v obdobju, v katerem je bil sprejet sklep skupščine delničarjev o izplačilu dividend.

Nepremičnine, naprave in oprema

Nepremičnine, naprave in oprema so izkazane po svoji nabavni vrednosti oziroma po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrano izgubo zaradi oslabitve (glej računovodsko usmeritev Oslabitev sredstev). Nepremičnine, naprave in oprema, ki so bili na njihovo pošteno vrednost prevrednoteni 1. 1. 2004 oziroma na dan prehoda na MSRP, se izmerijo na osnovi njihove poštene vrednosti na ta datum.

Nabavna vrednost zajema stroške, ki se neposredno pripisujejo nabavi sredstev. Nabavna vrednost v družbi izdelanega sredstva zajema stroške materiala, neposredne stroške dela in ostale stroške, ki jih je mogoče neposredno pripisati usposobitvi sredstva za nameravano uporabo, ter (po potrebi) začetno oceno stroškov razgradnje in odstranitve sredstva ter obnovitev mesta, na katerem se je to sredstvo nahajalo. Nabavljeno programsko opremo, ki pomembno prispeva k funkcionalnosti sredstev, je treba usredstviti kot del opreme.

Deli nepremičnin, naprav in opreme, ki imajo različne dobe koristnosti, se obračunavajo kot posamezna sredstva.

Dobiček ali izguba ob odsvojitvi nepremičnin, naprav in opreme se določi kot razlika med prihodki iz odsvojitve sredstva in njegovo knjigovodsko vrednostjo in izkaže v izkazu poslovnega izida med »drugimi poslovnimi prihodki« oziroma med »drugimi poslovnimi odhodki«

Kasnejši stroški

Skupina v knjigovodski vrednosti nepremičnin, naprav in opreme ob nastanku pripoznava tudi stroške zamenjave posameznega dela tega sredstva, če je verjetno, da bodo prihodnje gospodarske koristi, povezane s sredstvom, pritekale v skupino, in če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Pripoznanje knjigovodske vrednosti zamenjanega dela se odpravi. Vsi ostali stroški so v poslovnem izidu ob nastanku pripoznani kot odhodki, takoj ko do njih pride.

Amortizacija

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega sredstva oziroma njegovih sestavnih delov. Zemljišča in sredstva v pridobivanju se ne amortizirajo.

Ocenjene dobe koristnosti so naslednje:

- za zgradbe	15 do 60 let,
- za naprave in opremo	2 do 20 let,
- za pohištvo	5 let,
- za računalniško opremo	4 do 6 let,
- za transportna sredstva	5 do 15 let.

Neopredmetena sredstva

Dobro ime

Dobro ime, nastalo ob prevzemu odvisne družbe, se nanaša na presežek oziroma razliko med stroškom nabave in deležem skupine v čisti pošteni vrednosti ugotovljenih sredstev, obveznosti in pogojnih obveznosti prevzete družbe.

Dobro ime je izkazano po nabavni vrednosti, zmanjšani za morebitno izgubo zaradi oslabitve.

Raziskovanje in razvijanje

Med neopredmetenimi sredstvi so v zvezi z razvojno-raziskovalno dejavnostjo pripoznani le stroški nakupa registracijske dokumentacije. Vsi stroški, povezani z lastnim razvojno-raziskovalnim delom v skupini, se v poslovnem izidu pripoznajo kot odhodek takoj ob nastanku.

Ostala neopredmetena sredstva

Ostala neopredmetena sredstva, ki jih je pridobila skupina in katerih dobe koristnosti so omejene, so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in za izgube, nabrane zaradi oslabitve (glej računovodsko usmeritev Oslabitev sredstev).

Poraba za znotraj skupine ustvarjene blagovne znamke in dobro ime se v izkazu poslovnega izida pripozna kot odhodek takoj ob nastanku.

Kasnejši stroški

Kasnejši izdatki v zvezi z neopredmetenimi dolgoročnimi sredstvi so usredstveni le v primerih, ko povečujejo prihodnje gospodarske koristi, ki izhajajo iz sredstva, na katero se izdatki nanašajo. Vsi ostali stroški, vključno z znotraj skupine ustvarjenim dobrim imenom in blagovnimi znamkami, so v poslovnem izidu pripoznani kot odhodki, takoj ko do njih pride.

Amortizacija

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti neopredmetenih sredstev (razen dobrega imena, blagovnih znamk in podatkovne baze kupcev) in se začne, ko je sredstvo na razpolago za uporabo.

Ocenjene dobe koristnosti so naslednje:

- za pripoznane stroške razvoja (registracijska dokumentacija)	10 let,
- za programsko opremo	2 do 10 let,
- za ostala neopredmetena sredstva	10 let.

Zaloge

Zaloge surovin in materiala ter pomožnega in embalažnega materiala so ovrednotene po nabavnih cenah z vsemi odvisnimi stroški nabave. Pri izkazovanju zalog materiala skupina uporablja drsečo nabavno ceno. Zaloge nedokončane proizvodnje, polizdelkov in končnih izdelkov se vrednotijo po standardnih cenah, ki poleg neposrednih stroškov materiala vključujejo tudi proizvodjalne stroške ob normalni uporabi proizvodjalnih sredstev, in sicer: neposredne stroške dela, neposreden strošek amortizacije, neposredne stroške storitev, energetskih virov, vzdrževanja, kakovosti. Pri izkazovanju zalog nedokončane proizvodnje, polizdelkov in končnih izdelkov skupina uporablja standardne cene. Količinske enote trgovskega blaga so ovrednotene po nabavni ceni, ki jo sestavljajo kupna cena, uvozne dajatve in neposredni stroški nabave in je zmanjšana za morebitne popuste. Pri izkazovanju zalog trgovskega blaga skupina uporablja drseče nabavne cene.

V bilanci stanja se zaloge vrednotijo po izvorni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju.

Oslabitev sredstev

Finančna sredstva

Skupina na datum poročanja oceni vrednost finančnega sredstva, da presodi, ali obstaja kakšno objektivno znamenje oslabitve sredstva. Finančno sredstvo se šteje za oslABLJENO, če obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidno, da je zaradi enega ali več dogodkov prišlo do zmanjšanja pričakovanih prihodnjih denarnih tokov iz naslova tega sredstva.

Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, izkazanim po odplačni vrednosti, se izračuna kot razlika med neodpisano vrednostjo sredstva in pričakovanimi prihodnjimi denarnimi tokovi, razobrestenimi po izvorni veljavni obrestni meri. Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, namenjenim za prodajo, se izračuna glede na njegovo trenutno pošteno vrednost.

Pri pomembnih finančnih sredstvih se ocena oslabitve izvede posamično. Ocena oslabitve preostalih finančnih sredstev se izvede skupinsko glede na njihove skupne značilnosti pri izpostavljenosti tveganjem.

Vse izgube zaradi oslabilve skupina izkaže v poslovnem izidu obdobja. Morebitno nabrano izgubo v zvezi s finančnim sredstvom, ki je na razpolago za prodajo, pripoznano neposredno v kapitalu, se prenese na poslovni izid.

Izguba zaradi oslabilve se odpravi, če je odpravo izgube zaradi oslabilve mogoče nepristransko povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznanju oslabilve. Pri finančnih sredstvih, izkazanih po odplačni vrednosti, in finančnih sredstvih, namenjenih za prodajo, ki so dolgovni inštrumenti, se odprava izgube zaradi oslabilve izkaže v poslovnem izidu. Odpravo finančnih sredstev, namenjenih za prodajo, ki so lastniški vrednostni papirji, skupina izkazuje neposredno v kapitalu.

Nefinančna sredstva

Skupina ob vsakem datumu poročanja preveri knjigovodsko vrednost nefinančnih sredstev skupine (razen zalog in odloženih terjatev za davke) z namenom, da ugotovi, ali so prisotni znaki oslabilve. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost sredstva. Ocena slabitve dobrega imena se izvede vsakič na datum poročanja.

Oslabitev sredstva ali denar ustvarjajoče enote se pripozna v primeru, ko njegova knjigovodska vrednost presega njegovo nadomestljivo vrednost. Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida. Izguba, ki se pri denar ustvarjajoči enoti pripozna zaradi oslabilve, se razporedi tako, da se najprej zmanjša knjigovodska vrednost dobrega imena, razporejenega na denar ustvarjajočo enoto, nato pa na druga sredstva enote (skupine enot), in to sorazmerno s knjigovodsko vrednostjo vsakega sredstva v enoti.

Nadomestljiva vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote je njena vrednost pri uporabi ali poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, in sicer tista, ki je višja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo. Za namene preizkusa oslabilve se sredstva združijo v najmanjše denar ustvarjajoče enote, ki so najmanjše skupine sredstev, ki ustvarjajo finančne pritoke, v veliki meri neodvisne od finančnih pritokov iz drugih sredstev ali skupin sredstev. Za potrebe preizkusa oslabilve se dobro ime, pridobljeno v poslovni združitvi, razporedi na denar ustvarjajoče enote, za katere se pričakuje, da bodo pridobile koristi od sinergij združitve.

Izguba zaradi oslabilve dobrega imena se ne odpravlja. V zvezi z drugimi sredstvi pa skupina izgube zaradi oslabilve v preteklih obdobjih na datum bilance stanja ovrednoti in tako ugotovi, ali je prišlo do zmanjšanja izgube ali ta celo ne obstaja več. Izguba zaradi oslabilve se odpravi, če je prišlo do spremembe ocen, na podlagi katerih skupina določi nadomestljivo vrednost sredstva. Izguba zaradi oslabilve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odštetju amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabilve.

Dolgoročni zasluži zaposlenih

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Skupina je v skladu z lokalnimi zakonskimi predpisi držav, v katerih se nahajajo obvladujoča družba in odvisne družbe, zavezana k izplačilu jubilejnih nagrad zaposlenim in odpravnin ob njihovi upokojitvi, za kar so oblikovane dolgoročne rezervacije. Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo.

Rezervacije so oblikovane v višini ocenjenih prihodnjih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na dan bilance stanja, za zaposlene v tistih državah, kjer obstaja zakonska obveza za izplačilo odpravnin in jubilejnih nagrad. V izračunu so upoštevani stroški odpravnin ob upokojitvi in strošek vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve. Izbrana letna diskontna obrestna mera znaša 5,85 % in predstavlja donos 10-letnih podjetniških obveznic z visoko boniteto v evro-območju. Pri izračunu je uporabljena metoda projicirane enote. Aktuarski dobički oziroma aktuarske izgube tekočega poslovnega leta se ob ugotovitvi v celoti pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Rezervacije

Rezervacije se pripoznajo, če ima skupina zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti, in če je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi. Skupina rezervacije določi z diskontiranjem pričakovanih prihodnjih denarnih tokov po meri pred obdavčitvijo, ki odraža obstoječe ocene časovne vrednosti denarja in po potrebi tveganja, ki so značilna za obveznost.

Rezervacije za tožbe

Skupina izkazuje rezervacije za tožbe, ki potekajo in so povezane z domnevnimi kršitvami patentov. Vsako leto preveri upravičenost oblikovanih rezervacij glede na stanje spora in verjetnost ugodne ali neugodne rešitve spora. Višina rezervacij se določi glede na znano višino škodnega zahtevka ali glede na pričakovano možno višino, če dejanski zahtevki še ni znan.

Prihodki od prodaje izdelkov in opravljenih storitev

Prihodki od prodaje izdelkov se pripoznajo v izkazu poslovnega izida v trenutku, ko je kupec prevzel vsa pomembna tveganja in koristi, povezane z lastništvom izdelkov. Prihodki iz opravljenih storitev se v izkazu poslovnega izida pripoznajo glede na stopnjo dokončnosti posla na datum bilance stanja.

Prenos tveganj in koristi je odvisen od določil posamezne kupoprodajne pogodbe, praviloma pa do prenosa pride v trenutku, ko je blago odpremljeno iz skladišča skupine.

Prihodki se ne pripoznajo, če se pojavi negotovost glede poplačljivosti nadomestila, z njim povezanih stroškov ali možnosti vračila izdelkov ali pa glede na nadaljnje odločanje o prodanih izdelkih. Prihodki iz prodaje izdelkov in opravljanja storitev se merijo na podlagi prodajnih cen, navedenih v računih ali drugih listinah, zmanjšanih za vračila in popuste, odobrene ob prodaji ali kasneje, tudi zaradi zgodnejšega plačila.

Državne podpore

Državne podpore se v začetku pripoznajo kot odloženi prihodki, ko obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo skupina podpore prejela in da bo izpolnila pogoje v zvezi z njimi. Državne podpore, prejete za kritje stroškov, se pripoznava dosledno kot prihodki v obdobjih, v katerih nastajajo zadevni stroški, ki naj bi jih le-te nadomestile. S sredstvi povezane državne podpore se v izkazu poslovnega izida pripoznava dosledno med drugimi prihodki iz poslovanja v dobi koristnosti posameznega sredstva.

Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki obsegajo obresti od naložb, prihodke od dividend, prihodke od odsvojitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev, spremembe pošteni vrednosti finančnih sredstev po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, pozitivne tečajne razlike in dobičke od inštrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Prihodki od obresti se pripoznajo ob njihovem nastanku z uporabo efektivne obrestne mere. Prihodki od dividend se v izkazu poslovnega izida pripoznajo na dan, ko je uveljavljena delničarjeva pravica do plačila, kar je pri podjetjih, ki kotirajo na borzi, praviloma datum, ko pravica do tekoče dividende preneha biti povezana z delnico.

Finančni odhodki obsegajo stroške izposojanja, negativne tečajne razlike, spremembe pošteni vrednosti finančnih sredstev po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, izgube zaradi oslabitve vrednosti finančnih sredstev in izgube od inštrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Stroški izposojanja se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi efektivnih obresti.

Davek od dobička

Davek od dobička oziroma izgube poslovnega leta vključuje odmerjeni in odloženi davek. Davek od dobička se izkaže v izkazu poslovnega izida, razen v delu, ki je povezan s postavkami, izkazanimi neposredno v kapitalu. Odmerjeni davek se obračuna od obdavčljivega dobička za poslovno leto po davčnih stopnjah, ki veljajo na datum bilance stanja, in od morebitne prilagoditve davčnih obveznosti v povezavi s preteklimi poslovnimi leti.

Pri izkazovanju odloženega davka se uporablja metoda obveznosti po bilanci stanja, pri čemer se upoštevajočasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznosti za potrebe finančnega poročanja in vrednostmi za potrebe davčnega poročanja. Pri tem so izvzete naslednječasne razlike: začetno pripoznanje sredstev ali obveznosti v poslu, kjer ne gre za poslovne združitve in ki ne vpliva niti na računovodski niti na obdavčljivi dobiček, in razlike v zvezi z naložbami v odvisna podjetja in skupaj obvladovana podjetja v tisti višini, za katero obstaja verjetnost, da ne bo popravljena v predvidljivi prihodnosti. Prav tako se odloženi davek ne izkaže, ko gre za obdavčljivečasne razlike ob začetnem pripoznanju dobrega imena. Znesek odloženega davka temelji na pričakovanem načinu povračila oziroma poravnave knjigovodske vrednosti sredstev in obveznosti ob uporabi davčnih stopenj, veljavnih na datum bilance stanja.

Odložena terjatev za davek se pripozna v višini verjetnega razpoložljivega prihodnjega obdavčljivega dobička, v breme katerega bo v prihodnje mogoče uporabiti odloženo terjatev. Odložene terjatve za davek se zmanjšajo za znesek, za katerega ni več verjetno, da bo zanj mogoče uveljaviti davčno olajšavo, povezano s sredstvom.

Čisti dobiček na delnico

Skupina izkazuje osnovno dobičkonosnost delnice, ki jo izračuna tako, da dobiček oziroma izgubo, ki pripada navadnim delničarjem, deli s tehtanim povprečnim številom navadnih delnic v poslovnem letu. Popravljeni čisti dobiček na delnico je enak osnovnemu dobičku, ker vse delnice skupine pripadajo istemu razredu navadnih imenskih kosovnih delnic.

Poročanje po odsekih

Odsek je prepoznavni sestavni del skupine, ki se ukvarja z določenimi izdelki ali storitvami (področni odsek) ali z izdelki in storitvami v posebnem, geografsko definiranim gospodarskem okolju (območni odsek) ter se med seboj razlikujejo po tveganjih in donosih. Informacije po odsekih so izkazane po področnih in območnih odsekih skupine. Poročanje skupine po odsekih temelji na območnih odsekih, ki jih podpirata tudi način vodenja v okviru skupine in sistem notranjega poročanja.

Cene prenosov med odseki so določene na čisti poslovni podlagi.

Območni odseki skupine so Evropska unija, Jugovzhodna Evropa in Vzhodna Evropa. Med področnimi odseki ima odsek izdelkov za humano uporabo tako po vrednosti prodaje kot tudi po vrednosti uporabljenih sredstev več kot 90-odstotni delež v skupini.

Poslovni izidi, sredstva in obveznosti po območnih odsekih vsebujejo tiste postavke, ki jih je mogoče pripisati neposredno odseku, in tiste, ki jih je mogoče utemeljeno razporediti na odsek. Nerazporejene postavke vključujejo predvsem finančne naložbe in z njimi povezane prihodke, dana in prejeta posojila ter z njimi povezane odhodke, skupna sredstva in odhodke centrale, obveznosti iz rezervacij za tožbe ter terjatve in obveznosti za davek iz dobička.

Naložbe odseka v dolgoročna sredstva obsegajo celotne stroške, nastale v tekočem poslovnem letu iz naslova pridobitve nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev, brez dobrega imena.

Novi standardi in pojasnila, ki še niso stopili v veljavo

V nadaljevanju navajamo nove standarde, dopolnitve standardov in pojasnila k standardom, ki za leto, ki se je končalo 31. 12. 2007 še niso veljala, zato jih skupina pri pripravi konsolidiranih računovodskih izkazov ni upoštevala.

1. *MSRP 8 Poslovni odseki*
V poročanje po odsekih uvaja t. i. poslovodni pristop, ki ga bo skupina morala upoštevati pri pripravi računovodskih izkazov za poslovno leto 2009. Informacije o odsekih skupina trenutno prikazuje po področnih in območnih odsekih (glej pojasnilo št. 5).
2. *MRS 23 Stroški izposojanja*
Prenovljeni MRS 23 ne daje več možnosti pripoznavanja stroškov izposojanja kot odhodkov in zahteva, da podjetje stroške izposojanja, ki jih je mogoče pripisati neposredno nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi, usredstvi kot del nabavne vrednosti zadevnega sredstva. Skupina ga bo morala začeti uporabljati pri pripravi konsolidiranih računovodskih izkazov za poslovno leto 2009, kar bo predstavljalo spremembo v računovodskih usmeritvah skupine. V skladu s prehodnimi določbami bo skupina prenovljeni MRS 23 uporabila pri tistih sredstvih, pri katerih se bo usredstvenje stroškov izposojanja začelo na dan, ko bo sprememba stopila v veljavo, ali pozneje.
3. *OPMSRP 11, MSRP 2 Transakcije z delnicami skupine in z lastnimi delnicami*
Določa, da se plačila z delnicami, pri katerih podjetje prejme blago ali storitve kot plačilo za lastne kapitalske inštrumente, obračuna kot poravnava s kapitalom, ne glede na to, kako so bili lastni kapitalski inštrumenti pridobljeni. OPMSRP 11 bo skupina morala upoštevati pri pripravi računovodskih izkazov za poslovno leto 2008, pri čemer ga bo morala uporabiti za nazaj. Na konsolidirane računovodske izkaze ne bo vplival.
4. *OPMSRP 12 Dogovori o storitvenih koncesijah*
Daje navodila glede določenih vprašanj pri izkazovanju in vrednotenju v zvezi s koncesijami za javne storitve. Skupina ga bo morala upoštevati pri pripravi izkazov za poslovno leto 2008, vendar ne pričakujemo, da bo vplival na konsolidirane računovodske izkaze.
5. *OPMSRP 13 Programi zvestobe kupcev*
Nanaša se na računovodstvo podjetij, ki izvajajo programe zvestobe kupcev ali so v njih drugače udeležena. Nanaša se na tiste programe zvestobe, v katerih kupci pridobijo pravico do nagrade, kot je na primer brezplačno ali cenovno ugodnejše blago ali storitve. Skupina ga bo morala upoštevati pri pripravi izkazov za poslovno leto 2009, ne bo pa pomembneje vplival na konsolidirane računovodske izkaze.
6. *OPMSRP 14, MRS 19 Omejitve v zvezi s sredstvi določenih zaslužkov, minimalne stopnje kapitaliziranosti in njihove medsebojne povezanosti*
Pojasnjuje, kdaj se šteje, da so povračila ali zmanjšanja prihodnjih prispevkov v zvezi s sredstvi določenih zaslužkov na voljo, ter daje navodila glede vpliva zahteve po minimalni stopnji kapitaliziranosti (MFR) na takšna sredstva. Pojasnjuje tudi, kdaj lahko MFR privede do obveznosti. Skupina ga bo morala upoštevati pri pripravi izkazov za poslovno leto 2008, vendar ne pričakujemo, da bo vplival na konsolidirane računovodske izkaze.

3. Določanje poštene vrednosti

Glede na računovodske usmeritve skupine in zahtevana razkritja je treba v številnih primerih določiti pošteno vrednost tako finančnih kot tudi nefinančnih sredstev in obveznosti. Poštene vrednosti posameznih skupin sredstev za potrebe merjenja oziroma poročanja je skupina določila po metodah, ki so opisane v nadaljevanju.

Kjer so potrebna dodatna pojasnila v zvezi s predpostavkami za določitev poštenih vrednosti, so ta navedena v razčlenitvah k posameznim postavkam sredstev oziroma obveznosti skupine.

Nepremičnine, naprave in oprema

Poštena vrednost nepremičnin, naprav in opreme iz poslovnih združitvev je njihova tržna vrednost. Tržna vrednost nepremičnin je enaka ocenjeni vrednosti, po kateri bi se lahko nepremičnina na dan cenitve in po ustreznem trženju izmenjala v preišljenem poslu med voljnim prodajalcem in voljnim kupcem, pri čemer so stranke dobro obveščene in ravnajo razumno, neprisiljeno in neodvisno (arm's length transaction). Tržna vrednost naprav, opreme in inventarja temelji na ponujeni tržni ceni podobnih predmetov.

Neopredmetena sredstva

Poštena vrednost patentov in blagovnih znamk, pridobljenih pri poslovnih združitvah, temelji na ocenjeni diskontirani prihodnji vrednosti licenčnin, katerih plačilo zaradi lastništva patenta oziroma blagovne znamke ne bo potrebno. Poštena vrednost ostalih neopredmetenih sredstev se določi kot sedanja vrednost ocenjenih prihodnjih denarnih tokov, za katere se pričakuje, da bodo izhajali iz njihove uporabe in morebitne prodaje.

Zaloge

Poštena vrednost zalog v poslovnih združitvah se določi na podlagi njihove pričakovane prodajne vrednosti pri rednem poslovanju, zmanjšane za ocenjene stroške dokončanja in prodaje ter primeren pribitek glede na količino dela, vloženega v dokončanje posla in prodajo zalog.

Naložbe v lastniške in dolžniške vrednostne papirje

Poštena vrednost finančnih sredstev po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, finančnih naložb v posesti do zapadlosti v plačilo in za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev se za vrednostne papirje tujih izdajateljev določa glede na zaključno ceno (close price), za slovenske naložbe pa po enotnem tečaju na dan poročanja. Poštena vrednost finančnih naložb v posesti do zapadlosti v plačilo se določa samo za potrebe poročanja.

Poslovne in druge terjatve

Poštena vrednost poslovnih in drugih terjatev se izračuna kot sedanja vrednost prihodnjih denarnih tokov, razobrestenih po tržni obrestni meri na datum poročanja.

Izvedeni inštrumenti

Poštena vrednost rokovnih poslov je enaka njihovi ponujeni tržni ceni na datum poročanja, če je ta na voljo. Če ta ni na voljo, se poštena vrednost določi kot razlika med pogodbeno vrednostjo rokovnega posla in trenutno ponujeno vrednostjo rokovnega posla ob upoštevanju preostale dospelosti posla z obrestno mero brez tveganja (na podlagi državnih obveznic).

Poštena vrednost obrestne zamenjave je enaka tržni ceni na dan bilance stanja.

Osnovne finančne obveznosti

Poštena vrednost se za potrebe poročanja izračuna na podlagi sedanje vrednosti prihodnjih izplačil glavnice in obresti, diskontiranih po tržni obrestni meri na datum poročanja.

Izkaz finančnega izida

Izkaz finančnega izida je pripravljen po posredni metodi na podlagi postavk v bilanci stanja dne 31. 12. 2007 in 31. 12. 2006, izkaza poslovnega izida za leto, ki se je končalo 31. 12. 2007, in dodatnih podatkov, ki so potrebni za prilagoditev pritokov in odtokov.

4. Obvladovanje finančnega tveganja

Hitra rast poslovanja in široka mednarodna prisotnost skupine Krka pomeni tudi izpostavljenost različnim vrstam tveganj. V skupini Krka zato vsa obvladljiva tveganja upravljamo z ustreznimi mehanizmi, za njihovo obvladovanje pa so zadolžene različne organizacijske enote.

Poslovna tveganja obvladujemo decentralizirano, finančna tveganja pa spremlja Finančni sektor družbe, ki jih centralizirano obvladuje. Vodstvo družbe odobri ustrezne ukrepe in mehanizme za obvladovanje tveganj, prav tako pa je seznanjeno tudi z učinkovitostjo sprejetih ukrepov.

Vsa tveganja sistematično spremljamo, pri finančnih tveganjih pa uporabljamo tudi ustrezne kvantitativne metode za proučevanje izpostavljenosti in velikosti potencialne škode. Zaradi velike pozornosti, ki jo skupina namenja obvladovanju tveganj, smo v letu 2007 učinkovito upravljali z navedenimi tveganji in zmanjšali njihov negativni vpliv na poslovanje.

V nadaljevanju navajamo kratek povzetek politike upravljanja s finančnimi tveganji, kar je podrobneje razloženo v poslovnem delu letnega poročila.

Kreditno tveganje

Izpostavljenost skupine Krka kreditnemu tveganju je odvisna od posameznih kupcev in od gospodarskih razmer v posameznih državah. Skupina dosega prihodke od prodaje na petih, po prodajnem deležu dokaj uravnoteženih regijah, tako da koncentracija kreditnega tveganja z geografskega vidika ni izrazita. Zaradi velikega števila različnih kupcev se tveganje ne koncentrira na posameznem poslovnem partnerju.

Kreditno kontrolo za skupino Krka centralizirano izvaja Služba za upravljanje s tveganji. Za kupce odvisnih družb in obvladujoče družbe so uveljavljeni enotni postopki in pravila. Pri novih kupcih pa najprej opravi analizo njihove kreditne sposobnosti, preden jim ponudi standardne pogoje dobave in plačil.

Učinki kreditne kontrole so pozitivni in se kažejo v zmanjševanju skupne vsote zapadlih terjatev, izboljševanju starostne strukture zapadlih in celotnih terjatev ter ugodnejšem razmerju med povprečnim stanjem terjatev do kupcev in vrednostjo prodaje.

Ocenjujemo, da je kreditno tveganje dobro obvladovano. V letu 2007 nismo zabeležili vrednostno pomembnejših odpisov terjatev zaradi neplačil kupcev.

Likvidnostno tveganje

Pri obvladovanju likvidnostnega tveganja proučujemo, ali je skupina zmožna poravnati tekoče poslovne obveznosti in ali je z ustvarjenim denarnim tokom zmožna poravnati obveznosti iz financiranja.

Potrebo po likvidnih sredstvih ugotavljamo s tedenskim, mesečnim in večmesečnim načrtovanjem denarnih tokov, pri čemer morebitne primanjkljaje v denarnih sredstvih, ki jih ne bi mogli pokriti iz tekočega poslovanja, zagotavljamo z vnaprej dogovorjenimi kreditnimi linijami pri bankah, medtem ko morebitne presežke denarnih sredstev vlagamo v likvidne kratkoročne finančne naložbe. V letu 2007 smo za izboljšanje kratkoročne in dolgoročne likvidnosti optimizirali spremljanje stanja denarnih sredstev v skupini in dodelali sistem načrtovanja likvidnosti.

Kazalniki tekoče likvidnosti (kratkoročni, hitri in pospešeni koeficient), skupaj s kazalniki, ki prikazujejo upravljanje s kratkoročnimi sredstvi in obveznostmi, so primerljivi s kazalniki ostalih podjetij iz panoge. Zmanjšuje se delež obratnega kapitala v prihodkih od prodaje skupine Krka, kar kaže na uspešnejše upravljanje s terjatvami in obveznostmi.

Poleg vidika poravnavanja tekočih obveznosti ugotavljamo tudi, ali je skupina z ustvarjenim denarnim tokom sposobna poravnati obveznosti iz najetih posojil in ostale obveznosti iz financiranja. Vrednost kazalnikov prikazuje zelo majhno likvidnostno tveganje skupine.

Valutno tveganje

Zaradi razvejanega mednarodnega poslovanja je skupina Krka izpostavljena tveganju sprememb deviznih tečajev. Ključno tečajno tveganje za skupino je spremenljivost tečaja ameriškega dolarja, kot pomembnejše pa smo identificirali tudi valute, ki so definirane z lokacijo naših ključnih družb v tujini. Mednje uvrščamo poljski zlot, ruski rubelj, hrvaško kuno in makedonski denar.

V letu 2007 smo aktivno upravljali tveganje sprememb vrednosti ameriškega dolarja, tveganja spremembe vrednosti preostalih valut pa nismo varovali.

Del načrtovane odprte pozicije v ameriških dolarjih za posamezna obdobja smo v skladu s politiko upravljanja tečajnega tveganja zavarovali z uporabo izvedenih finančnih inštrumentov, del pa je ostal nezavarovan. Za zavarovanje smo uporabili enostavne izvedene finančne inštrumente, kot so navadne terminske pogodbe in valutne opcije.

Skupina Krka je v letu 2007 zaradi padca vrednosti ameriškega dolarja ustvarila negativne tečajne razlike iz naslova plačil in iz naslova prevrednotenja dolarskih sredstev. Z izvedenimi finančnimi inštrumenti smo ustvarili pozitivne finančne učinke, vendar premajhne, da bi lahko v celoti nevtralizirali negativne tečajne razlike.

Tveganje spremembe obrestne mere

Konec leta 2007 je imela skupina za vsa dolgoročna posojila, vezana na 6-mesečni LIBOR za ameriški dolar, v celoti zavarovano tveganje spremembe obrestne mere.

Za dve novi dolgoročni posojili, vezani na 6-mesečni EURIBOR, pa tveganja spremembe obrestne mere do konca leta 2007 nismo zavarovali, saj se trend zviševanja ključne obrestne mere evropske centralne banke zaustavlja. Konec leta 2007 imamo tako zavarovano samo petino glavnice dolgoročnih posojil, vezanih na 6-mesečni EURIBOR.

Upravljanje s kapitalom

Uprava se je odločila za ohranjanje velikega kapitalskega obsega, da bi tako zagotovila zaupanje vseh deležnikov in nadaljnji razvoj skupine Krka. Kot enega od strateških kazalnikov je skupina opredelila donosnost kapitala kot razmerje med doseženim čistim dobičkom večinskih lastnikov in povprečno vrednostjo lastniškega kapitala večinskih lastnikov. Skupina si prizadeva za ohranjanje ravnotežja med večjimi donosi, ki bi jih omogočili z večjo zadolženostjo, ter prednostmi in varnostjo močne kapitalske strukture.

Skupina Krka sledi politiki zmerne povečevanja višine dividend, ki jih izplačuje enkrat na leto. Predlog višine dividende oblikujeta uprava in nadzorni svet obvladujoče družbe. Dividende se izplačajo iz bilančnega dobička obvladujoče družbe, ki se oblikuje v skladu z veljavnimi predpisi v Sloveniji, sklep o njegovi uporabi pa sprejme skupščina delničarjev.

Obvladujoča družba skupine Krka ima v skladu s sklepom skupščine delničarjev oblikovan sklad lastnih delnic do višine 5 % osnovnega kapitala. Na dan 31. 12. 2007 je bilo lastnih delnic 1.626.620, kar je 4,6 % osnovnega kapitala.

Skupina Krka nima posebnih ciljev glede deleža lastništva zaposlenih in nima nobenega programa delniških opcij. V letu 2007 v skupini ni prišlo do spremembe v načinu upravljanja s kapitalom. Niti obvladujoča družba niti njene odvisne družbe niso predmet kapitalskih zahtev, ki bi jih določili regulatorni organi.

5. Območni in področni odseki

Skupina poroča po območnih in področnih odsekih. Kot primarne je opredelila območne odseke. Prihodki območnih odsekov so prikazani glede na geografsko lokacijo kupcev. Tudi sredstva so prikazana glede na dejansko geografsko lokacijo. Velik del nepremičnin in premičnin je lociran na sedežu obvladujoče družbe. Pri tem je treba upoštevati, da so sredstva obvladujoče družbe v veliki meri namenjena tudi za dejavnosti (proizvodnja, skladiščenje, kontrola kakovosti ...), ki so povezane z drugimi geografskimi območji.

Prihodki, stroški, sredstva in obveznosti, ki jih ni mogoče neposredno pripisati odsekom ali jih ni možno zanesljivo razdeliti na odseke glede na določene kriterije, so prikazani v okviru postavke »nerazporejeno«.

Območni odseki

	Evropska unija		Jugovzhodna Evropa		Vzhodna Evropa		Ostalo		Izločitve		Nerazporejeno		Skupaj	
	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006
v tisočih EUR														
Prihodki od prodaje zunaj skupine	489.086	399.521	86.095	73.926	182.974	180.685	22.763	13.823	0	0	0	0	780.918	667.955
Prodaja znotraj skupine	79.648	62.458	52.291	41.946	36.533	28.912	0	0	-168.472	-133.316	0	0	0	0
Skupaj prodaja	568.734	461.979	138.386	115.872	219.507	209.597	22.763	13.823	-168.472	-133.316	0	0	780.918	667.955
Rezultat odseka	150.482	96.224	27.542	29.771	13.409	41.490	1.269	457	0	0	0	0	192.702	167.942
Drugi poslovni prihodki											4.216	3.564	4.216	3.564
Nerazporejeni stroški											-13.985	-21.011	-13.985	-21.011
Dobiček iz poslovanja													182.933	150.495
Neto finančni prihodki/odhodki											-7.999	-1.739	-7.999	-1.739
Davek iz dobička											-42.081	-36.670	-42.081	-36.670
Čisti dobiček poslovnega leta													132.853	112.086
Skupaj sredstva	715.390	589.708	80.769	71.167	132.113	119.706	11.239	6.455	0	0	181.907	92.092	1.121.418	879.128
Neopredmetena sredstva	119.439	13.003	3.083	2.926	6.538	7.045	794	526	0	0	0	0	129.854	23.500
Skupaj obveznosti	284.690	183.915	44.275	30.851	99.040	86.776	12.500	6.681	0	0	0	0	440.505	308.223
Investicije	105.769	98.426	4.270	2.970	5.042	2.513	0	0	0	0	0	0	115.081	103.909
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	27.317	23.865	3.695	2.993	7.747	7.697	401	227	0	0	12.119	8.251	51.279	43.033
Amortizacija neopredmetenih sredstev	3.570	2.595	657	622	1.287	1.352	154	102	0	0	0	0	5.668	4.671
Slabitve nepremičnin, naprav in opreme, neopredmetenih sredstev ter ostalih dolgoročnih sredstev											55	60	55	60

Področni odseki

v tisočih EUR	Izdelki za humano uporabo		Ostalo		Skupaj	
	2007	2006	2007	2006	2007	2006
Prodaja	724.544	616.483	56.374	51.472	780.918	667.955
Investicije	108.515	100.244	6.566	3.665	115.081	103.909
Sredstva	1.054.799	827.857	66.619	51.271	1.121.418	879.128

6. Pridobitev odvisnih družb**Prevzem družbe TAD Pharma**

Krka, d. d., Novo mesto kot obvladujoča družba skupine je 15. 11. 2007 prevzela nemško družbo TAD Pharma. To je Krkin prvi prevzem, ki pomeni dopolnitev dosedanje organske rasti in hkrati izboljšanje Krkinega položaja v generični farmacevtski industriji v zahodni Evropi. Pred prevzemom je bila družba Krka v Nemčiji prisotna prek svojih partnerjev, s prevzemom TAD Pharme pa na nemškem tržišču, ki je največje tržišče farmacevtskih izdelkov v Evropi, nastopa neposredno.

Družba je osredotočena na zdravila za zdravljenje bolezni srca in žilja, osrednjega živčevja in sečil. TAD Pharma ima v svoji ponudbi 296 izdelkov, od tega 185 izdelkov za domače tržišče in 111 izdelkov za izvoz. Razpolaga z registracijami izdelkov za 115 molekul. Vse to se dobro dopolnjuje s Krkino bogato ponudbo obstoječih izdelkov in izdelkov v razvoju, ki so rezultat vertikalno integriranega poslovnega modela.

Krka je s prevzemom pridobila 100-odstotni lastniški delež TAD Pharme – vse njene poslovne dejavnosti, opremo in nepremičnine. Pridobila je tudi 2,5 hektara dodatnega zemljišča za morebitno širitev. Kupnina je znašala 97 milijonov EUR.

V nadaljevanju je prikazana razporeditev ugotovljenih razlik med knjigovodsko in pošteno vrednostjo sredstev in obveznosti prevzete družbe na njena posamezna razpoznavna sredstva.

v tisočih EUR	Pojasnila	Knjigovodska vrednost pred prevzemom	Prilagoditev na pošteno vrednost	Pripoznan vrednost po prevzemu
Nepremičnine, naprave in oprema	14	6.729	1.623	8.352
Neopredmetena sredstva	15	8.514	54.208	62.722
– registracijska dokumentacija		6.666	9.807	16.473
– seznam lokalnih kupcev		0	376	376
– registracijska dokumentacija v pridobivanju		0	1.998	1.998
– avans		1.848	0	1.848
– blagovna znamka TAD		0	42.027	42.027
Zaloge		18.035	5.569	23.604
Terjatve		13.133	0	13.133
Denar in denarni ustrezniki		957	0	957
Posojila		-17.444	0	-17.444
Obveznosti do dobaviteljev		-14.915	0	-14.915
Rezervacije		-4.935	215	-4.720
Odložena terjatev/obveznost za davek	13	655	-17.622	-16.967
Neto razpoznavna sredstva in obveznosti skupaj z alokacijo		10.729	43.993	54.722
Dobro ime ob prevzemu	15			42.278
Kupnina/nabavna vrednost				97.000
Denarna sredstva, pridobljena ob prevzemu				-957
Neto odliv/finančni tok				96.043

Razlika, ki je ni bilo moč pripisati posameznim vrstam prevzetih sredstev in obveznosti, predstavlja dobro ime, pripoznano ob akviziciji in znaša 42.278 tisoč EUR. Dobro ime je možno pripisati dejstvu, da ima prevzeta družba TAD Pharma razvito marketinško-prodajno mrežo in proizvodno-razvojne zmogljivosti ter izkušeno vodstveno ekipo, zato pričakujemo dobro sodelovanje in dobre sinergijske učinke po prevzemu.

Družba TAD Pharma ima pogojne obveznosti, ki so konec leta 2007 znašale 4.033 tisoč EUR. Pretežni del predstavlja bančna garancija za prejeto predplačilo za registracijsko dokumentacijo.

Stroški storitev v skupni vrednosti 142 tisoč EUR, ki so jih v povezavi s prevzemom družbe TAD Pharma opravile zunanje svetovalne družbe, so v celoti pripoznani v izkazu poslovnega izida skupine za leto 2007.

Knjigovodska vrednost sredstev in obveznosti družbe TAD Pharma pred prevzemom je izkazana v skladu z MSRP. Metode določitve pošteno vrednosti prevzetih sredstev in obveznosti so opisane v nadaljevanju.

Nepremičnine, naprave in oprema

Prilagoditev na pošteno vrednost je vezana na zemljišča in zgradbe. Poštena vrednost teh sredstev je enaka ocenjeni vrednosti, ki bi jih ta sredstva imela v transakciji, ki bi jo prostovoljno in s poznavanjem vseh potrebnih dejstev sklenile nepovezane osebe (arm's length transaction). Tržna vrednost posameznih zemljišč in zgradb temelji na ponujeni tržni ceni podobnih sredstev.

Neopredmetena sredstva

Pri določitvi pošteno vrednosti neopredmetenih sredstev je bilo upoštevano:

- poštena vrednost registracijske dokumentacije je bila določena po metodi neto sedanje vrednosti. Ocena temelji na projekciji poslovanja za 5 let za vsako aktivno substanco, pri izračunu je bila uporabljena diskontna stopnja 9,64 %,

- pri določitvi poštene vrednosti seznama kupcev je bila uporabljena večobdobna metoda presežne vrednosti (multi-period-excess-earnings-method). Ocena temelji na projekciji poslovanja za 5 let, pri izračunu je bila uporabljena diskontna stopnja 4,483 %,
- blagovna znamka TAD je bila ovrednotena po metodi sproščene licenčne pristojbine (relief-from-royalty-method), ta pa temelji na vrednosti hipotetične licenčne pristojbine, ki bi jo bilo treba plačati, če bi sredstvo prejeli od tretje stranke. Hipotetična pristojbina se oceni za vsako leto preostale dobe koristnosti in se diskontira na sedanjo vrednost. Ocena temelji na projekciji poslovanja za 5 let, pri izračunu je bila uporabljena diskontna stopnja 8,14 %, ob upoštevanju 1-odstotne stopnje rasti.

Zaloge

Poštena vrednost zalog je bila ugotovljena za zaloge končnih izdelkov in je določena po pričakovani veleprodajni vrednosti zalog končnih izdelkov, zmanjšani za prodajne stroške, stroške obresti, stroške odpisa zalog in morebitne druge splošne stroške, ki so običajno povezani s prodajo izdelkov.

Izguba družbe TAD Pharma v obdobju od prevzema (od 15. 11. 2007) do konca leta 2007, ki je vključena v poslovni izid skupine, je znašala 576 tisoč EUR.

Povečanje deleža v družbi Golf Grad Otočec

Povečanje deleža v naložbo Terme Krka v družbi Golf Grad Otočec iz 49,71 odstotkov v letu 2006 na 56,37 odstotkov konec leta 2007 je posledica dokapitalizacije v vrednosti 613 tisoč EUR. Višina naložbe in delež v kapitalu sta skladna s sklepom skupščine odvisne družbe, pri čemer znaša višina nevplačanega kapitala 416 tisoč EUR.

7. Drugi poslovni prihodki

v tisočih EUR	2007	2006
Odprava dolgoročnih rezervacij ter državnih podpor in sredstev EU	392	365
Odprava popravkov vrednosti terjatev	490	658
Dobiček pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme	787	982
Ostali poslovni prihodki	2.547	1.559
Skupaj drugi poslovni prihodki	4.216	3.564

8. Stroški dela

v tisočih EUR	2007	2006
Stroški bruto plač in nadomestil	140.187	121.664
Stroški prispevkov socialnih zavarovanj in davka na izplačane plače	29.164	26.775
Ostali stroški dela	8.880	7.213
Odpravnine in jubilejne nagrade	3.644	3.762
Skupaj stroški dela	181.875	159.414

Ostali stroški dela v letu 2007 vključujejo predvsem regres za letni dopust in stroške prevoza na delo.

9. Drugi poslovni odhodki

v tisočih EUR	2007	2006
Dotacije, pomoči	2.608	2.239
Izdatki za varstvo okolja	1.843	1.477
Ostale dajatve	5.824	2.244
Izguba pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme	1.564	1.265
Odpisi in popravki vrednosti zalog	7.063	4.124
Slabitve in odpisi terjatev	1.199	1.242
Ostali poslovni odhodki	4.713	1.760
Skupaj drugi poslovni odhodki	24.814	14.351

Drugi poslovni odhodki so v izkazu poslovnega izida vključeni v stroške splošnih dejavnosti.

10. Finančni prihodki in odhodki

v tisočih EUR	2007	2006
Tečajne razlike	10.210	5.807
Prihodki od obresti	410	733
Sprememba poštene vrednosti finančnih naložb skozi poslovni izid	1.793	1.656
Dobički od prodaje vrednostnih papirjev	2.064	1.081
Prihodki iz izvedenih finančnih inštrumentov	2.626	4.595
– prilivi	2.369	2.404
– sprememba poštene vrednosti	257	2.191
Prihodki iz dividend in drugih deležev v dobičku	252	1.628
Skupaj finančni prihodki	17.355	15.500
Tečajne razlike	-18.315	-10.888
Odhodki za obresti	-4.109	-3.842
Sprememba poštene vrednosti finančnih naložb skozi poslovni izid	-1.694	-550
Odhodki iz izvedenih finančnih inštrumentov	-302	-753
– odlivi	-63	-586
– sprememba poštene vrednosti	-239	-167
Ostali odhodki	-933	-1206
Skupaj finančni odhodki	-25.354	-17.239
Neto finančni izid	-7.999	-1.739

11. Davek iz dobička

v tisočih EUR	2007	2006
Davek	44.366	42.972
Odloženi davek	-2.285	-6.302
Skupaj davek iz dobička	42.081	36.670
Dobiček pred obdavčitvijo	174.934	148.756
Davek, obračunan po 23-odstotni (za leto 2006 25-odstotni) davčni stopnji	40.235	37.189
Davčno nepriznani odhodki	6.175	3.188
Davčne olajšave	-3.836	-5.987
Prihodki, ki zmanjšujejo davčno osnovo	-1.231	-120
Prihodki, ki povečujejo davčno osnovo	156	0
Učinek različnih davčnih stopenj in ostale postavke	582	2.400
Skupaj davek iz dobička	42.081	36.670

Največji delež davčnih olajšav predstavljajo vlaganja v raziskave in razvoj ter ostale olajšave (dodatno pokojninsko zavarovanje, donacije, del plač zaposlenih invalidov ipd.).

12. Nepremičnine, naprave in oprema

v tisočih EUR	31. 12. 2007	31. 12. 2006
Zemljišča	25.234	22.641
Zgradbe	263.249	251.023
Oprema	203.816	171.532
Vlaganja v tuja osnovna sredstva	4.696	108
Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	71.277	55.589
Predujmi za nepremičnine, naprave in opremo	3.972	6.036
Skupaj nepremičnine, naprave in oprema	572.244	506.929

Največja naložba v skupini v letu 2007, vredna 18.431 tisoč EUR, je bila tretja faza projekta Notol, v kateri bomo pakirnico povečali v obsegu, ki bo omogočal vgradnjo novih linij. Projekt bo predvidoma končan v letu 2008. Naložba v gradnjo novih tehtalnic in priročnih skladišč ter rekonstrukcijo skladišča surovin je bila vredna 8.999 tisoč, za novi del obrata za proizvodnjo injekcij pa je bilo namenjenih 6.390 tisoč EUR.

V družbi Krka-Rus v Ruski federaciji smo kupili proizvodno in laboratorijsko opremo v vrednosti 4.055 tisoč EUR. V skupini Terme Krka smo obnovili grad Otočec, v Strunjanu smo zgradili prizidek k zdravstvenemu delu, v Dolenjskih Toplicah pa smo začeli graditi prizidek k hotelu Kristal. Za vse tri naložbe smo namenili 6.056 tisoč EUR.

Tabela gibanja nepremičnin, naprav in opreme (NNO) v letu 2007

v tisočih EUR	Zemljišča	Zgradbe	Oprema	Vlaganja v tuja osnovna sredstva	NNO v pridobivanju	Predujmi	Skupaj
Nabavna vrednost 1. 1. 2007	22.641	421.950	420.290	131	56.158	6.036	927.206
Povečanje ob prevzemu družb	1.836	7.504	2.303	0	52	0	11.695
Nabava	0	0	0	0	107.562	-1.792	105.770
Aktiviranje – prenos s sredstev v pridobivanju	911	22.945	62.985	4.592	-91.086	-493	-146
Odtujitve, manki, viški	-158	-1.640	-9.681	0	0	0	-11.479
Prenos z neopredmetenih sredstev in ostali prenosi	4	-14	211	0	-160	221	262
Nabavna vrednost 31. 12. 2007	25.234	450.745	476.108	4.723	72.526	3.972	1.033.308
Popravek vrednosti 1. 1. 2007	0	-170.927	-248.758	-23	-569	0	-420.277
Amortizacija	0	-18.559	-32.716	-4	0	0	-51.279
Odtujitve, manki, viški in ostalo	0	1.873	9.346	0	-680	0	10.539
Prenos z neopredmetenih sredstev in ostali prenosi	0	117	-164	0	0	0	-47
Popravek vrednosti 31. 12. 2007	0	-187.496	-272.292	-27	-1.249	0	-461.064
Neodpisana vrednost 1. 1. 2007	22.641	251.023	171.532	108	55.589	6.036	506.929
Neodpisana vrednost 31. 12. 2007	25.234	263.249	203.816	4.696	71.277	3.972	572.244

Tabela gibanja nepremičnin, naprav in opreme (NNO) v letu 2006

v tisočih EUR	Zemljišča	Zgradbe	Oprema	Vlaganja v tuja osnovna sredstva	NNO v pridobivanju	Predujmi	Skupaj
Nabavna vrednost 1. 1. 2006	21.567	376.202	370.130	131	65.447	4.159	837.638
Nabava	0	0	0	0	96.633	3.885	100.518
Aktiviranje – prenos s sredstev v pridobivanju	1.131	47.878	58.921	0	-107.930	0	0
Odtujitve, manki, viški	-57	-1.942	-8.943	0	0	0	-10.942
Prenos na neopredmetena sredstva in ostali prenosi	0	-191	182	0	2.008	-2.008	-9
Nabavna vrednost 31. 12. 2006	22.641	421.950	420.290	131	56.158	6.036	927.206
Popravek vrednosti 1. 1. 2006	0	-156.155	-229.989	-19	0	0	-386.163
Amortizacija	0	-16.218	-26.811	-4	0	0	-43.033
Odtujitve, manki, viški in ostalo	0	1.444	8.035	0	-569	0	8.910
Prenos na neopredmetena sredstva in ostali prenosi	0	2	7	0	0	0	9
Popravek vrednosti 31. 12. 2006	0	-170.927	-248.758	-23	-569	0	-420.277
Neodpisana vrednost 1. 1. 2006	21.567	220.047	140.141	112	65.447	4.159	451.475
Neodpisana vrednost 31. 12. 2006	22.641	251.023	171.532	108	55.589	6.036	506.929

Na osnovi sklenjenih pogodb, ki so povezane z nadaljevanjem naložb v teku, je bilo konec leta 2007 stanje znanih prihodnjih obveznosti, povezanih s pridobitvijo nepremičnin, naprav in opreme, 53.410 tisoč EUR.

13. Neopredmetena sredstva

v tisočih EUR	31. 12. 2007	31. 12. 2006
Dobro ime	42.278	0
Stroški razvijanja	2.784	2.847
Dolgoročne premoženjske pravice	76.398	16.596
Neopredmetena sredstva v pridobivanju	8.394	4.057
Skupaj neopredmetena sredstva	129.854	23.500

Skupina je v letu 2007 izkazala dobro ime iz naslova nakupa odvisne družbe TAD Pharma, ki je bila prvič vključena v uskupinjevanje.

Dolgoročne premoženjske pravice vključujejo blagovno znamko TAD v višini 42.027 tisoč EUR ter registracijsko dokumentacijo in programsko opremo.

Med neopredmetenimi dolgoročnimi sredstvi v pridobivanju so zajeta predvsem plačila za registracijsko dokumentacijo za nova zdravila.

Tabela gibanja neopredmetenih sredstev (NS) v letu 2007

v tisočih EUR	Dobro ime	Stroški razvijanja	Dolgoročne premoženjske pravice	NS v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost 1. 1. 2007	0	7.156	26.583	4.057	37.796
Povečanje ob prevzemu družb	42.278	0	60.327	2.367	104.972
Nabava	0	0	30	7.489	7.519
Prenos s sredstev v pridobivanju	0	1.584	5.741	-7.325	0
Odtujitve	0	-466	-33	0	-499
Prenosi na nepremičnine, naprave in opremo	0	0	-247	-6	-253
Nabavna vrednost 31. 12. 2007	42.278	8.274	92.401	6.582	149.535
Popravek vrednosti 1. 1. 2007	0	-4.309	-9.987	0	-14.296
Amortizacija	0	-1.186	-4.464	-15	-5.665
Odtujitve	0	1	33	0	34
Prenosi na nepremičnine, naprave in opremo	0	4	242		246
Popravek vrednosti 31. 12. 2007	0	-5.490	-14.176	-15	-19.681
Neodpisana vrednost 1. 1. 2007	0	2.847	16.596	4.057	23.500
Neodpisana vrednost 31. 12. 2007	42.278	2.784	78.225	6.567	129.854

Tabela gibanja neopredmetenih sredstev (NS) v letu 2006

v tisočih EUR	Stroški razvijanja	Dolgoročne premoženjske pravice	NS v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost 1. 1. 2006	5.587	21.561	3.519	30.667
Nabava	0	0	7.276	7.276
Prenos s sredstev v pridobivanju	1.739	5.020	-6.738	21
Odtujitve	-170	-7	0	-177
Prenosi z nepremičnin, naprav in opreme	0	9	0	9
Nabavna vrednost 31. 12. 2006	7.156	26.583	4.057	37.796
Popravek vrednosti 1. 1. 2006	-3.068	-6.601	0	-9.669
Amortizacija	-1.243	-3.428	0	-4.671
Odtujitve	2	51	0	53
Prenosi z nepremičnin, naprave in opremo	0	-9	0	-9
Popravek vrednosti 31. 12. 2006	-4.309	-9.987	0	-14.296
Neodpisana vrednost 1. 1. 2006	2.519	14.960	3.519	20.998
Neodpisana vrednost 31. 12. 2006	2.847	16.596	4.057	23.500

14. Naložbe v pridružene družbe

V skupini Krka konec leta 2007 ni več nobene pridružene družbe, ker je družba Terme Krka svoj delež v pridruženi družbi Golf Grad Otočec, d. o. o. povečala na 56,37 %.

15. Dana posojila

v tisočih EUR	31. 12. 2007	31. 12. 2006
Dolgoročno dana posojila	3.531	3.564
Kratkoročno dana posojila	1.510	1.095
Skupaj dana posojila	5.041	4.659

Obvladujoča družba in nekatere družbe v skupini dajejo v skladu z internimi akti svojim sodelavcem posojila, predvsem za stanovanjske namene. Posojila obvladujoče družbe se obrestujejo po letni obrestni meri, ki je enaka v času sklenitve pogodbe priznani obrestni meri, ki jo določi minister za finance na podlagi zakona, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb za potrebe določanja obresti med povezanimi osebami. Odplačilna doba je največ 15 let.

16. Finančne naložbe

v tisočih EUR	31. 12. 2007	31. 12. 2006
Dolgoročne finančne naložbe	10.981	6.737
– delnice in deleži, razpoložljivi za prodajo	10.721	6.477
– druge dolgoročne finančne naložbe	260	260
Kratkoročne finančne naložbe, vključno z izvedenimi finančnimi inštrumenti	2.936	22.972
– delnice in deleži za trgovanje	538	11.890
– kratkoročne finančne naložbe, ki se obrestujejo	0	3.774
– izvedeni finančni inštrumenti	1.583	1.564
– druge kratkoročne finančne naložbe	815	5.744
Skupaj finančne naložbe	13.917	29.709

Med delnicami in deleži, razpoložljivimi za prodajo, je bilo za 1.582 tisoč EUR naložb v Sloveniji, za 9.139 tisoč EUR pa naložb v tujini.

Med druge dolgoročne finančne naložbe spadajo predmeti kulturno-zgodovinske vrednosti.

Stanje kratkoročnih finančnih naložb se je glede na leto 2006 zmanjšalo za 20.036 tisoč EUR, in sicer predvsem zaradi financiranja prevzema družbe TAD Pharma.

Izvedeni finančni inštrumenti sestavljajo opcije v višini 910 tisoč EUR in zamenjava obrestne mere v višini 673 tisoč EUR. Med drugimi kratkoročnimi finančnimi naložbami so največja sredstva v upravljanju v višini 496 tisoč EUR in točke slovenskih vzajemnih skladov v višini 315 tisoč EUR.

Tabela gibanja dolgoročnih finančnih naložb

v tisočih EUR	Delnice in deleži, razpoložljivi za prodajo	Druge dolgoročne finančne naložbe	Skupaj
Stanje 1. 1. 2006	5.082	260	5.342
Povečanje	1	0	1
Prilagoditev na tržno vrednost	1.394	0	1.394
Stanje 31. 12. 2006	6.477	260	6.737
Nakup	25	0	25
Povečanje	-10	0	-10
Prilagoditev na tržno vrednost	4.229	0	4.229
Stanje 31. 12. 2007	10.721	260	10.981

17. Odložene terjatve in obveznosti za davek

v tisočih EUR	Terjatve		Obveznosti		Terjatve – obveznosti	
	2007	2006	2007	2006	2007	2006
Naložbe, nepremičnine, naprave in oprema ter neopredmetena sredstva	186	678	18.264	1.038	-18.078	-360
Terjatve in zaloge	107	880	1306	-30	-1.199	910
Rezervacije za tožbe	19.177	16.832	0	0	19.177	16.832
Rezervacije za odpravnine	10.025	10.528	-276	0	10.301	10.528
Davčni učinek prehoda in prilagoditev na MSRP	3.192	2.922	556	3.017	2.636	-95
Skupaj	32.687	31.840	19.850	4.025	12.837	27.815

v tisočih EUR	Stanje 1. 1. 2006	Pripoznavo v IPI	Pripoznavo v kapitalu	Stanje 31. 12. 2006	Pripoznavo v izkazu poslovnega izida	Pripoznavo v kapitalu	Pridobljeno ob prevzemu (TAD Pharma)	Stanje 31. 12. 2007
Nepremičnine, naprave in oprema ter neopredmetena sredstva	502	99	-87	514	-126	-63	-16.479	-16.154
Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida	-32	126	32	126	-126	0	0	0
Finančna sredstva za prodajo	-781	0	-258	-1.039	0	-885	0	-1.924
Izvedeni finančni inštrumenti	-18	38	18	38	-38	0	0	0
Zaloge	551	644	-583	612	-641	38	-1.429	-1.420
Terjatve	487	285	-474	298	-272	-61	256	221
Rezervacije za tožbe	13.043	4.832	-1.043	16.832	2.345	0	0	19.177
Rezervacije za odpravnine	1.632	-214	9.110	10.528	358	-861	276	10.301
Ostale postavke-prehod na MSRP	0	0	-2.914	-2.914	0	1.520	0	-1.394
Prenos davčne izgube	3.365	493	-1.038	2.820	784	16	410	4.030
Skupaj	18.749	6.303	2.763	27.815	2.284	-296	-16.966	12.837

18. Zaloge

v tisočih EUR	31. 12. 2007	31. 12. 2006
Material	49.743	36.641
Nedokončana proizvodnja	45.531	30.452
Končni izdelki	57.527	46.867
Trgovsko blago	20.221	2.008
Predujmi za zaloge	146	269
Popravek vrednosti zalog	-1.521	-312
Skupaj zaloge	171.647	115.925

Stroški materiala, vključno s spremembo zalog končnih izdelkov in nedokončane proizvodnje, ki so pripoznani v okviru proizvodjalnih stroškov prodanih proizvodov, so v letu 2007 znašali 127.194 tisoč EUR, v letu 2006 pa 113.865 tisoč EUR.

Popravek vrednosti zalog na neto iztržljivo vrednost je znašal 3.104 tisoč EUR (824 tisoč EUR v letu 2006), odpisi zalog pa 3.959 tisoč EUR (3.300 tisoč EUR v letu 2006). Popravek vrednosti in odpisi zalog so vključeni med druge poslovne odhodke (gl. pojasnilo 9).

19. Terjatve do kupcev in druge terjatve

v tisočih EUR	31. 12. 2007	31. 12. 2006
Kratkoročne terjatve do kupcev	160.295	140.563
Kratkoročne terjatve do drugih	19.539	13.328
Skupaj terjatve	179.834	153.891

V letu 2007 je bilo odpisov in slabitev terjatev prek poslovnega izida za 1.199 tisoč EUR, v letu 2006 pa za 1.242 tisoč EUR.

Kratkoročne terjatve do kupcev

v tisočih EUR	Bruto vrednost	Slabitev za sporne in dvomljive terjatve	Čista vrednost 31. 12. 2007	Čista vrednost 31. 12. 2006
Kratkoročne terjatve do kupcev v državi	11.941	298	11.643	12.101
Kratkoročne terjatve do kupcev v tujini	152.082	3.430	148.652	128.462
Skupaj kratkoročne terjatve do kupcev	164.023	3.728	160.295	140.563

Kratkoročne terjatve do kupcev so nezavarovane

Kratkoročne terjatve do drugih

Kratkoročne terjatve do drugih se v večjem delu nanašajo na terjatve do države, predvsem iz naslova davka na dodano vrednost.

20. Denar in denarni ustrezniki

v tisočih EUR	31. 12. 2007	31. 12. 2006
Gotovina v blagajni in prejeti čeki	230	664
Denarna sredstva v banki	15.554	9.735
Skupaj denar in denarni ustrezniki	15.784	10.399

21. Kapital

Osnovni kapital

Osnovni kapital sestavlja 35.426.120 navadnih kosovnih imenskih delnic obvladujoče družbe z nominalno vrednostjo 1,67 EUR. Imamo le en razred delnic, prva in edina izdaja delnic pa je potekala v letu 1995. Osnovni kapital obvladujoče družbe, ki je znašal 14.170.448.000 SIT, je bil po sklepu 12. skupščine delničarjev z dne 5. 7. 2007 preračunan v EUR na način iz 1. odstavka 693. člena ZGD-1 in znaša 59.126.194,28 EUR. Razlika v višini 6.037,40 EUR, ki nastane pri preračunu po navedenem določilu, se je prenesla v kapitalske rezerve, za toliko pa se je zmanjšal osnovni kapital.

V začetku septembra 2007 je obvladujoča družba izvedla cepitev delnic v razmerju 1:10 glede na stanje vpisov v registru delničarjev na dan 31. 8. 2007.

Lastne delnice

Na dan 31. 12. 2007 je imela obvladujoča družba 1.626.620 lastnih delnic. Nominalna vrednost lastnih delnic je znašala 2.715 tisoč EUR, kar je 4,6 % vrednosti osnovnega kapitala. Število lastnih delnic je v primerjavi s stanjem na dan 31. 12. 2006 ostalo nespremenjeno.

Rezerve

Rezerve skupine sestavljajo kapitalske, zakonske in statutarne rezerve, rezerva za pošteno vrednost ter prevedbene rezerve. Nobene od navedenih vrst rezerv ni možno uporabiti za izplačilo dividend in drugih udeležb v dobičku.

Rezerve so se v letu 2007 povečale za 6 tisoč EUR zaradi preračuna osnovnega kapitala iz slovenskih tolarjev v evre (gl. pojasnilo Osnovni kapital). V skladu z določili statuta je uprava obvladujoče družbe v letu 2007 povečala statutarne rezerve za 2.500 tisoč EUR. Rezerva za pošteno vrednost se je povečala za 3.294 tisoč EUR, in sicer za znesek prilagoditve vrednosti naložb v dolgoročne deleže na tržno vrednost. Prevedbene rezerve so nastale zaradi tečajnih razlik med rezultati izida poslovanja odvisnih družb, izkazanih v izkazu poslovnega izida skupine (povprečni tečaj) oziroma v bilanci stanja (tečaj na dan 31. 12.).

Zadržani dobički

Zadržani dobički so se povečali za dobiček večinskega lastnika tekočega leta v višini 132.552 tisoč EUR. Zmanjšanje zadržanih dobičkov pa je bilo posledica uporabe bilančnega dobička za dividende in udeležbe v dobičku po sklepu 12. skupščine delničarjev, ki je bila 5. 7. 2007, v višini 27.040 tisoč EUR, dodatnega oblikovanja statutarne rezerv v višini 2.500 tisoč EUR, popravka preteklih dobičkov v višini 193 tisoč EUR in neto odhodkov v višini 733 tisoč EUR, ki so pripoznani neposredno v zadržanih dobičkih in predstavljajo zmanjšanje terjatve za odloženi davek.

Znesek izplačanih dividend in udeležb v dobičku, ki je prikazan v izkazu finančnega izida, se od zneska, ki ga je potrdila skupščina in je vključen v izkaz gibanja kapitala, razlikuje za znesek spremembe med začetnim in končnim stanjem obveznosti za izplačilo dividend.

Dividende na delnico

V letu 2007 je bruto dividenda na delnico znašala 0,80 EUR, v letu 2006 pa 0,69 EUR. Zaradi primerljivosti podatkov je pri izračunu za obe leti upoštevano novo število delnic po izvedeni cepitvi v razmerju 1 : 10 v začetku septembra 2007.

Kapital manjšinskih lastnikov

Kapital manjšinskih lastnikov vključuje deleže manjšinskih lastnikov v odvisni družbi Terme Krka.

22. Čisti dobiček na delnico

Osnovni čisti dobiček na delnico je znašal 3,92 EUR in je bil za 19 % večji kot v letu 2006, ko je znašal 3,30 EUR. Pri izračunu je bil upoštevan čisti dobiček tekočega leta, ki pripada večinskim lastnikom. Za obe leti je upoštevano število delnic po cepitvi v razmerju 1 : 10, izvedeni septembra 2007. Tako je bilo upoštevanih 33.799.500 delnic (1.626.620 lastnih delnic obvladujoče družbe je izključenih). Število delnic je bilo v obeh letih enako. Vse delnice, ki jih je obvladujoča družba izdala, so navadne imenske delnice, zato je kazalnik »popravljeni čisti dobiček na delnico« enak osnovnemu čistemu dobičku na delnico.

23. Posojila

v tisočih EUR	31. 12. 2007	31. 12. 2006
Dolgoročna posojila	87.183	34.584
– dolgoročna posojila, dobljena pri domačih bankah	87.183	34.584
Kratkoročna posojila	62.528	48.769
– kratkoročna posojila, dobljena pri domačih bankah	53.094	24.838
– kratkoročna posojila, dobljena pri tujih bankah	320	11.756
– kratkoročna posojila, dobljena od podjetij	7.824	11.366
– kratkoročne obveznosti za obresti	1.290	809
Skupaj posojila	149.711	83.353

Dolgoročna posojila so bila najeta pri treh domačih bankah. Nominirana so v EUR in USD, in sicer za dobo do največ sedmih let, namenjena pa so za financiranje naložb in kratkoročnih sredstev. Skupina je v letu 2007 najela dve novi dolgoročni posojili v skupni višini 104.000 tisoč EUR, namenjeni pa sta bili za nakup družbe TAD Pharma in financiranju poslovanja obvladujoče družbe v tujini ter za potrebe po kratkoročnih sredstvih.

Dolgoročna posojila, dobljena pri bankah, niso zavarovana s hipoteko ali bančno garancijo. Z nakupi navadnih obrestnih zamenjav se je skupina v preteklosti zavarovala pred možnimi spremembami obrestnih mer. Z navadnimi obrestnimi zamenjavami je trenutno zavarovana dobra petina dolgoročnih obveznosti do bank.

Stanje prejetih kratkoročnih posojil vključuje tudi odplačila dolgoročnega bančnega posojila, ki bodo zapadla v plačilo v letu 2008 v višini 48.780 tisoč EUR.

24. Rezervacije

v tisočih EUR	Stanje 31. 12. 2006	Oblikovanje	Koriščenje	Odprava	Stanje 31. 12. 2007
Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	45.775	3.644	1.999	12	47.408
Druge rezervacije:	76.779	19.637	14	169	96.233
– rezervacije za tožbe	76.254	14.103	1	0	90.356
– rezervacije za ekološko sanacijo	360	0	29	169	162
– druge rezervacije	165	5.534	-16	0	5.715
Skupaj rezervacije	122.554	23.281	2.013	181	143.641

Višina rezervacij za tožbe s področja intelektualne lastnine je določena glede na višino škodnega zahtevka ali ocenjena glede na pričakovano možno višino, če dejanski zahtevak še ni znan. Pri določitvi pričakovane možne višine uprava sodeluje tudi z zunanjimi strokovnjaki za tožbe na področju intelektualne lastnine in vsako leto preveri izračunani znesek rezervacije za posamezno tožbo, ki še teče. Skupina je oblikovala dodatne rezervacije za tožbe v višini 14.103 tisoč EUR, in to predvsem zaradi domnevne kršitve patentov, ki se nanašajo na zdravilo atorvastatin. Novo oblikovane in sproščene rezervacije so v izkazu poslovnega izida vključene med druge poslovne odhodke oziroma med druge poslovne prihodke. Zaradi narave tožb rezervacije za tožbe niso diskontirane.

Izračun rezervacij za obveznosti do zaposlenih iz naslova odpravnin in jubilejnih nagrad temelji na aktuarskem izračunu, v katerem so bile upoštevane naslednje predpostavke:

- 5,85-odstotna diskontna stopnja, ki temelji na donosnosti 10-letnih podjetniških obveznic z visoko boniteto v evro-območju,
- trenutno veljavne višine odpravnin in jubilejnih nagrad, kot so določene v internih aktih posameznih družb oziroma jih opredeljujejo lokalni predpisi,
- fluktuacija zaposlenih, ki je odvisna predvsem od njihove starosti,

- smrtnost na osnovi zadnjih razpoložljivih tablic smrtnosti lokalne populacije,
- rast plač zaradi uskladitve z inflacijo in zaradi kariernega napredovanja.

Predpostavke odražajo dejansko stanje v času priprave aktuarskega izračuna in kratkoročno ni pričakovati bistvenih odstopanj od uporabljenih predpostavk. Izračun je bil narejen z uporabo projicirane enote. Za jubilejne nagrade in za odpravnine so nastali aktuarski primanjkljaji (presežki), ki so bili v izkazu poslovnega izida takoj pripoznani kot odhodki (prihodki).

25. Državne podpore in sredstva Evropske unije

v tisočih EUR	Stanje 31. 12. 2006	Prejete nove državne podpore in sredstva EU	Odprava državnih podpor in sredstev EU	Stanje 31. 12. 2007
Prejeta sredstva iz proračuna za odvisno družbo Krka-Rus	10	0	-10	0
Prejeta sredstva iz proračuna za proizvodni obrat Beta v Šentjerneju	302	0	-44	258
Prejeta sredstva iz proračuna za zdravilišča Dolenjske in Šmarješke Toplice	2.329	0	-143	2186
Prejeta sredstva iz evropskega sklada za regionalni razvoj	26	17	-4	39
Brezplačno pridobljene nepremičnine, naprave in oprema	111	516	-11	616
Skupaj državne podpore in sredstva EU	2.778	533	-212	3.099

Vrednost državnih podpor in sredstev Evropske unije se knjigovodsko zmanjšuje za znesek amortizacije osnovnih sredstev, za katera so bila prejeta.

26. Poslovne obveznosti

v tisočih EUR	31. 12. 2007	31. 12. 2006
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev v državi	36.633	35.703
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev v tujini	41.145	24.719
Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	684	466
Skupaj poslovne obveznosti	78.462	60.888

27. Ostale kratkoročne obveznosti

v tisočih EUR	31. 12. 2007	31. 12. 2006
Vračunani pogodbeni popusti na prodane izdelke drugim kupcem	14.263	7.416
Obveznosti do delavcev – bruto plače, drugi prejemki in dajatve	20.966	17.241
Ostalo	6.901	2.948
Skupaj ostale kratkoročne obveznosti	42.130	27.605

28. Pogojne obveznosti

v tisočih EUR	31. 12. 2007	31. 12. 2006
Dane garancije	5.290	1.170
Ostalo	952	670
Skupaj pogojne obveznosti	6.242	1.840

29. Finančni inštrumenti

Stabilnost poslovanja na daljši rok zagotavljamo z aktivnim upravljanjem s tveganji, ki je podrobno opisano v poglavju Upravljanje s tveganji. Zaradi mednarodne razvejanosti izvoznih in uvoznih poslov smo izpostavljeni zlasti tveganju zaradi sprememb deviznih tečajev in obrestnih mer ter kreditnemu tveganju. Za varovanje pred tveganjem zaradi sprememb deviznih tečajev in obrestnih mer uporabljamo izvedene finančne inštrumente.

Kreditno tveganje

Kreditno izpostavljenost obvladujemo s pomočjo bonitetnega ocenjevanja kupcev in z aktivno izterjavo terjatev. V letu 2007 nismo imeli vrednostno pomembnejših odpisov terjatev zaradi neplačil kupcev.

Izpostavljenost kreditnemu tveganju

Knjigovodska vrednost finančnih sredstev predstavlja največjo izpostavljenost kreditnemu tveganju, ki je bila na dan poročanja naslednja:

v tisočih EUR	Pojasnilo	31. 12. 2007	31. 12. 2006
Finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo	16	10.721	6.477
Finančna sredstva za trgovanje po pošteni vrednosti skozi poslovni izid		1.353	21.408
Posojila	15	5.041	4.659
Terjatve	19	179.834	153.891
– od tega terjatve do kupcev		160.295	140.563
Denar in denarni ustrezniki	20	15.784	10.399
Obrestni izvedeni finančni inštrumenti (sredstva)	16	673	723
Devizni izvedeni finančni inštrumenti (sredstva)	16	910	841
Skupaj		214.316	198.398

Med finančnimi sredstvi, izpostavljenimi kreditnemu tveganju, so po vrednosti največja postavka terjatve. Njihova maksimalna izpostavljenost kreditnemu tveganju je bila po geografskih regijah naslednja:

v tisočih EUR	31. 12. 2007	31. 12. 2006
Slovenija	21.514	20.777
Jugovzhodna Evropa	47.737	43.026
Vzhodna Evropa	48.095	49.373
Srednja Evropa	24.968	26.234
Zahodna Evropa in čezmorska tržišča	37.520	14.481
Skupaj	179.834	153.891

Kratkoročne terjatve do kupcev so nezavarovane.

Analiza starosti terjatev na dan poročanja

v tisočih EUR	Bruto vrednost 2007	Popravek 2007	Bruto vrednost 2006	Popravek 2006
Nezapadle terjatve	143.001	499	126.947	180
Terjatve z rokom zapadlosti do 20 dni	18.590	183	9.984	-2
Terjatve z rokom zapadlosti od 21 do 50 dni	10.133	208	6.482	78
Terjatve z rokom zapadlosti od 51 do 180 dni	8.205	338	10.006	570
Terjatve z rokom zapadlosti, večjim od 180 dni	3.633	2.500	4.656	3.358
Skupaj	183.562	3.728	158.075	4.184

Gibanje popravka terjatev

v tisočih EUR	2007	2006
Stanje 1. 1.	4.185	4.951
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	1.652	988
Odprava popravka	-2.282	-1.644
Učinek tečajnih razlik	-24	-110
Povečanje za popravek novo vključenih družb	197	0
Stanje 31. 12.	3.728	4.185

Likvidnostno tveganje

Zaradi ustreznega načrtovanja denarnih tokov in vnaprej dogovorjenih kratkoročnih posojilnih linij pri bankah je bilo likvidnostno tveganje v letu 2007 majhno.

Zapadlost finančnih obveznosti

V tabelah v nadaljevanju so prikazane finančne naložbe glede na rok zapadlosti.

Zapadlost finančnih obveznosti na dan 31. 12. 2007

v tisočih EUR	Knjigovodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi				
		Skupaj	Do pol leta	Pol leta do 1 leta	1-2 leti	2-5 let
Neizvedene finančne obveznosti						
Prejeta dolgoročna bančna posojila	135.963	151.613	40.010	14.617	26.104	70.882
Prejeta kratkoročna bančna posojila	4.634	4.773	4.773	0	0	0
Prejeta ostala kratkoročna posojila	7.824	8.211	5.121	3.090	0	0
Poslovne in druge obveznosti	124.204	124.204	124.204	0	0	0
Izvedene finančne obveznosti						
Ostale termenske pogodbe za zavarovanje prilivov	910	916	916	0	0	0
Skupaj	273.535	291.790	153.207	21.944	34.260	82.379

Zapadlost finančnih obveznosti na dan 31. 12. 2006

v tisočih EUR	Knjigovodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi				
		Skupaj	Do pol leta	Pol leta do 1 leta	1-2 leti	2-5 let
Neizvedene finančne obveznosti						
Prejeta dolgoročna bančna posojila	47.962	53.238	7.875	7.763	13.014	24.586
Prejeta kratkoročna bančna posojila	23.216	24.181	24.181	0	0	0
Prejeta ostala kratkoročna posojila	11.366	11.565	11.315	250	0	0
Poslovne in druge obveznosti	95.513	95.513	95.513	0	0	0
Izvedene finančne obveznosti						
Ostale terminske pogodbe za zavarovanje prilivov	841	841	841	0	0	0
Skupaj	178.898	185.338	139.725	8.013	13.014	24.586

Valutno tveganje

Izpostavljenost valutnemu tveganju

v tisočih EUR	31. 12. 2007				
	EUR	USD	PLN	HRK	RUB
Terjatve do kupcev in druge terjatve	57.016	45.444	19.814	26.675	22.682
Bančna posojila	-145.702	-2.719	0	0	0
Poslovne obveznosti	-61.856	-9.998	-2.266	-1.155	-569
Bruto izpostavljenost bilance stanja	-150.542	32.727	17.548	25.520	22.113
Ocenjena prodaja	550.000	99.178	110.199	49.926	73.167
Ocenjeni nakupi	-460.000	-78.120	-8.334	0	0
Bruto izpostavljenost	90.000	21.058	101.865	49.926	73.167
Neto izpostavljenost	-60.542	53.785	119.413	75.446	95.280

v tisočih EUR	31. 12. 2006				
	EUR	USD	PLN	HRK	RUB
Terjatve do kupcev in druge terjatve	36.668	39.058	22.875	28.014	22.239
Bančna posojila	-75.829	-6.715	0	0	0
Poslovne obveznosti	-49.066	-7.297	-2.098	-188	-456
Bruto izpostavljenost bilance stanja	-88.227	25.046	20.777	27.826	21.783
Ocenjena prodaja	367.388	240.617	89.325	44.287	12.889
Ocenjeni nakupi	-386.320	-73.386	-1.804	-23	0
Bruto izpostavljenost	-18.932	167.231	87.521	44.264	12.889
Neto izpostavljenost	-107.159	192.277	108.298	72.090	34.672

Ocenjena prodaja in nakupi za leto 2008 temeljijo na planu poslovanja skupine za leto 2008, ocenjena prodaja in nakupi za leto 2006 pa vsebujejo dejansko vrednost prodaje in nakupov skupine v letu 2007. Krka bo v letu 2008,

predvsem v regiji Vzhodna Evropa, iz dosedanjega fakturiranja v USD prešla na fakturiranje v EUR. Zato se bo odprta pozicija v USD v primerjavi z letom 2007 bistveno zmanjšala.

Pomembni devizni tečaji

	Povprečni tečaj*		Končni tečaj*	
	2007	2006	2007	2006
USD	1,37	1,25	1,47	1,32
PLN	3,78	3,89	3,59	3,83
HRK	7,34	7,32	7,33	7,34
RUB	35,02	34,13	35,99	34,68

* število enot nacionalne valute za en evro

Analiza občutljivosti

Enodstotno povečanje vrednosti EUR glede na navedene valute na dan 31. 12. bi čisti poslovni izid povečalo/zmanjšalo za spodaj navedene vrednosti. Analiza predpostavlja, da vse ostale spremenljivke, predvsem obrestne mere, ostanejo nespremenjene. Analiza je za leto 2006 pripravljena na enak način. Ker nimamo terminskih pogodb za ščitenje pred valutnim tveganjem, ki ustrezajo zahtevam za varovanje pred tveganji, vpliva na kapital ni.

v tisočih EUR	Vpliv na poslovni izid	
	2007	2006
USD	-533	-1.904
PLN	-1.182	-1.072
HRK	-747	-714
RUB	-943	-343

Enodstotno zmanjšanje vrednosti EUR glede na navedene valute na dan 31. 12. bi povzročilo enak učinek v nasprotno smer, ob predpostavki, da vse ostale spremenljivke ostanejo nespremenjene.

Tveganje sprememb obrestnih mer

V letu 2004 smo z nakupi navadnih obrestnih zamenjav zavarovali tri dolgoročna posojila, dve nominirani v USD in eno v EUR, v letu 2007 pa nismo sklepali dodatnih zavarovanj. Pogodbena vrednost osnovnega inštrumenta je na dan 31. 12. 2007 znašala 27.156 tisoč EUR, poštena vrednost obrestne zamenjave v bilanci stanja pa 673 tisoč EUR.

Izpostavljenost tveganju spremembe obrestne mere

v tisočih EUR	2007	2006
Finančni inštrumenti po fiksni obrestni meri	-24.869	-12.091
Finančna sredstva	3.300	3.256
Finančne obveznosti	-28.169	-15.347
Finančni inštrumenti po variabilni obrestni meri	-120.021	-66.888
Finančna sredstva	231	308
Finančne obveznosti	-120.252	-67.196

Analiza občutljivosti poštene vrednosti finančnih instrumentov po fiksni obrestni meri

Skupina nima finančnih instrumentov po fiksni obrestni meri, opredeljenih po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, in izpeljanih finančnih instrumentov, opredeljenih za ščitenje poštene vrednosti pred tveganjem. Sprememba obrestne mere na dan poročanja tako ne bi vplivala na čisti poslovni izid.

Analiza občutljivosti denarnega toka pri instrumentih z variabilno obrestno mero

Sprememba obrestne mere za 100 bazičnih točk na dan poročanja bi čisti poslovni izid povečala (zmanjšala) za spodaj naveden vrednosti. Analiza predpostavlja, da vse spremenljivke, predvsem devizni tečaj, ostanejo nespremenjene in je na enak način narejena tudi za leto 2006.

Vpliv morebitne spremembe obrestne mere na poslovni izid na dan 31. 12. 2007

v tisočih EUR	Povečanje za 100 bazičnih točk	Zmanjšanje za 100 bazičnih točk
Finančni instrumenti po variabilni obrestni meri	-1.200	1.200
Pogodba o zamenjavi obrestne mere	760	-760
Neto variabilnost denarnega toka	-440	440

Vpliv morebitne spremembe obrestne mere na poslovni izid na dan 31. 12. 2006

v tisočih EUR	Povečanje za 100 bazičnih točk	Zmanjšanje za 100 bazičnih točk
Finančni instrumenti po variabilni obrestni meri	-669	669
Pogodba o zamenjavi obrestne mere	1.139	-1.143
Neto variabilnost denarnega toka	470	-474

Podrobnejši pregled dolgoročnih in kratkoročnih posojil je prikazan v naslednjih tabelah.

Dolgoročna posojila

v tisočih EUR	31. 12. 2007	31. 12. 2006
Dolgoročna posojila	135.963	47.962
– od tega kratkoročni del	48.780	13.378
Povprečno stanje dolgoročnih posojil	91.963	58.005
Obresti v poslovnem letu	2.657	2.172
Povprečna efektivna obrestna mera dolgoročnih posojil (poslovno leto)	2,89 %	3,74 %
Zapadlost do treh let	6 %	18 %
Zapadlost nad tremi leti	94 %	82 %
Valutna struktura dolgoročnih posojil		
– USD	2 %	14 %
– EUR	98 %	84 %
– SIT	0 %	2 %
Sestava dolgoročnih posojil glede na vrsto obrestnih mer		
– spremenljiva	100 %	100 %

Kratkoročna posojila

v tisočih EUR	31. 12. 2007	31. 12. 2006
Kratkoročna posojila, vključno s kratkoročnim delom dolgoročnih posojil, ki zajema:	61.238	47.960
– bančna posojila	53.414	36.594
– druga posojila	7.824	11.366
Kratkoročna posojila brez kratkoročnega dela dolgoročnih posojil	12.458	34.582
Povprečno stanje kratkoročnih posojil (poslovno leto)	23.520	26.337
Obresti v poslovnem letu	1.285	1.206
Drugi stroški najemanja kratkoročnih posojil	6	3
Povprečni efektivni strošek kratkoročnih posojil (poslovno leto)	5,49 %	4,59 %
Valutna struktura kratkoročnih posojil		
– EUR	100 %	68 %
– SIT	0 %	32 %
Sestava kratkoročnih posojil glede na vrsto obrestnih mer		
– spremenljiva	54 %	68 %
– fiksna	46 %	32 %

Poštena vrednost

v tisočih EUR	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost
	2007	2007	2006	2006
Dana dolgoročna posojila	3.531	3.531	3.564	3.564
Dolgoročne finančne naložbe	10.981	10.981	6.737	6.737
– delnice in deleži	10.721	10.721	6.477	6.477
– druge dolgoročne finančne naložbe	260	260	260	260
Dana kratkoročna posojila	1.510	1.510	1.095	1.095
Kratkoročne finančne naložbe	1.353	1.353	21.407	21.407
– delnice in deleži za trgovanje	538	538	11.890	11.890
– kratkoročne finančne naložbe, ki se obrestujejo	0	0	3.774	3.774
– druge kratkoročne finančne naložbe	815	815	5.743	5.743
Terjatve do kupcev in druge terjatve	179.834	179.834	153.891	153.891
Denar in denarni ustrezniki	15.784	15.784	10.399	10.399
Obrestni izvedeni finančni instrumenti	673	673	723	723
– sredstva	673	673	723	723
Devizni izvedeni finančni instrumenti	910	910	841	841
– sredstva	910	910	841	841
Posojila	-149.711	-139.560	-83.353	-82.881
Obveznosti do dobaviteljev in ostalih	-78.462	-78.462	-60.888	-60.888
Skupaj	-13.597	-10.246	54.416	54.888

Ocenitev poštene vrednosti

V nadaljevanju je naveden način ocenitve tržne vrednosti za posamezne vrste finančnih instrumentov.

Vrednostni papirji za trgovanje

Poštena vrednost je izračunana na osnovi borznega tečaja na dan bilance stanja brez zmanjšanja za morebitne stroške pri prodaji oziroma nakupu vrednostnih papirjev.

Opcije, terminski posli in obrestne zamenjave

Poštene vrednosti kupljenih in prodanih opcij, terminskih poslov in obrestnih zamenjav nam na zadnji dan vsakega četrtega relevantnega poslovnega leta posreduje banka, pri kateri smo kupili ali prodali posamezen instrument, oziroma druga banka, s katero imamo sklenjeno krovno pogodbo za poslovanje z izvedenimi finančnimi instrumenti.

Deleži, razpoložljivi za prodajo

Če se z deleži trguje na borzi, je osnova za izračun poštene vrednosti borzni tečaj na dan bilance stanja brez zmanjšanja za morebitne stroške pri prodaji oziroma nakupu deležev. Ostali deleži, razpoložljivi za prodajo, so izkazani po knjigovodski vrednosti na dan bilance stanja, ki je ocena poštene vrednosti.

Prejeta in dana posojila

Poštena vrednost je izračunana na osnovi diskontiranega denarnega toka glavnice in obresti. Za diskontno obrestno mero je vzeta donosnost državnih vrednostnih papirjev v Evropi za ročnost dveh let, ki je bila razvidna iz poročila Abanke o stanju na finančnih trgih z dnem 31. 12. 2007. Donosnost do dospelja teh papirjev je bila 3,997 %. Višina uporabljene diskontne stopnje po našem mnenju dobro odraža razmere na slovenskem in evropskih finančnih trgih.

Terjatve in obveznosti

Kratkoročne terjatve in obveznosti so izkazane po knjigovodski vrednosti, ki se upošteva kot poštena vrednost.

30. Posli s povezanimi osebami

Podatki o skupinah oseb

Konec leta so imeli člani uprave družbe Krka v lasti 58 990 delnic družbe Krka, kar predstavlja 0,167 % celotnega kapitala, direktorji odvisnih družb pa 7655 delnic oziroma 0,022 % celotnega kapitala. Člani uprave in ostali vodstveni in vodilni delavci vsako leto izpolnijo vprašalnik o povezanih strankah, s katerim skupina preverja obstoj morebitnih drugih poslovnih povezav med posamezno družbo in zaposlenimi. V letu 2007 takšnih povezav ni bilo.

Prejemki skupin oseb v letu 2007

v tisočih EUR	Skupaj bruto prejemki
Člani uprave obvladujoče družbe in direktorji odvisnih družb	2.653
Člani nadzornih svetov/upravnih odborov	184
Zaposleni na podlagi pogodb, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	19.341
Skupaj prejemki skupin oseb	22.178

Prejemki članov uprave obvladujoče družbe in direktorjev odvisnih družb ter prejemki zaposlenih vključujejo plače, bonitete in morebitne druge prejemke.

Prejemki članov nadzornega sveta obvladujoče družbe vključujejo prejemke za opravljanje funkcije v okviru nadzornega sveta. Prejemki članov nadzornih svetov odvisnih družb, ki so hkrati člani uprave obvladujoče družbe

ali zaposleni na podlagi pogodb, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, ravno tako vključujejo samo prejemke za opravljanje funkcije v okviru nadzornih svetov.

Posojila skupinam oseb

v tisočih EUR	Posojila na dan 31. 12. 2007	Odplačila v letu 2007
Člani uprave	14	4
Člani nadzornih svetov/upravnih odborov (predstavniki zaposlenih)	1	1
Zaposleni na podlagi pogodb, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	353	87
Skupaj posojila skupinam oseb	368	92

Posojila tem osebam so bila namenjena za reševanje stanovanjskih vprašanj.

31. Družbe v skupini Krka

Družbe skupine so s povezanimi osebami poslovale na osnovi sklenjenih kupoprodajnih pogodb, pri čemer so bile v medsebojnih prometih povezanih oseb uporabljene tržne cene izdelkov in storitev.

	Delež lastništva 31. 12. 2007	Vrednost osnovnega kapitala	Valuta	Število zaposlenih 31. 12. 2007	Število zaposlenih 31. 12. 2006
Obvladujoča družba					
KRKA, d. d., Novo mesto	100 %	59.126.194	EUR	4891	4272
Odkvisne družbe					
Terme Krka, d.o.o., Novo mesto	100 %	14.753.239	EUR	646	630
KRKA-FARMA, d. o. o., Zagreb, Hrvaška	100 %	143.027.200	HRK	141	115
»KRKA-FARMA«, d. o. o., Novi Sad, Srbija	100 %	111.080	RSD	9	9
KRKA-FARMA DOOEL, Skopje, Makedonija	100 %	49.060.618	MKD	25	23
OOO »KRKA-RUS«, Istra, Ruska federacija	100 %	1.111.374.765	RUB	105	83
OOO »KRKA FARMA«, Sergijev Posad, Ruska federacija	100 %	3.874.800	RUB	24	17
KRKA-POLSKA Sp. z o. o., Varšava, Poljska	100 %	17.490.000	PLN	649	507
KRKA Magyarorszá g Kft, Budimpešta, Madžarska	100 %	12.600.000	HUF	101	98
KRKA ČR, s. r. o., Praga, Češka republika	100 %	100.000	CZK	0	0
KRKA PHARMA DUBLIN LIMITED, Dublin, Irska	100 %	1.000	EUR	0	0
KRKA Sverige AB, Stockholm, Švedska	100 %	150.000	SEK	5	5
KRKA Aussenhandels GmbH, München, Nemčija	100 %	255.646	EUR	0	0
KRKA PHARMA GMBH, Frankfurt, Nemčija*	100 %	25.000	EUR	0	
KRKA FARMACÊUTICA, Unipessoal Lda., Estoril, Portugalska*	100 %	10.000	EUR	13	
KRKA USA, LLC, Delaware, ZDA*	100 %	10.000	USD	0	
TAD Pharma GmbH, Cuxhaven, Nemčija*	100 %	6.650.000	EUR	168	

* družbe, ki so bile ustanovljene oziroma prevzete v letu 2007, zato zanje ne prikazujemo podatka o številu zaposlenih konec leta 2006

Odkvisna družba Terme Krka ima lastniška deleža v družbah Terme Krka – Strunjan, d. o. o. (51 %) in Golf Grad Otočec, d. o. o. (56,37 %).

Izobrazbena struktura zaposlenih v skupini

	2007		2006	
	Število zaposlenih	Delež v %	Število zaposlenih	Delež v %
Doktorji znanosti	63	1,0	56	1,0
Magistri znanosti	166	2,7	156	2,8
Univerzitetna izobrazba	2720	43,8	2232	40,6
Visokostrokovna izobrazba	371	6,0	266	4,8
Višješolska izobrazba	226	3,6	214	3,9
Srednješolska izobrazba	1214	19,6	1120	20,4
Kvalificirani delavci	1232	19,8	1202	21,9
Nekvalificirani delavci	217	3,5	248	4,5
Skupaj (povprečje leta)	6209	100,0	5494	100,0

32. Posli z revizorskimi družbami

Znesek, ki ga je skupina v letu 2007 namenila za storitve revidiranja, je bil 326 tisoč EUR. Revizijske hiše so dodatno opravljene še svetovalne storitve v vrednosti 58 tisoč EUR.

33. Dogodki po datumu bilance stanja

V januarju 2008 sta začeli delovati odvisni družbi KRKA ČR s. r. o v Češki republiki in KRKA Slovensko, s. r. o na Slovaškem, ki sta v 100-odstotni lasti družbe Krka. Družba na Slovaškem je novoustanovljena, družba na Češkem pa je bila v preteklosti nedelujoča.

V začetku letošnjega leta so se pričele tudi aktivnosti za pripojitev družb KRKA Aussenhandels GmbH, München in KRKA PHARMA GMBH, Frankfurt k družbi TAD Pharma. Družbi bosta izbrisani iz sodnega registra, družba TAD Pharma pa bo prevzela vsa njuna sredstva, kapital, pravice in obveznosti.

Krka je 1. 2. 2008 prejela začasno odredbo Okrožnega sodišča v Ljubljani, s katero nam je v Sloveniji prepovedalo izdelavo in trženje zdravila Zolrix® ali drugega izdelka, ki vsebuje zdravilno učinkovino olanzapin. Sodišče je s tem ugodilo zahtevi družbe Eli Lilly Company Limited, Hampshire, Velika Britanija, ki je zahtevala začasno prepoved proizvodnje in prodaje, preden sodišče odloči, ali Krka krši patent družbe Eli Lilly ali ne.

Dne 10. 3. 2008 smo prejeli tudi tožbo, ki jo je družba Eli Lilly vložila na Okrožnem sodišču v Ljubljani in v kateri trdi, da naj bi Krka s proizvodnjo in prodajo omenjenega zdravila kršila patent družbe Eli Lilly. V Krki verjamemo, da imamo dobre argumente, s katerimi lahko dokazujemo, da ne kršimo omenjenega patenta, zato predvidevamo, da bo sodišče tožbo zavrnilo. V letu 2007 je vrednost prodaje zdravila Zolrix® v Sloveniji znašala manj kot 100.000 EUR.

Višje sodišče v Ljubljani je zavrnilo pritožbo družbe Merck Frosst Canada Limited zoper sklep Okrožnega sodišča v Ljubljani z dne 17. 10. 2007, s katerim je Okrožno sodišče v Ljubljani zavrnilo predlog družbe Merck Frosst Canada Limited, da izda začasno odredbo, s katero bi se družbama Krki, d. d., Novo mesto in Salusu, d. d., Ljubljana v Sloveniji prepovedala izdelava, prodaja, ponujanje v prodajo, trženje in uvoz zdravila Monkasta® ali kateregakoli drugega izdelka, ki vsebuje zdravilno učinkovino montelukast. Salus, d. d., Ljubljana trži izdelek Monkasta®, ki ga proizvaja družba Krka, d. d., Novo mesto.

Navedeni dogodki niso vplivali na računovodske izkaze skupine Krka v letu 2007.

Revizorjevo poročilo

Poročilo neodvisnega revizorja

Nadzornemu svetu družbe KRKA, d.d., Novo mesto

Revidirali smo priložene skupinske računovodske izkaze Skupine KRKA, ki vključujejo skupinsko bilanco stanja na dan 31. decembra 2007, skupinski izkaz poslovnega izida, skupinski izkaz gibanja kapitala in skupinski izkaz finančnega izida za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe.

Pregledali smo tudi poslovno poročilo.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh skupinskih izkazov v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija. Ta odgovornost vključuje: vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pripravo in pošteno predstavitvijo skupinskih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, izbiro in uporabo ustreznih računovodskih usmeritev ter pripravo računovodskih ocen, ki so utemeljene v danih okoliščinah.

Revizorjeva odgovornost

Naša naloga je izraziti mnenje o teh skupinskih računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da skupinski računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v skupinskih računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v skupinskih računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanim in poštenim predstavljanjem skupinskih računovodskih izkazov, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja skupine. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve skupinskih računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

Po našem mnenju so skupinski računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev finančnega stanja Skupine KRKA na dan 31. decembra 2007 ter njenega poslovnega izida in finančnega izida za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija.

Poslovno poročilo je skladno z revidiranimi skupinskimi računovodskimi izkazi.

KPMG SLOVENIJA,
podjetje za revidiranje, d.o.o.

Marjan Mahnič, univ. dipl. ekon.

pooblaščen revizor

partner

Andrej Korinsek, univ. dipl. ekon.

pooblaščen revizor

direktor

Ljubljana, 20. marec 2008

KPMG Slovenija, d.o.o.
2

RAČUNOVODSKI IZKAZI KRKE, D. D., NOVO MESTO**Bilanca stanja**

v tisočih EUR	Pojasnila	31. 12. 2007	31. 12. 2006
Sredstva			
Nepremičnine, naprave in oprema	11	422.891	377.442
Neopredmetena sredstva	12	24.466	22.400
Naložbe v odvisne družbe	13	218.178	121.513
Odložene terjatve za davek	16	28.653	27.648
Dana posojila	14	6.936	5.324
Finančne naložbe	15	10.773	6.529
Druga dolgoročna sredstva		366	178
Skupaj dolgoročna sredstva		712.263	561.034
Zaloge	17	127.276	99.480
Terjatve do kupcev in druge terjatve	18	188.872	157.484
Dana posojila	14	23.575	9.173
Finančne naložbe, vključno z izvedenimi finančnimi inštrumenti	15	2.932	22.617
Denar in denarni ustrezniki	19	2.340	4.498
Skupaj kratkoročna sredstva		344.995	293.252
Skupaj sredstva		1.057.258	854.286
Kapital			
Osnovni kapital	20	59.126	59.132
Lastne delnice	20	-19.489	-19.489
Rezerve	20	156.990	151.140
Zadržani dobički	20	475.383	379.135
Skupaj kapital		672.010	569.918
Obveznosti			
Posojila	22	83.200	29.143
Rezervacije	23	131.994	116.806
Državne podpore in sredstva Evropske unije	24	913	448
Odložene obveznosti za davek	16	3.319	3.954
Skupaj dolgoročne obveznosti		219.426	150.351
Poslovne obveznosti	25	67.542	56.304
Posojila	22	65.747	47.105
Obveznosti za davek iz dobička		2.132	6.698
Ostale kratkoročne obveznosti	26	30.401	23.910
Skupaj kratkoročne obveznosti		165.822	134.017
Skupaj obveznosti		385.248	284.368
Skupaj kapital in obveznosti		1.057.258	854.286

Izkaz poslovnega izida

v tisočih EUR	Pojasnila	2007	2006
Prihodki od prodaje	5	686.729	586.102
Proizvajalni stroški prodanih proizvodov		-241.052	-213.248
Bruto dobiček		445.677	372.854
Drugi poslovni prihodki	6	1.328	2.000
Stroški prodajanja		-174.467	-133.943
Stroški razvijanja		-58.300	-51.764
Stroški splošnih dejavnosti		-46.155	-42.182
Dobiček iz poslovanja		168.083	146.965
Finančni prihodki	9	16.360	14.779
Finančni odhodki	9	-20.245	-14.494
Neto finančni izid		-3.885	285
Dobiček pred davkom		164.198	147.250
Davek iz dobička	10	-37.677	-34.223
Čisti dobiček poslovnega leta		126.521	113.027
Osnovni čisti dobiček na delnico (v EUR)	21	3,74	3,34
Popravljeni čisti dobiček na delnico (v EUR)	21	3,74	3,34

Izkaz gibanja kapitala

	Vpoklicani kapital	Lastne delnice	Rezerve				Zadržani dobički			Skupaj kapital
			Kapitalske rezerve	Zakonske rezerve	Statutarne rezerve	Rezerva za pošteno vrednost	Druge rezerve iz dobička	Čisti dobiček poslovnega leta	Preneseni čisti dobiček	
v tisočih EUR										
Stanje 1. 1. 2006	59.132	-19.489	120.986	14.990	9.598	2.344	225.254	59.593	5.190	477.598
Vnos čistega dobička poslovnega leta	0	0	0	0	0	0	0	113.027	0	113.027
Oblikovanje statutarne rezerv	0	0	0	0	2.086	0	0	-2.086	0	0
Oblikovanje drugih rezerv iz dobička po sklepu uprave in nadzornega sveta družbe	0	0	0	0	0	0	20.030	-20.030	0	0
Prenos čistega dobička preteklega leta v preneseni čisti dobiček	0	0	0	0	0	0	0	-59.593	59.593	0
Prenos v druge rezerve iz dobička po sklepu skupščine	0	0	0	0	0	0	30.512	0	-30.512	0
Izplačilo dividend in udeležb v dobičku	0	0	0	0	0	0	0	0	-23.499	-23.499
Sprememba poštene vrednosti finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo	0	0	0	0	0	1.136	0	0	0	1.136
Vpliv odloženih davkov in davčni učinek prehoda na MSRP	0	0	0	0	0	0	0	0	1.378	1.378
Vračilo plačanih zamudnih obresti v povezavi z davki	0	0	0	0	0	0	0	0	278	278
Stanje 31. 12. 2006	59.132	-19.489	120.986	14.990	11.684	3.480	275.796	90.911	12.428	569.918
Stanje 1. 1. 2007	59.132	-19.489	120.986	14.990	11.684	3.480	275.796	90.911	12.428	569.918
Vnos čistega dobička poslovnega leta	0	0	0	0	0	0	0	126.521	0	126.521
Oblikovanje statutarne rezerv	0	0	0	0	2.500	0	0	-2.500	0	0
Oblikovanje drugih rezerv iz dobička po sklepu uprave in nadzornega sveta družbe	0	0	0	0	0	0	43.000	-43.000	0	0
Prenos čistega dobička preteklega leta v preneseni čisti dobiček	0	0	0	0	0	0	0	-90.911	90.911	0
Prenos v druge rezerve iz dobička po sklepu skupščine	-6	0	6	0	0	0	38.149	0	-38.149	0
Izplačilo dividend in udeležb v dobičku	0	0	0	0	0	0	0	0	-27.040	-27.040
Sprememba poštene vrednosti finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo	0	0	0	0	0	3.344	0	0	0	3.344
Vpliv odloženih davkov in davčni učinek prehoda na MSRP	0	0	0	0	0	0	0	0	-733	-733
Stanje 31. 12. 2007	59.126	-19.489	120.992	14.990	14.184	6.824	356.945	81.021	37.417	672.010

Izkaz finančnega izida

v tisočih EUR	Pojasnila	2007	2006
FINANČNI TOKOVI PRI POSLOVANJU			
Čisti dobiček poslovnega leta		126.521	113.027
Prilagoditve za:		79.603	68.429
– amortizacijo		44.383	36.193
– pozitivne tečajne razlike		-1.859	-1.507
– negativne tečajne razlike		3.905	4.782
– prihodke od naložbenja		-12.698	-11.637
– odhodke od naložbenja		4.466	2.978
– odhodke za obresti in ostale finančne odhodke		3.729	3.119
– davek iz dobička		37.677	34.223
– ostalo		0	278
Dobiček iz poslovanja pred spremembami čistih kratkoročnih sredstev		206.124	181.456
Sprememba stanja poslovnih terjatev		-32.021	-20.087
Sprememba stanja zalog		-27.796	12.701
Sprememba stanja poslovnih dolgov		11.325	3.392
Sprememba stanja rezervacij		15.188	22.110
Sprememba stanja prejetih državnih podpor in sredstev Evropske unije		464	83
Sprememba stanja ostalih kratkoročnih obveznosti		6.446	-4.072
Plačani davek iz dobička		-45.501	-63.170
Čisti finančni tok iz poslovanja		134.229	132.413
FINANČNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU			
Prejete obresti		756	901
Prejemki iz prodaje kratkoročnih naložb		1.263	1.014
Prejete dividende		216	201
Prejeti dobički odvisnih družb		4.400	2.027
Prejemki od odtujitve nepremičnin, naprav in opreme		907	1.176
Prodaja odvisne družbe		56	0
Pridobitev neopredmetenih sredstev	12	-7.291	-6.459
Nakup nepremičnin, naprav in opreme	11	-86.360	-84.822
Nakup odvisnih družb in dokapitalizacije	13	-96.857	-6.501
Dana dolgoročna posojila	14	-3.389	-1.557
Prejeta odplačila danih dolgoročnih posojil		1.506	1.646
Izdatki za pridobitev dolgoročnih finančnih naložb		-163	-141
Prejemki od prodaje dolgoročnih finančnih naložb		3	0
Izdatki za pridobitev kratkoročnih finančnih naložb in posojil		-41.121	-32.344
Prejemki od prodaje kratkoročnih finančnih naložb in vračil kratkoročnih posojil		45.518	18.946
Izdatki iz naslova izvedenih finančnih inštrumentov		-63	-586
Prejemki iz naslova izvedenih finančnih inštrumentov		2.164	2.403
Čisti finančni tok iz naložbenja		-178.455	-104.096
FINANČNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU			
Izdatki za dane obresti		-3.145	-3.011
Izdatki za odplačila prejetih dolgoročnih posojil		-12.913	-17.084
Prejeta dolgoročna posojila		104.000	0
Izdatki za odplačila kratkoročnih finančnih posojil		-318.218	-147.084
Prejeta kratkoročna posojila		299.559	164.029
Izdatki za izplačila dividend in drugih deležev v dobičku		-26.993	-23.468
Čisti finančni tok iz financiranja		42.290	-26.618
Čisto povečanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		-1.936	1.699
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki na začetku obdobja		4.498	3.166
Učinki sprememb menjalnih tečajev na denarna sredstva in njihove ustreznike		-222	-367
Končno stanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		2.340	4.498

Pojasnila k računovodskim izkazom

Krka, d. d., Novo mesto je obvladujoča družba skupine Krka s sedežem na Šmarješki cesti 6, 8501 Novo mesto, Slovenija.

1. Podlaga za pripravo računovodskih izkazov

Izjava o skladnosti

Računovodski izkazi družbe so pripravljani v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (v nadaljevanju MSRP) kot jih je sprejela Evropska unija in v skladu z določili Zakona o gospodarskih družbah.

Uprava je računovodske izkaze družbe odobrila 18. 2. 2008.

Podlage za merjenje

Računovodski izkazi so pripravljani ob upoštevanju izvirne vrednosti, razen pri izvedenih finančnih instrumentih, finančnih instrumentih po pošteni vrednosti skozi poslovni izid in pri finančnih instrumentih, razpoložljivih za prodajo, kjer je upoštevana poštena vrednost. Metode, uporabljene za merjenje poštene vrednosti, so opisane v pojasnilu št. 3.

Funkcijska in predstavljena valuta

Računovodski izkazi so sestavljeni v evrih, torej v funkcijski valuti družbe Krka. Vse računovodske informacije, predstavljene v evrih, so zaokrožene na tisoč enot.

Uporaba ocen in presoj

V skladu z MSRP mora poslovodstvo pri pripravi računovodskih izkazov podati presoje, ocene in predpostavke, ki vplivajo na uporabo računovodskih usmeritev kot tudi na izkazane vrednosti sredstev in obveznosti ter prihodkov in odhodkov. Dejanski rezultati lahko od teh ocen odstopajo.

Ocene in navedene predpostavke je treba redno pregledovati. Popravki računovodskih ocen se pripoznajo za obdobje, v katerem se ocene popravijo, če vpliva zgolj na to obdobje in za prihodnja obdobja, na katera vplivajo popravki.

Podatki o pomembnih ocenah negotovosti in odločilnih presojah, ki jih je poslovodstvo pripravilo v procesu izvrševanja računovodskih usmeritev in ki najbolj vplivajo na zneske v računovodskih izkazih, so opisani v naslednjih pojasnilih:

- v pojasnilu 23 merjenje obvez za določene zasluge,
- v pojasnilu 23 rezervacije za tožbe in pogojne obveznosti,
- v pojasnilu 28 vrednotenje finančnih instrumentov.

2. Pomembne računovodske usmeritve

Družba uporablja iste računovodske usmeritve za vsa obdobja, ki so predstavljena v priloženih računovodskih izkazih.

Primerjalne informacije so usklajene s predstavitvijo informacij v tekočem letu. Kadar je bilo potrebno, smo primerjalne podatke prilagodili, tako da so v skladu s predstavitvijo informacij v tekočem letu.

Tuje valute

Posli v tuji valuti

Posli (transakcije in stanja), izraženi v tuji valuti, se preračunajo v evre (funkcijsko valuto družbe) po menjalnem tečaju na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti na dan bilance stanja, se preračunajo v evre po takrat veljavnem menjalnem tečaju. Nedenarne postavke in obveznosti, katerih izvirna vrednost je izražena v tuji valuti, se pretvorijo v evre po menjalnem tečaju na dan posla. Nedenarne postavke in obveznosti, izražene v tuji valuti in vrednotene po pošteni vrednosti, se pretvorijo v evre po menjalnem tečaju na dan, ko je bila poštena vrednost določena. Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida, kar pa ne velja za razlike, ki nastanejo pri preračunu kapitalskih instrumentov, razvrščenih na razpolago za prodajo, ali za nefinančno obveznost, ki je določena kot varovanje pred tveganjem, ali za denarno-tokovna varovanja pred tveganji, ki se pripoznajo neposredno v kapitalu.

Finančni instrumenti

Osnovni finančni instrumenti

Osnovni finančni instrumenti vključujejo naložbe v kapital in dolžniške vrednostne papirje, poslovne in druge terjatve, denarna sredstva in njihove ustreznike, prejeta in dana posojila ter poslovne in druge obveznosti.

Osnovni finančni instrumenti se na začetku pripoznajo po njihovi pošteni vrednosti. Vrednost instrumenta, ki ni pripoznana po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, se poveča še za stroške posla, ki neposredno izhajajo iz nakupa ali izdaje instrumenta. Po začetnem pripoznanju se osnovni finančni instrumenti izmerijo na način, ki je opredeljen v nadaljevanju.

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki obsegajo denar v blagajni in vloge na vpogled. Prekoračitve na tekočem računu pri banki, ki jih je mogoče poravnati na poziv in so sestavni del vodenja denarnih sredstev v družbi, so v izkazu finančnega izida vključene med sestavine denarnih sredstev in njihovih ustreznikov.

Obračunavanje finančnih prihodkov in odhodkov je opisano v okviru računovodskih usmeritev v poglavju Finančni prihodki in odhodki.

Finančna sredstva na razpolago za prodajo

Naložbe družbe v kapitalne vrednostnice in določene dolžniške vrednostne papirje so razvrščene kot finančna sredstva, ki so na razpolago za prodajo. Po začetnem pripoznanju so te naložbe izmerjene po pošteni vrednosti. Spremembe poštene vrednosti so pripoznane neposredno v kapitalu. Ko se pripoznanje naložbe odpravi, se s tem povezani dobiček ali izguba prenese v poslovni izid. Izgube zaradi oslabitve ter pozitivne in negativne tečajne razlike pri denarnih sredstvih na razpolago za prodajo so pripoznane v poslovnem izidu.

Naložbe po pošteni vrednosti skozi poslovni izid

Instrument je razvrščen po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, če je v posesti za trgovanje ali če je kot takšen določen po začetnem pripoznanju. Finančni instrumenti so določeni po pošteni vrednosti skozi poslovni izid pod pogojem, da je družba zmožna upravljati te naložbe kot tudi odločati o nakupih in prodajah na podlagi poštene vrednosti in v skladu s sprejeto strategijo za področje naložb. Po začetnem pripoznanju se pripadajoči stroški posla pripoznajo v poslovnem izidu ob njihovem nastanku. Finančni instrumenti po pošteni vrednosti skozi poslovni izid so merjeni po pošteni vrednosti, znesek spremembe poštene vrednosti pa se pripozna v poslovnem izidu.

Terjatve in posojila

Ostali osnovni finančni instrumenti so merjeni po odplačni vrednosti z uporabo metode efektivnih obresti in zmanjšani za znesek izgub zaradi oslabitve.

Izvedeni finančni instrumenti

Družba uporablja izvedene finančne instrumente za varovanje pred izpostavljenostjo valutnim in obrestnim tveganjem. Vgrajene izvedene finančne instrumente je treba ločiti od gostiteljske pogodbe in jih obračunati kot

izvedeni finančni inštrument, samo če gospodarske značilnosti in tveganja vgrajenega izvedenega finančnega inštrumenta niso tesno povezana z gospodarskimi značilnostmi in tveganji gostiteljske pogodbe, če poseben inštrument z enakimi določbami kot vgrajeni izvedeni finančni inštrument zadošča opredelitvi izvedenega finančnega inštrumenta in če se sestavljeni inštrument ne izmeri po pošteni vrednosti skozi poslovni izid.

Izvedeni finančni inštrumenti se na začetku pripoznajo po pošteni vrednosti. S poslom povezani stroški se pripoznajo v poslovnem izidu, in sicer ob njihovem nastanku. Po začetnem pripoznanju se izvedeni finančni inštrumenti merijo po pošteni vrednosti, pripadajoče spremembe pa se obravnavajo, kot je opisano v nadaljevanju.

Gospodarska varovanja pred tveganji

Z izvedenimi finančnimi inštrumenti, ki ne izpolnjujejo pogojev za posebno računovodsko obračunavanje varovanja pred tveganji (hedge accounting), družba izvaja gospodarsko varovanje pred tveganji. Te izvedene finančne inštrumente uporablja za varovanje denarnih sredstev in obveznosti, izraženih v tuji valuti, in za varovanje sredstev, ki so izpostavljena tveganju spremembe obrestnih mer. Spremembe poštene vrednosti teh izvedenih finančnih inštrumentov so v izkazu poslovnega izida pripoznane kot del finančnih prihodkov in odhodkov.

Naložbe v odvisne družbe

Dolgoročne finančne naložbe v kapital odvisnih družb, ki so vključene v konsolidirane računovodske izkaze, se vrednotijo po nabavni vrednosti. Udeležba v dobičku odvisne družbe je pripoznana v poslovnem izidu obvladujoče družbe, ko le-ta pridobi pravico do izplačila udeležbe. Če je zaradi izgube odvisne družbe potrebna oslabeitev naložbe, se znesek izgube zaradi oslabitve izmeri kot razlika med knjigovodsko vrednostjo naložbe in sedanjo vrednostjo pričakovanih prihodnjih denarnih tokov.

Osnovni kapital

Odkup lastnih delnic ali deležev

Ob odkupu lastnih delnic ali deležev, ki se izkazujejo kot del osnovnega kapitala, se znesek plačanega nadomestila, vključno s stroški, ki se neposredno nanašajo na odkup, pripozna kot sprememba v kapitalu. Odkupljene delnice ali deleži se izkazujejo kot lastne delnice in se odštejejo od kapitala.

Dividende

Dividende se pripoznajo v računovodskih izkazih družbe v obdobju, v katerem je bil sprejet sklep skupščine delničarjev o izplačilu dividend.

Nepremičnine, naprave in oprema

Nepremičnine, naprave in oprema so izkazane po svoji nabavni vrednosti oziroma po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrano izgubo zaradi oslabitve (glej računovodsko usmeritev Oslabitve sredstev). Nepremičnine, naprave in oprema, ki so bili na njihovo pošteno vrednost prevrednoteni 1. 1. 2004 oziroma na dan prehoda na MSRP, se izmerijo na osnovi njihove poštene vrednosti na ta datum.

Nabavna vrednost zajema stroške, ki se neposredno pripisujejo nabavi sredstev. Nabavna vrednost v družbi izdelanega sredstva zajema stroške materiala, neposredne stroške dela in ostale stroške, ki jih je mogoče neposredno pripisati usposobitvi sredstva za nameravano uporabo, ter (po potrebi) začetno oceno stroškov razgradnje in odstranitve sredstva ter obnovitve mesta, na katerem se je to sredstvo nahajalo. Nabavljeno programsko opremo, ki pomembno prispeva k funkcionalnosti sredstev, je treba usredsteviti kot del opreme.

Deli nepremičnin, naprav in opreme, ki imajo različne dobe koristnosti, se obračunavajo kot posamezna sredstva.

Dobiček ali izguba ob odsvojitvi nepremičnin, naprav in opreme se določi kot razlika med prihodki iz odsvojitve sredstva in njegovo knjigovodsko vrednostjo ter izkaže v izkazu poslovnega izida med »drugimi poslovnimi prihodki« oziroma med »drugimi poslovnimi odhodki«.

Kasnejši stroški

Družba v knjigovodski vrednosti nepremičnin, naprav in opreme ob nastanku pripoznava tudi stroške zamenjave posameznega dela tega sredstva, če je verjetno, da bodo prihodnje gospodarske koristi, povezane s sredstvom, pritekale v družbo, in če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Pripoznanje knjigovodske vrednosti zamenjanega dela se odpravi. Vsi ostali stroški so v poslovnem izidu ob nastanku pripoznani kot odhodki, takoj ko do njih pride.

Amortizacija

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega sredstva oziroma njegovih sestavnih delov. Zemljišča in sredstva v pridobivanju se ne amortizirajo.

Ocenjene dobe koristnosti so naslednje:

- za zgradbe	15 do 60 let,
- za naprave in opremo	2 do 20 let,
- za pohištvo	5 let,
- za računalniško opremo	4 do 6 let,
- za transportna sredstva	5 do 15 let.

Neopredmetena sredstva

Raziskovanje in razvijanje

Med neopredmetenimi sredstvi so v zvezi z razvojno-raziskovalno dejavnostjo pripoznani le stroški nakupa registracijske dokumentacije. Vsi stroški, povezani z lastnim razvojno-raziskovalnim delom v družbi, se v poslovnem izidu pripoznajo kot odhodek takoj ob nastanku.

Ostala neopredmetena sredstva

Ostala neopredmetena sredstva, ki jih je pridobila družba in katerih dobe koristnosti so omejene, so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in za izgube, nabrane zaradi oslabilte (glej računovodsko usmeritev Oslabilte sredstev).

Poraba za znotraj družbe ustvarjene blagovne znamke in dobro ime se v izkazu poslovnega izida pripozna kot odhodek takoj ob nastanku.

Kasnejši stroški

Kasnejši izdatki v zvezi z neopredmetenimi dolgoročnimi sredstvi so usredstveni le v primerih, ko povečujejo prihodnje gospodarske koristi, ki izhajajo iz sredstva, na katero se izdatki nanašajo. Vsi ostali stroški so v poslovnem izidu pripoznani kot odhodki, takoj ko do njih pride.

Amortizacija

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti neopredmetenih sredstev (razen dobrega imena, blagovnih znamk in podatkovne baze kupcev) in se začne, ko je sredstvo na razpolago za uporabo.

Ocenjene dobe koristnosti so naslednje:

- za pripoznane stroške razvoja (registracijska dokumentacija)	10 let,
- za programsko opremo	2 do 10 let,
- za ostala neopredmetena sredstva	10 let.

Zaloge

Zaloge surovin in materiala ter pomožnega in embalažnega materiala so ovrednotene po nabavnih cenah z vsemi odvisnimi stroški nabave. Pri izkazovanju zalog materiala družba uporablja drsečo nabavno ceno. Zaloge

nedokončane proizvodnje, polizdelkov in končnih izdelkov se vrednotijo po standardnih cenah, ki poleg neposrednih stroškov materiala vključujejo tudi proizvodjalne stroške ob normalni uporabi proizvodjalnih sredstev, in sicer: neposredne stroške dela, neposreden strošek amortizacije, neposredne stroške storitev, energetskih virov, vzdrževanja, kakovosti. Pri izkazovanju zalog nedokončane proizvodnje, polizdelkov in končnih izdelkov družba uporablja standardne cene. Količinske enote trgovskega blaga so ovrednotene po nabavni ceni, ki jo sestavljajo kupna cena, uvozne dajatve in neposredni stroški nabave in je zmanjšana za morebitne popuste. Pri izkazovanju zalog trgovskega blaga družba uporablja drseče nabavne cene.

V bilanci stanja se zaloge vrednotijo po izvorni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju.

Oslabitev sredstev

Finančna sredstva

Družba na datum poročanja oceni vrednost finančnega sredstva, da presodi, ali obstaja kakšno objektivno znamenje oslabitve sredstva. Finančno sredstvo se šteje za oslajljeno, če obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidno, da je zaradi enega ali več dogodkov prišlo do zmanjšanja pričakovanih prihodnjih denarnih tokov iz naslova tega sredstva.

Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, izkazanem po odplačni vrednosti, se izračuna kot razlika med neodpisano vrednostjo sredstva in pričakovanimi prihodnjimi denarnimi tokovi, razobrestenimi po izvorni veljavni obrestni meri. Izguba zaradi oslabitve v zvezi s finančnim sredstvom, namenjenim za prodajo, se izračuna glede na njegovo trenutno pošteno vrednost.

Pri pomembnih finančnih sredstvih se ocena oslabitve izvede posamično. Ocena oslabitve preostalih finančnih sredstev se izvede skupinsko glede na njihove skupne značilnosti pri izpostavljenosti tveganjem.

Vse izgube zaradi oslabitve družba izkaže v poslovnem izidu obdobja. Morebitno nabrano izgubo v zvezi s finančnim sredstvom, ki je na razpolago za prodajo, pripoznano neposredno v kapitalu, se prenese na poslovni izid.

Izguba zaradi oslabitve se odpravi, če je odpravo izgube zaradi oslabitve mogoče nepristransko povezati z dogodkom, ki je nastal po pripoznanju oslabitve. Pri finančnih sredstvih, izkazanih po odplačni vrednosti, in finančnih sredstvih, namenjenih za prodajo, ki so dolgovni instrumenti, se odprava izgube zaradi oslabitve izkaže v poslovnem izidu. Odpravo finančnih sredstev, namenjenih za prodajo, ki so lastniški vrednostni papirji, družba izkazuje neposredno v kapitalu.

Nefinančna sredstva

Družba ob vsakem datumu poročanja preveri knjigovodsko vrednost nefinančnih sredstev družbe (razen zalog in odloženih terjatev za davke) z namenom, da ugotovi, ali so prisotni znaki oslabitve. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost sredstva.

Oslabitev sredstva ali denar ustvarjajoče enote se pripozna v primeru, ko njegova knjigovodska vrednost presega njegovo nadomestljivo vrednost. Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida. Izguba, ki se pri denar ustvarjajoči enoti pripozna zaradi oslabitve, se razporedi tako, da se najprej zmanjša knjigovodska vrednost dobrega imena, razporejenega na denar ustvarjajočo enoto, nato pa na druga sredstva enote (skupine enot), in to sorazmerno s knjigovodsko vrednostjo vsakega sredstva v enoti.

Nadomestljiva vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote je njena vrednost pri uporabi ali poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, in sicer tista, ki je višja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo. Za namene preizkusa oslabitve se sredstva združijo v najmanjše denar ustvarjajoče enote, ki so najmanjše skupine sredstev, ki ustvarjajo finančne pritoke, v veliki meri neodvisne od finančnih pritokov iz drugih sredstev ali skupin sredstev.

Izguba zaradi oslabilve dobrega imena se ne odpravlja. V zvezi z drugimi sredstvi pa družba izgube zaradi oslabilve v preteklih obdobjih na datum bilance stanja ovrednoti in tako ugotovi, ali je prišlo do zmanjšanja izgube ali ta celo ne obstaja več. Izguba zaradi oslabilve se odpravi, če je prišlo do spremembe ocen, na podlagi katerih družba določi nadomestljivo vrednost sredstva. Izguba zaradi oslabilve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odštetju amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi oslabilve.

Dolgoročni zasluži zaposlenih

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Družba je v skladu z zakonskimi predpisi zavezana k izplačilu jubilejnih nagrad zaposlenim in odpravnin ob njihovi upokojitvi, za kar so oblikovane dolgoročne rezervacije. Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo.

Rezervacije so oblikovane v višini ocenjenih prihodnjih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na dan bilance stanja, za zaposlene v tistih državah, kjer obstaja zakonska obveza za izplačilo odpravnin in jubilejnih nagrad. V izračunu so upoštevani stroški odpravnin ob upokojitvi in strošek vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve. Izbrana letna diskontna obrestna mera znaša 5,85 % in predstavlja donos 10-letnih podjetniških obveznic z visoko boniteto v evro-območju. Pri izračunu je uporabljena metoda projicirane enote. Aktuarski dobički oziroma aktuarske izgube tekočega poslovnega leta se ob ugotovitvi v celoti pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Rezervacije

Rezervacije se pripoznajo, če ima družba zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti, in če je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi. Družba rezervacije določi z diskontiranjem pričakovanih prihodnjih denarnih tokov po meri pred obdavčitvijo, ki odraža obstoječe ocene časovne vrednosti denarja in po potrebi tveganja, ki so značilna za obveznost.

Rezervacije za tožbe

Družba izkazuje rezervacije za tožbe, ki potekajo in so povezane z domnevnimi kršitvami patentov. Vsako leto preveri upravičenost oblikovanih rezervacij glede na stanje spora in verjetnost ugodne ali neugodne rešitve spora. Višina rezervacij se določi glede na znano višino škodnega zahtevka ali glede na pričakovano možno višino, če dejanski zahtevak še ni znan.

Prihodki od prodaje izdelkov in opravljenih storitev

Prihodki od prodaje izdelkov se pripoznajo v izkazu poslovnega izida v trenutku, ko je kupec prevzel vsa pomembna tveganja in koristi, povezane z lastništvom izdelkov. Prihodki iz opravljenih storitev se v izkazu poslovnega izida pripoznajo glede na stopnjo dokončanosti posla na datum bilance stanja.

Prenos tveganj in koristi je odvisen od določil posamezne kupoprodajne pogodbe, praviloma pa do prenosa pride v trenutku, ko je blago odpremljeno iz skladišča družbe.

Prihodki se ne pripoznajo, če se pojavi negotovost glede poplačljivosti nadomestila, z njim povezanih stroškov ali možnosti vračila izdelkov ali pa glede na nadaljnje odločanje o prodanih izdelkih. Prihodki iz prodaje izdelkov in opravljanja storitev se merijo na podlagi prodajnih cen, navedenih v računih ali drugih listinah, zmanjšanih za vračila in popuste, odobrene ob prodaji ali kasneje, tudi zaradi zgodnejšega plačila.

Državne podpore

Državne podpore se v začetku pripoznajo kot odloženi prihodki, ko obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bo družba podpore prejela in da bo izpolnila pogoje v zvezi z njimi. Državne podpore, prejete za kritje stroškov, se pripoznavajo dosledno kot prihodki v obdobjih, v katerih nastajajo zadevni stroški, ki naj bi jih le-te nadomestile. S

sredstvi povezane državne podpore se v izkazu poslovnega izida pripoznavajo dosledno med drugimi prihodki iz poslovanja v dobi koristnosti posameznega sredstva.

Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki obsegajo obresti od naložb, prihodke od dividend, prihodke od odsvojitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev, spremembe pošteni vrednosti finančnih sredstev po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, pozitivne tečajne razlike in dobičke od inštrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Prihodki od obresti se pripoznajo ob njihovem nastanku z uporabo efektivne obrestne mere. Prihodki od dividend se v izkazu poslovnega izida pripoznajo na dan, ko je uveljavljena delničarjeva pravica do plačila, kar je pri podjetjih, ki kotirajo na borzi, praviloma datum, ko pravica do tekoče dividende preneha biti povezana z delnico.

Finančni odhodki obsegajo stroške izposojanja, negativne tečajne razlike, spremembe pošteni vrednosti finančnih sredstev po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, izgube zaradi oslabitve vrednosti finančnih sredstev in izgube od inštrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Stroški izposojanja se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi efektivnih obresti.

Davek od dobička

Davek od dobička oziroma izgube poslovnega leta vključuje odmerjeni in odloženi davek. Davek od dobička se izkaže v izkazu poslovnega izida, razen v delu, ki je povezan s postavkami, izkazanimi neposredno v kapitalu.

Odmerjeni davek se obračuna od obdavčljivega dobička za poslovno leto po davčnih stopnjah, ki veljajo na datum bilance stanja, in od morebitne prilagoditve davčnih obveznosti v povezavi s preteklimi poslovnimi leti.

Pri izkazovanju odloženega davka se uporablja metoda obveznosti po bilanci stanja, pri čemer se upoštevajočasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznosti za potrebe finančnega poročanja in vrednostmi za potrebe davčnega poročanja. Pri tem so izvzete naslednječasne razlike: začetno pripoznanje sredstev ali obveznosti v poslu, kjer ne gre za poslovne združitve in ki ne vpliva niti na računovodski niti na obdavčljivi dobiček, in razlike v zvezi z naložbami v odvisna podjetja in skupaj obvladovana podjetja v tisti višini, za katero obstaja verjetnost, da ne bo popravljena v predvidljivi prihodnosti. Prav tako se odloženi davek ne izkaže, ko gre za obdavčljivečasne razlike ob začetnem pripoznanju dobrega imena. Znesek odloženega davka temelji na pričakovanem načinu povračila oziroma poravnave knjigovodske vrednosti sredstev in obveznosti ob uporabi davčnih stopenj, veljavnih na datum bilance stanja.

Odložena terjatev za davek se pripozna v višini verjetnega razpoložljivega prihodnjega obdavčljivega dobička, v breme katerega bo v prihodnje mogoče uporabiti odloženo terjatev. Odložene terjatve za davek se zmanjšajo za znesek, za katerega ni več verjetno, da bo zanj mogoče uveljaviti davčno olajšavo, povezano s sredstvom.

Čisti dobiček na delnico

Družba izkazuje osnovno dobičkonosnost delnice, ki jo izračuna tako, da dobiček oziroma izgubo, ki pripada navadnim delničarjem, deli s tehtanim povprečnim številom navadnih delnic v poslovnem letu. Popravljeni čisti dobiček na delnico je enak osnovnemu dobičku, ker vse delnice družbe pripadajo istemu razredu navadnih imenskih kosovnih delnic.

Poročanje po odsekih

Odsek je prepoznavni sestavni del družbe, ki se ukvarja z določenimi izdelki ali storitvami (področni odsek) ali z izdelki in storitvami v posebnem, geografsko definiranim gospodarskem okolju (območni odsek) ter se med seboj razlikujejo po tveganjih in donosih. Informacije po odsekih so izkazane po področnih in območnih odsekih družbe.

Poročanje družbe po odsekih temelji na območnih odsekih, ki jih podpirata tudi način vodenja v okviru družbe in sistem notranjega poročanja.

Cene prenosov med odseki so določene na čisti poslovni podlagi.

Območni odseki družbe so Evropska unija, Jugovzhodna Evropa in Vzhodna Evropa. Med področnimi odseki ima odsek izdelkov za humano uporabo tako po vrednosti prodaje kot tudi po vrednosti uporabljenih sredstev več kot 90-odstotni delež v družbi.

Poslovni izidi, sredstva in obveznosti po območnih odsekih vsebujejo tiste postavke, ki jih je mogoče pripisati neposredno odseku, in tiste, ki jih je mogoče utemeljeno razporediti na odsek. Nerazporejene postavke vključujejo predvsem finančne naložbe in z njimi povezane prihodke, dana in prejeta posojila ter z njimi povezane odhodke, skupna sredstva in odhodke centrale, obveznosti iz rezervacij za tožbe ter terjatve in obveznosti za davek iz dobička.

Naložbe odseka v dolgoročna sredstva obsegajo celotne stroške, nastale v tekočem poslovnem letu iz naslova pridobitve nepremičnin, naprav in opreme ter neopredmetenih sredstev, brez dobrega imena.

Novi standardi in pojasnila, ki še niso stopili v veljavo

V nadaljevanju navajamo nove standarde, dopolnitve standardov in pojasnila k standardom, ki za leto, ki se je končalo 31. 12. 2007, še niso veljala in jih družba pri pripravi računovodskih izkazov ni upoštevala:

1. MSRP 8 *Poslovni odseki*

V poročanje po odsekih uvaja t. i. poslovodni pristop, ki ga bo družba morala upoštevati pri pripravi računovodskih izkazov za poslovno leto 2009. Informacije o odsekih družba trenutno izkazuje po področnih in območnih odsekih (glej pojasnilo št. 6).

2. MRS 23 *Stroški izposojanja*

Prenovljeni MRS 23 ne daje več možnosti pripoznavanja stroškov izposojanja kot odhodkov in zahteva, da podjetje stroške izposojanja, ki jih je mogoče pripisati neposredno nakupu, gradnji ali proizvodnji sredstva v pripravi, usredstvi kot del nabavne vrednosti zadevnega sredstva. Družba ga bo morala začeti uporabljati pri pripravi računovodskih izkazov za poslovno leto 2009, kar bo predstavljalo spremembo v računovodskih usmeritvah družbe. V skladu s prehodnimi določbami bo družba prenovljeni MRS 23 uporabila pri tistih sredstvih, pri katerih se bo usredstvenje stroškov izposojanja začelo na dan, ko bo sprememba stopila v veljavo, ali pozneje.

3. OPMSRP 11, MSRP 2 *Transakcije z delnicami družbe in z lastnimi delnicami*

Določa, da se plačila z delnicami, pri katerih podjetje prejme blago ali storitve kot plačilo za lastne kapitalske inštrumente, obračuna kot poravnava s kapitalom, ne glede na to, kako so bili lastni kapitalski inštrumenti pridobljeni. OPMSRP 11 bo družba morala upoštevati pri pripravi računovodskih izkazov za poslovno leto 2008, pri čemer ga bo morala uporabiti za nazaj. Na računovodske izkaze družbe ne bo vplival.

4. OPMSRP 12 *Dogovori o storitvenih koncesijah*

Daje navodila glede določenih vprašanj pri izkazovanju in vrednotenju v zvezi s koncesijami za javne storitve. Družba ga bo morala upoštevati pri pripravi izkazov za poslovno leto 2008, vendar ne pričakujemo, da bo vplival na njene računovodske izkaze.

5. OPMSRP 13 *Programi zvestobe kupcev*

Nanaša se na računovodstvo podjetij, ki izvajajo programe zvestobe kupcev ali pa so v njih drugače udeležena. Nanaša se na tiste programe zvestobe, v katerih kupci pridobijo pravico do nagrade, kot je na primer brezplačno ali cenovno ugodnejše blago ali storitve. Družba ga bo morala upoštevati pri pripravi izkazov za poslovno leto 2009, ne bo pa vplival na njene računovodske izkaze.

6. OPMSRP 14, MRS 19 Omejitve v zvezi s sredstvi določenih zaslužkov, minimalne stopnje kapitaliziranosti in njihove medsebojne povezanosti
Pojasnjuje, kdaj se šteje, da so vračila ali zmanjšanja prihodnjih prispevkov v zvezi s sredstvi določenih zaslužkov na voljo, ter daje navodila glede vpliva zahteve po minimalni stopnji kapitaliziranosti (MFR) na takšna sredstva. Pojasnjuje tudi, kdaj lahko MFR privede do obveznosti. Družba ga bo morala upoštevati pri pripravi izkazov za poslovno leto 2008, vendar ne pričakujemo, da bo vplival na računovodske izkaze družbe.

3. Določanje poštene vrednosti

Glede na računovodske usmeritve družbe in zahtevana razkritja je treba v številnih primerih določiti pošteno vrednost tako finančnih kot tudi nefinančnih sredstev in obveznosti. Poštene vrednosti posameznih skupin sredstev za potrebe merjenja oziroma poročanja je družba določila po metodah, ki so opisane v nadaljevanju. Kjer so potrebna dodatna pojasnila v zvezi s predpostavkami za določitev poštenih vrednosti, so ta navedena v razčlenitvah k posameznim postavkam sredstev oziroma obveznosti družbe.

Naložbe v lastniške in dolžniške vrednostne papirje

Poštena vrednost finančnih sredstev po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, finančnih naložb v posesti do zapadlosti v plačilo in za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev se za vrednostne papirje tujih izdajateljev določa glede na zaključno ceno (close price), za slovenske naložbe pa po enotnem tečaju na dan poročanja. Poštena vrednost finančnih naložb v posesti do zapadlosti v plačilo se določa samo za potrebe poročanja.

Poslovne in druge terjatve

Poštena vrednost poslovnih in drugih terjatev se izračuna kot sedanja vrednost prihodnjih denarnih tokov, razobrestenih po tržni obrestni meri na datum poročanja.

Izvedeni inštrumenti

Poštena vrednost rokovnih poslov je enaka njihovi ponujeni tržni ceni na datum poročanja, če je ta na voljo. Če ta ni na voljo, se poštena vrednost določi kot razlika med pogodbeno vrednostjo rokovnega posla in trenutno ponujeno vrednostjo rokovnega posla ob upoštevanju preostale dospelosti posla z obrestno mero brez tveganja (na podlagi državnih obveznic).

Poštena vrednost obrestne zamenjave je enaka tržni ceni na dan bilance stanja.

Osnovne finančne obveznosti

Poštena vrednost se za potrebe poročanja izračuna na podlagi sedanje vrednosti prihodnjih izplačil glavnice in obresti, diskontiranih po tržni obrestni meri na datum poročanja.

Izkaz finančnega izida

Izkaz finančnega izida je pripravljen po posredni metodi na podlagi postavk v bilanci stanja dne 31. 12. 2007 in 31. 12. 2006, izkaza poslovnega izida za leto, ki se je končalo 31. 12. 2007, in dodatnih podatkov, ki so potrebni za prilagoditev pritokov in odtokov.

4. Obvladovanje finančnega tveganja

Hitra rast poslovanja in široka mednarodna prisotnost družbe Krka pomeni tudi izpostavljenost različnim vrstam tveganj. V družbi Krka zato vsa obvladljiva tveganja upravljamo z ustreznimi mehanizmi, za njihovo obvladovanje pa so zadolžene različne organizacijske enote.

Poslovna tveganja obvladujemo decentralizirano, finančna tveganja pa spremlja Finančni sektor družbe, ki jih centralizirano obvladuje. Vodstvo družbe odobri ustrezne ukrepe in mehanizme za obvladovanje tveganj, prav tako pa je seznanjeno tudi z učinkovitostjo sprejetih ukrepov.

Vsa tveganja sistematično spremljamo, pri finančnih tveganjih pa uporabljamo tudi ustrezne kvantitativne metode za proučevanje izpostavljenosti in velikosti potencialne škode. Zaradi velike pozornosti, ki jo družba namenja obvladovanju tveganj, smo v letu 2007 učinkovito upravljali z navedenimi tveganji in zmanjšali njihov negativni vpliv na poslovanje.

V nadaljevanju navajamo kratek povzetek politike upravljanja s finančnimi tveganji, kar je podrobneje razloženo v poslovnem delu letnega poročila.

Kreditno tveganje

Izpostavljenost družbe Krka kreditnemu tveganju je odvisna od posameznih kupcev in od gospodarskih razmer v posameznih državah. Družba dosega prihodke od prodaje na petih, po prodajnem deležu dokaj uravnoteženih regijah, tako da koncentracija kreditnega tveganja z geografskega vidika ni izrazita. Zaradi velikega števila različnih kupcev se tveganje ne koncentrira na posameznem poslovnem partnerju.

Kreditno kontrolo za družbo Krka centralizirano izvaja Služba za upravljanje s tveganji. Za kupce obvladujoče družbe in odvisnih družb so uveljavljeni enotni postopki in pravila. Pri novih kupcih pa najprej opravi analizo njihove kreditne sposobnosti, preden jim ponudi standardne pogoje dobave in plačil.

Učinki kreditne kontrole so pozitivni in se kažejo v zmanjševanju skupne vsote zapadlih terjatev, izboljševanju starostne strukture zapadlih in celotnih terjatev ter ugodnejšem razmerju med povprečnim stanjem terjatev do kupcev in vrednostjo prodaje.

Ocenjujemo, da je kreditno tveganje dobro obvladovano. V letu 2007 nismo zabeležili vrednostno pomembnejših odpisov terjatev zaradi neplačil kupcev.

Likvidnostno tveganje

Pri obvladovanju likvidnostnega tveganja proučujemo, ali je družba zmožna poravnati tekoče poslovne obveznosti in ali je z ustvarjenim denarnim tokom zmožna poravnati obveznosti iz financiranja.

Potrebo po likvidnih sredstvih ugotavljamo s tedenskim, mesečnim in večmesečnim načrtovanjem denarnih tokov, pri čemer morebitne primanjkljaje v denarnih sredstvih, ki jih ne bi mogli pokriti iz tekočega poslovanja, zagotavljamo z vnaprej dogovorjenimi kreditnimi linijami pri bankah, medtem ko morebitne presežke denarnih sredstev vlagamo v likvidne kratkoročne finančne naložbe. V letu 2007 smo za izboljšanje kratkoročne in dolgoročne likvidnosti optimizirali spremljanje stanja denarnih sredstev v družbi in dodelali sistem načrtovanja likvidnosti.

Kazalniki tekoče likvidnosti (kratkoročni, hitri in pospešeni koeficient), skupaj s kazalniki, ki prikazujejo upravljanje s kratkoročnimi sredstvi in obveznostmi, so primerljivi s kazalniki ostalih podjetij iz panoge. Zmanjšuje se delež obratnega kapitala v prihodkih od prodaje družbe Krka, kar kaže na uspešnejše upravljanje s terjatvami in obveznostmi.

Poleg vidika poravnavanja tekočih obveznosti ugotavljamo tudi, ali je družba z ustvarjenim denarnim tokom sposobna poravnati obveznosti iz najetih posojil in ostale obveznosti iz financiranja. Vrednost kazalnikov prikazuje zelo majhno likvidnostno tveganje družbe.

Valutno tveganje

Zaradi razvejanega mednarodnega poslovanja je družba Krka izpostavljena tveganju sprememb deviznih tečajev. Ključno tečajno tveganje za družbo je spremenljivost tečaja ameriškega dolarja, kot pomembnejše pa smo identificirali tudi valute, ki so definirane z lokacijo naših ključnih družb v tujini. Mednje uvrščamo poljski zlot, ruski rubelj, hrvaško kuno in makedonski denar.

V letu 2007 smo aktivno upravljali tveganje sprememb vrednosti ameriškega dolarja, tveganja spremembe vrednosti preostalih valut pa nismo varovali.

Del načrtovane odprte pozicije v ameriških dolarjih za posamezna obdobja smo v skladu s politiko upravljanja tečajnega tveganja zavarovali z uporabo izvedenih finančnih inštrumentov, del pa je ostal nezavarovan. Za zavarovanje smo uporabili enostavne izvedene finančne inštrumente, kot so navadne terminske pogodbe in valutne opcije.

Družba Krka je v letu 2007 zaradi padca vrednosti ameriškega dolarja ustvarila negativne tečajne razlike iz naslova plačil in iz naslova prevrednotenja dolarskih sredstev. Z izvedenimi finančnimi inštrumenti smo ustvarili pozitivne finančne učinke, vendar premajhne, da bi lahko v celoti nevtralizirali negativne tečajne razlike.

Tveganje spremembe obrestne mere

Konec leta 2007 je imela družba za vsa dolgoročna posojila, vezana na 6-mesečni LIBOR za ameriški dolar, v celoti zavarovano tveganje spremembe obrestne mere.

Za dve novi dolgoročni posojili, vezani na 6-mesečni EURIBOR, pa tveganja spremembe obrestne mere do konca leta 2007 nismo zavarovali, saj se trend zviševanja ključne obrestne mere evropske centralne banke zaustavlja. Konec leta 2007 imamo tako zavarovano samo petino glavnice dolgoročnih posojil, vezanih na 6-mesečni EURIBOR.

Upravljanje s kapitalom

Uprava se je odločila za ohranjanje velikega kapitalskega obsega, da bi tako zagotovila zaupanje vseh deležnikov in nadaljnji razvoj družbe Krka. Kot enega od strateških kazalnikov je družba opredelila donosnost kapitala kot razmerje med doseženim čistim dobičkom in povprečno vrednostjo lastniškega kapitala. Družba si prizadeva za ohranjanje ravnotežja med večjimi donosi, ki bi jih omogočili z večjo zadolženostjo, ter prednostmi in varnostjo močne kapitalske strukture.

Družba Krka sledi politiki zmerne povečevanja višine dividend, ki jih izplačuje enkrat na leto. Predlog višine dividende oblikujeta uprava in nadzorni svet družbe. Dividende se izplačajo iz bilančnega dobička, ki se oblikuje v skladu z veljavnimi predpisi v Sloveniji, sklep o njegovi uporabi pa sprejme skupščina delničarjev.

Družba Krka ima v skladu s sklepom skupščine delničarjev oblikovan sklad lastnih delnic do višine 5 % osnovnega kapitala. Na dan 31. 12. 2007 je bilo lastnih delnic 1.626.620, kar je 4,6 % osnovnega kapitala.

Družba nima posebnih ciljev glede deleža lastništva zaposlenih in nima nobenega programa delniških opcij. V letu 2007 v družbi ni prišlo do spremembe v načinu upravljanja s kapitalom. Družba tudi ni predmet kapitalskih zahtev, ki bi jih določili regulatorni organi.

5. Območni in področni odseki

Družba poroča po območnih in področnih odsekih, kot primarne je opredelila območne odseke. Prihodki območnih odsekov so prikazani glede na geografsko lokacijo kupcev.

Prihodki, stroški, sredstva in obveznosti, ki jih ni mogoče neposredno pripisati odsekom ali jih ni možno zanesljivo razdeliti na odseke glede na določene kriterije, so prikazani v okviru postavke »nerazporejeno«.

Območni odseki

v tisočih EUR	Evropska unija		Jugovzhodna Evropa		Vzhodna Evropa		Ostalo		Nerazporejeno		Skupaj	
	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006
Prihodki od prodaje	416.849	334.461	73.423	60.501	174.172	177.370	22.285	13.770	0	0	686.729	586.102
Rezultat odseka	134.932	105.887	27.406	19.897	17.611	37.185	791	3.007	0	0	180.740	165.976
Drugi poslovni prihodki									1.328	2.000	1.328	2.000
Nerazporejeni stroški									-13.985	-21.011	-13.985	-21.011
Dobiček iz poslovanja											168.083	146.965
Neto finančni prihodki/odhodki									-3.885	285	-3.885	285
Davek iz dobička									-37.677	-34.223	-37.677	-34.223
Čisti dobiček poslovnega leta											126.521	113.027
Skupaj sredstva	557.363	483.168	57.523	50.988	115.260	98.292	11.234	6.455	315.878	215.383	1.057.258	854.286
Neopredmetena sredstva	14.851	12.783	2.616	2.312	6.205	6.779	794	526	0	0	24.466	22.400
Skupaj obveznosti	233.847	162.276	41.190	29.354	97.709	86.057	12.502	6.681	0	0	385.248	284.368
Investicije	94.678	88.756	0	0	0	63	0	0	0	0	94.678	88.819
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	20.814	18.018	2.107	1.865	4.184	3.506	401	227	12.119	8.251	39.625	31.867
Amortizacija neopredmetenih sredstev	2.888	2.468	509	447	1.207	1.309	154	102	0	0	4.758	4.326
Slabitve nepremičnin, naprav in opreme, neopredmetenih sredstev ter ostalih dolgoročnih sredstev									55	60	55	60

Področni odseki

v tisočih EUR	Izdelki za humano uporabo		Ostalo		Skupaj	
	2007	2006	2007	2006	2007	2006
Prodaja	661.295	563.221	25.434	22.881	686.729	586.102
Investicije	94.028	88.229	650	590	94.678	88.819
Sredstva	1.021.312	826.949	35.946	27.337	1.057.258	854.286

6. Drugi poslovni prihodki

v tisočih EUR	2007	2006
Odprava dolgoročnih rezervacij ter državnih podpor in prejetih sredstev EU	238	224
Odprava popravkov vrednosti terjatev	0	57
Dobiček pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme	483	581
Ostali poslovni prihodki	607	1.138
Skupaj drugi poslovni prihodki	1.328	2.000

Med odpravljenimi dolgoročnimi rezervacijami ter državnimi podporami in prejetimi sredstvi Evropske unije je bilo največ, in sicer za 170 tisoč EUR, odpravljenih dolgoročnih rezervacij za ekološko sanacijo. Med ostalimi poslovnimi prihodki je bilo največ, in sicer za 242 tisoč EUR, prejetih odškodnin, za 108 tisoč EUR pa je bilo prihodkov iz naslova izterjanih terjatev iz preteklih let.

7. Stroški dela

v tisočih EUR	2007	2006
Bruto plače in nadomestila	111.852	99.547
Prispevki socialnih zavarovanj in davek na izplačane plače	22.244	21.763
Ostali stroški dela	5.978	5.329
Odpravnine in jubilejne nagrade	3.231	3.620
Skupaj stroški dela	143.305	130.259

Ostali stroški dela vključujejo predvsem regres za letni dopust in stroške prevoza na delo.

V letu 2007 je znašal prispevek za obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje (vključeni so prispevki, ki jih plačata tako delodajalec kot delojemalec) 22.090 tisoč EUR. Prispevek za dodatno pokojninsko zavarovanje je znašal 3.233 tisoč EUR.

8. Drugi poslovni odhodki

v tisočih EUR	2007	2006
Dotacije, pomoči	2.363	2.078
Izdatki za varstvo okolja	1.625	1.319
Ostale dajatve	2.923	1.438
Izgube pri prodaji nepremičnin, naprav in opreme	1.358	919
Odpisi in popravki vrednosti zalog	5.049	3.835
Slabitve in odpisi terjatev	589	660
Ostali poslovni odhodki	2.185	1.722
Skupaj drugi poslovni odhodki	16.092	11.971

Drugi poslovni odhodki so v izkazu poslovnega izida vključeni v stroške splošnih dejavnosti.

9. Finančni prihodki in odhodki

v tisočih EUR	2007	2006
Tečajne razlike	4.569	4.318
Prihodki od obresti	897	900
Sprememba poštene vrednosti finančnih naložb skozi poslovni izid	1.793	1.656
Dobički od prodaje vrednostnih papirjev	2.064	1.082
Prihodki iz izvedenih finančnih inštrumentov	2.421	4.595
– prilivi	2.164	2.404
– sprememba poštene vrednosti	257	2.191
Prihodki iz dividend in drugih deležev v dobičku	216	2.228
Dobički podjetij v skupini	4.400	0
Skupaj finančni prihodki	16.360	14.779
Tečajne razlike	-13.802	-10.004
Odhodki za obresti	-3.651	-3.039
Spremembe poštene vrednosti finančnih naložb skozi poslovni izid	-1.613	-550
Odhodki iz izvedenih finančnih inštrumentov	-302	-753
– odlivi	-63	-586
– sprememba poštene vrednosti	-239	-167
Ostali odhodki	-877	-148
Skupaj finančni odhodki	-20.245	-14.494
Neto finančni izid	-3.885	285

10. Davek iz dobička

v tisočih EUR	2007	2006
Davek	39.479	40.747
Odloženi davek	-1.802	-6.525
Skupaj davek iz dobička	37.677	34.223
Dobiček pred obdavčitvijo	164.198	147.250
Davek, obračunan po 23-odstotni (za leto 2006 25-odstotni) davčni stopnji	37.765	36.813
Davčno nepriznani odhodki	4.679	3.322
Davčne olajšave	-3.694	-5.462
Prihodki, ki zmanjšujejo davčno osnovo	-1.073	-773
Ostale postavke	0	324
Skupaj davek iz dobička	37.677	34.223

Največji delež davčnih olajšav predstavljajo vlaganja v raziskave in razvoj (v vrednosti 2.068 tisoč EUR) ter ostale olajšave (dodatno pokojninsko zavarovanje, donacije, del plač zaposlenih invalidov ipd.).

11. Nepremičnine, naprave in oprema

v tisočih EUR	31. 12. 2007	31. 12. 2006
Zemljišča	13.662	13.153
Zgradbe	172.362	168.783
Oprema	165.489	141.431
Nepremičnine, naprave in oprema v pridobivanju	67.447	49.116
Predujmi za nepremičnine, naprave in opremo	3.931	4.959
Skupaj nepremičnine, naprave in oprema	422.891	377.442

Največja naložba družbe v letu 2007, vredna 18.431 tisoč EUR, je bila tretja faza projekta Notol, v kateri bomo pakirnico povečali v obsegu, ki bo omogočal vgradnjo novih linij. Projekt bo predvidoma končan v letu 2008. Naložba v gradnjo novih tehtalnic in priročnih skladišč ter rekonstrukcijo skladišča surovin je bila vredna 8.999 tisoč, za novi del obrata za proizvodnjo injekcij pa je bilo namenjenih 6.390 tisoč EUR.

Tabela gibanja nepremičnin, naprav in opreme (NNO) v letu 2007

v tisočih EUR	Zemljišča	Zgradbe	Oprema	NNO v pridobivanju	Predujmi	Skupaj
Nabavna vrednost 1. 1. 2007	13.153	284.747	359.867	49.116	4.959	711.842
Nabava	0	0	0	87.388	-1.028	86.360
Aktiviranje – prenos s sredstev v pridobivanju	668	17.397	50.845	-69.057	0	-147
Odtujitve, manki, viški in ostalo	-159	-1.565	-9.037	0	0	-10.761
Nabavna vrednost 31. 12. 2007	13.662	300.579	401.675	67.447	3.931	787.294
Popravek vrednosti 1. 1. 2007	0	-115.964	-218.436	0	0	-334.400
Amortizacija	0	-13.449	-26.176	0	0	-39.625
Odtujitve, manki, viški in ostalo	0	1.196	8.426	0	0	9.622
Popravek vrednosti 31. 12. 2007	0	-128.217	-236.186	0	0	-364.403
Neodpisana vrednost 1. 1. 2007	13.153	168.783	141.431	49.116	4.959	377.442
Neodpisana vrednost 31. 12. 2007	13.662	172.362	165.489	67.447	3.931	422.891

Tabela gibanja nepremičnin, naprav in opreme (NNO) v letu 2006

v tisočih EUR	Zemljišča	Zgradbe	Oprema	NNO v pridobivanju	Predujmi	Skupaj
Nabavna vrednost 1. 1. 2006	12.137	246.481	317.701	57.787	2.482	636.586
Nabava	0	0	0	82.359	2.477	84.837
Aktiviranje – prenos s sredstev v pridobivanju	1.073	39.708	50.140	-91.030	0	-109
Odtujitve, manki, viški	-57	-1.253	-8.154	0	0	-9.465
Prenosi na neopredmetena sredstva	0	-189	180	0	0	-9
Nabavna vrednost 31. 12. 2006	13.153	284.747	359.867	49.116	4.959	711.841
Popravek vrednosti 1. 1. 2006	0	-106.487	-204.178	0	0	-310.665
Amortizacija	0	-10.450	-21.417	0	0	-31.867
Odtujitve, manki, viški in ostalo	0	972	7.152	0	0	8.124
Prenosi na neopredmetena sredstva	0	2	7	0	0	9
Popravek vrednosti 31. 12. 2006	0	-115.963	-218.436	0	0	-334.399
Neodpisana vrednost 1. 1. 2006	12.137	139.994	113.523	57.787	2.482	325.921
Neodpisana vrednost 31. 12. 2006	13.153	168.783	141.431	49.116	4.959	377.442

Na osnovi sklenjenih pogodb, ki so povezane z nadaljevanjem investicij v teku, je bilo konec leta 2007 stanje znanih prihodnjih obveznosti, povezanih s pridobitvijo nepremičnin, naprav in opreme, 40.083 tisoč EUR.

12. Neopredmetena sredstva

v tisočih EUR	31. 12. 2007	31. 12. 2006
Stroški razvijanja	2.602	2.617
Dolgoročne premoženjske pravice	17.656	15.730
Sredstva v pridobivanju	4.208	4.053
Skupaj neopredmetena sredstva	24.466	22.400

Največji postavki med nabavljenimi dolgoročnimi premoženjskimi pravicami sta bili nadgradnji sistema SAP za napovedovanje prodaje in natančno načrtovanje proizvodnje v višini 1.511 tisoč EUR ter nadgradnja sistema SAP za skladišče končnih izdelkov v višini 466 tisoč EUR, med razvojno-raziskovalnimi projekti pa aktiviranje zaključenega registracijskega postopka za venlafaksin v vrednosti 302 tisoč EUR.

Med sredstvi v pridobivanju so zajeti razvojno-raziskovalni projekti v višini 3.724 tisoč EUR in projekti s področja informacijske tehnologije in telekomunikacij v višini 484 tisoč EUR.

Tabela gibanja neopredmetenih sredstev (NS) v letu 2007

v tisočih EUR	Stroški razvijanja	Dolgoročne premoženjske pravice	NS v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost 1. 1. 2007	6.611	24.580	4.053	35.244
Nabava	0	30	7.260	7.290
Prenos s sredstev v pridobivanju	1.561	5.544	-7.105	0
Odtujitve	-466	-32		-498
Nabavna vrednost 31. 12. 2007	7.706	30.122	4.208	42.036
Popravek vrednosti 1. 1. 2007	-3.994	-8.850	0	-12.844
Amortizacija	-1.110	-3.648	0	-4.758
Odtujitve	0	32	0	32
Popravek vrednosti 31. 12. 2007	-5.104	-12.466	0	-17.570
Neodpisana vrednost 1. 1. 2007	2.617	15.730	4.053	22.400
Neodpisana vrednost 31. 12. 2007	2.602	17.656	4.208	24.466

Tabela gibanja neopredmetenih sredstev (NS) v letu 2006

v tisočih EUR	Stroški razvijanja	Dolgoročne premoženjske pravice	NS v pridobivanju	Skupaj
Nabavna vrednost 1. 1. 2006	5.040	20.423	3.483	28.946
Nabava	0	0	6.459	6.459
Prenosi s sredstev v pridobivanju	1.741	4.148	-5.889	0
Odtujitve	-170	0	0	-170
Prenosi z nepremičnin, naprave in opreme	0	9	0	9
Nabavna vrednost 31. 12. 2006	6.611	24.580	4.053	35.244
Popravek vrednosti 1. 1. 2006	-2.825	-5.684	0	-8.509
Amortizacija	-1.169	-3.157	0	-4.326
Prenosi z nepremičnin, naprav in opreme	0	-9	0	-9
Popravek vrednosti 31. 12. 2006	-3.994	-8.850	0	-12.844
Neodpisana vrednost 1. 1. 2006	2.215	14.739	3.483	20.437
Neodpisana vrednost 31. 12. 2006	2.617	15.730	4.053	22.400

13. Naložbe v odvisne družbe

Tabela gibanja naložb v odvisne družbe v letu 2007

v tisočih EUR	Naložbe v odvisne družbe
Nabavna vrednost 1. 1. 2007	121.513
Naložba v družbo, pridobljeno s prevzemom	97.000
Dokapitalizacija	42
Prodaja naložbe	-192
Vračilo preplačila	-185
Stanje 31. 12. 2007	218.178
Čista vrednost 1. 1. 2007	121.513
Čista vrednost 31. 12. 2007	218.178

Tabela gibanja naložb v odvisne družbe v letu 2006

v tisočih EUR	Naložbe v odvisne družbe
Nabavna vrednost 1. 1. 2006	115.013
Dokapitalizacija, odkup deležev	6.501
Stanje 31. 12. 2006	121.513
Čista vrednost 1. 1. 2006	115.013
Čista vrednost 31. 12. 2006	121.513

Deleži v odvisnih družbah

v tisočih EUR	Delež	Osnovni	Vrednost deležev v	
	lastništva	kapital	odvisnih družbah	
	31. 12. 2007	31. 12. 2007	31. 12. 2007	31. 12. 2006
Terme Krka, d.o.o., Novo mesto	100 %	14.753	45.407	45.407
KRKA-FARMA, d. o. o., Zagreb, Hrvaška	100 %	19.510	19.738	19.738
»KRKA-FARMA«, d. o. o., Novi Sad, Srbija	100 %	1	42	42
KRKA-FARMA DOOEL, Skopje, Makedonija	100 %	794	802	802
OOO »KRKA-RUS«, Istra, Ruska federacija	100 %	30.884	33.019	33.019
OOO »KRKA FARMA«, Sergijev Posad, Ruska federacija	100 %	108	492	492
KRKA-POLSKA Sp. z o. o., Varšava, Poljska	100 %	4.867	18.697	18.697
KRKA Magyarország Kft, Budimpešta, Madžarska	100 %	50	1.704	1.889
KRKA ČR, s. r. o., Praga, Češka republika	100 %	4	3	3
KRKA PHARMA DUBLIN LIMITED, Dublin, Irska	100 %	1	1	1
KRKA Sverige AB, Stockholm, Švedska	100 %	16	827	827
KRKA Aussenhandels GmbH, München, Nemčija	100 %	256	404	404
KRKA PHARMA GMBH, Frankfurt, Nemčija	100 %	25	25	0
KRKA FARMACÉUTICA, Unipessoal Lda., Estoril, Portugalska	100 %	10	10	0
KRKA USA, LLC, Delaware, ZDA	100 %	7	7	0
TAD Pharma GmbH, Cuxhaven, Nemčija	100 %	6.650	97.000	0
HELVETIUS-S. R. L., Trst, Italija			0	192
Skupaj			218.178	121.513

V letu 2007 so bile v tujini ustanovljene tri nove odvisne družbe, ki so vse v 100-odstotni lasti obvladujoče družbe: KRKA PHARMA GMBH, Frankfurt, Nemčija, KRKA FARMACÉUTICA, Unipessoal Lda., Estoril, Portugalska in KRKA USA, LLC, Delaware, ZDA.

V letu 2007 je družba Krka prevzela družbo TAD Pharma GmbH, Cuxhaven, Nemčija in je postala njena 100-odstotna lastnica. Kupnina v višini 97.000 tisoč EUR je bila plačana v gotovini. Izpeljana je bila dokapitalizacija družbe Krka Farma Novi Sad v višini 42 tisoč EUR.

V letu 2008 bosta družbi KRKA Aussenhandels GmbH, München in KRKA PHARMA GMBH, Frankfurt pripojeni k družbi TAD Pharma in izbrisani iz sodnega registra. Družba TAD Pharma bo prevzela vsa njuna sredstva, kapital, pravice in obveznosti.

Dokončno je bila ukinjena odvisna družba HELVETIUS-S. R. L. v Trstu, v kateri je imela družba Krka 80-odstotni delež.

Družba KRKA Magyarország Kft, Budimpešta, Madžarska je vrnila naknadna vplačila kapitala v višini 185 tisoč EUR.

14. Dana posojila

v tisočih EUR	31. 12. 2007	31. 12. 2006
Dolgoročna dana posojila:	6.936	5.324
– odvisnim družbam	3.524	1.898
– drugim	3.412	3.426
Kratkoročna dana posojila:	23.575	9.173
– odvisnim družbam	22.289	8.148
– drugim	1.286	1.025
Skupaj dana posojila	30.511	14.497

Družba Krka daje v skladu z internimi akti svojim sodelavcem dolgoročna posojila, predvsem za stanovanjske namene. Letna obrestna mera je enaka v času sklenitve pogodbe priznani obrestni meri, ki jo določi minister za finance na podlagi zakona, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb za potrebe določanja obresti med povezanimi osebami. V letu 2007 se je gibala od 4,80 % do 5,59 %. Odplačilna doba je največ 15 let.

Dana posojila odvisnim družbam

v tisočih EUR	31.12.2007	31.12.2006
Dolgoročna posojila odvisnim družbam	3.524	1.898
OOO »KRKA-RUS«, Istra, Ruska federacija	1.701	1.898
»KRKA-FARMA«, d. o. o., Novi Sad, Srbija	1.023	0
KRKA FARMACÉUTICA, Unipessoal Lda., Estoril, Portugalska	800	0
Kratkoročna posojila odvisnim družbam	22.289	8.148
Terme Krka, d.o.o., Novo mesto	5.375	6.849
OOO »KRKA-RUS«, Istra, Ruska federacija	694	1.299
»KRKA-FARMA«, d. o. o., Novi Sad, Srbija	27	0
KRKA FARMACÉUTICA, Unipessoal Lda., Estoril, Portugalska	14	0
TAD Pharma GmbH, Cuxhaven, Nemčija	16.078	0
KRKA PHARMA GMBH, Frankfurt, Nemčija	101	0
Skupaj dana posojila odvisnim družbam	25.813	10.046

15. Finančne naložbe

v tisočih EUR	31. 12. 2007	31. 12. 2006
Dolgoročne finančne naložbe	10.773	6.529
– delnice in deleži, razpoložljivi za prodajo	10.513	6.269
– druge dolgoročne finančne naložbe	260	260
Kratkoročne finančne naložbe, vključno z izvedenimi finančnimi inštrumenti	2.932	22.617
– delnice in deleži za trgovanje	538	11.890
– kratkoročne finančne naložbe, ki se obrestujejo	0	3.424
– izvedeni finančni inštrumenti	1.583	1.564
– druge kratkoročne finančne naložbe	811	5.739
Skupaj finančne naložbe	13.705	29.146

Med delnicami in deleži, razpoložljivimi za prodajo, je za 1.374 tisoč EUR naložb v Sloveniji, za 9.139 tisoč EUR pa naložb v tujini.

Med druge dolgoročne finančne naložbe spadajo predmeti kulturno-zgodovinske vrednosti.

Stanje kratkoročnih finančnih naložb se je glede na leto 2006 zmanjšalo za 19.685 tisoč EUR, in sicer predvsem zaradi financiranja prevzema družbe TAD Pharma.

Izvedeni finančni inštrumenti vsebujejo opcije v višini 910 tisoč EUR in zamenjavo obrestne mere v višini 673 tisoč EUR.

Druge kratkoročne finančne naložbe sestavljajo sredstva v upravljanju v višini 496 tisoč EUR in točke slovenskih vzajemnih skladov v višini 315 tisoč EUR.

Tabela gibanja dolgoročnih finančnih naložb

v tisočih EUR	Delnice in deleži, razpoložljivi za prodajo	Druge dolgoročne finančne naložbe	Skupaj
Stanje 1. 1. 2006	4.874	260	5.134
Nakup	1	0	1
Prilagoditev na tržno vrednost	1.394	0	1.394
Stanje 31. 12. 2006	6.269	260	6.529
Nakup	25	0	25
Zmanjšanje	-10	0	-10
Prilagoditev na tržno vrednost	4.229	0	4.229
Stanje 31. 12. 2007	10.513	260	10.773

16. Odložene terjatve in obveznosti za davek

v tisočih EUR	Terjatve		Obveznosti		Terjatve - obveznosti	
	2007	2006	2007	2006	2007	2006
Naložbe, nepremičnine, naprave in oprema ter neopredmetena sredstva	0	165	1.925	1.040	-1.925	-875
Terjatve	168	400	0	0	168	400
Zaloge	135	598	0	0	135	598
Rezervacije za tožbe	19.177	16.832	0	0	19.177	16.832
Rezervacije za odpravnine	9.173	9.653	0	0	9.173	9.653
Davčni učinek prehoda na MSRP	0	0	1.394	2.914	-1.394	-2.914
Skupaj	28.653	27.648	3.319	3.954	25.334	23.694

v tisočih EUR	Stanje	Pripoznavo	Pripoznavo	Stanje	Pripoznavo	Pripoznavo	Stanje
	1. 1. 2006	v izkazu poslovnega izida	v kapitalu	31. 12. 2006	v izkazu poslovnega izida	v kapitalu	31. 12. 2007
Finančna sredstva po pošteni vrednosti skozi izkaz poslovnega izida	-32	126	32	126	-126	0	0
Finančna sredstva za prodajo	-781	0	-258	-1.039	0	-886	-1.925
Izvedeni finančni inštrumenti	-18	38	18	38	-38		0
Zaloge	491	598	-491	598	-463	0	135
Terjatve	402	97	-99	400	-232	0	168
Rezervacije za tožbe	13.043	4.832	-1.043	16.832	2.345	0	19.177
Rezervacije za odpravnine	1.362	833	7.458	9.653	317	-797	9.173
Ostale postavke - prehod na MSRP	0	0	-2.914	-2.914	0	1.520	-1.394
Skupaj	14.467	6.524	2.703	23.694	1.803	-163	25.334

17. Zaloge

v tisočih EUR	31. 12. 2007	31. 12. 2006
Material	45.936	33.054
Nedokončana proizvodnja	37.222	25.444
Končni izdelki	46.390	42.169
Trgovsko blago	2.122	1.804
Predujmi za zaloge	66	13
Popravek vrednosti zalog	-4.460	-3.004
Skupaj zaloge	127.276	99.480

Stroški materiala, vključno s spremembo zalog končnih izdelkov in nedokončane proizvodnje, ki so pripoznani v okviru proizvodnih stroškov prodanih proizvodov, so v letu 2007 znašali 118.099 tisoč EUR, v letu 2006 pa 111.813 tisoč EUR.

Popravek vrednosti zalog na neto iztržljivo vrednost je znašal 1.266 tisoč EUR (635 tisoč EUR v letu 2006), odpisi zalog pa 3.783 tisoč EUR (3.200 tisoč EUR v letu 2006). Popravek vrednosti in odpisi zalog so vključeni med druge poslovne odhodke (pojasnilo 8).

18. Terjatve do kupcev in druge terjatve

v tisočih EUR	31. 12. 2007	31. 12. 2006
Kratkoročne terjatve do odvisnih družb	100.953	84.278
Kratkoročne terjatve do kupcev	77.654	64.882
Kratkoročne terjatve do drugih	10.265	8.324
Skupaj terjatve	188.872	157.484

Kratkoročne terjatve do odvisnih družb

v tisočih EUR	31. 12. 2007	31. 12. 2006
KRKA-Farma d. o. o., Zagreb, Hrvaška	30.254	29.914
»KRKA-FARMA«, d. o. o., Novi Sad, Srbija	5.665	3.087
KRKA-Farma DOOEL, Skopje, Makedonija	2.754	2.107
OOO »KRKA-RUS«, Istra, Ruska federacija	9.070	8.787
OOO »KRKA Farma«, Sergijev Posad, Ruska federacija	23.819	16.508
KRKA-POLSKA Sp. z o. o., Varšava, Poljska	21.472	21.807
KRKA Sverige AB, Stockholm, Švedska	6.344	2.050
KRKA FARMACÊUTICA, Unipessoal Lda., Estoril, Portugalska	528	0
TAD Pharma GmbH, Cuxhaven, Nemčija	1.000	0
Terjatve do drugih družb v skupini	47	18
Skupaj kratkoročne terjatve do odvisnih družb	100.953	84.278

Kratkoročne terjatve do kupcev

v tisočih EUR	Bruto vrednost	Slabitve za sporne in dvomljive terjatve	Čista vrednost 31. 12. 2007	Čista vrednost 31. 12. 2006
Kratkoročne terjatve do kupcev v državi	9.997	127	9.870	10.952
Kratkoročne terjatve do kupcev v tujini	69.110	1.326	67.784	53.930
Skupaj kratkoročne terjatve do kupcev	79.107	1.453	77.654	64.882

Izvršeni odpisi in slabitve terjatev prek poslovnega izida so v letu 2007 znašali 589 tisoč EUR, v letu 2006 pa 660 tisoč EUR.

Kratkoročne terjatve do drugih

Kratkoročne terjatve do drugih v skupni višini 10.265 tisoč EUR v večjem delu predstavljajo terjatve do države, pretežno iz naslova davka na dodano vrednost.

19. Denar in denarni ustrezniki

v tisočih EUR	31. 12. 2007	31. 12. 2006
Gotovina v blagajni in prejeti čeki	33	70
Denarna sredstva v banki	2.307	4.428
Skupaj denar in denarni ustrezniki	2.340	4.498

20. Kapital

Osnovni kapital

Osnovni kapital sestavlja 35.426.120 navadnih kosovnih imenskih delnic z nominalno vrednostjo 1,669 EUR. Imamo le en razred delnic, prva in edina izdaja delnic pa je potekala v letu 1995. Osnovni kapital družbe, ki je znašal 14.170.448.000 SIT, je bil po sklepu 12. skupščine delničarjev z dne 5. 7. 2007 preračunan v EUR na način iz 1. odstavka 693. člena ZGD-1 in znaša 59.126.194,28 EUR. Razlika v višini 6.037,40 EUR, ki nastane pri preračunu po navedenem določilu, se je prenesla v kapitalske rezerve, za toliko pa se je zmanjšal osnovni kapital.

V začetku septembra 2007 je družba izvedla cepitev delnic v razmerju 1 : 10 glede na stanje vpisov v registru delničarjev na dan 31. 8. 2007.

Lastne delnice

Na dan 31. 12. 2007 je imela družba 1.626.620 lastnih delnic. Nominalna vrednost lastnih delnic je znašala 2.715 tisoč EUR, kar je 4,6 % vrednosti osnovnega kapitala. Število lastnih delnic je v primerjavi s stanjem na dan 31. 12. 2006 ostalo nespremenjeno.

Rezerve

Rezerve družbe sestavljajo kapitalske, zakonske in statutarne rezerve ter rezerva za pošteno vrednost. Nobene od navedenih vrst rezerv ni možno uporabiti za izplačilo dividend in drugih udeležb v dobičku. Rezerve so se v letu 2007 povečale za 6 tisoč EUR zaradi preračuna osnovnega kapitala iz slovenskih tolarjev v evre (gl. pojasnilo Osnovni kapital). Glede na zakonske možnosti je uprava družbe v letu 2007 povečala statutarne rezerve za 2.500 tisoč EUR. Rezerva za pošteno vrednost se je povečala za 3.344 tisoč EUR, in sicer za znesek prilagoditve vrednosti naložb v dolgoročne deleže na tržno vrednost.

Zadržani dobički

Na povečanje zadržanih dobičkov je vplival čisti dobiček poslovnega leta v višini 126.521 tisoč EUR. Zmanjšanje zadržanih dobičkov pa je bilo posledica uporabe bilančnega dobička za dividende in udeležbe v dobičku po sklepu 12. skupščine delničarjev, ki je bila 2. 7. 2007, v višini 27.040 tisoč EUR, dodatnega oblikovanja statutarne rezerv v višini 2.500 tisoč EUR in neto odhodkov v višini 733 tisoč EUR, ki so pripoznani neposredno v zadržanih dobičkih in predstavljajo zmanjšanje terjatve za odloženi davek.

Znesek izplačanih dividend in udeležb v dobičku, ki je prikazan v izkazu finančnega izida, se od zneska, ki ga je potrdila skupščina in je vključen v izkaz gibanja kapitala, razlikuje za znesek spremembe med začetnim in končnim stanjem obveznosti za izplačilo dividend.

Dividende na delnico

V letu 2007 je bruto dividenda na delnico znašala 0,80 EUR, v letu 2006 pa 0,69 EUR. Zaradi primerljivosti podatkov je pri izračunu za obe leti upoštevano novo število delnic po izvedeni cepitvi v razmerju 1 : 10 v začetku septembra 2007.

Ugotovitev bilančnega dobička

v tisočih EUR	2007	2006
Obvezna uporaba čistega dobička		
Čisti dobiček poslovnega leta	126.521	113.027
– kritje prenesene izgube	0	0
– oblikovanje zakonskih rezerv	0	0
– oblikovanje rezerv za lastne delnice	0	0
– oblikovanje statutarnih rezerv	-2.500	-2.086
Čisti dobiček po obvezni uporabi	124.021	110.941
– oblikovanje drugih rezerv iz dobička po sklepu uprave in nadzornega sveta	-43.000	-20.030
Preostanek čistega dobička	81.021	90.911
Ugotovitev bilančnega dobička		
– preostanek čistega dobička	81.021	90.911
– preneseni čisti dobiček preteklih let	37.416	12.428
Bilančni dobiček	118.437	103.339

21. Čisti dobiček na delnico

Osnovni čisti dobiček na delnico je v letu 2007 znašal 3,74 EUR in je bil 11,9 % več kot v letu 2006, ko je znašal 3,34 EUR. Za obe leti je upoštevano število delnic po cepitvi v razmerju 1 : 10, izvedeni septembra 2007. Pri izračunu je bilo za obe leti izločenih 1.626.620 lastnih delnic, kar pomeni, da je bilo upoštevanih 33.799.500 delnic. Število delnici je bilo v obeh letih enako. Vse delnice, ki jih je družba izdala, so navadne imenske delnice, zato je kazalnik »popravljeni čisti dobiček na delnico« enak osnovnemu čistemu dobičku na delnico.

22. Posojila

v tisočih EUR	31. 12. 2007	31. 12. 2006
Dolgoročna posojila	83.200	29.143
– dolgoročna posojila, dobljena pri domačih bankah	83.200	29.143
Kratkoročna posojila	65.747	47.105
– kratkoročna posojila, dobljena pri odvisnih družbah	5.000	0
– kratkoročna posojila, dobljena pri domačih bankah	51.638	35.136
– kratkoročna posojila, dobljena od podjetij	7.824	11.268
– kratkoročne obveznosti za obresti	1.285	701
Skupaj posojila	148.947	76.248

Dolgoročna posojila so bila najeta pri treh domačih bankah. Nominirana so v EUR in USD, in sicer za dobo do največ sedmih let, namenjena pa so za financiranje naložb in kratkoročnih sredstev. Novi posojili v letu 2007 v vrednosti 104.000 tisoč EUR sta bili dobljeni pri dveh domačih bankah, nominirani sta v EUR, namenjeni pa sta bili za nakup odvisne družbe TAD Pharma ter financiranje poslovanja družbe v tujini in za potrebe družbe po kratkoročnih sredstvih.

Dolgoročna posojila, dobljena pri bankah, niso zavarovana s hipoteko ali bančno garancijo. Z nakupi navadnih obrestnih zamenjav se je družba v preteklosti zavarovala pred možnimi spremembami obrestnih mer. Z navadnimi obrestnimi zamenjavami je trenutno zavarovanih 21 % dolgoročnih obveznosti do bank.

Kratkoročna posojila so najeta v EUR za dobo enega do šestih mesecev, nekaj jih je tudi za nedoločen čas oziroma na odpoklic. Posojila niso posebej zavarovana. Družba je v letu 2007 prejela kratkoročno posojilo od odvisne družbe Krka Sverige v višini 5.000 tisoč EUR.

Stanje prejetih kratkoročnih posojil vključuje tudi odplačila dolgoročnega bančnega posojila, ki bodo zapadla v plačilo v letu 2008 v višini 48.637 tisoč EUR.

23. Rezervacije

v tisočih EUR	Stanje 31. 12. 2006	Oblikovanje	Koriščenje	Odprava	Stanje 31. 12. 2007
Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade	41.969	3.231	-1.889	0	43.311
Druge rezervacije:	74.837	14.016	0	-170	88.683
– rezervacije za tožbe	74.506	13.985	0	-1	88.490
– rezervacije za ekološko sanacijo	331	0	0	-169	162
– druge rezervacije	0	31	0	0	31
Skupaj rezervacije	116.806	17.247	-1.889	-170	131.994

Višina rezervacij za tožbe s področja intelektualne lastnine je določena glede na višino škodnega zahtevka ali ocenjena glede na pričakovano možno višino, če dejanski zahtevšek še ni znan. Pri določitvi pričakovane možne višine uprava sodeluje tudi z zunanjimi strokovnjaki za tožbe na področju intelektualne lastnine in vsako leto preveri izračunani znesek rezervacije za posamezno tožbo, ki še teče. Družba je oblikovala dodatne rezervacije za tožbe v višini 13.985 tisoč EUR zaradi domnevne kršitve patentov, ki se nanašajo na zdravilo atorvastatin. Novo oblikovane in sproščene rezervacije so v izkazu poslovnega izida vključene med druge poslovne odhodke oziroma med druge poslovne prihodke. Zaradi narave tožb rezervacije za tožbe niso diskontirane.

Izračun rezervacij za obveznosti do zaposlenih iz naslova odpravnin in jubilejnih nagrad temelji na aktuarskem izračunu, v katerem so bile upoštevane naslednje predpostavke:

- 5,85-odstotna diskontna stopnja, ki temelji na donosnosti 10-letnih podjetniških obveznic z visoko boniteto v evro-območju,
- trenutno veljavne višine odpravnin in jubilejnih nagrad, kot so določene v internih aktih posameznih družb oziroma jih opredeljujejo lokalni predpisi,
- fluktuacija zaposlenih, ki je odvisna predvsem od njihove starosti,
- smrtnost na osnovi zadnjih razpoložljivih tablic smrtnosti lokalne populacije,
- rast plač zaradi uskladitve z inflacijo in zaradi kariernega napredovanja.

Predpostavke odražajo dejansko stanje v času priprave aktuarskega izračuna in kratkoročno ni pričakovati bistvenih odstopanj od uporabljenih predpostavk. Izračun je bil narejen z uporabo projicirane enote. Za jubilejne nagrade in za odpravnine so nastali aktuarski primanjkljaji (presežki), ki so bili v izkazu poslovnega izida takoj pripoznani kot odhodki (prihodki).

24. Državne podpore in sredstva Evropske unije

v tisočih EUR	Stanje	Prejete državne podpore in sredstva EU	Odprava državnih podpor in sredstev EU	Stanje
	31. 12. 2006			31. 12. 2007
Prejeta sredstva iz proračuna za odvisno družbo Krka-Rus	10	0	-10	0
Prejeta sredstva iz proračuna za proizvodni obrat Beta v Šentjerneju	302	0	-44	258
Prejeta sredstva iz evropskega sklada za regionalni razvoj	26	17	-4	39
Brezplačno pridobljene nepremičnine, naprave in oprema	110	517	-11	616
Skupaj državne podpore in sredstva EU	448	534	-69	913

Vrednost državnih podpor in sredstev Evropske unije se knjigovodsko zmanjšuje za znesek amortizacije osnovnih sredstev, za katere so bila prejeta.

25. Poslovne obveznosti

v tisočih EUR	31. 12. 2007	31. 12. 2006
Kratkoročne poslovne obveznosti do odvisnih družb	10.050	1.677
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v državi	29.269	32.657
Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v tujini	27.769	21.641
Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	454	329
Skupaj poslovne obveznosti	67.542	56.304

Kratkoročne poslovne obveznosti do odvisnih družb

v tisočih EUR	31. 12. 2007	31. 12. 2006
Terme Krka, d.o.o., Novo mesto	89	85
KRKA-Farma d. o. o., Zagreb, Hrvaška	179	271
KRKA-POLSKA Sp. z o. o., Varšava, Poljska	8.134	262
KRKA Magyarorszá g Kft, Budimpešta, Madžarska	1.436	517
KRKA PHARMA DUBLIN LIMITED, Dublin, Irska	209	541
KRKA Sverige AB, Stockholm, Švedska	1	1
KRKA USA, LLC, Delaware, ZDA	2	0
Skupaj kratkoročne poslovne obveznosti do odvisnih družb	10.050	1.677

26. Ostale kratkoročne obveznosti

v tisočih EUR	31. 12. 2007	31. 12. 2006
Vračunani pogodbeni popusti na prodane izdelke odvisnim družbam	347	528
Vračunani pogodbeni popusti na prodane izdelke drugim kupcem	10.906	7.416
Obveznosti do delavcev – bruto plače, drugi prejemki in dajatve	17.154	15.305
Ostalo	1.994	661
Skupaj ostale kratkoročne obveznosti	30.401	23.910

27. Pogojne obveznosti

v tisočih EUR	31. 12. 2007	31. 12. 2006
Dane garancije	1.468	1.098
Ostalo	620	620
Skupaj pogojne obveznosti	2.088	1.718

28. Finančni inštrumenti

Stabilnost poslovanja na daljši rok zagotavljamo z aktivnim upravljanjem s tveganji, ki je podrobno opisano v poglavju Upravljanje s tveganji. Zaradi mednarodne razvejanosti izvoznih in uvoznih poslov smo izpostavljeni zlasti tveganju zaradi sprememb deviznih tečajev in obrestnih mer ter kreditnemu tveganju. Za varovanje pred tveganjem zaradi sprememb deviznih tečajev in obrestnih mer uporabljamo izvedene finančne inštrumente.

Kreditno tveganje

Izpostavljenost kreditnemu tveganju

Knjigovodska vrednost finančnih sredstev predstavlja največjo izpostavljenost kreditnemu tveganju, ki je bila na dan poročanja naslednja:

v tisočih EUR	Pojasnilo	31. 12. 2007	31. 12. 2006
Finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo	15	10.513	6.269
Finančna sredstva za trgovanje po pošteni vrednosti skozi poslovni izid		1.349	21.053
Posojila	14	30.511	14.497
Terjatve	18	188.872	157.484
– od tega terjatve do kupcev (vključno z odvisnimi družbami)		178.607	149.160
Denar in denarni ustrezniki	19	2.340	4.498
Obrestni izvedeni finančni inštrumenti (sredstva)	15	673	723
Devizni izvedeni finančni inštrumenti (sredstva)	15	910	841
Skupaj		235.168	205.365

Med finančnimi sredstvi, izpostavljenimi kreditnemu tveganju, so po vrednosti največja postavka terjatve. Njihova maksimalna izpostavljenost kreditnemu tveganju je bila po geografskih regijah naslednja:

v tisočih EUR	31. 12. 2007	31. 12. 2006
Slovenija	18.142	17.979
Jugovzhodna Evropa	54.719	46.726
Vzhodna Evropa	58.017	52.112
Srednja Evropa	26.855	25.556
Zahodna Evropa in čezmorska tržišča	31.139	15.111
Skupaj	188.872	157.484

Kratkoročne terjatve do kupcev so nezavarovane.

Analiza starosti terjatev na dan poročanja

v tisočih EUR	Bruto vrednost 2007	Popravek 2007	Bruto vrednost 2006	Popravek 2006
Nezapadle terjatve	147.936	-354	122.921	-172
Terjatve z rokom zapadlosti do 20 dni	17.077	-42	9.871	11
Terjatve z rokom zapadlosti od 21 do 50 dni	6.901	-9	7.999	-41
Terjatve z rokom zapadlosti od 51 do 180 dni	16.219	-186	15.504	-33
Terjatve z rokom zapadlosti, večjim od 180 dni	2.192	-862	3.418	-1.994
Skupaj	190.325	-1.453	159.713	-2.229

Gibanje popravka terjatev

v tisočih EUR	2007	2006
Stanje 1. 1.	2.229	2.152
Oblikovanje popravkov vrednosti v letu	507	420
Odprava popravka	-1.262	-289
Učinek tečajnih razlik	-21	-54
Stanje 31. 12.	1.453	2.229

Likvidnostno tveganje

Likvidnostno tveganje v letu 2007 je bilo zaradi ustreznega načrtovanja denarnih tokov in vnaprej dogovorjenih kratkoročnih posojilnih linij majhno.

Zapadlost finančnih obveznosti

V tabelah v nadaljevanju so prikazane finančne naložbe glede na rok zapadlosti.

Zapadlost finančnih obveznosti na dan 31. 12. 2007

v tisočih EUR	Knjigovodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi				
		Skupaj	Do pol leta	Pol leta do 1 leta	1-2 leti	2-5 let
Neizvedene finančne obveznosti						
Prejeta dolgoročna bančna posojila	131.837	146.951	39.010	13.617	25.104	69.220
Prejeta kratkoročna bančna posojila	3.000	3.022	3.022	0	0	0
Prejeta ostala kratkoročna posojila	12.824	13.211	7.621	5.590	0	0
Poslovne in druge obveznosti	100.075	100.075	100.075	0	0	0
Izvedene finančne obveznosti						
Ostale termenske pogodbe za zavarovanje prilivov	910	916	916	0	0	0
Skupaj	248.646	264.175	150.644	19.207	25.104	69.220

Zapadlost finančnih obveznosti na dan 31. 12. 2006

v tisočih EUR	Knjigovodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi				
		Skupaj	Do pol leta	Pol leta do 1 leta	1-2 leti	2-5 let
Neizvedene finančne obveznosti						
Prejeta dolgoročna bančna posojila	41.064	45.674	6.875	6.763	12.014	20.022
Prejeta kratkoročna bančna posojila	23.215	24.180	0	24.180	0	0
Prejeta ostala kratkoročna posojila	11.268	11.298	11.048	250	0	0
Poslovne in druge obveznosti	86.912	86.912	86.912	0	0	0
Izvedene finančne obveznosti						
Ostale terminske pogodbe za zavarovanje prilivov	841	849	849	0	0	0
Skupaj	163.300	168.913	105.684	31.193	12.014	20.022

Valutno tveganje

Izpostavljenost valutnemu tveganju

v tisočih EUR	31. 12. 2007		
	EUR	USD	PLN
Terjatve do kupcev in druge terjatve	88.481	78.244	21.495
Bančna posojila	-145.279	-2.378	0
Poslovne obveznosti	-52.984	-10.000	-2.710
Bruto izpostavljenost bilance stanja	-109.782	65.866	18.785
Ocenjena prodaja	590.000	99.178	83.206
Ocenjeni nakupi	-400.000	-71.327	-6.957
Bruto izpostavljenost	190.000	27.851	76.249
Neto izpostavljenost	80.218	93.717	95.034

v tisočih EUR	31. 12. 2006		
	EUR	USD	PLN
Terjatve do kupcev in druge terjatve	93.050	64.361	0
Bančna posojila	-57.715	-13.015	0
Poslovne obveznosti	-47.422	-7.297	0
Bruto izpostavljenost bilance stanja	-12.087	44.049	0
Ocenjena prodaja	414.262	243.888	25.013
Ocenjeni nakupi	-345.504	-66.716	-3.944
Bruto izpostavljenost	68.758	177.172	21.069
Neto izpostavljenost	56.671	221.221	21.069

Ocenjena prodaja in nakupi za leto 2008 temeljijo na planu poslovanja družbe za leto 2008, ocenjena prodaja in nakupi za leto 2006 pa vsebujejo dejansko vrednost prodaje in nakupov družbe v letu 2007. Krka bo v letu 2008,

predvsem v regiji Vzhodna Evropa, iz dosedanjega fakturiranja v USD prešla na fakturiranje v EUR. Zato se bo odprta pozicija v USD v primerjavi z letom 2007 bistveno zmanjšala.

Pomembni devizni tečaji

	Povprečni tečaj*		Končni tečaj*	
	2007	2006	2007	2006
USD	1,37	1,25	1,47	1,32
PLN	3,78	3,89	3,59	3,83

* število enot nacionalne valute za en evro

Analiza občutljivosti

1-odstotno povečanje vrednosti EUR glede na navedene valute na dan 31. 12. bi povečalo (zmanjšalo) čisti poslovni izid navedene vrednosti. Analiza predpostavlja, da vse ostale spremenljivke, predvsem obrestne mere, ostanejo nespremenjene. Analiza je za leto 2006 pripravljena na enak način. Ker nimamo terminskih pogodb za ščitenje pred valutnim tveganjem, ki ustrezajo zahtevam za varovanje pred tveganji, vpliva na kapital ni.

v tisočih EUR	Vpliv na poslovni izid	
	2007	2006
USD	-920	-2.193
PLN	-941	-209

1-odstotno zmanjšanje vrednosti EUR glede na navedene valute na dan 31. 12. bi povzročilo enak učinek v nasprotno smer, ob predpostavki, da vse ostale spremenljivke ostanejo nespremenjene.

Tveganje sprememb obrestnih mer

V letu 2004 smo z nakupi navadnih obrestnih zamenjav zavarovali tri dolgoročna posojila, dve nominirani v USD in eno v EUR, v letih 2005, 2006 in 2007 pa nismo sklepali dodatnih zavarovanj. Pogodbena vrednost osnovnih inštrumentov je na dan 31. 12. 2007 znašala 27.156 tisoč EUR, poštena vrednost obrestnih zamenjav v bilanci stanja pa 673 tisoč EUR.

Izpostavljenost tveganju spremembe obrestne mere

v tisočih EUR	2007	2006
Finančni inštrumenti po fiksni obrestni meri	-24.426	-7.640
Finančna sredstva	11.235	17.623
Finančne obveznosti	-35.661	-25.263
Finančni inštrumenti po variabilni obrestni meri	-93.803	-49.336
Finančna sredstva	18.197	947
Finančne obveznosti	-112.000	-50.283

Analiza občutljivosti poštene vrednosti finančnih instrumentov po fiksni obrestni meri

Družba nima finančnih instrumentov po fiksni obrestni meri, opredeljenih po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, in izpeljanih finančnih instrumentov, opredeljenih za ščitenje poštene vrednosti pred tveganjem. Sprememba obrestne mere na dan poročanja tako ne bi vplivala na čisti poslovni izid.

Analiza občutljivosti denarnega toka pri instrumentih z variabilno obrestno mero

Sprememba obrestne mere za 100 bazičnih točk na dan poročanja bi povečala (zmanjšala) čisti poslovni izid za spodaj naveden vrednosti. Analiza predpostavlja, da vse spremenljivke, predvsem devizni tečaj, ostanejo nespremenjene in je na enak način narejena tudi za leto 2006.

Vpliv morebitne spremembe obrestne mere na poslovni izid na dan 31. 12. 2007

v tisočih EUR	Povečanje za 100 bazičnih točk	Zmanjšanje za 100 bazičnih točk
Finančni instrumenti po variabilni obrestni meri	-938	938
Pogodba o zamenjavi obrestne mere	760	-760
Neto variabilnost denarnega toka	-178	178

Vpliv morebitne spremembe obrestne mere na poslovni izid na dan 31. 12. 2006

v tisočih EUR	Povečanje za 100 bazičnih točk	Zmanjšanje za 100 bazičnih točk
Finančni instrumenti po variabilni obrestni meri	-493	493
Pogodba o zamenjavi obrestne mere	1.139	-1.143
Neto variabilnost denarnega toka	646	-650

Podrobnejši pregled dolgoročnih in kratkoročnih posojil je prikazan v naslednjih tabelah.

Dolgoročna posojila

v tisočih EUR	31. 12. 2007	31. 12. 2006
Dolgoročna posojila	131.837	41.064
- od tega kratkoročni del	48.637	11.921
Povprečno stanje dolgoročnih posojil	86.450	50.085
Obresti v poslovnem letu	2.339	1.826
Povprečni efektivna obrestna mera dolgoročnih posojil (poslovno leto)	2,71 %	3,65 %
Zapadlost do vključno treh let	21 %	20 %
Zapadlost nad tremi leti	79 %	80 %
Valutna struktura dolgoročnih posojil		
- USD	2 %	16 %
- EUR	98 %	84 %
Sestava dolgoročnih posojil glede na vrsto obrestne mere		
- spremenljiva	100 %	100 %

Kratkoročna posojila

v tisočih EUR	31. 12. 2007	31. 12. 2006
Kratkoročna posojila, vključno s kratkoročnim delom dolgoročnih posojil	64.461	46.404
- bančna posojila	51.637	35.136
- druga posojila	12.824	11.268
Kratkoročna posojila brez kratkoročnega dela dolgoročnih posojil	15.824	34.483
Povprečno stanje kratkoročnih posojil (poslovno leto)	25.154	26.381
Obresti v poslovnem letu	1.310	1.206
Drugi stroški najemanja kratkoročnih posojil	6	3
Povprečni efektivni strošek kratkoročnih posojil (poslovno leto)	5,23 %	4,58 %
Valutna struktura kratkoročnih posojil		
- EUR	100 %	67 %
- SIT	0 %	33 %
Sestava kratkoročnih posojil glede na vrsto obrestne mere		
- spremenljiva	51 %	68 %
- fiksna	49 %	32 %

Poštena vrednost

v tisočih EUR	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost
	2007	2007	2006	2006
Dana dolgoročna posojila	6.936	6.936	5.324	5.324
Dolgoročne finančne naložbe	10.773	10.773	6.529	6.529
- delnice in deleži	10.513	10.513	6.269	6.269
- druge dolgoročne finančne naložbe	260	260	260	260
Dana kratkoročna posojila	23.575	23.575	9.173	9.173
Kratkoročne finančne naložbe	1.349	1.349	21.053	21.053
- delnice in deleži za trgovanje	538	538	11.890	11.890
- kratkoročne finančne naložbe, ki se obrestujejo	0	0	3.424	3.424
- druge kratkoročne finančne naložbe	811	811	5.739	5.739
Terjatve do kupcev in druge terjatve	188.872	188.872	157.484	157.484
Denar in denarni ustrezniki	2.340	2.340	4.498	4.498
Obrestni izvedeni finančni instrumenti	673	673	723	723
- sredstva	673	673	723	723
Devizni izvedeni finančni instrumenti	910	910	841	841
- sredstva	910	910	841	841
Posojila	-150.232	-140.081	-76.248	-76.248
Obveznosti do dobaviteljev in ostalih	-67.542	-67.542	-56.304	-56.304
Skupaj	17.654	22.137	73.073	73.073

Ocenitev poštene vrednosti

V nadaljevanju je naveden način ocenitve tržne vrednosti za posamezne vrste finančnih instrumentov.

Vrednostni papirji za trgovanje

Poštena vrednost je izračunana na osnovi borznega tečaja na dan bilance stanja brez zmanjšanja za morebitne stroške pri prodaji oziroma nakupu vrednostnih papirjev.

Opcije, terminski posli in obrestne zamenjave

Poštene vrednosti kupljenih in prodanih opcij, terminskih poslov in obrestnih zamenjav nam na zadnji dan vsakega četrtega relevantnega poslovnega leta posreduje banka, pri kateri smo kupili ali prodali posamezen instrument, oziroma druga banka, s katero imamo sklenjeno krovno pogodbo za poslovanje z izvedenimi finančnimi instrumenti.

Deleži, razpoložljivi za prodajo

Za deleže, s katerimi se trguje na borzi, je osnova za izračun poštene vrednosti borzni tečaj na dan bilance stanja brez zmanjšanja za morebitne stroške pri prodaji oziroma nakupu deležev. Ostali deleži, razpoložljivi za prodajo, so izkazani po knjigovodski vrednosti na dan bilance stanja, ki je ocena poštene vrednosti.

Prejeta in dana posojila

Poštena vrednost je izračunana na osnovi diskontiranega denarnega toka glavnice in obresti. Za diskontno obrestno mero je vzeta donosnost državnih vrednostnih papirjev v Evropi za ročnost dveh let, ki je bila razvidna iz poročila Abanke o stanju na finančnih trgih z dnem 31. 12. 2007. Donosnost do dospelja teh papirjev je bila 3,997 %. Višina uporabljene diskontne stopnje po našem mnenju dobro odraža razmere na slovenskem in evropskih finančnih trgih.

Terjatve in obveznosti

Kratkoročne terjatve in obveznosti so izkazane po knjigovodski vrednosti, ki se upošteva kot poštena vrednost.

29. Posli s povezanimi osebami

Povezave z družbami v skupini

V tabeli so prikazani medsebojni odnosi (prometi) z odvisnimi družbami v letu 2007.

v tisočih EUR	Prodaja	Nakupi	Prejeta posojila	Dana posojila
Terme Krka, d.o.o., Novo mesto*	251	974	0	10.024
KRKA-FARMA, d. o. o., Zagreb, Hrvaška	35.819	762	0	0
»KRKA-FARMA«, d. o. o., Novi Sad, Srbija	9.210	0	0	1.023
KRKA-FARMA DOOEL, Skopje, Makedonija	7.262	0	0	0
OOO »KRKA-RUS«, Istra, Ruska federacija	6.136	21	0	2.474
OOO »KRKA FARMA«, Sergijev Posad, Ruska federacija	30.397	0	0	0
KRKA-POLSKA Sp. z o. o., Varšava, Poljska	66.264	19.663	0	0
KRKA Magyarország Kft, Budimpešta, Madžarska	0	10.317	0	0
KRKA PHARMA DUBLIN LIMITED, Dublin, Irska	0	421	0	0
KRKA Sverige AB, Stockholm, Švedska	11.605	27	5.000	0
KRKA PHARMA GMBH, Frankfurt, Nemčija	0	0	0	100
KRKA FARMACÉUTICA, Unipessoal Lda., Estoril, Portugalska	528	0	0	800
KRKA USA, LLC, Delaware, ZDA	0	10	0	0
TAD Pharma GmbH, Cuxhaven, Nemčija	1.000	0	0	16.000
Skupaj	168.472	32.195	5.000	30.421

*Skupaj z odvisnima družbama Terme Krka – Strunjan, d.o.o. in Golf Grad Otočec, d. o. o..

Navedene družbe v skupini so z obvladujočo družbo poslovale na osnovi sklenjenih kupoprodajnih pogodb, pri čemer so bile uporabljene tržne cene izdelkov in storitev.

Stanje posojil, danih družbam v skupini, je opisano v pojasnilu 14, stanje prejetih posojil, prejetih od odvisnih družb v pojasnilu 22, stanje terjatev do družb v skupini v pojasnilu 18 in stanje kratkoročnih poslovnih obveznosti do družb v skupini v pojasnilu 25.

Lastniški deleži povezanih oseb

Konec leta so imeli člani uprave družbe Krka v lasti 58 990 delnic družbe Krka, kar predstavlja 0,167 % celotnega kapitala. Člani uprave in ostali vodstveni in vodilni delavci vsako leto izpolnijo vprašalnik o povezanih strankah, s katerim družba preverja obstoj morebitnih drugih poslovnih povezav med družbo in zaposlenimi. V letu 2007 takšnih povezav ni bilo.

Člani nadzornega sveta so imeli ob koncu leta 2007 v lasti 6 630 delnic družbe Krka, kar predstavlja 0,019 % celotnega kapitala.

Lastniški deleži članov uprave in nadzornega sveta v družbi Krka

	2007		2006	
	Število delnic	Delež (v %)	Število delnic	Delež (v %)
Člani uprave				
Jože Colarič	22.500	0,0635	21.000	0,0593
Janez Poljanec	22.060	0,0623	22.060	0,0623
Aleš Rotar	12.770	0,0360	12.770	0,0360
Zvezdana Bajc	1.660	0,0047	1.100	0,0031
Danica Novak Malnar	0	0,0000	0	0,0000
Člani uprave skupaj	58.990	0,1665	56.930	0,1607
Člani nadzornega sveta				
Gregor Gomišček	120	0,0003	120	0,0003
Mateja Božič	0	0	0	0
Anton Rous	0	0	0	0
Draško Veselinović	10	0,0000	0	0
Alojz Zupančič	3.890	0,0110	5140	0,0145
Sonja Kermeč	2.110	0,0060	2110	0,0060
Tomaž Sever	500	0,0014	500	0,0014
Mateja Vrečer	0	0	0	0
Člani nadzornega sveta skupaj	6.630	0,0187	8.880	0,0251

Prejemki skupin oseb v letu 2007

v tisočih EUR	Skupaj bruto prejemki
Člani uprave	1.879
Člani nadzornega sveta družbe	146
Zaposleni na podlagi pogodb, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	16.716
Skupaj prejemki skupin oseb	18.741

Prejemki uprave vključujejo plače, bonitete ter morebitne druge prejemke.

Prejemki članov uprave v letu 2007

v tisočih EUR	Bruto plača – fiksni del	Bruto plača – variabilni del	Bonitete in drugi prejemki	Skupni prejemki
Jože Colarič	275	247	9	531
Janez Poljanec	230	204	16	450
Aleš Rotar	217	193	16	426
Zvezdana Bajc	182	163	10	355
Danica Novak Malnar	111	0	6	117
Skupaj prejemki uprave	1.015	807	57	1.879

Prejemki zaposlenih prav tako vključujejo plače, bonitete, regres za dopust in morebitne druge prejemke (jubilejne nagrade ...).

Prejemki članov nadzornega sveta obvladujoče družbe vključujejo prejemke za opravljanje funkcije v okviru nadzornega sveta.

V skladu s sklepom skupščine z dne 5. 7. 2007 prejemajo člani nadzornega sveta nagrade preko udeležbe v dobičku v skladu s statutom družbe, za udeležbo na sejah nadzornega sveta ter njegovih komisijah pa prejemajo sejnino. Skupščina je potrdila nove višine sejin, ki so začele veljati z dnem skupščine.

Prejemki članov nadzornega sveta družbe v letu 2007

v tisočih EUR	Mesečno plačilo	Sejnine	Skupaj
Gregor Gomišček, predsednik	13	8	21
Marko Kranjec	10	4	14
Mateja Božič	11	6	17
Sonja Kermc	10	5	15
Anton Rous	12	3	15
Tomaž Sever	11	6	17
Draško Veselinovič	10	6	16
Mateja Vrečer	10	6	16
Alojz Zupančič	10	5	15
Skupaj	97	49	146

Posojila skupinam oseb

v tisočih EUR	Posojila na dan 31. 12. 2007	Odplačila v letu 2007
Člani uprave	9	3
Člani nadzornega sveta družbe (predstavniki zaposlenih)	1	1
Zaposleni na podlagi pogodb, za katere ne velja tarifni del kolektivne pogodbe	316	80
Skupaj posojila skupinam oseb	326	84

Posojila tem osebam so bila namenjena za reševanje stanovanjskih vprašanj.

30. Izobrazbena struktura zaposlenih

	2007		2006	
	Število zaposlenih	Delež v %	Število zaposlenih	Delež v %
Doktorji znanosti	58	1,3	50	1,2
Magistri znanosti	145	3,2	135	3,3
Univerzitetna izobrazba	1945	42,4	1612	39,2
Visokostrokovna izobrazba	232	5,1	183	4,5
Višješolska izobrazba	152	3,3	142	3,4
Srednješolska izobrazba	888	19,4	833	20,2
Kvalificirani delavci	1017	22,2	990	24,0
Nekvalificirani delavci	144	3,1	173	4,2
Skupaj (povprečje leta)	4581	100,0	4118	100,0

31. Posli z revizorsko družbo

Znesek za storitve revidiranja, ki jih je za družbo v letu 2007 opravila revizorska družba KPMG Slovenija, podjetje za revidiranje, d. o. o. znaša 127 tisoč EUR. Družba KPMG poslovno svetovanje d. o. o. pa je v letu 2007 opravila svetovalne storitve v vrednosti 30 tisoč EUR.

32. Dogodki po datumu bilance stanja

V januarju 2008 sta začeli delovati odvisni družbi KRKA ČR s. r. o v Češki republiki in KRKA Slovensko, s. r. o na Slovaškem, ki sta v 100-odstotni lasti družbe Krka. Družba na Slovaškem je novoustanovljena, družba na Češkem pa je bila v preteklosti nedelujoča.

V začetku letošnjega leta so se pričele tudi aktivnosti za pripojitev družb KRKA Aussenhandels GmbH, München in KRKA PHARMA GMBH, Frankfurt k družbi TAD Pharma. Družbi bosta izbrisani iz sodnega registra, družba TAD Pharma pa bo prevzela vsa njuna sredstva, kapital, pravice in obveznosti.

Krka je 1. 2. 2008 prejela začasno odredbo Okrožnega sodišča v Ljubljani, s katero nam je v Sloveniji prepovedala izdelavo in trženje zdravila Zolrix® ali drugega izdelka, ki vsebuje zdravilno učinkovino olanzapin. Sodišče je s tem ugodilo zahtevi družbe Eli Lilly Company Limited, Hampshire, Velika Britanija, ki je zahtevala začasno prepoved proizvodnje in prodaje, preden sodišče odloči, ali Krka krši patent družbe Eli Lilly ali ne.

Dne 10. 3. 2008 smo prejeli tudi tožbo, ki jo je družba Eli Lilly vložila na Okrožnem sodišču v Ljubljani in v kateri trdi, da naj bi Krka s proizvodnjo in prodajo omenjenega zdravila kršila patent družbe Eli Lilly. V Krki verjamemo, da imamo dobre argumente, s katerimi lahko dokazujemo, da ne kršimo omenjenega patenta, zato predvidevamo, da bo sodišče tožbo zavrnilo. V letu 2007 je vrednost prodaje zdravila Zolrix® v Sloveniji znašala manj kot 100.000 EUR.

Višje sodišče v Ljubljani je zavrnilo pritožbo družbe Merck Frosst Canada Limited zoper sklep Okrožnega sodišča v Ljubljani z dne 17. 10. 2007, s katerim je Okrožno sodišče v Ljubljani zavrnilo predlog družbe Merck Frosst Canada Limited, da izda začasno odredbo, s katero bi se družbama Krki, d. d., Novo mesto in Salusu, d. d., Ljubljana v Sloveniji prepovedala izdelava, prodaja, ponujanje v prodajo, trženje in uvoz zdravila Monkasta® ali kateregakoli drugega izdelka, ki vsebuje zdravilno učinkovino montelukast. Salus, d. d., Ljubljana trži izdelek Monkasta®, ki ga proizvaja družba Krka, d. d., Novo mesto.

Navedeni dogodki niso vplivali na računovodske izkaze družbe Krka v letu 2007.

Revizorjevo poročilo

Poročilo neodvisnega revizorja

Nadzornemu svetu družbe KRKA, d.d., Novo mesto

Revidirali smo priložene računovodske izkaze gospodarske družbe KRKA, d.d., Novo mesto, ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2007, izkaz poslovnega izida, izkaz gibanja kapitala in izkaz finančnega izida za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne opombe.

Pregledali smo tudi poslovno poročilo.

Odgovornost posloводства za računovodske izkaze

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija. Ta odgovornost vključuje: vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pripravo in pošteno predstavitev računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, izbiro in uporabo ustreznih računovodskih usmeritev ter pripravo računovodskih ocen, ki so utemeljene v danih okoliščinah.

Revizorjeva odgovornost

Naša naloga je izraziti mnenje o teh računovodskih izkazih na podlagi revizije. Revizijo smo opravili v skladu z mednarodnimi standardi revidiranja. Ti standardi zahtevajo od nas izpolnjevanje etičnih zahtev ter načrtovanje in izvedbo revizije za pridobitev sprejemljivega zagotovila, da računovodski izkazi ne vsebujejo pomembno napačne navedbe.

Revizija vključuje izvajanje postopkov za pridobitev revizijskih dokazov o zneskih in razkritjih v računovodskih izkazih. Izbrani postopki so odvisni od revizorjeve presoje in vključujejo tudi ocenjevanje tveganj napačne navedbe v računovodskih izkazih zaradi prevare ali napake. Pri ocenjevanju teh tveganj prouči revizor notranje kontroliranje, povezano s pripravljanim in poštenim predstavljanjem računovodskih izkazov družbe, da bi določil okoliščinam ustrezne revizijske postopke, ne pa, da bi izrazil mnenje o uspešnosti notranjega kontroliranja družbe. Revizija vključuje tudi ovrednotenje ustreznosti uporabljenih računovodskih usmeritev in utemeljenosti računovodskih ocen posloводства kot tudi ovrednotenje celotne predstavitve računovodskih izkazov.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostna in ustrezna podlaga za naše revizijsko mnenje.

Mnenje

Po našem mnenju so računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih poštena predstavitev finančnega stanja gospodarske družbe KRKA, d.d., Novo mesto na dan 31. decembra 2007 ter njenega poslovnega izida in finančnega izida za tedaj končano leto v skladu z mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija.

Poslovno poročilo je skladno z revidiranimi računovodskimi izkazi.

KPMG SLOVENIJA,
podjetje za revidiranje, d.o.o.

Marjan Mahnič, univ. dipl. ekon.
pooblaščen revizor
partner

Andrej Korušek, univ. dipl. ekon.
pooblaščen revizor
direktor

Ljubljana, 20. marec 2008

KPMG Slovenija, d.o.o.
2